

Suomussalmen kunta

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS vuodelta 2019

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 8.6.2020 § 18

Kannen kuva:
Kiantalaiva, 2020
Veera Juntunen/Suomussalmen kunta

Toimintakertomus ja tilinpäätös v. 2019

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2019	1
1.2. Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio	3
1.2.1. Yhteiset tavoitteet	4
1.2.2. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	5
1.3. Kunnan hallinto ja organisaatiorakenne	23
1.4. Yleinen taloudellinen kehitys	27
1.5. Kainuun talousalueen kehitys	30
1.6. Suomussalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys	30
1.6.1. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset	30
1.6.2. Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä	33
1.6.3. Henkilöstö	35
1.6.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	36
1.6.5. Ympäristötekijät	38
1.7. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	38
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	42
2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	42
2.2. Toiminnan rahoitus	46
2.3. Lainojen hoito	47
2.4. Maksuvalmius	47
2.5. Tulorahoituksen riittävyys	47
3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	48
4. KOKONAISTULOT JA –MENOT	49
5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	49
5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	49
5.2. Konsernin toiminnan ohjaus	50
5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	66
5.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	67
5.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	69
5.5.1. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	69
5.5.2. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	70
5.5.3. Konsernitase ja sen tunnusluvut	71
6. KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	72
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	73
7.1. Käyttötaloulosan ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	74
7.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2019	144
7.3. Investointiosan toteutumisvertailu	145
7.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu	149
7.5. Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen toteutumisesta	150
8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	152
8.1. Kunnan tuloslaskelma	152
8.2. Kunnan rahoituslaskelma	153
8.3. Kunnan tase	154
8.4. Konsernin tuloslaskelma	155

8.5. Konsernin rahoituslaskelma	156
8.6. Konsernin tase	157
8.7. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	158
8.8. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	159
8.9. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tase	160
9. LIITETIEDOT	161
9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	161
9.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	164
9.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	167
9.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	170
9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	172
9.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	174
9.7. Liitetietotosite	176
10. MUUT LIITETIEDOT	177
10.1. Yhteenveto lautakunnittain käyttötaloudesta	177
10.2. Käyttötalouden yhteenveto tuloista ja menoista lajeittain	177
10.3. Projektiluettelo	178
11. YHTEENVETO, KESKEISET TUNNUSLUVUT JA KUVIOT	182
12. KAINUUN SOTE – JA KAINUUN LIITTO SEKÄ KAINUUN JÄTEHUOLTO -KUNTAYHTYMIEN	
TILINPÄÄTÖSTIETOJA	192
13. LUETTELOT JA SELVITYKSET	202
13.1. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tilinpäätöksen säilytys	202
13.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat	203
14. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	205
15. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	206

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2019

Suomussalmen kunnan taloudelliset näkymät olivat haastavat vuoteen 2019 lähdeittäessä. Kunnan tulos oli noin 5,8 miljoonaa euroa alijäämäinen vuoden 2018 osalta. Vuoden 2019 talousarviota valmisteltaessa oli selvää, että alijäämäkehitystä täytyy pystyä hidastamaan. Valtuuston hyväksymä talousarvio vuodelle 2019 oli 1,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoteen 2019 lähdeittäessä valtuusto joutui tekemään haastaviakin päätöksiä. Vuoden 2019 aikana Nivan koulun toiminta lakkasi, lasten kotihoidon kuntalisä lakkautettiin ja käsityönäyttely Oilolan toiminta lopetettiin. Talousarviovalmistelussa käännettiin kaikki kivet. Päätökset olivat vaikeita, mutta vaakakupissa oli kunnan taloudellinen asema ja lopulta kunnan itsenäisyyden säilyminen.

Vuonna 2015 käynnistettiin Suomen historian suurin hallintouudistus eli aluehallintouudistus. 8.3.2019 kuitenkin ilmoitettiin, että perustuslakivaliokunta on lopettanut maakuntalakien käsittelyn, eikä asian käsittelyä jatketa Juha Sipilän hallituksen toimesta. Uudistus olisi pitänyt sisällään maakuntauudistuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen. Suomen julkinen hallinto olisi järjestetty kolmella tasolla, jotka olisivat olleet valtio, maakunta ja kunta. Hallituksen linjausten mukaan maahan olisi perustettu 18 maakuntaa, jotka olisivat vastanneet itsenäisesti alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ja rahoituksesta. Lisäksi maakunnille olisi siirtynyt muita tehtäviä ELY-keskuksista, TE-toimistoista, aluehallintovirastoista, maakuntien liitoista ja muista kuntayhtymistä sekä kunnista. Rinteen ja Marinin hallitukset ovat vuosien 2019 ja 2020 aikana todenneet, että sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ollaan toteuttamassa tällä hallituskaudella ja valmistelut ovat jo käynnissä. Valmistelu on tehty hyvin ministeriövetoisesti, eikä kuntia juurikaan ole vielä tässä vaiheessa kuultu, Uudenmaan erillisratkaisua lukuun ottamatta.

Kainuussa kunnat ovat tuottaneet yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jo vuodesta 2005 lukien; ensin hallintokokeiluna 2005 - 2012 Kainuun maakunta -kuntayhtymässä, ja sen jälkeen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymässä. Kuntayhtymä on järjestänyt myös kuntien hallinnon tukipalvelut yhteistyösopimukseen perustuen. Kainuun kunnat irtisanoivat hallinnon tukipalveluiden järjestämistä koskevan yhteistoimintasopimuksen talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen osalta loppuvuodesta 2018. Palvelun tuottajaksi vuoden 2020 alusta valittiin Monetra Oy. Vuoden 2019 loppuvuosi ja vuoden 2020 alkuvuosi on haastanut henkilöstöä muutoksen tuulissa, kun uutta palvelua otettiin käyttöön. Suomussalmen kunta yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa irtisanoi sopimuksen ICT-palvelujen järjestämisestä vuoden 2020 loppuun. Vuoden 2021 alusta ICT-palvelut tuottaa Atea Finland Oy.

Vuosi 2019 oli yllätyksellinen valtakunnallisen tulorekisterin käyttöönoton ongelmien vuoksi. Ensimmäistä vuotta käytössä ollut järjestelmä ei toiminut kunnolla ja tilityksiä jäi uupumaan. Arvion mukaan koko kuntakentällä alenema aiemmin ennustettuun oli 400 miljoonaa euroa. Suomussalmen kunnassa verotuloprosenttia korotettiin vuodeksi 2019 yhdellä prosenttiyksiköllä 21,5 prosenttiin. Kunnan verotulot jäivät ennustetusta n. 1,1 miljoonaa euroa. Kunnan oman toiminnan menot jäivät kuitenkin alle arvioidun. Kunnan aiemmilta vuosilta kertynyt ylijäämä laskee vuoden 2019 alijäämä huomioiden 9,7 miljoonaan euroon. Konsernitaseen ylijäämä laskee 5 miljoonaan euroon. Aiempien vuosien kertynyt ylijäämä on auttanut kuntaamme vaikeiden aikojen yli, mutta nyt kun ylijäämä on supistunut, ei yllätyksille ole varaa. Koronavirusepidemian euromääräisistä vaikutuksista ei ole tätä kirjoittaessa tietoa.

Tulevien vuosien suuren kouluinvestoinnin myötä kunnan lainakanta on kasvamassa. Tilanne on haastava, mutta hyvällä suunnittelulla ja varautumisella hallittavissa. Suomussalmella on valmisteltu uuden Ruukinkan kaan koulun rakentamista. Uusi koulu mitoitetaan 500 oppilaalle ja koulu aloittaa toimintansa elokuussa vuonna 2022. Koulu on suuri satsauksemme tulevaisuuteen ja kunnan elinvoimaan.

Vuosi 2019 tulos toteutui alijäämäisenä, -2,4 milj. euroa, samoin vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen, -5,8 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarvio on -0,098 milj. euroa alijäämäinen. Olemme pystyneet kaventaamaan alijäämää, joten suunta on oikeanlainen. Vuodelle 2020 on hyväksytty valtuuston toimesta talouden tasapainottamisohjelma. Tasapainottamisohjelmaan kysyttiin henkilökunnan ehdotuksia ja hyviä, toteuttamiskelpoisia ehdotuksia saatiin runsaasti.

Vuoden 2020 alussa koronavirusepidemian laajentuminen ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kuntatalouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin menoja lisäten, tuloja vähentäen ja ennustamista vaikeuttaen. Merkittävimmät taloudelliset vaikeudet muotoutuvat sen perusteella, kuinka pitkään epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat.

Hallitus varautuu koronaviruksen taloudellisten vaikutusten helpottamiseen yrityksissä ja kuntataloudessa. Yhtenä toimena kuntien yhteisövero-osuutta tullaan korottamaan. Kuntatalouden vakauttamisessa keskeisin

toimi on se, että hallitus seuraa kuntien verotulojen ja menojen kehitystä ja varautuu tukemaan kuntia niiden äkillisen heikkenemisen tilanteessa.

Suomussalmen tulevaisuuden menestys ratkaistaan jokaisessa tilanteessa yhteisönä; kunnassa, yhdistyksissä, yrityksissä ja kuntalaisten kesken. Yhteistyö on menestyvän kunnan keskeisin tekijä. Suomussalmi on juuri sellainen kuin me yhteistyössä tästä kunnasta rakennamme, normaalioloissa kuin haastavampinakin aikoina. Vain yhdessä yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa voimme luoda sellaista vetovoimaa, jonka perusteella ihminen valitsee asuinpaikakseen Suomussalmen. Harrastukset, työ, yrittämisen edellytykset tai vaikkapa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelut ovat kaikki sellaisia jotka vaikuttavat muuttopäätökseen tänne ja siihen, haluaako Suomussalmelle jäädä.

Omasta puolestani kiitän luottamushenkilöitä, kunnan työntekijöitä, asukkaita, yrityksiä, yhdistyksiä ja kaikkia yhteistyökumppaneitamme yhteistyöstä, sitoutumisesta, teoistanne, ajatuksistanne ja yhteisistä ponnistuksistanne kunnan yhteisen elinvoiman ja hyvinvoinnin puolesta. Suomussalmi tehdään tulevinakin vuosina yhdessä.

Suomussalmella 19.3.2020

Erno Heikkinen, Suomussalmen kunnanjohtaja

1.2. Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio

Suomussalmen kunnan visio vuonna 2025

Suomussalmi on Erä-Kainuun elinvoimainen keskus ja hyvinvoiva yhteisö, joka on:

kansainvälisesti tunnettu luonto-, liikunta- ja erämatkailukohde ja

Pohjoismaiden kiinnostavin sotahistoriallinen matkailukohde sekä

yrittävien ihmisten asuinpaikka.

Kunnan toiminta-ajatus

Suomussalmen kunta on rohkeasti toimiva yhteisö, joka järjestää ja tuottaa kuntalaisten tarvitsemat laadukkaat hyvinvointipalvelut

Suomussalmen kunta kehittää aktiivisesti, laajassa yhteistyössä yritysten ja sidosryhmien kanssa omiin vahvuuksiinsa perustuvaa elinvoimaa.

Kunnan yhteiset arvot

Rohkeus,

joka merkitsee meille Raatteen tien perintöä. Se on edelläkävijyyttä, aloitteellisuutta, rohkeutta toimia omista lähtökohdista käsin sitkeästi ja päämäärätietoisesti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhteisöllisyys,

joka merkitsee Suomussalmen 100 vuotta sitten pidetyn kansalaiskokouksen sanomaa, intoa ja kykyä saada yhteisönä ajatuksemme kuuluville, avoimesti keskustellen, toisiamme kunnioittaen ja yhdessä päättäen.

Luonto ja ympäristö,

Me vaalimme Hossan hengessä ympäröivän luontomme ja ympäristön monimuotoisuutta.

Kulttuuri ja sivistys,

jossa yhteisen tarinamme punainen viiva on omaleimainen ja elävä kulttuurimme, joka johdattaa historiasta tulevaisuuteen ja on läsnä arjessamme.

1.2.1. Yhteiset tavoitteet

Suomussalmi on rohkea edelläkävijä

- Rohkeus tarkoittaa ennakoluulotonta ja aktiivista kehittämistä, jota toteutetaan yhteistyössä yritysten ja maakunnallisten yhteistyökumppaneiden kanssa kansainvälisesti toimien.
- Suomussalmi uudistaa matkailu- ja muita palveluita uutta teknologiaa hyödyntäen ja etsii uusia toimintamalleja ja ratkaisuja hyödyntämällä digitaalisuutta.

Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden

- Tasapainoinen talous perustuu kunnan elinvoimaan ja hyvinvointiin, jota tarkastellaan pitkällä aikavälillä.

Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti

- Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja turvallisuutta tarjoamalla laadukkaat ja asiakaslähtöiset hyvinvointi- ja ympäristöpalvelut digitaalisuutta hyödyntäen.
- Rakennettua ympäristöä ja väyliä kehitetään siten, että edistetään kunnan:
 - o saavutettavuutta
 - o esteettömyyttä ja ympäristön esteettisyyttä
 - o kuntalaisten toimintakykyä ja turvallisuutta.

Ketään ei jätetä

- Kunta on yhteisö, jossa kaikki toimijat ovat tärkeitä. Kunta tarjoaa asukkailleen, yrittäjille ja kesäasukkaille tarpeen mukaiset palvelut ja mahdollisuuden osallistua kunnan päätöksentekoon ja suunnitteluun.
- Asukkaiden hyvinvoinnista huolehtiminen on kunnan ja kunnassa toimivien yhdistysten ja järjestöjen yhteinen tehtävä.

Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.

- Vaalimme puhdasta luontoa, sivistystä ja elävää kulttuuriamme, elämme luonnon rytmissä ja olemme osa sitä.
- Vilkas tapahtuma- ja kulttuuritarjonta on osa suomussalmelaisuutta.

ORGANISAATION YHTEISET KEHITTÄMISPERIAATTEET (PAINOPISTEET)

Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä.

- Parannamme jatkuvasti henkilöstön osaamista strategian tavoitteita ennakoiden. Tuemme henkilöstön hyvinvointia, motivaatiota ja muutoksenhallintaa.
- Tuemme uusistumista viestinnällä ja koulutuksella.

1.2.2. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on seurattava myös palveluissaan toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Suomussalmen kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä ja toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan vuosittain valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinvointikertomus laaditaan kunnassa eri vastualueiden yhteistyönä. Työvälineenä käytetään Kuntaliiton ylläpitämää Sähköistä hyvinvointikertomusta. Hyvinvointikertomuksen valmistelu on osa kunnan strategiatyötä sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Valtuusto hyväksyy Suomussalmen hyvinvointikertomuksen. Valtuustokausittain laadittava laaja hyvinvointikertomus perustuu kunnan strategiaan ja hyvinvointia mittaviin tilastotietoihin.

Hyvinvointikertomus 2019 sisältää kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydentilan tarkastelun vuosilta 2014–2018 (kaikki vuoden 2018 luvut eivät ole hyvinvointikertomusta kirjoitettaessa päivittyneet). Vertailualueita ovat Sotkamo, Kuhmo, Pudasjärvi, Nivala, Pedersören kunta, Kainuu ja koko maa. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa 2017–2021 tarkennetaan tarvittaessa vuosittaisen raportoinnin yhteydessä.

Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2021 hyväksyttiin osana talousarviota ja -suunnitelmaa kunnanvaltuustossa 12.12.2017. Suunnitelma perustuu edellisen valtuustokauden toimivaksi todettuun suunnitelmaan. Painopisteet ovat: 1. elinvoima, työllisyys ja osaaminen; 2. terveyserojen kaventaminen; 3. mielen-terveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen; sekä 4. turvallinen ja sujuva arki

NYKYTILAN ARVIOINTI

Kunnan elinvoima

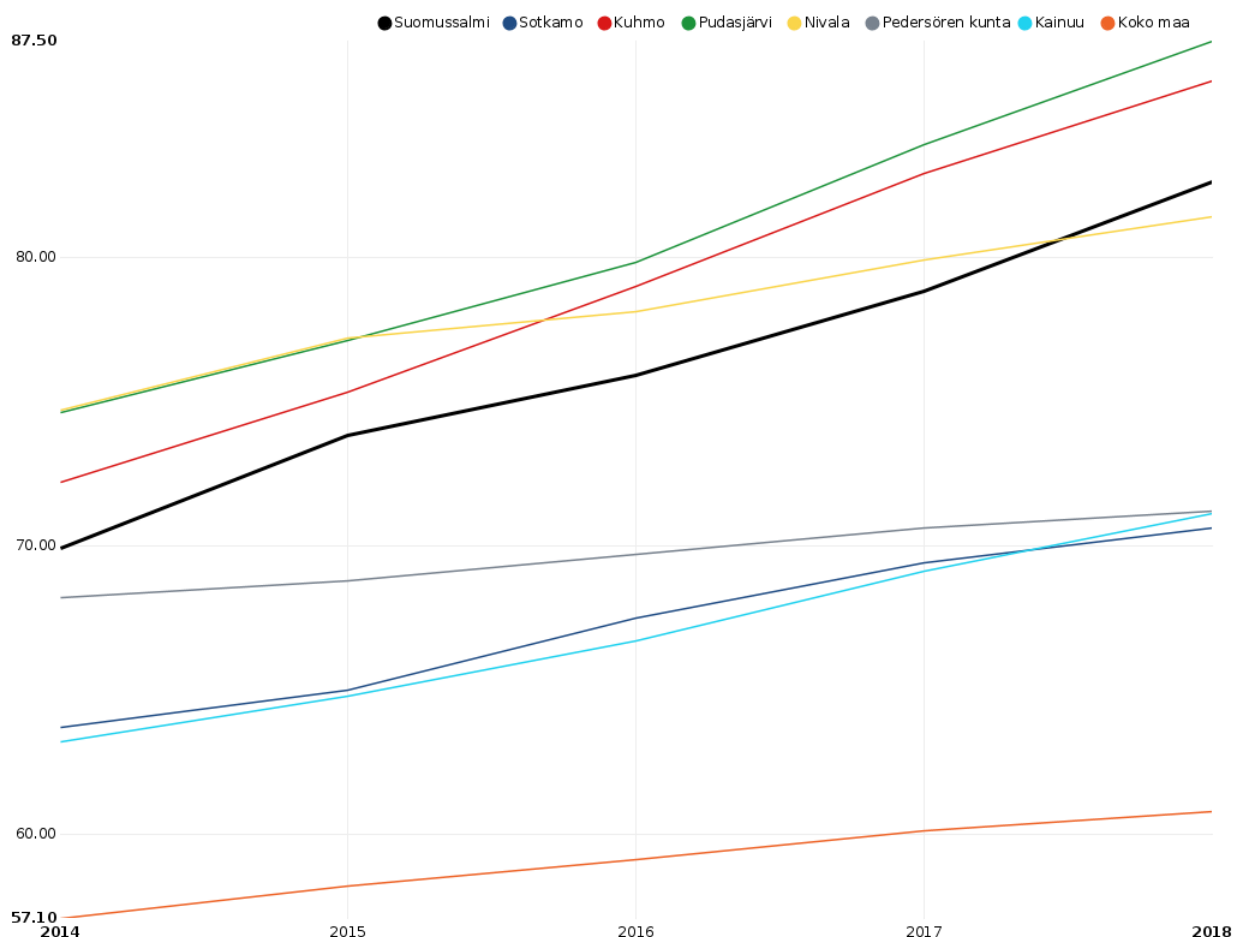
Kuva 1: Väestö 31.12.2018

Suomussalmen väkiluku on vähentynyt 624 henkilöllä tarkkailujaksolla 2014 – 2018. Vuonna 2018 väkiluku oli 7 862 asukasta, kun se vuonna 2014 oli 8 486 asukasta. Väestön väheneminen on merkittävin Suomussalmen elinvoimaisuutta heikentävä tekijä. Tilastokeskuksessa laaditaan kunnittaisia väestöennusteita kolmen vuoden välein. Vuoden 2019 väestöennusteen mukaan Suomussalmella on vuonna 2030 enää 6 273 asukasta. Vuonna 2015 tilastokeskuksen antama ennuste vuoden 2030 asukasmääräksi oli 6 541 asukasta.

Kunnan nettomuutto on positiivinen, jos alueelle on muuttanut enemmän kuin alueelta on muuttanut pois. Suomussalmella nettomuutto on negatiivista ja vuosivaihteluissa liikutaan -10 prosentin molemmin puolin.

Kuva 2: Demografinen (väestöllinen) huoltosuhde

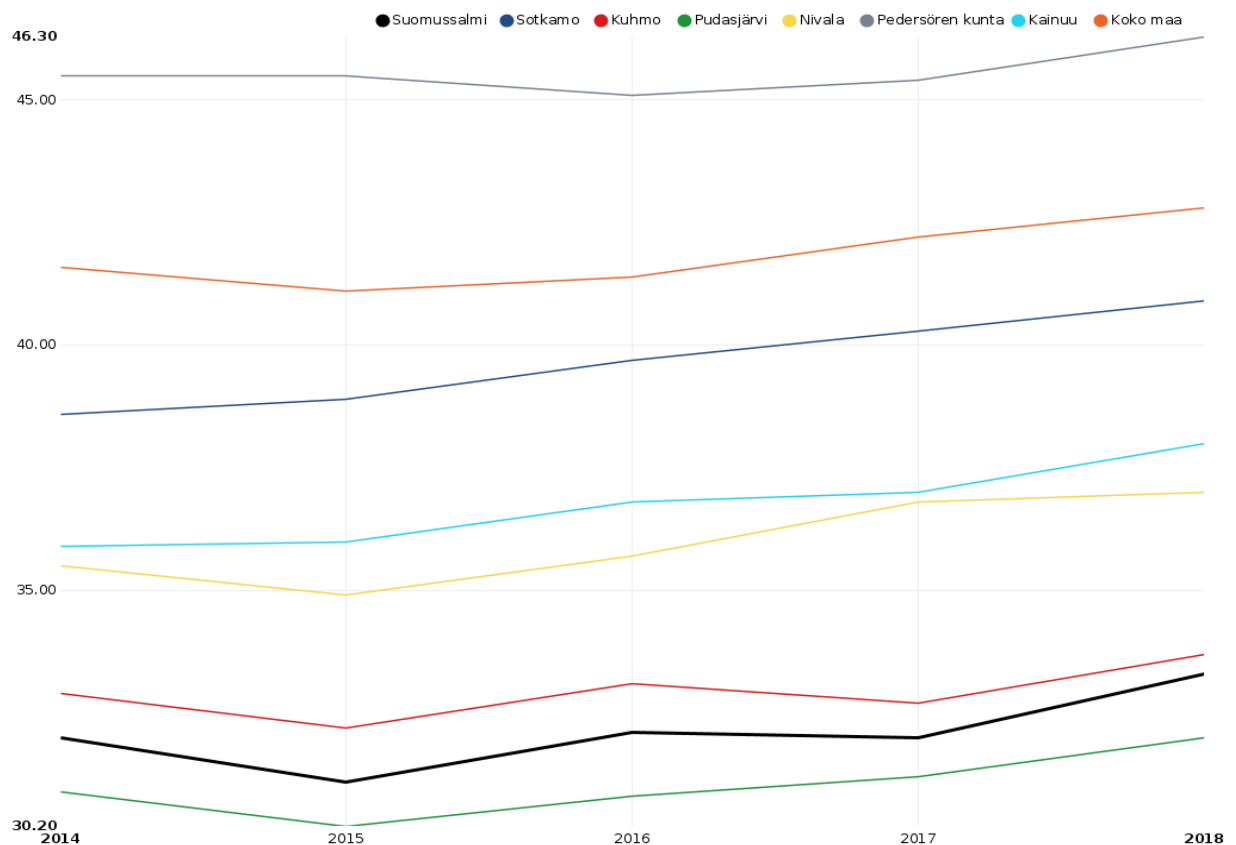
Demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttäneitä on sataa 15–64-vuotiasta työ-ikäistä kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Suomussalmen huoltosuhde 82,6 on noussut koko tarkastelujakson ajan. Suomussalmen luku ei ole vertailujoukon huonoin, mutta yli keskiarvojen. Kainuun kunnissa huoltosuhdetta nostaa 65 vuotta täyttäneet.

Lapsiperheitä Suomussalmella on prosentuaalisesti vähemmän kuin vertailualueilla. Vain Kuhmossa lapsiperheiden määrä on samansuuntainen kuin Suomussalmella. Noin joka viides lapsiperhe on yksinhuoltajaperhe Suomussalmella. Se on vertailukunnista eniten mutta Kainuun keskiarvoa. Koko maassa luku on vielä suurempi.

Yhden hengen asutokuntia kaikista asutokunnista Suomussalmella on ollut vuosina 2015 – 2018 43,4 %. Luku on toiseksi suurin Kainuussa vain Kuhmon luvun ollessa suurempi. Luku on myös yli koko maan keskiarvon (44 %), mutta alle Kainuun 45,1 %.

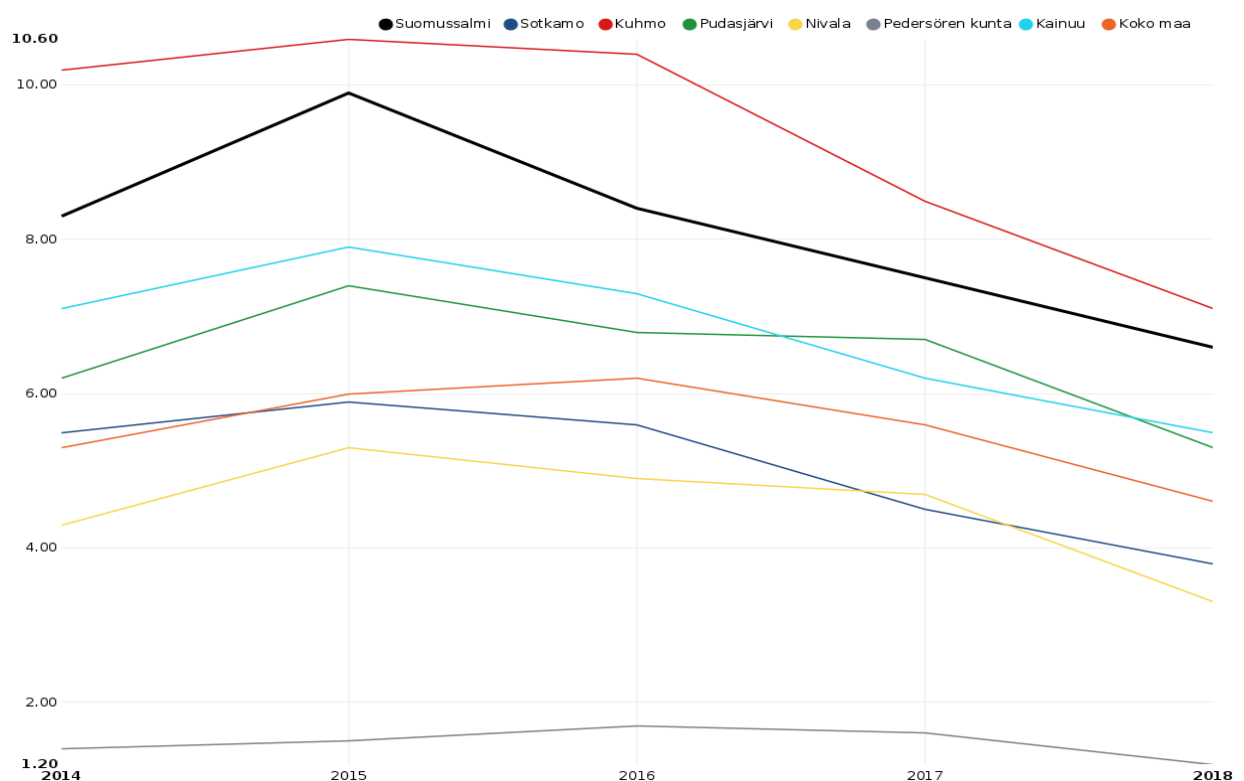
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä –indikaattori on noussut tarkkailujaksolla 2015 – 2017. Suomussalmi vastaanotti kiintiöpakolaisia vuonna 2016, joka nostaa muiden maahanmuuttajien kanssa lukua. Suomussalmen vuoden 2017 luku 23,6 % on pienempi kuin koko Kainuun luku (27,7) tai koko maan keskiarvo (67,7).

Kuva 3: Työllisten määrä, % väestöstä

Työllisten määrä oli vuonna 2018 33,3 prosenttia. Se on 4,7 prosenttiyksikköä alle Kainuun keskiarvon. Suomussalmen työllisyysaste on noussut 1,3 % ja noususta huolimatta on vertailujoukon toiseksi huonoin Pudasjärven jälkeen. Vuonna 2018 työllisten määrä on parantunut keskimäärin koko maassa

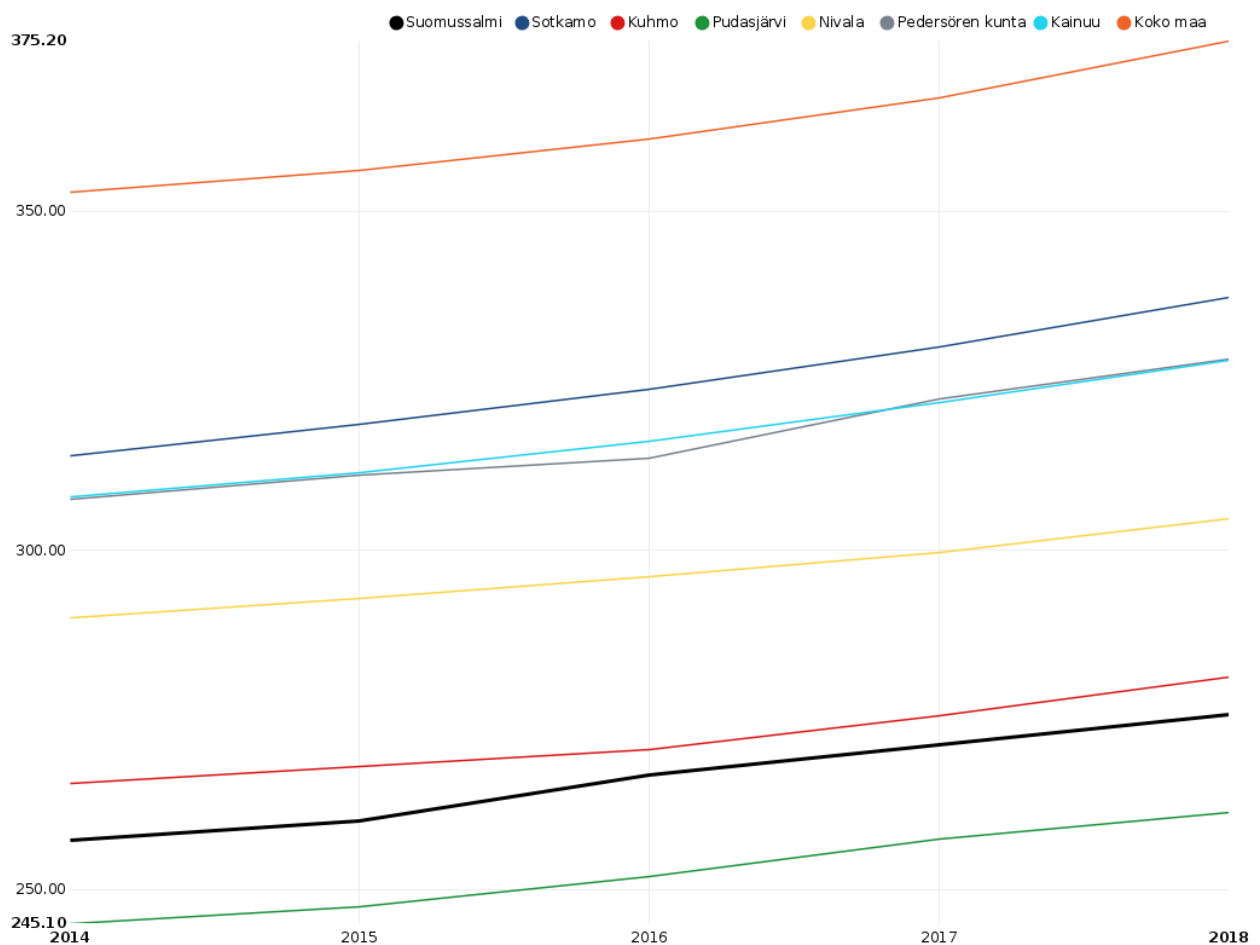
Kuva 4: Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista

Vaikeasti työllistyvien 15–64-vuotiaiden määrä nousi edellisellä valtuustokaudella kaikilla paitsi Pedersören kunnassa. Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, toimenpiteeltä työttömäksi jääneet ja toimenpiteeltä toimenpiteelle siirtyneet. Vaikeasti työllistyvien osuus työkäisistä kuvaa rakenteellista työttömyyttä. Vuonna 2017 rakennetyöttömyys on helpottanut koko Suomessa. Suomussalmen lukema oli 7,5 prosenttia, mikä on enemmän kuin Kainuussa (6,2) tai koko maassa (5,6) keskimäärin. Vertailukunnista ainoastaan Kuhmossa tilanne on Suomussalmea huonompi.

Suomussalmen kunnan hallitus päätti 19.11.2019 kokouksessaan, että Suomussalmen kunta osallistuu Kainuun kuntien työllisyyden kuntakokeilun hakemiseen. Tavoitteena on parantaa erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilun tarkoituksena on tarjota työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla tunnistaa ja ratkaista nykyistä paremmin asiakkaiden yksilöllisiä palvelutarpeita, työllistymisen esteitä sekä osaamisen kehittämisen tarpeita.

Kuva 5: Koulutustasomittain

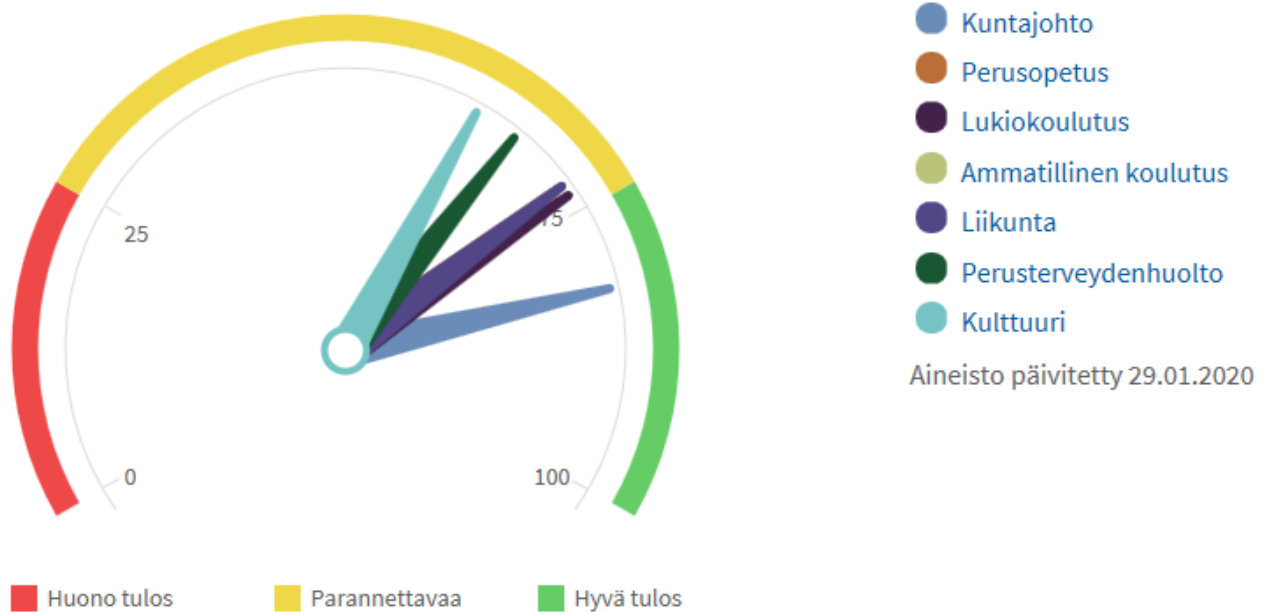

Koulutustasomittain kuvaa väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustaseluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Koulutustaso nousee tasaisesti kaikissa vertailukohteissa tarkastelujaksolla. Suomussalmen lukema 273 on joukon toiseksi huonoin, vain Pudasjärvi jää sen alle. Valtakunnallinen keskiarvo on 369. Sen perusteella suomalaiset kouluttautuvat keskimäärin noin 3,6 vuotta peruskoulun jälkeen. Se on vuosi enemmän kuin suomussalme-laisten kohdalla.

Suomussalmella toimii työllistymistä edistävä Talentti-hanke. Hankkeen kesto on 1.6.2018-31.12.2020. Talentti-hankkeessa luodaan uudenlainen toimintamalli, jonka tarkoituksena on mahdollistaa yksilöllinen opiskelu työpajoilla, yrityksissä ja yhdistyksissä.

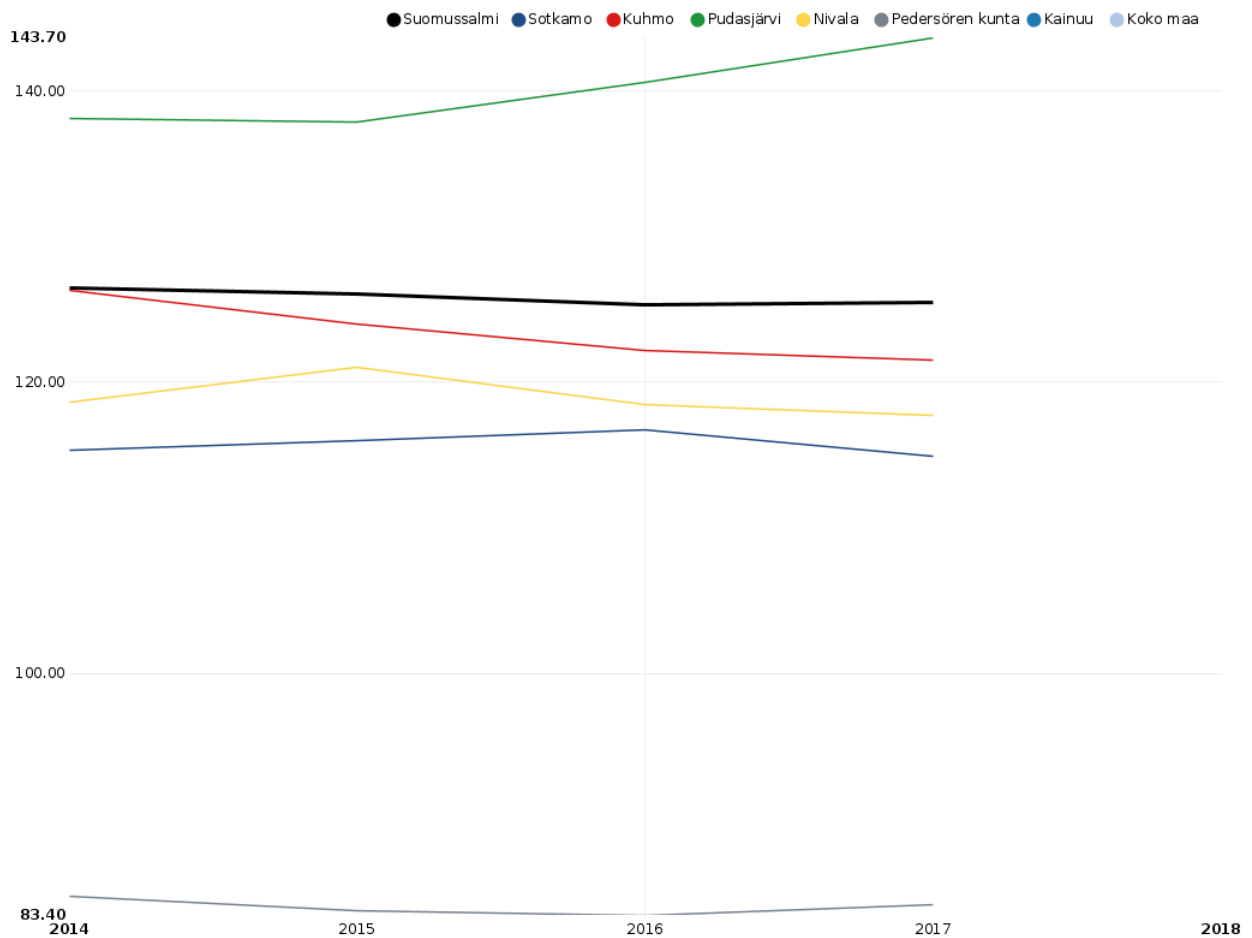
Kaikki ikäryhmät

Kuva 6: Terveydenedistämisasiivisuus (TEAvisari) Suomussalmi.

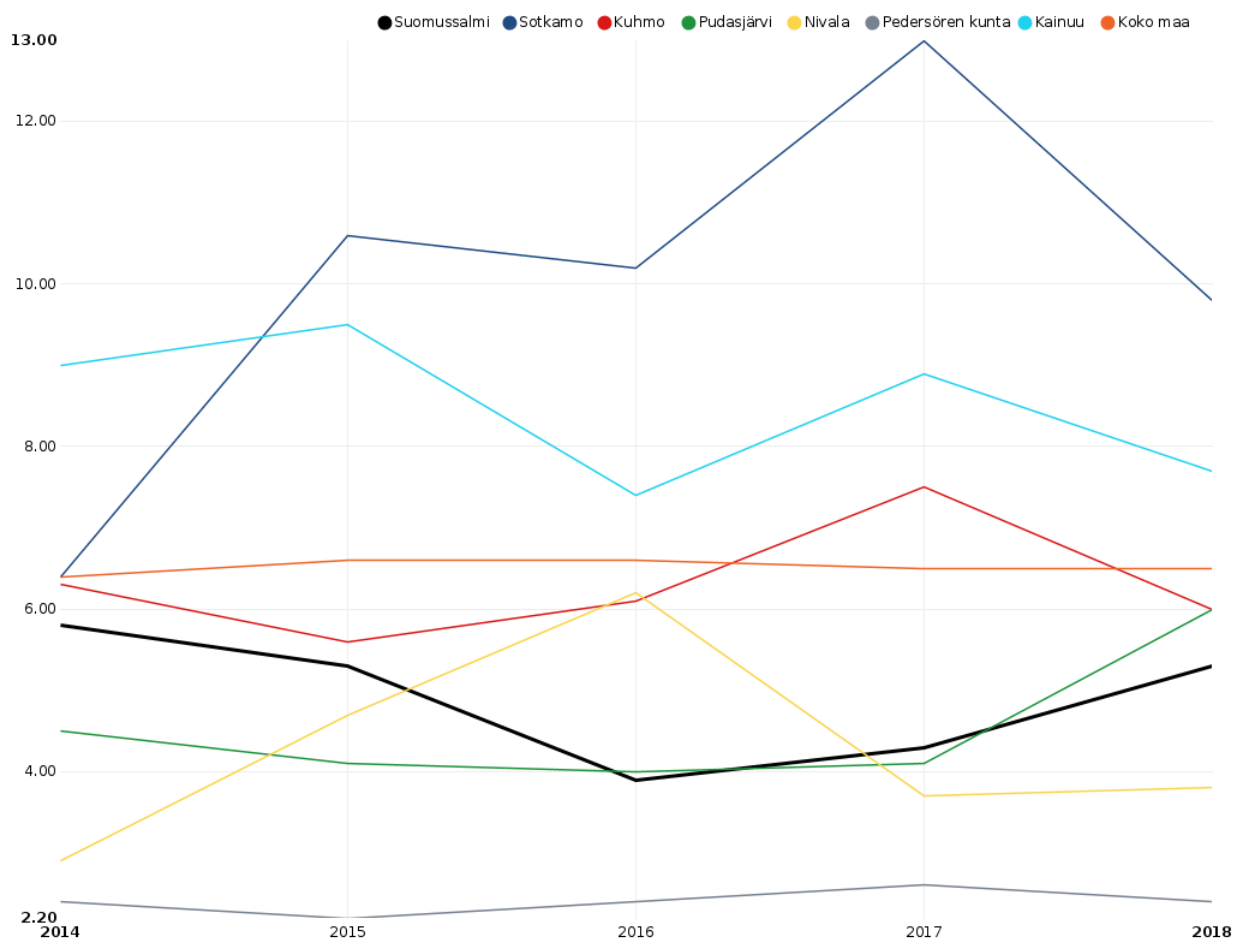
Kuntajohdon ja kunnan keskushallinnon terveydenedistämisasiivisuutta kuvataan TEAvisarilla, jonka pistemäärä ilmaistaan asteikolla 0–100. Pistemäärä on terveydenedistämisasiivisuuden ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kuntajohdon toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa oletettuun hyvään käytäntöön. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin terveydenedistämisasiivisuus toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista. Tiedot kerätään kuntatoimijoilta kyselyllä kahden vuoden välein. Suomussalmen terveydenedistämisen aktiivisuus strategisessa johtamisessa saa hyvät pisteet. Vuonna 2019 TEAvisari osoittaa lukua 82, joka on vertailukunnista paras ja hieman yli valtakunnallisen keskitason. TEAvisari-kyselyjä toteutetaan myös perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, liikuntatoimessa sekä perusterveydenhuollossa vuorovuosina.

Kuva 7: Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

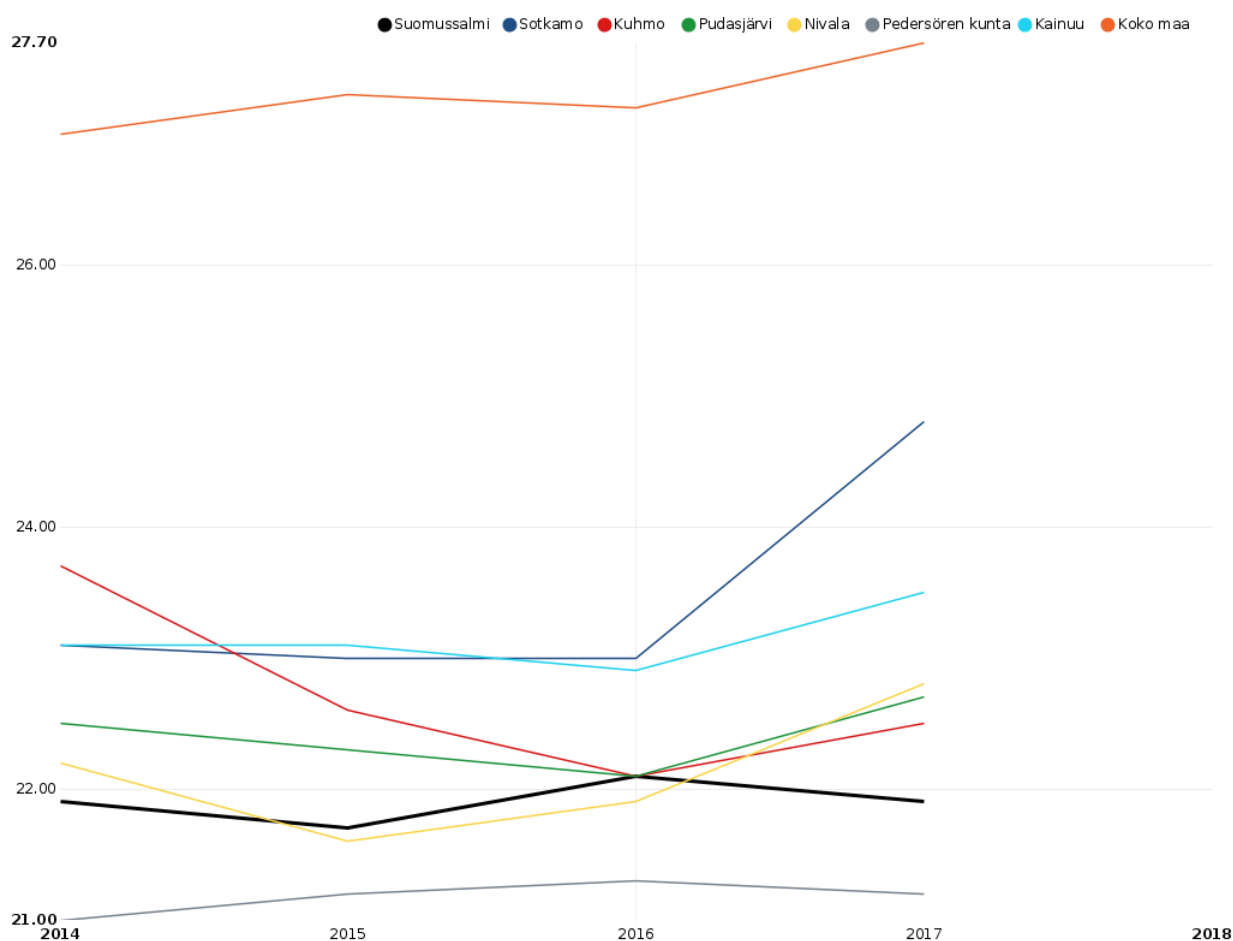
Ikävakioitu Kelan sairastavuusindeksi ilmaisee jokaiselle Suomen kunnalle lasketun indeksin avulla, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100). Indeksi perustuu kolmeen rekisterimuuttujaan: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työkäisistä ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuteen väestöstä. Vertailukunnista Pedersören 84,1 jää alle sadan eli siellä ollaan valtakunnallista keskiarvoa terveempiä. Suomussalmen indeksi vuonna 2017 oli 125,5. Pudasjärven luku on vielä suurempi, 143,7, mutta muut vertailukunnat ovat näiden alapuolella arvojen vaihdellen välillä 114,9–121,5.

Kuva 8: Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

Poliisin tietoon tulneiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten lukumäärä on noussut vuoden 2017 luvusta 4,3 vuonna 2018 lukuun 5,3. Vuonna 2017 lukema oli vertailualueen neljänneksi pienin ja alle keskiarvojen. Vuonna 2018 lukema on vertailualueen kolmanneksi pienin ja alle kokomaan keskiarvon 6,5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät työskentelevät turvallisuuden edistämiseksi.

Kuva 9: Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Gini-kerroin on yksi yleisimmin käytetyistä tuloerojen mittareista. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on. Työllisyys ja työttömyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät. Hyvin suurten tuloerojen katsotaan heikentävän sosiaalista koheesiota, luottamusta ja liikkuvuutta, joiden heikkenemisellä on negatiivisia vaikutuksia väestön hyvinvointiin ja talouteen. Suomussalmella tuloerot eivät ole niin suuria kuin Suomessa keskimäärin. Gini-kertoimessa tapahtunut muutos ylöspäin kuvastaa tuloerojen kasvua. Suomussalmen kerroin on pysynyt suunnilleen samoissa lukemissa noin 22 % tietämillä.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste oli 16,3 prosenttia vuonna 2017. Se on hieman yli Kainuun keskiarvon ja noin neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maan keskiarvo.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

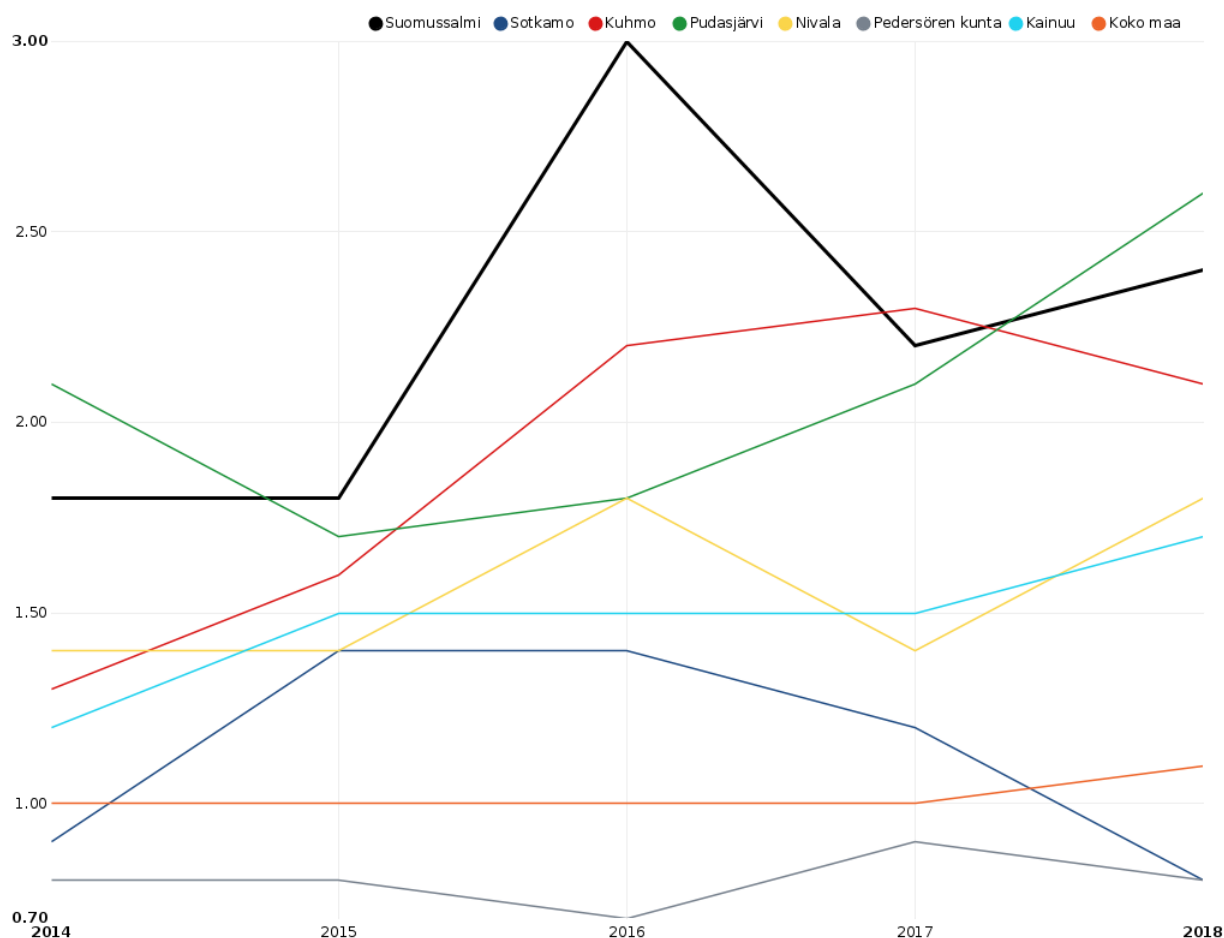
Iso osa lasten, varhaisnuorten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin tilaa kuvaavista indikaattoritiedoista saadaan kouluterveyskyselystä, joka tehdään 8. ja 9. luokan oppilaille. Vuonna 2019 toteutetussa kouluterveyskyselyssä 9,8 % Suomussalmelaisista nuorista vastasi, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää, jonka kanssa voi keskustella luottamuksellisesti lähes kaikista omista asioista. Vuonna 2017 tilanne oli hiukan parempi, jolloin 9,3 % koki, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää. Kouluterveyskyselyn mukaan pitkäaikainen yksinäisyys heikentää lasten ja nuoren elämänlaatua ja hyvinvointia, ja se on riskitekijä psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle.

Muutosta huonompaan on tapahtunut myös terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden nuorten määrissä. Vuonna 2017 näin arvioi 15,2 % ja vuonna 2019 23 %. Kainuun ja koko maan keskiarvot ovat hieman matalampia.

Suomussalmen indikaattoreissa näkyvä lievä tulotason heikentyminen näkyy myös lasten pienituloisuusastetta kuvaavassa indikaattorissa. Tämä indikaattori kuvaa, kuinka suuri osa alueen alle 18-vuotiaista kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Kyse on mittarista, joka kuvaa väestön asemaa suhteellisella tulojakaumalla. Vuonna 2017 vertailukunnista kaikkien muiden indikaattorit nousivat paitsi Kuhmon. Suomussalmen lasten pienituloisuusasteen ollessa 14,3 %. Suomussalmen lukema on koko maan sekä Kainuun keskiarvoa suurempi. Mikäli alle 18-vuotiaiden pienituloisuusaste on korkeampi kuin väestön yleinen pienituloisuusaste, lapsiperheiden suhteellinen tuloasema on keskimääräistä heikompi. Suomussalmella pienituloisuusaste jää muutaman prosentin yleistä pienituloisuusastetta pienemmäksi.

Nuoret ja nuoret aikuiset

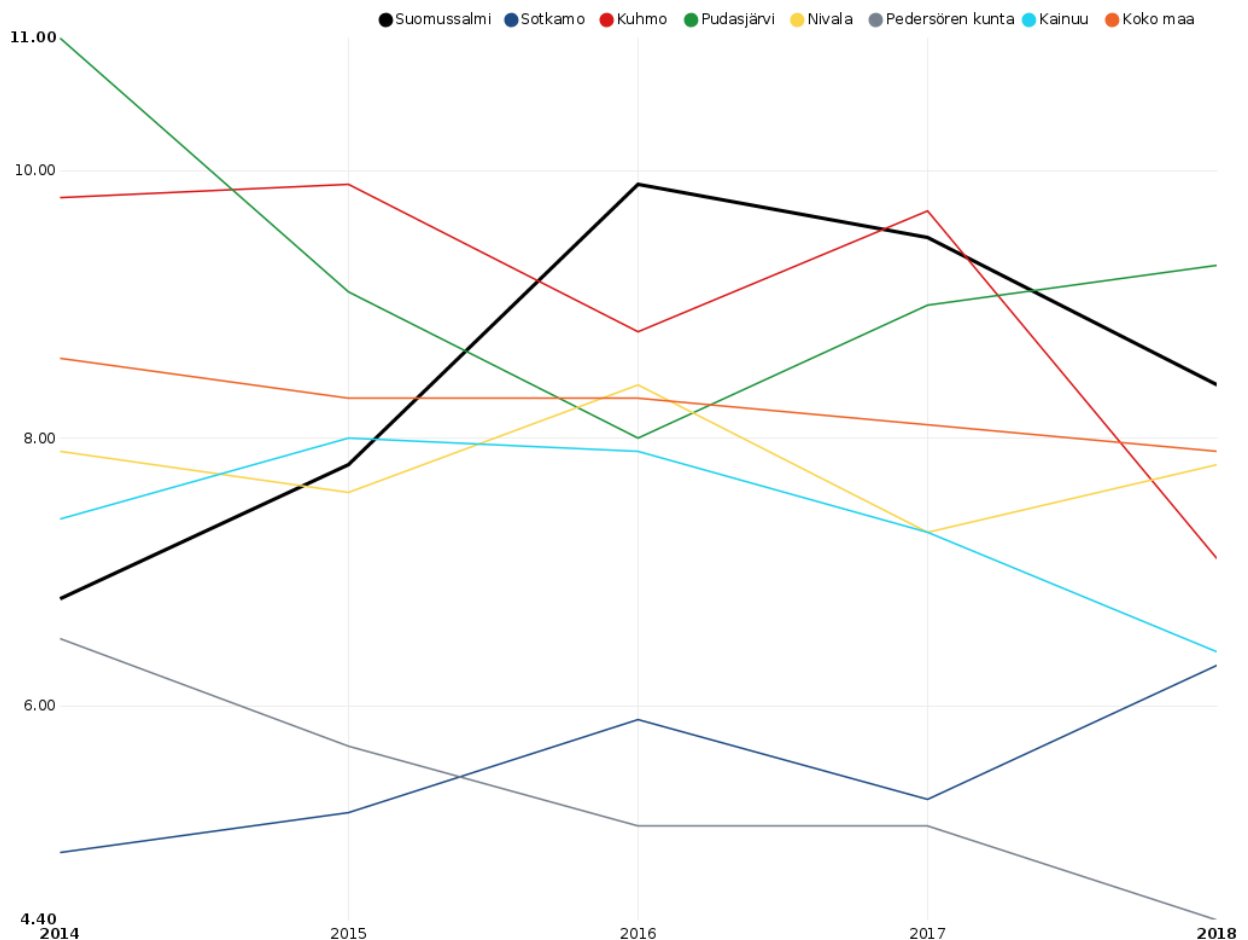
Kuva 10: Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16–24-vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on Suomussalmella ollut koko vertailuajanjakson ajan Pudasjärven ja Kuhmon ohella suurin. Vuonna 2016 Suomussalmen luku nousi jyrkästi kolmeen prosenttiin. Vuoteen 2017 luku laski 2,2%:iin, mutta nousi vuonna 2018 jälleen hiukan 2,4 %:iin. Luku on suurempi kuin Kainuun keskiarvo ja yli kaksinkertainen koko maan keskiarvoon nähden. Nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyden edistäminen on syytä olla edelleen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä, ja se vaatii aktiivista otetta kaikilta toimijoilta.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18–24-vuotiaiden määrässä on ollut vaihtelua. Suomussalmella määrä sekä nousi, että laski vuosina 2014–2017. Vuonna 2018 luku on jälleen noussut 1,7 %:iin. Luku on alle Kainuun ja koko maan keskiarvon. Valtakunnallinen luku on 3,4 % ja on yli Kainuun keskiarvon, joka on 2,3 %.

Kuva 11: Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä oli huonontunut huomattavasti vuosien 2014–2016 aikana. Vuonna 2017 tilanne on kuitenkin parantunut 0,4 %. Suomussalmen tilanne on vuonna 2017 toiseksi huonoin vertailukuntiin nähden, vain Kuhmossa luku on suurempi. Suomussalmen kunnassa on käynnissä Talentti-hanke (2018 – 2020), jossa asiakas voi suorittaa ammatillisen tutkinnon osia tai kokonaisia tutkintoja yhteistyössä työpajojen, työelämän ja oppilaitosten kanssa. Täavoitteena on motivoida ja ohjata asiakkaita ammatilliseen koulutukseen ja työhön sekä tehdä digioppimisen mahdollisuuksia paremmin tunnetuksi.

Vuonna 2019 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan lukion 1. ja 2. vuoden oppilaista 30,6 % on ollut erittäin tyytyväinen elämäänsä ja tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä jopa 79 %. Lukioikäisistä 6,3 % koki ystävyyden puutetta, kun luku oli vuonna 2017 vielä 17,9 %. Vuonna 2017 17,9 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, mutta kaksi vuotta myöhemmin näin vastasi 7,9 prosenttia. Vertailukuntiin nähden suomussalmelaisnuorten kokemus terveydentilasta oli vertailukuntia, Kainuuta ja koko maata parempi. Lukiolaisten kouluterveyskyselyssä eri kuntien vertailua vaikeuttaa pienet vastaajamäärät, sillä alle 30 vastaajan tuloksia ei esitetä avoimessa materiaalissa.

Kuntalain (410/2015) 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

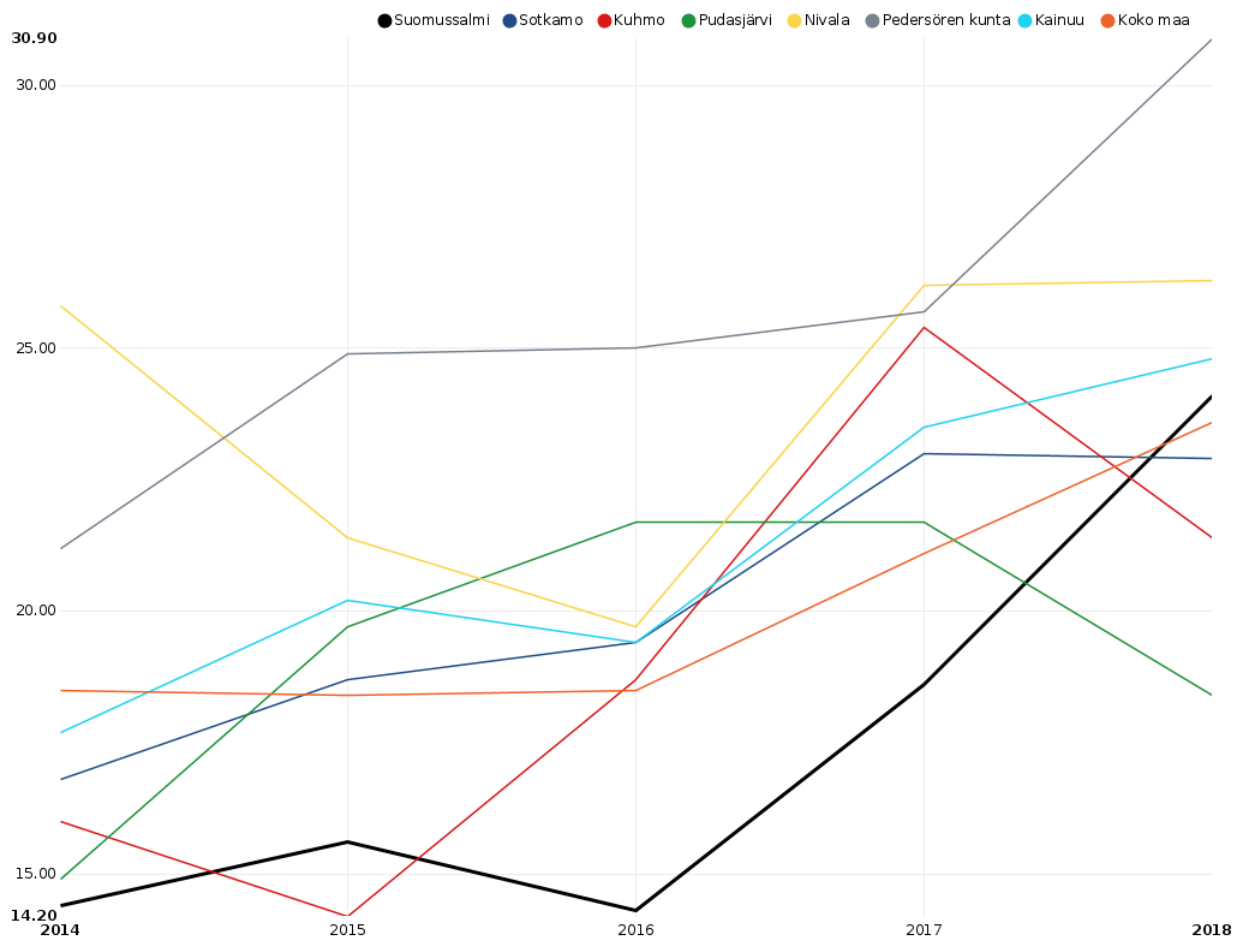
Kainuussa on toiminut kuntien yhteinen maakunnallinen nuorisovaltuusto MaNu, jossa on edustus jokaisesta Kainuun kunnasta. Suomussalmelta on kaksi jäsentä ja varajäsen. MaNu:n tehtävänä on edistää nuorten asiaa ja nuorten kuulemista. Se osallistuu maakunnan tulevaisuuden suunnitteluun sekä järjestää mm. maakunnallisia nuorisofoorumeita.

Maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintaa ohjaa Kainuun liitto. Nuorisovaltuuston nuoret toimivat yhteistyössä paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten päätöksentekijöiden ja toimielinten kanssa. Suomussalmen nuorisovaltuusto on toiminut syksystä 2017 alkaen.

Suomussalmella toimii ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen työryhmä. Vuonna 2019 työryhmä teki esityksen, että Suomussalmelaisille lapsille ja nuorille asetettaisiin suositukset kotiintuloajoista. Tämän tarkoituksena on olla vanhempien tukena ja mahdollistaa lapselle ja nuorelle aikaa läksyjen tekemiseen ja iltatoimiin ennen nukkumaan menemistä. Suosituksen tavoitteena on myös pyrkiä ehkäisemään nuorten varhaista päihteiden käyttöä. Työryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa.

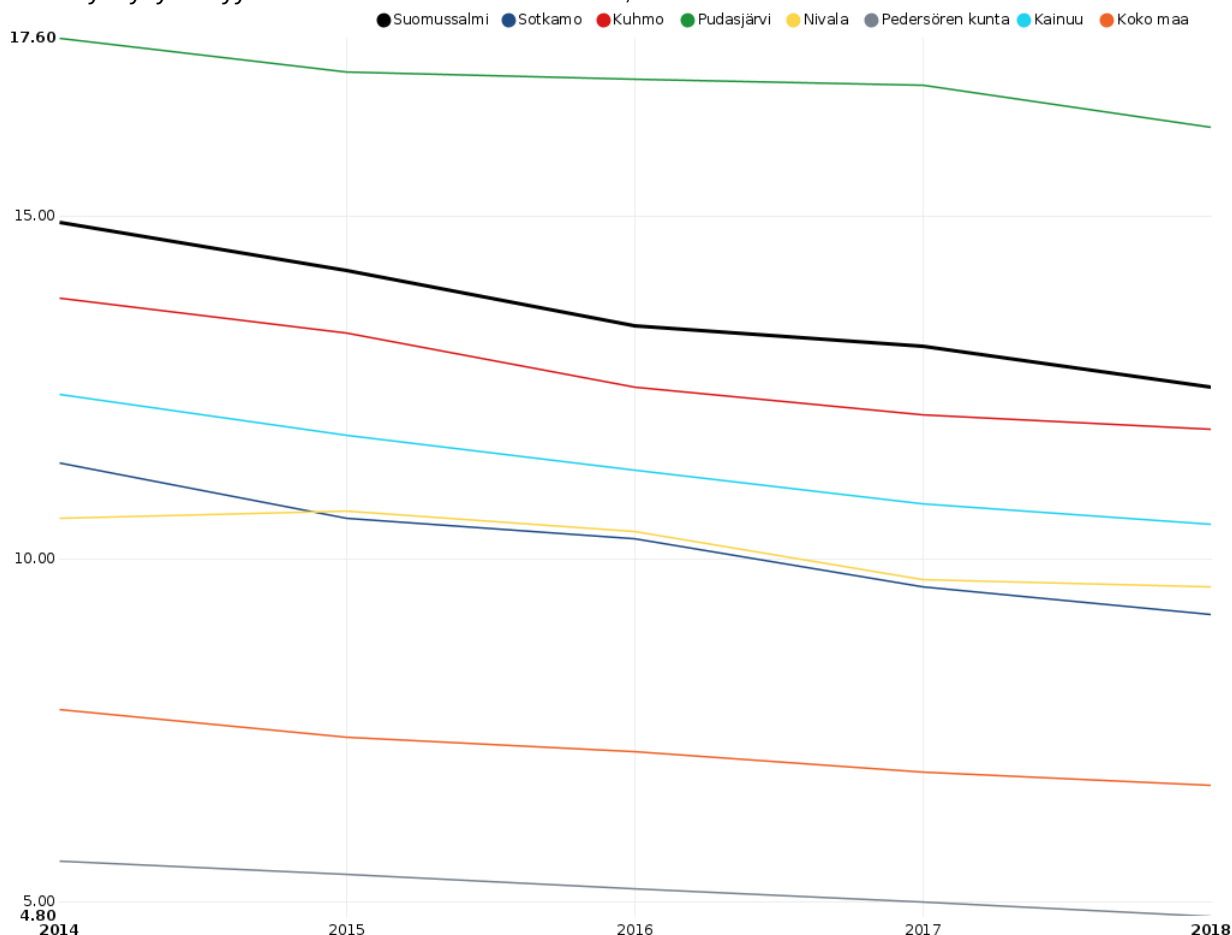
Työikäiset

Kuva 12: Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä on yhä nousussa ollen 24,1. Vuonna 2018 samassa ikäryhmässä työkyvyttömyyseläkettä saavien suomussalmelaisten määrä oli 12,5 prosenttia. Lukema on laskenut yhä kuten muissakin vertailukunnissa, mutta on yli Kainuun keskiarvon (10,5) ja selvästi korkeampi kuin koko maan lukema (6,7).

Kuva: 13: Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Vuonna 2018 samassa ikäryhmässä työkyvyttömyyseläkettä saavien suomussalmelaisten määrä oli 12,5 prosenttia. Lukema on laskenut koko tarkkailuajanjakson ajan, mutta on yli Kainuun keskiarvon ja selvästi korkeampi kuin koko maan lukema.

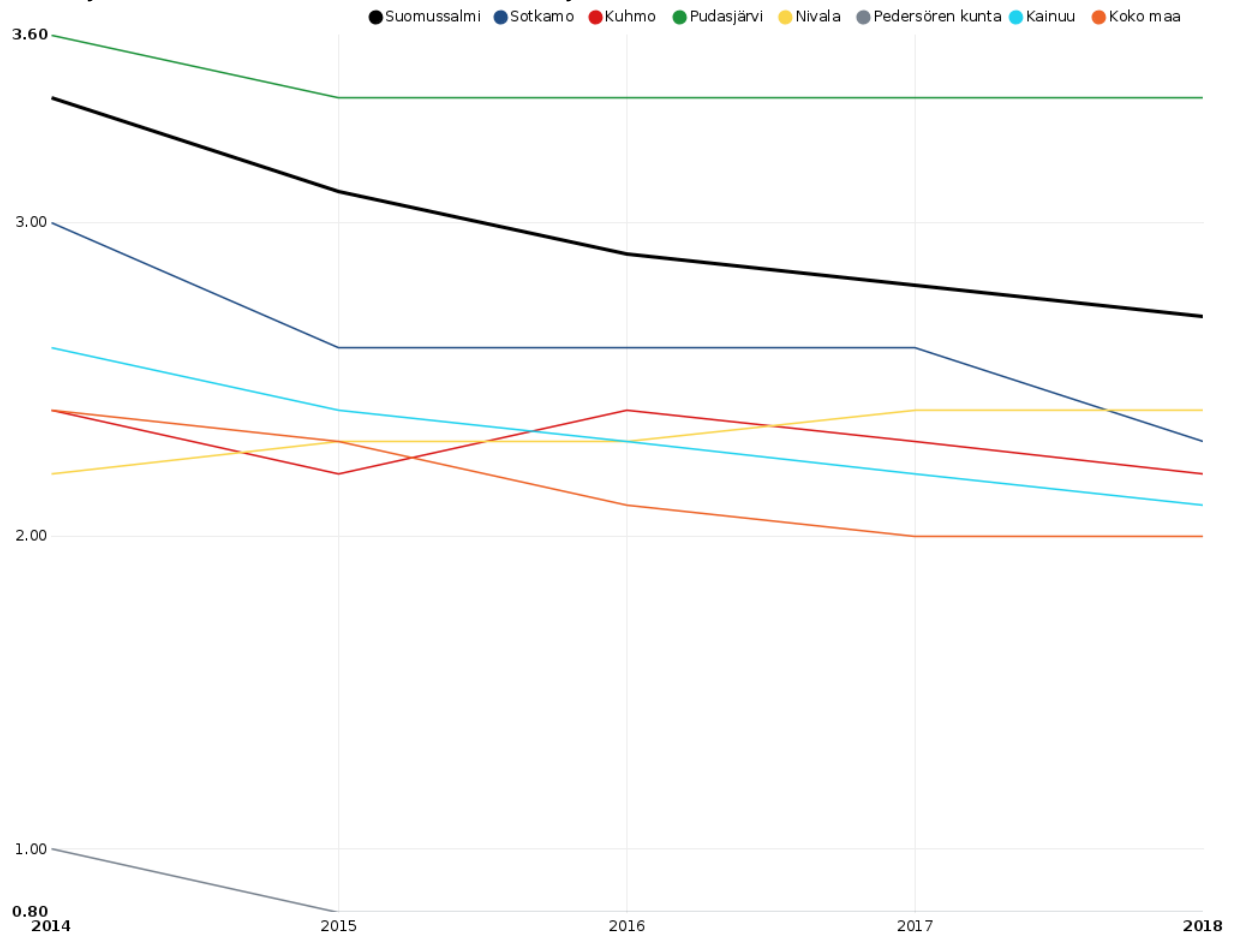
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat tilaston lukema on noussut yhä vuoden 2017 1,3 %:sta 1,4 %:iin. Luku on pysynyt koko vertailuajanjakson ajan alle koko maan (2,9) ja Kainuun keskiarvon (1,8). Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden kohdalta korostuu myös kasautuva syrjäytymisriski, mihin liittyvät ilmiöinä niin pitkäaikaistyöttömyys kuin kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski.

Vaikeasti työllistyvien 15–64-vuotiaiden määrä laski kaikissa vertailuryhmän kunnissa. Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, toimenpiteeltä työttömäksi jääneet ja toimenpiteeltä toimenpiteelle siirtyneet. Vaikeasti työllistyvien osuus työikäisistä kuvaa rakenteellista työttömyyttä. Suomussalmen lukema on tasaisesti pienentynyt tarkkailujaksolla vuodesta 2015 lähtien.. Vuonna 2018 luku oli 6,6 %. Lukema on edelleen enemmän kuin Kainuussa (5,5 %) tai koko maassa (4,6 %) keskimäärin. Vertailukunnista ainoastaan Kuhmossa tilanne on Suomussalmea huonompi.

Suomussalmen kunnassa toimi 2016 – 2018 Sosiaalisen osallisuuden ja työllisyyden kehittämishanke, jonka loputtua Suomussalmen kunnassa aloitti yhdistysvetoisesti matalan kynnyksen kaikille avoin olohuonetoiminta. Suomussalmen kunta solmi hyvinvointisopimuksen järjestävien yhdistystahojen kanssa sekä tarjoaa tilat Ämmänsaareissa Kumppanuustalolla ja Vuokin kylätalossa.

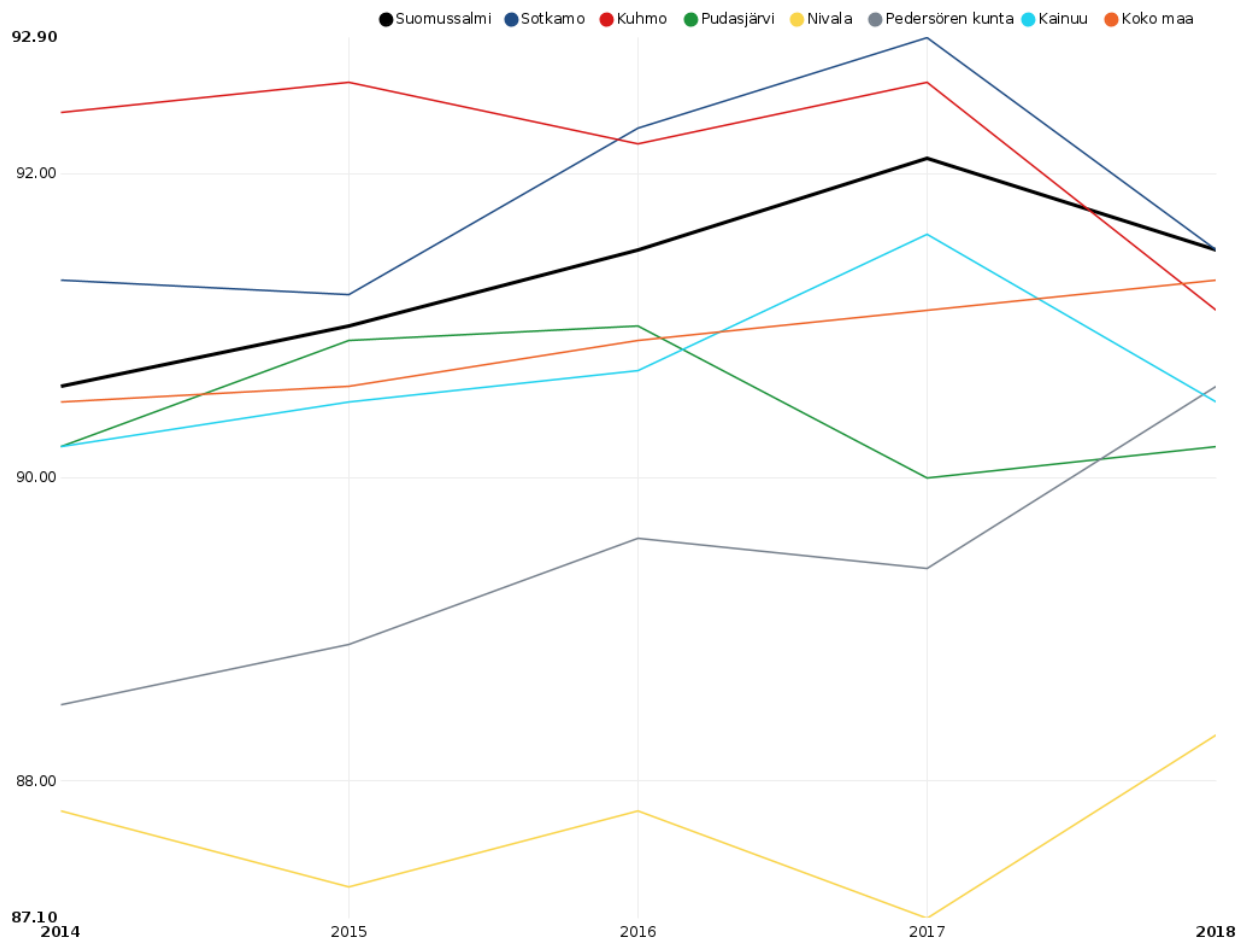
Ikäihmiset

Kuva 14: Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

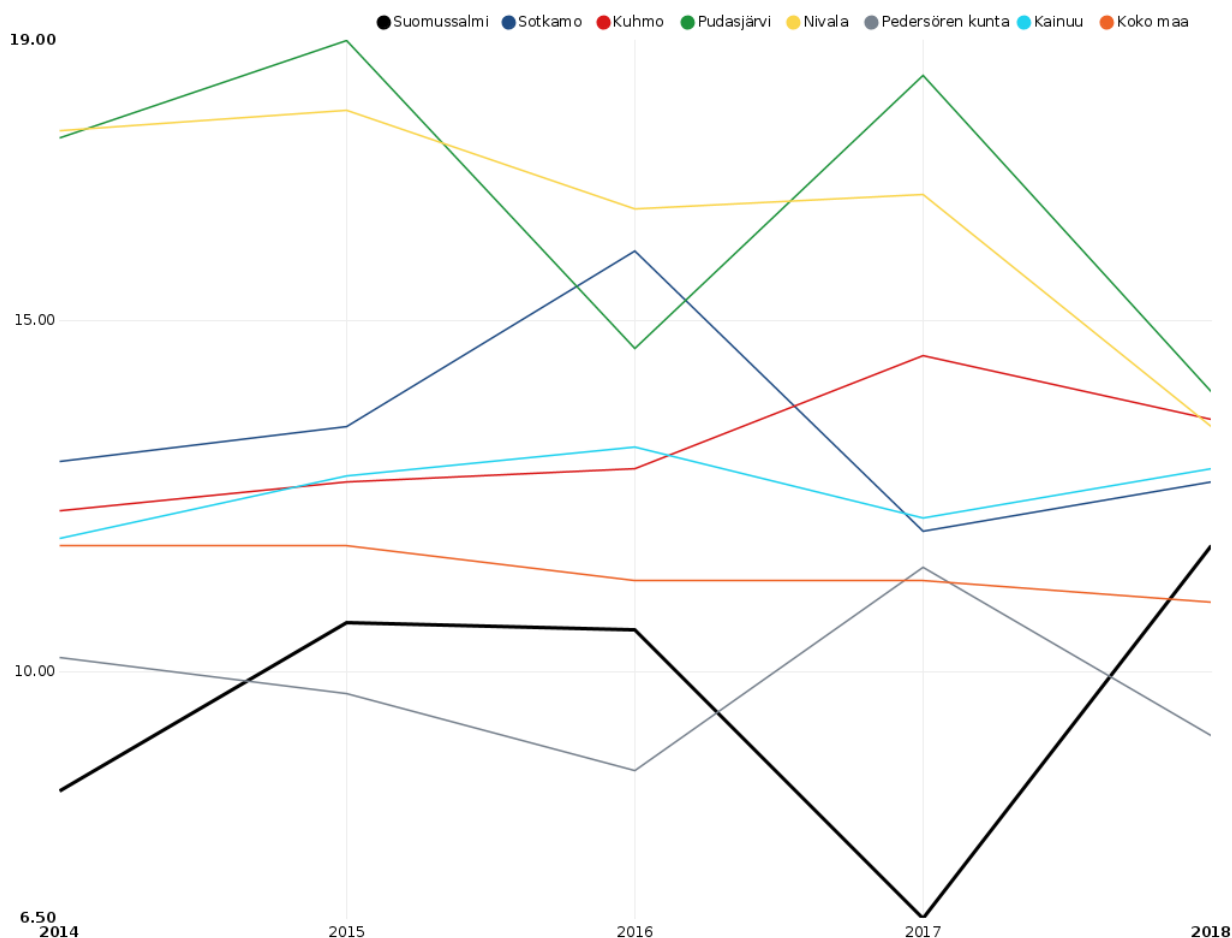
Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansioeläkkeitä. Tämä lukema on Suomussalmella parantunut tarkastelujaksolla 2014 – 2018. Eläkeikäisten tulotaso on siis parantunut, mutta on edelleen vertailukohteita huonompi. Huonoimmassa tilanteessa on Pudasjärvi. Pedersören lukema on selkeästi muita alhaisempi, jopa huomattavasti maan keskiarvoa alhaisempi.

kuva 15: Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

75 vuotta täyttäneistä suomussalmelaisista kotona joko itsenäisesti tai lähiomaisen tai –ympäristön tukemana ja/tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämien koti- ja avohuollon palveluiden turvin selviää 91,5 prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä. Määrä on noussut tasaisesti 2014 – 2017 aikana, mutta vuoden 2018 aikana määrä on laskenut 0,6 prosenttia. Lukema on kuitenkin yli Kainuun ja koko maan keskiarvon.

Kuva 16: Säännöllisesti kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 vuotta täyttäneistä oli vuonna 2017 6,5 %. Vuonna 2018 lukema oli kasvanut vertailukuntiin nähden eniten, lukeman ollessa 11,8 %. Luku on kuitenkin Kainuun keskiarvoa (12,9) alhaisempi. Vertailukunnista eniten asiakkaita säännöllisen kotihoidon piirissä on Pudasjärvellä (14,0). Tämä indikaattoritieto perustuu yhden päivän, 30.11., asiakasmääriin. Indikaattori ei kuitenkaan kerro avopalveluihin panostamisesta tai resurssoinnista, sillä kunta voi tarjota paljon apua harvoille asiakkaille tai vähän palvelua monille asiakkaille. Indikaattori ei siis kerro koko totuutta, sillä kunnassa voi olla panostettu esimerkiksi palveluasumiseen asiakkaiden kunnosta ja toiveista johtuen.

Kuntalain (410/2015) 27 §:n mukaisesti Suomussalmen kunnanhallitus on asettanut vanhusneuvoston ikään-tyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Suomussalmen kunnassa on vanhusneuvosto, jonka toimintaa kunta tukee. Vanhusneuvosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tekee muun muassa aloitteita ja palvelujen kehittämisehdotuksia Kainuun sote -kuntayhtymälle ja muille viranomaisille. Kainuun vanhusneuvostot pitävät yhteisiä tapaamisia vuosittain. Vanhusneuvosto osallistuu kunnan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Suomussalmen vanhusneuvosto kokoontui vuonna 2019 neljä kertaa ja vastasi vuosittain järjestettävästä valtakunnallisen vanhustenviikon tapahtumien koordinoinnista ja oman juhlan järjestämisestä.

Suomussalmen kuntaan on pyritty saamaan vammaisneuvostoa. Vuonna 2019 sovittiin, että saadakseen vammaisneuvoston kunnanhallitus esittää yhteistä vanhus- ja vammaisneuvostoa kunhan vammaisjärjestöt saavat nimettyä edustajansa.

Ikäihmisten terveysliikunnan edistämisen työryhmän vuoden 2019 pääpaino oli olla mukana aktiivisesti etsimässä soveltuvia tiloja ikäihmisten liikuntaryhmille, koskien myös tulevan uuden koulun tiloja. Työryhmä on pyrkinyt vaikuttamaan, että ikäihmiset voisivat käyttää tulevan koulun liikuntasalia aamupäivisin ja päivisin, koska osallistujien aktiivisuus on silloin parhaimmillaan. Työryhmä on saanut myös vaikuttaa siihen, että liikuntaryhmiä tarjotaan myös heille, joilla toimintakyky on jo heikentynyt.

Suomussalmen kunnan muita ikäihmisten hyvinvointiin tehtyjä parannuksia on ollut Jalonuoman esteettömän reitin rakentaminen, joka on saatu lähes valmiiksi vuoden 2019 aikana. Reitin suunnittelussa pyrittiin ottamaan huomioon mahdollisimman laajat käyttömahdollisuudet niin kuntalaisten kun matkailijoidenkin kannalta. Suomussalmen kunta oli mukana v 2018 hallituksen ”Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi” kärkihankkeessa. Hankkeen tarkoituksena oli edistää kotona asuvien 75+ ikäihmisten terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta. Rahoitusta reitille sekä esteettömän kalastuspaikan rakentamiseen saatiin myös Oulujoen moninaiskäytön puitesopimuksesta. OUMO-hankkeiden tavoitteena on parantaa ja monipuolistaa Oulujoen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Myös kirjastossa on hyvinvointiin liittyviä toimintoja, kuten digineuvontaa kerran kuukaudessa sekä kirjaston kotipalvelu heille jotka eivät pääse kirjastoon korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi. Kirjasto on tarjonnut myös ryhmätyöhuoneensa Soten ikäihmisten neuvontapisteeksi kerran kuukaudessa tapahtuviin kokoontumisiin.

Kianta-Opisto tarjosi syksyllä 2019 maksuttomia Osuuspankin mobiili- ja verkkopankin opastustilaisuuksia kylille. Tällä pyrittiin pienentämään syrjemässä asuvien vanhusten kynnystä opetella hoitamaan pankkiasioita verkossa. Syrjäisemmille kylille on pyritty kehittämään myös muita palveluja esim. etäohjauksella tapahtuvia jumppia. Toukokuussa 2019 käynnistynyt Kyläluotsi-hanke pyrkii tukemaan kylien omatoimista kehittämistä ja näin ollen kasvattamaan syrjäkylien elinvoimaisuutta.

HYVINVOINTISUUNNITELMA

Painopisteet ja kehittämiskohteet valtuustokaudella 2017 - 2021

1) ELINVOIMA, TYÖLLISYYS JA OSAAMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Kuntalaisten työmahdollisuuksien parantaminen	Edellytysten luominen uusille yrityksille Olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen Yrittäjyyteen kannustaminen	Elinkeinopalvelut Kainuun Etu Oy Yritykset Kainuun ELY-keskus Koulut	Perustetut yritykset, yritysten lukumäärä Toteuma: 10/2019 12 yritystä perustettu Työllisyysaste Täydenty myöhemmin Työttömyysaste, tavoite alle 16 %. Toteuma: 13,7 % (kumulat.)
Työllisyyden hoitaminen	Työpajatoiminta Kuntouttava työtoiminta Palkkatukityöllistäminen Työllisyyttä edistävät hankkeet	Hallintopalvelut Työpaja Hanslankarit Työpalvelukeskus Miilu Kainuun sote Kainuun ELY-keskus OKM:n erillisrahoitus palkkatuet	Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä 352 293 euroa Toimenpiteissä olleiden määrä Toteuma: Km. 53 Toimeentulotuen saajien määrä Toteuma: 193
Kuntalaisten koulutustason nostaminen	Aikuisten osaamistason nostaminen Kaikki 9. lk oppilaat koulutetaan jatkokoulutuskelpoisiksi	Tasa-arvon edistämisraha Suomussalmen lukio Kianta-Opisto Kainuun TE-toimisto Kainuun ammattiopisto	Koulutustasomittain Toteuma: ei muutosta Jatko-opintoihin sijoittuneet Toteuma: Kaikki 9. luokkalaiset aloittivat jatko-opinnot

		Kajaanin AMK AIKOPA	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 –vuotiaat Toteuma: ei tilastotietoa saatavissa
2) TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Hyvinvointi lisääntyy ja sairastavuus alenee	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Palvelujen kehittäminen	Kainuun sote Kansalaisjärjestöt Taloussuunnitelma 2018–2020 Media	Pitkällä aikavälillä hyvinvointikertomuksen indikaattorit Kuntalaisten aktiivisuus ja osallistuminen Toteuma: <i>Liikunta 72 ja kulttuuri 62</i>
Terveyden edistämisen aktiivisuus	Kuntajohto ja palveluyksiköt ovat sitoutuneita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen	Toimialat	TEAvisarin tulokset Toteuma: <i>v. 2019 luku 71</i>
3) MIELENTERVEYDEN EDISTÄMINEN JA PÄIHITEIDEN KÄYTÖN VÄHENTÄMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Ehkäisevä päihdetyö ja mielenterveyden edistäminen	Työryhmän toiminta on säännöllistä	Kunnan toimijat Sosiaali- ja terveystalot Järjestöt	Toteuma: <i>Päihde- ja mielenterveystoimikunta on kokoonnut 4 krt/v.2019. Pääpaino oli nuorten päihdeidenkäytön vähentäminen, pelihaittoihin puuttuminen ja mielenterveyden edistäminen</i>
Varhainen tuki kaikissa ikävaiheissa	Puheeksiottamisen koulutukset Vapaaehtoistyö	Oppilashuoltoryhmä Työterveyshuolto Sosiaali- ja terveystalot Järjestöt	Toteutuneet koulutukset Pysyvän toiminnan kattavuus Toteuma: <i>Oppilashuollon resurssit riittävät</i> Tapahtumat Toteuma: <i>Kouluilla useita tapahtumia yhteisöllisyyden edistämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi</i>
4) TURVALLINEN JA SUJUVA ARKI			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Arkiliikunnan lisääminen	Viisaan liikkumisen edistäminen	Liikuntapalvelut Kianta-Opisto Hankkeet Kolmannen sektorin toimijat	Toteutuneet tapahtumat, Järjestetyt koulutukset: • Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuskoulutus • Pärjäisitkö omin avuin

		Kainuun Liikunta	Varautumiskoulutus järjestöille ja kyläyhteisöille Liikuntasuoritteet Toteuma: Kylpylän kävijämäärä 51766 ja kuntosalin kävijämäärä 30225 Järjestetyt tapahtumat Toteuma: Liikuntapalvelut oli järjestämässä 24 eri tilaisuutta joko yksin tai yhteistyössä kolmannen sektorin ja/tai Kainuun Liikunnan kanssa Tapahtumiin osallistuneiden määrä Toteuma: Kylpylän ohjattuihin ryhmiin osallistui 11 459 henkeä.
Houkuttelevat ja toimivat liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen kehittäminen: latuverkot, kentät, kylpylä, koulujen liikuntatilat, lähiliikuntapaikat	Tekniset palvelut ELYn ja OKM:n avustukset liikuntapaikkojen rakentamiseen Kyläyhteisöt Hossan latupooli	Palautekyselyt Toteuma: Ei toteutunut Kävijämäärät Kylpylän kävijämäärä 51766 ja kuntosalin kävijämäärä 30225
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö	Pidetään tiet kunnossa ja avoimina Viheristutukset kesäisin Maankäytön suunnittelu tiivistää yhdyskuntarakennetta	Tekniset palvelut ELY-keskus Urakoitsijat	Aurattujen katujen kilometrimäärät ja luokitus Toteuma: Yksityistiet 640 km Kaavatiet 60 m Kevyenliikenteen väylät 25 km Liikenneonnettomuustilastot Toteuma:

1.3. Kunnan hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustossa on 31 jäsentä ja sen paikkajakauma on 1.6.2017 alkaneena toimikautena seuraava:

Suomen Keskusta	17
Vasemmistoliitto	10
Kansallinen Kokoomus	3
Perussuomalaiset	1

Jäsenet (31)

Helttunen Erja, pj.	Suomen Keskusta
Huttu-Juntunen Terttu, 1. varapj.	Vasemmistoliitto
Mulari Keijo, 2. varapj.	Suomen Keskusta
Alanko Jukka Pekka	Kansallinen Kokoomus
Heikkinen Juha	Suomen Keskusta
Heikkinen Pirjo	Suomen Keskusta
Heikkinen Tuula	Suomen Keskusta
Heikkinen Vesa	Suomen Keskusta
Holappa Marja-Liisa	Vasemmistoliitto
Holappa Veijo	Vasemmistoliitto
Härkönen Raimo	Suomen Keskusta
Jokelainen-Keränen Eila	Suomen Keskusta
Juntunen Aune	Vasemmistoliitto
Juntunen Heidi	Suomen Keskusta
Kela Jouko	Suomen Keskusta
Kemppainen Tuovi	Suomen Keskusta
Korvuo Markku	Suomen Keskusta
Kyllönen Merja	Vasemmistoliitto
Laatikainen Janne	Vasemmistoliitto
Matero Taina	Vasemmistoliitto
Moilanen Pentti	Suomen Keskusta
Mulari Matti	Suomen Keskusta
Mäkeläinen Riitta	Suomen Keskusta
Pakarinen Ahti	Kansallinen Kokoomus
Pihlajamaa Sami	Perussuomalaiset
Pyykkönen Tuomas	Kansallinen Kokoomus
Saastamoinen Minna	Vasemmistoliitto
Seppänen Jonna	Suomen Keskusta
Seppänen Jukka	Vasemmistoliitto
Seppänen Martti	Vasemmistoliitto
Väisänen Ari	Suomen Keskusta

Kunnanhallitus

Jäsenet (11)	Henkilökohtaiset varajäsenet
Moilanen Pentti, pj.	Härkönen Raimo
Holappa Veijo, 1 varapj.	Seppänen Martti
Mäkeläinen Riitta, 2. varapj.	Kähkönen Pirjo
Heikkinen Juha	Juntunen Heidi
Heikkinen Pirjo	Heikkinen Tuula M.
Holappa Marja-Liisa	Seppänen Merja-Liisa
Laatikainen Janne	Seppänen Jukka
Mulari Matti	Korvuo Markku
Pakarinen Ahti	Pyykkönen Tuomas
Saastamoinen Minna	Juntunen Aune
Seppänen Jonna	Väisänen Ari

Esittelijä Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

<u>Jäsenet (5)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Jokelainen-Keränen Eila, pj.	Manninen Kirsi
Matero Taina, varapj.	Schroderus Eeva
Tolonen Martti	Tolonen Mikko T.
Koivumäki Markku	Viinikkala Simo
Pihlajamaa Sami	Pyykkönen Olli-Pekka

Keskusvaalilautakunta

<u>Jäsenet (5)</u>	<u>Ei-henkilökohtaiset varajäsenet mainitussa järjestyksessä</u>
Veteläinen Ahti, pj.	Paasovaara Irene
Kemppainen Eila, varapj.	Seppänen Merja-Liisa
Heikkinen Pentti	Karjalainen Antti
Huttunen Ritva	Heikkinen Jukka
Mulari Jorma	Viinikainen Pasi
	Tapio Sinikka
	Moilanen Kari
	Kivijärvi Asta

Sivistyslautakunta

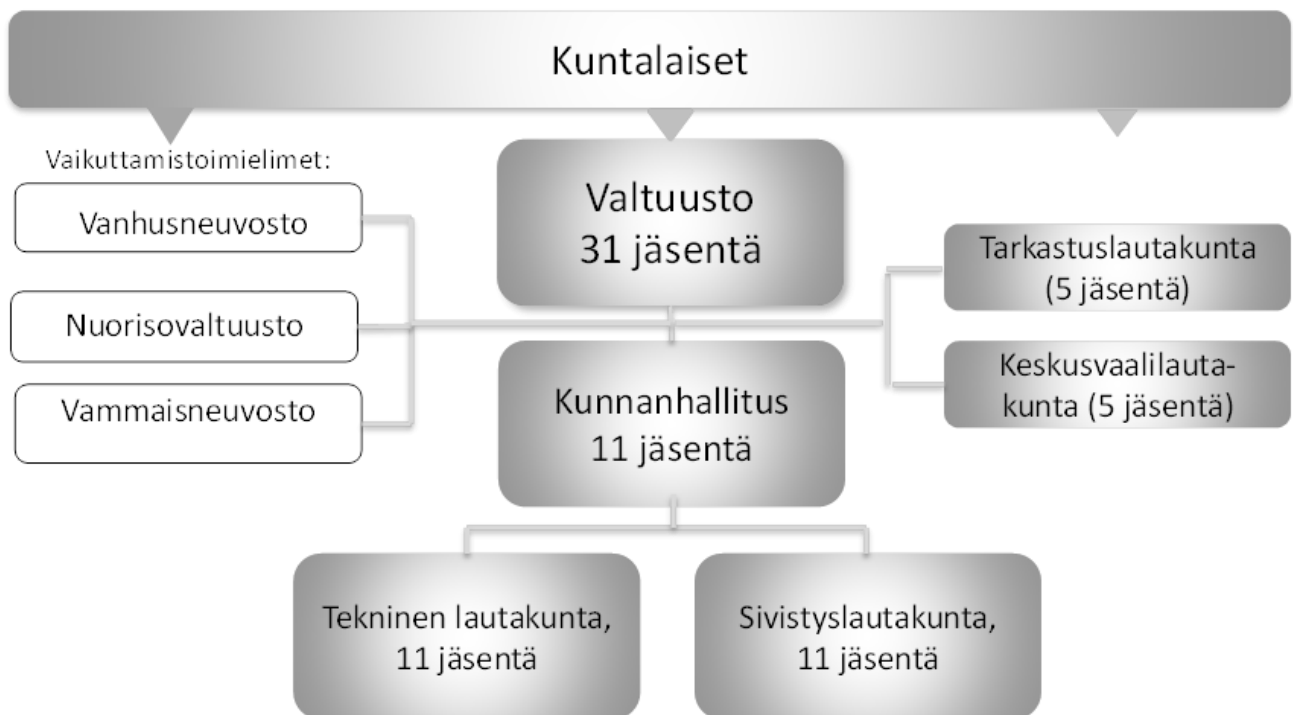
<u>Jäsenet (11)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Kemppainen Tuovi, pj.	Holappa Johanna
Juntunen Aune, varapj.	Holappa Marja-Liisa
Heikkinen Tuula M.	Heikkinen Miia-Iida
Heikkinen Vesa	Kemppainen Pertti
Juntunen Heidi	Heikkinen Arja
Kinnunen Jonna	Mäkeläinen Riitu
Korvuo Markku	Pulkka Jarmo
Karhapää Pertti, 14.11.2018 alkaen	Oikarinen Simo
Moilanen Ville, 13.11.2018 saakka	Oikarinen Simo
Seppänen Jukka	Heikkinen Esko
Tauriainen Ilmari	Kaartinen Jarmo
Viinikkala Aila	Vasunta Elina
Laatikainen Janne, kh:n edustaja	

Tekninen lautakunta

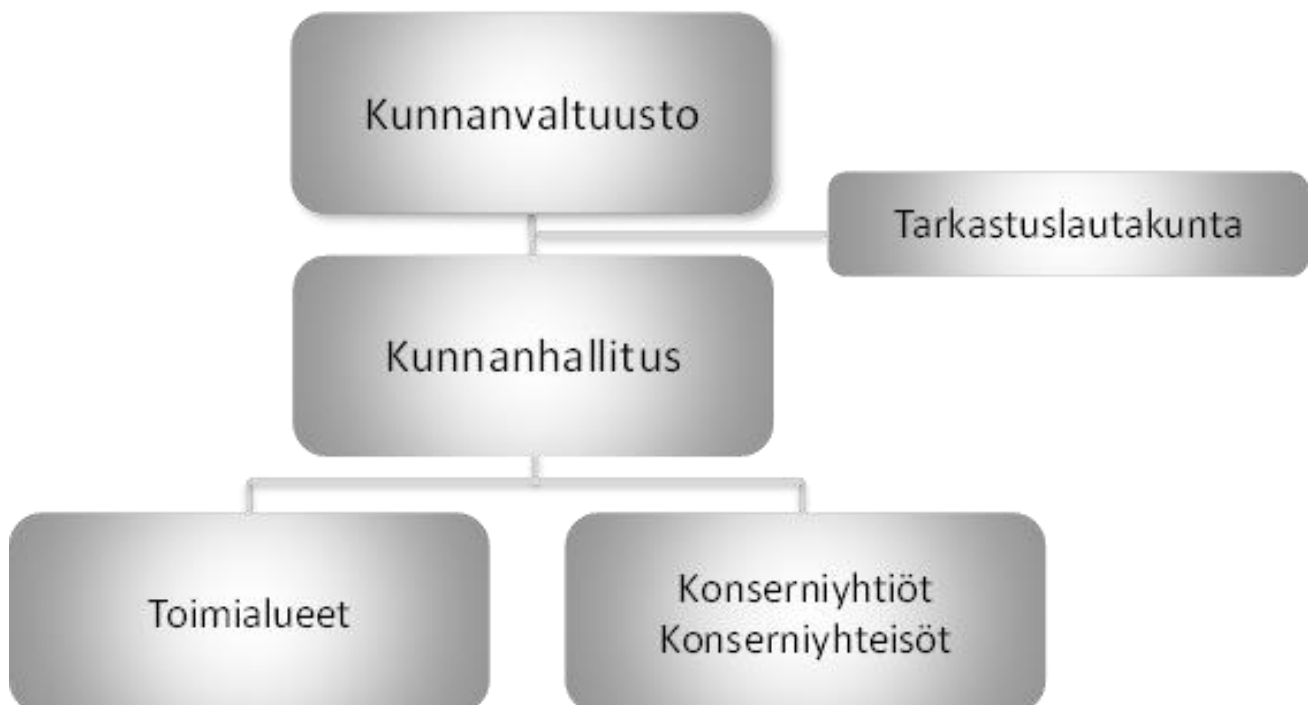
<u>Jäsenet (11)</u>	<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Seppänen Martti, pj.	Karhapää Pertti
Väisänen Ari, varapj.	Moilanen Kari
Alanko Jukka-Pekka	Laine Kimmo
Heikkinen Arto	Heikkinen Tauno
Härkönen Raimo	Nyman Seppo
Kela Jouko	Oikarinen Erkki
Korja-Schepel Päivi	Räisänen Eila
Kyllönen Riitta	Juntunen Aune
Kähkönen Pirjo	Kinnunen Niina R.
Makkonen Leena 10.6.2019 saakka	Heikkinen Vuokko
Heikkinen Vuokko, 11.6.2019 alkaen	Kemppainen Tuovi, 11.6.2019 alkaen
Seppänen Merja-Liisa	Heikkinen Svetlana
Mulari Matti, kh:n edustaja	

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Luottamushenkilöorganisaatio:

KONSERNIORGANISAATIO

Palveluorganisaatio

Kunnan toiminnot jakautuvat elinvoimapalvelujen, hallintopalvelujen, sivistyspalvelujen ja teknisten palvelujen toimialoihin. Kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja muut kunnanjohtajan määräämät henkilöt muodostavat kunnan johtoryhmän. Toimialat jakaantuvat palveluyksiköihin.

Johtoryhmä:

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Eija Väättäinen, hallintojohtaja 18.3.2019 saakka

Anniina Niemelä, hallintojohtaja 2.9.2019 alkaen

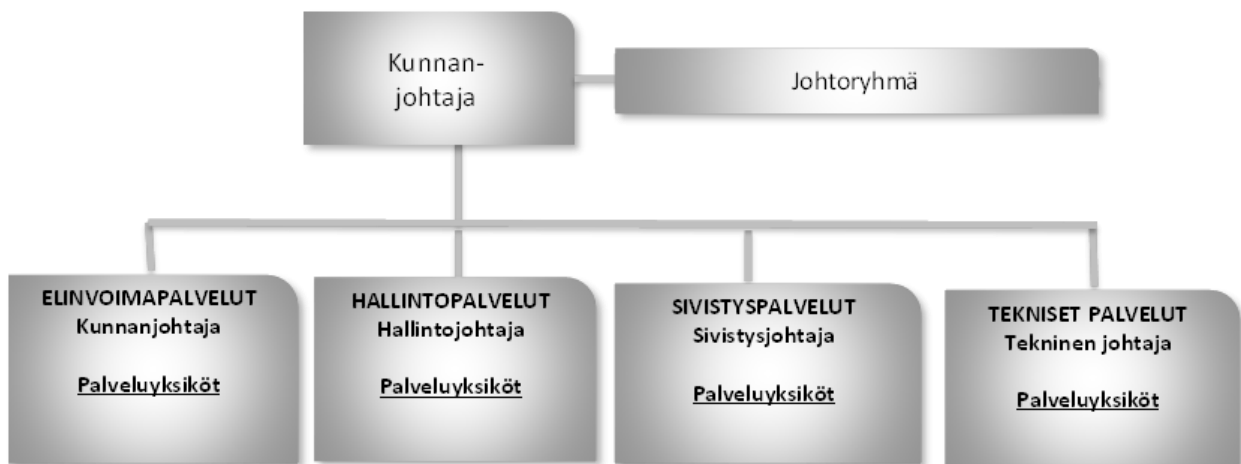
Sirpa Mikkonen, sivistysjohtaja

Niina Kinnunen, tekninen johtaja

Hannu Leinonen, elinkeinopäällikkö

Sirpa Kovalainen, vs. hallintojohtaja 19.3.–1.9.2019, talouspäällikkö

PALVELUORGANISAATIO

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat:

- kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu)
- asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen

hallintojohtaja Eija Väättäinen, 18.3.2019 saakka

hallintojohtaja Anniina Niemelä, 2.9.2019 alkaen

talouspäällikkö Sirpa Kovalainen

elinkeinoasiamies Hannu Leinonen

sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

kansalaisopiston rehtori Tarja Peitsaho

päivähoidon johtaja Jaana Heikkinen

kulttuurituottaja Joni Kinnunen

liikuntasihtööri Pirjo Neuvonen

nuorisosihtööri Eija Järvenpää

kirjastotoimenjohtaja Anette Karjalainen

tekninen johtaja Niina Kinnunen

rakennustarkastaja Asko Kinnunen

ympäristötarkastaja Jukka Korhonen

1.4. Yleinen taloudellinen kehitys

Kansainvälinen talous

Maailman talouden suhdannenäkymät vuosina 2019–2021

Maailmantalouden tilanne on epävarma, vaikka joitain tasaantumisen merkkejä on olemassa. Maailmantalouden elpyminen vuodesta 2020 lähtien on kuitenkin hyvin hidasta.

Yhdysvaltojen talouskasvu hidastuu jonkin verran ennusteperiodilla. Talousnäkymiä varjostavat kauppakonflikti Kiinan kanssa sekä poliittinen epävarmuus. Työttömyys on erittäin vähäistä, ja kuluttajien luottamus nykytilanteeseen vahvaa, mutta ripein kasvu on jo takana. Talouskasvu jää hieman alle kahden prosentin lähivuosina.

Euroalueen näkymiä varjostaa Saksan teollisuuden haavoittunut tilanne. Keskeisinä tekijöinä ovat autoteollisuuden pitkälti rakenteelliset ongelmat. Autojen kysynnässä on tapahtumassa käänteentekeviä muutoksia. Ranskan näkymät ovat jonkin verran paremmat. Italian talous on irtautunut taantumasta ja Espanjan talous kasvaa melko nopeasti. Euroalueen talouskasvu kiihtyy vuoden 2019 yhdestä prosentista 1,2 prosenttiin vuonna 2020 ja 1,3 prosenttiin vuonna 2021. Vuonna 2022 kasvu yltää noin puoleentoista prosenttiin.

Ison-Britannian epävarma tilanne jatkuu. Brexit varjostaa yhä talouden näkymiä. Englannin punta on vahvistunut suhteessa muihin valuuttoihin, mikä näyttäisi viittaavan hieman vakaampaan kehitykseen. Talouskasvu pysyttelee alle 1,5 prosentissa ennusteperiodilla.

Taloustilanne Ruotsissa on heikentynyt vuoden 2019 aikana. Talouskasvun hidastumista ylläpitää lähinnä nettovienti heikentyneen kruunun myötä samalla kun yksityinen kulutus on vaimeaa. Talouskasvu kiihtyy viennin vetämänä 1,7–1,8 prosenttiin ennusteperiodilla.

Venäjän talouskasvu on ollut pitkälti rakenteellisista ongelmista johtuen vaimeaa. Teollisen rakenteen laajentaminen ei ole edennyt odotetulla tavalla. Myönteistä on kuitenkin inflaation hidastuminen ja ruplan jonkinasteinen vakautuminen vuoden 2019 aikana. Lisäksi kaivannaisteollisuuden näkymät ovat elpyneet loppuvuoden 2019 aikana. Talous kasvaa hieman yli prosentin vauhtia lähivuosina.

Kiinan talouden riskit kasvavat yhä ja varjostavat kasvunäkymiä. Erityisesti yritysten ja kotitalouksien kasvava velkaantuneisuus sekä epäilyt rahoitusmarkkinoiden vakaudesta herättävät huolta. Kauppakonflikti Yhdysvaltojen kanssa haittaa vientiä. Talouskasvu hidastuu kuitenkin rakenteellisista syistä runsaaseen 5,5 prosenttiin ennusteperiodin lopulla.

Maailmankaupan tilanne on erittäin epävarma vuonna 2019. Tavarakauppa on jopa supistunut suhteessa vuodentakaiseen kesän 2019 jälkeen. Tämä kehitys johtuu pitkälti kauppakonflikteista, mutta myös suhdan- nesyistä. Maailmankauppa kuitenkin elpyy vuodesta 2020 lähtien maailman kokonaistuotannon kääntyessä hienoiseen kasvuun. Kauppakonfliktien lientymisen suhteen voi olla syytä varovaiseen optimismiin.

Kotimaan talous

Suomen taloudessa viime vuosina nähty hyvä suhdanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Suhdanteen viiletessä julkisen talouden alijäämän kohentuminen taittuu. Alijäämä alkoi kasvaa vuonna 2019 ja samankaltainen kehitys jatkuu lähivuodet. Talous kasvaa suurin piirtein potentiaalista vauhtiaan ja siitä huolimatta menojen kasvu ylittää tulojen kasvun. Julkisessa taloudessa vallitse rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Suotuista suhdannetilanne on osaltaan peittänyt alleen julkisen talouden rakenteellisia ongelmia. Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja ja se kasvattaa tulevaisuudessa myös hoito- ja hoivamenoja. Julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, jota ei ole vielä ratkaistu. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on laskenut hetkellisesti alle 60 prosentin rajan, mutta velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2020.

Menoja kasvattavat lähivuosina pääministeri Marinin hallituksen pysyvät ja väliaikaiset menolisäykset. Vaikutusta kuitenkin vaimentaa hallituksen päättämät veronkorotukset. Julkisen talouden riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Jos talouskasvu osoittautuu ennustettua hitaammaksi, jää verotulojen kasvu ennustettua heikommaksi ja esimerkiksi suhdanneluonteiset työttömyysmenot kasvavat ennustettua nopeammin.

Lähteet: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus Talvi 2019 (2019:69)
Valtionvarainministeriö: Budjettikatsaus 2020, Katsaus valtion talousarvioon, tammikuu 2020 (2020:3)

Kuntatalous

Paikallishallinnon rahoitusasema heikkeni ennätykselliset 1,6 mrd. vuonna 2018 ollen 0,9 % alijäämäinen suhteessa bruttokansantuotteeseen. Paikallishallinnon alijäämä syveni edelleen vuonna 2019. Menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi mm. keväälle 2019 painottuneet kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyi suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Myös investointimenot jatkavat kasvuaan muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vauhdittamina. Paikallishallinnon tulot kasvoivat menoja selvästi hitaammin vuonna 2019.

Paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat ennustejaksolla väestön ikääntymisestä johtuva terveys- ja hoivapalvelujen kysynnän kasvu sekä yksittäisten terveydenhuoltotoimenpiteiden kallistuminen hoitojen kehittyessä. Lisäksi paikallishallinnon menoja kasvattavat hallituksen lisäpanostukset sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä koulutukseen.

Henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys paikallishallinnon talouden kehitykselle. Kehitysurassa kunta-alan ansiokehityksen on oletettu mukailevan koko kansantalouden vajaan 3 prosentin vuotuista ennustettua ansiokehitystä. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä pulaa on etenkin sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoista, kun toisaalta samaan aikaan kuntatalouden vaikea taloustilanne on lisännyt työvoiman vähentämistarkoituksessa käytyjen yt-neuvottelujen määrää.

Paikallishallinnon investointien taso pysyy korkealla koko ennustejakson, sillä käynnissä olevat rakennushankkeet ovat monivuotisia ja investointipaineet pysyvät merkittävinä mm. rakennuskannan iän ja muuttoliikkeen vuoksi.

Paikallishallinnon rahoitusasema kohenee hieman vuonna 2020, mutta kohoneminen on väliaikaista ja sitä selittävät mm. ajoitukselliset tekijät. Etenkin valtionapujen nopein kasvu kohdistuu vuoteen 2020. Valtionapuja kasvattavat kilpailukyky sopimukseen liittyvien leikkausten osittainen poistuminen, valtionosuusindeksin jäädytyksen päättymisen, verokompensaatioiden kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Vaikka hallitusohjelman toimet lisäävät kuntien menoja, kasvavat niihin liittyvät valtionavut lähes yhtä paljon.

Myös verotulojen ripein kasvu ajoittuu vuoteen 2020. Keskimääräisen kunnallisveron nousu 19,88 prosentista 19,97 prosenttiin nostaa verotuloja vajaalla 100 milj. eurolla vuoden 2020 tasossa. Vuosina 2021–2022 verotulojen kasvua ylläpitää ansiotason kasvu.

Paikallishallinnon tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, sillä investoinnit pysyvät mittavina ja sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutarve jatkaa väestön ikääntymisen vuoksi kasvuaan. Paikallishallinnon alijäämä syvenee vuodesta 2021 alkaen. Paikallishallinnon talouden vahvistuminen edellyttää tuottavuuden lisäämistä, rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien ja kuntayhtymien omia kuntataloutta vahvistavia toimia.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta vuoden 2019 lopussa oli 18,4 miljardia euroa, asukasta kohden 3360 euroa. Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 10,2 prosenttia. Investointimenoja kunnilla oli vuoden aikana 3,9 miljardia euroa, kasvua edellisvuodesta 7,7 prosenttia.

Lähteet: Tilastokeskus: Kuntatalous neljännesvuosittain, 2014, 4. vuosineljännes (5.2.2020)
Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus Talvi 2019 (2019:69)

Yleinen taloudellinen tilanne						
Muuttuja	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
Bruttokansantuote, mrd. €	226	234	242	249	257	265
(muutos, %)						
Palvelut	2,4	1,8	1,6	0,8	1,1	1,1
Koko teollisuus	8,4	0,1	3,5	1,4	1,5	1,8
Työn tuottavuus	2,8	-0,9	1,1	0,5	0,8	1,2
Ansiotasoindeksi	0,2	1,7	2,5	3,0	2,8	2,8
Työlliset	1,0	2,7	1,0	0,5	0,3	0,0
Kuluttajahintaindeksi	0,7	1,1	1,1	1,3	1,6	1,6
(%-yksikköä)						
Työllisyysaste	69,6	71,7	72,6	73,1	73,5	73,6
Työttömyysaste	8,6	7,4	6,9	6,7	6,6	6,6
Verot/BKT	43,0	42,3	41,8	42,0	41,9	41,8
Julkiset menot/BKT	53,7	53,1	52,7	53,0	52,7	52,4
Rahoitusjäämä/BKT	-1,8	-1,2	-0,9	-1,4	-1,2	-1,0
Julkinen velka/BKT	60,9	59,0	58,5	58,8	59,7	60,4
Vaihtotase/BKT	-0,8	-1,4	-1,2	-1,3	-1,4	-1,4
Euribor, 3 kk, %	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1
10 vuoden korko, %	0,5	0,7	0,1	-0,1	-0,1	0,2

Lähde: VM Taloudellinen katsaus, Talvi 2019, 18.12.2019

**ennakkotieto

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma 2016-2020, mrd. €						
Lähde: Kuntaliitto 1.10.2019						
	vuosi-					
	TP2016	TP2017	muutos, %	TP2018	TA2019	TS2020
Toimintatuotot	9,35	9,22		9,39	9,54	9,69
Toimintakulut	-37,13	-36,72		-37,94	-39,56	-39,56
Toimintakate	-27,78	-27,50	-1,01	-28,55	-29,40	-29,59
Verotulot	22,10	22,55	2,02	22,44	23,57	24,26
Valtionosuudet	8,83	8,54	-3,28	8,49	8,34	8,38
Rahoituserät, netto	0,27	0,37		0,32	0,27	0,17
Vuosikate	3,42	3,96	15,67	2,08	2,76	3,12
Poistot	-2,72	-2,82		-2,74	-2,86	-2,96
Satunnaiserät, netto	0,38	0,14		0,06	0,06	0,06
Tilikauden tulos	1,08	1,28	18,43	-0,10	-0,03	0,20

Kuntien vuosikate ja lainat		Lähde: Kuntaliitto 1.10.2019					
Manner-Suomi, sisältää liikelaitokset							
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vuosikate:							
Mrd. euroa		2,07	2,22	1,91	2,72	3,29	2,08
Asukasta kohti, €		380	406	348	494	596	376
Vuosikate %:a poistoista		100	107	91	128	149	94
Vuosikate %:a investoinneista		72	78	68	88	115	68
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):							
Kuntien lukumäärä yhteensä		320	320	317	313	311	311
Vuosikate negatiivinen		30	11	16	15	4	45
Tilikauden tulos negatiivinen		143	106	114	98	55	209
Lainakanta:							
Mrd. euroa		13,84	14,74	15,56	16,12	16,17	16,76
Vuosimuutos, %		12,9	6,4	5,6	3,6	0,3	3,6
Asukasta kohti, €		2 540	2 694	2 835	2 930	2 933	3 039

1.5. Kainuun talousalueen kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon (23.1.2020) mukaan Kainuun väkiluku oli 31.12.2019 yhteensä 72 324. Edellisen vuoden viimeisenä päivänä väkiluku oli 73 061, laskua 737 henkilöä. Vuonna 2017 väkiluku pieneni 844 henkilöllä.

Väestön väheneminen jatkui entisellä tasolla. Väestöennusteet ovat edelleenkin laskevia. Väestörakenteessa aktiiviväestön osuus pienenee voimakkaasti.

Työvoima ja työllisyys

Kainuun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2019 oli 10,3 prosenttia (työttömiä työnhakijoita 3304). Vuonna 2018 työttömyysaste oli keskimäärin 11,3 prosenttia, työttömiä työnhakijoita 3700.

1.6. Suomussalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys

1.6.1. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Väestön muutokset		Lähde: Tilastokeskus 23.1.2020							
			Netto-		Väestön-	Väkiluvun	Kokonais-		Asukas-
	Syntyneet	Kuolleet	Netto-	maahan-			muutos	Muutos, %	
			muutto	muutto	lisäys	korjaus			määrä
2010	55	137	-98	1	-179	1	-180	-1,90	9 156
2011	47	154	-124	13	-218	4	-213	-2,33	8 943
2012	52	134	-64	19	-127	3	-130	-1,45	8 813
2013	65	147	-74	0	-156	-4	-152	-1,72	8 661
2014	53	132	-109	10	-178	-3	-175	-2,02	8 486
2015	51	128	-87	6	-158	-8	-150	-1,77	8 336
2016	38	160	-60	30	-152		-152	-1,79	8 184
2017	34	125	-48	6	-134		-134	-1,64	8 051
2018	36	133	-90	-2	-189		-189	-2,31	7 862
2019	27	120	-88	45	-136	-1	-135	-1,72	7 727

Suomussalmen kunnan asukasluku oli vuoden 2019 lopussa 7727. Vuonna 2000 asukasluku oli 11 003. Väestö on vähentynyt ko. ajanjakson aikana yhteensä 3278 henkilöllä. Väen väheneminen aiheutuu netto-

muuttotappiosta sekä syntyneiden ja kuolleiden välisestä erosta. Samanaikainen väestön ikääntyminen kasvattaa huoltosuhdetta ja lisää tarvetta ikäihmisten palveluihin. Tavoitteena on väestön vähentymisen estäminen ja väestörakenteen parantuminen uusien työpaikkojen avulla.

Väestön ikärakenne

Väestön ikärakenne Lähde: Tilastokeskus 25.3.2020			
	Alle 15 vuotiaiden osuus, %	15-64-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %
2008	12,7	63,0	24,3
2009	12,4	62,9	24,7
2010	12,0	62,5	25,5
2011	11,5	62,2	26,2
2012	11,4	61,2	27,4
2013	11,5	60,0	28,5
2014	11,2	58,8	29,9
2015	11,3	57,5	31,2
2016	11,2	56,8	31,9
2017	10,7	56,0	33,3
2018	10,3	54,8	34,9
2019	10,4	52,9	36,7

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskimäärin

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskin Lähde: Kainuun ELY-keskus 24.1.2020, As.luku Tilastokeskus 25.3.2020													
Suomussalmi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Koko väestö	9632	9435	9332	9156	8943	8813	8661	8486	8336	8187	8051	7862	7727
Työvoima	4027	3968	3861	3833	3714	3653	3588	3576	3403	3576	3403	3317	3228
Työlliset	3289	3254	3087	3138	3114	3006	2709	2714	2596	2897	2762	2814	2771
Työttömät	738	714	774	695	600	647	879	862	807	679	641	503	457
Työttömyys-%	15,2	18,3	20,0	15,6	16,2	14,3	17,0	18,8	19,7	17,7	18,8	15,2	14,2
Työvoiman ulkopuolella	5605	5467	5471	5323	5229	5160	5073	4910	4933	4611	4648	4545	4499

Työvoima: kaikki 15-74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työllinen: kaikki 18-74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työtön: vuoden viimeisenä päivänä työttömänä olleet 15-74 –vuotiaat

Elinkeinorakenne (kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä)**Suomussalmi****Elinkeinorakenne (kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä)**

Lähde: Tilastokeskus 10.10.2019

31.12.2017

		Kainuu		Koko maa	
	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	10,1	1 609	5,9	66 572	2,9
Jalostus	18,0	3 312	12,2	326 980	14,0
Palvelut	69,9	21 970	80,8	1 904 694	81,8
Tuntematon	2,0	293	1,1	29 484	1,3
Yhteensä	100,0	27 184	100,0	2 327 730	100

Yritystoimipaikat kunnassa: 501 vuonna 2017

Työllinen työvoima (kunnassa asuvien, työssäkäyvien lukumäärä)**Suomussalmi****Työllinen työvoima (kunnassa työssäkäyvien lukumäärä)**

Lähde: Tilastokeskus 10.10.2019

31.12.2017

	%	lkm	%
Maa- ja metsätalous	10,7	239	9,3
Jalostus	16,9	443	17,2
Palvelut	70,9	1 850	71,8
Tuntematon	1,6	46	1,8
Yhteensä	100,0	2 578	100,0

Lähteet: Tilastokeskus: Työllinen työvoima 31.12.2017. Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttöminä työnhakijoina työvoima-toimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua.

Asuntotuotannon määrä ja rahoitusmuodot

Valmist. Asuntoja/kpl

vuosi	yhteensä	Vuokra-as.	Osakeas.	Omakotitalot	MMM rahoitus	Vapaa rahoitus
1991	118	49	3	9	2	55
1995	52	26	0	8	2	16
2000	3	0	0	0	0	3
2005	25	0	17	8	0	25
2010	7	0	0	7	0	7
2015	41	40	0	1	0	4
2016	6	0	0	6	0	6
2017	19	12	0	6	0	7
2018	2	0	0	2	0	2
2019	2	0	0	2	0	2

Tilasto: (käyttöönottovuosi)

1.6.2. Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä

Kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista sovellettiin vasta 1.6.2017 lukien. Kuntalain uudistuksen tavoitteena on ollut lain uudistaminen siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muutuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Kuntalaki muutti myös konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyviä säädöksiä ja ohjeita. Konsernitilinpäätöksen merkitys kasvoi, sillä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn tunnusluvut lasketaan konsernitilinpäätöksestä vuodesta 2017 lukien. Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu lopetettiin 8.3.2019.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnanvaltuusto nosti (13.11.2018 § 46) tuloveroprosentin 21,50 prosenttiin vuodelle 2019. Veroprosentin nostosta huolimatta verotulot kasvoivat vain 0,823 milj. edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet pienenevät 0,616 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna.

Päätöksiä:

Kunnanvaltuusto:

- hyväksyttiin Suomussalmen Energia Oy:n vastavakuus (3 milj. euroa) kunnan myöntämälle omavalkaiselle takaukselle (12.3.2019 § 10)
- hyväksyttiin kunnanjohtajan johtajasopimus (12.3.2019 § 11)
- valittiin kunnan ja kunnan tytäryhtiöiden tilintarkastusyhteisöksi tilivuosille 2019–2020 KPMG Oy Ab (12.3.2019 § 12)
- päätettiin ottaa kuntaan 25 kiintiöpakolaista, lapsiperheitä ja samasta kieliryhmästä (11.6.2019 § 23)
- hyväksyttiin vuoden 2019 talousarviomuutokset (12.11.2019 § 34)
- päätettiin osallistua Oulu 2026-kulttuuripääkaupunkihankkeeseen (12.11.2019 § 40)
- hyväksyttiin yksityisteiden rakentamisen ja kunnossapidon järjestelyä ja avustustoimintaa koskevat ohjeet (10.12.2019 § 49)
- hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma vuodelle 2020 (10.12.2019 § 50)

Kunnanhallitus:

- hyväksyttiin tietoturva- ja tietosuojapolitiikka (15.1.2019 §)
- valittiin kunnan vakuuttajiksi LähiTapiola: vapaaehtoiset henkilövakuutukset 1.4.2019 alkaen, työtaturma- ja ammattitautivakuutukset 1.7.2019 alkaen sekä If Vahinkovakuutusyhtiö Oy: ajoneuvo-, omaisuus- ja toiminnan vakuutukset 1.4.2019 alkaen (26.3.2019 § 57)
- hyväksyttiin maaseutuohjelma 2019–2025 (7.5.2019 § 87)
- päätettiin solmia palvelusopimus Monetra Oulu Oy:n kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen tuottamiseksi (18.6.2019 § 122)
- hallintojohtajaksi valittiin Anniina Niemelä (5.8.2019 § 129)
- hyväksyttiin viestintäsuunnitelma ja pienhankintaohje (27.8.2019 §:t 134, 135)
- annettiin selvitys Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle Haukijärven kunnostamis- ja vedenkorkeuden palauttamisasiassa (27.8.2019 § 140).
- hyväksyttiin päihdeohjelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (26.11.2019 §:t 219, 220)
- päätettiin irtisanoa tukipalvelujen järjestämistä koskevan yhteistoimintasopimuksen Suomussalmen kunnan ja Kainuun sote -kuntayhtymän välillä 31.12.2019 tietohallinnon osalta (irtisanomisaika 1 kalenterivuosi) (17.12.2019 § 240)
- päätettiin myydä Oilola korkeimman tarjouksen tehneelle Eero Moilaselle (17.12.2019 § 243)

Sivistyslautakunta:

- päätti lasten ja nuorten kotiintuloaikasuosituksista Suomussalmelle (28.8.2019 § 80)

Tekninen lautakunta:

- perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä on selvitystyö kunnan omistuksessa olevista rakennuksista, tulevaisuuden linjauksien valmistelu sekä hankeohjeiden laadinta. Työryhmään kuuluu edustajat ja heille varahenkilöt kunnanhallituksesta, sivistyslautakunnasta ja nuorisovaltuustosta sekä kaksi teknisen lautakunnan edustajaa. (24.1.2019 § 8)

Muuta:

Kunnan ja kunnan tytäryhtiöiden tilintarkastusyhteisönä tilivuosina 2019–2020 toimii KPMG Oy Ab. Työnvaativuuden arviointityö alkoi vuonna 2019 ja jatkuu edelleen vuonna 2020.

Oilolan käsityömyyntinäyttelytoiminta päättyi vuoden 2019 alussa, kodinhoidon kuntalisästä luovuttiin 1.3.2019 alkaen ja Nivan koulu lakkautettiin 1.8.2019 alkaen.

Liikuntahallin peruskorjaus aloitettiin. Talousarviossa peruskorjaukseen oli varattu 1,644 milj. euroa. Edellytyksenä hakkeen toteutumiselle oli, että hanke saa myönteisen avustuspäätöksen. Avustuspäätös oli kielteinen, jolloin kunnanvaltuusto myönsi (11.6.2019 § 24) peruskorjaukselle lisärahoitusta 0,350 milj. euroa sillä edellytyksellä, että investointeihin vuodelle 2019 varatut nettomenot eivät kasva.

Syyskuussa vierailtiin Suomussalmella: Elinkeinoministeri Katri Kulmuni 5.8., Kainuun Sanomain päätoimittaja Sanna Keskinen 19.9. ja eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta 25.9.. Lisäksi Suomussalmen kunta nimettiin Kainuun Elinvoimakunnaksi 2019 ja kunnassa vietettiin Kalevalan ja Suomussalmen kunnan välistä ystävyyskuntatoiminnan 30-vuotisjuhlaa. Syksyllä valmistui Jalonuoman esteetön reitti. Syyskuussa tuhoutui tulipalossa Mannilantien rivitalo.

Vuoden 2020 talousarvion valmistelua varten Kuntaliitolta ostettiin kuntatalouden terveystarkastus, jota erityisasiantuntija Jari Vaine ja projektitutkija Samuel Ranta-aho esittelivät 2.9.2019 talousarvioseminaarissa Vanhassa Kurimossa kunnanvaltuutetuille. Lisäksi kehittämisspäälikkö Sanna Lehtonen Kuntaliitosta esitteli 18.6.2019 järjestetyssä talousarvioseminaarissa katsauksen kuntatalouteen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi (12.11.2019 § 34) vuoden 2019 talousarvioon muutoksia. Palvelujen ostoihin lisättiin kunnan maksuosuuteen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle 2,6 milj. euroa. Soten arvioi, että tilinpäätös tulisi olemaan noin 20,280 milj. euroa alijäämäinen. Verotulot päivitettiin Kuntaliiton 9.10.2019 julkaiseman verotulolennusteen mukaiseksi. Talousarviosta vähennettiin verotuloja 1,459 milj. euroa. Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät olleet kasvaneet odotetulla tavalla. Verohallinnon mukaan kertymävaje johtui verokortti uudistuksesta ja tulorekisteriongelmista. Valtionosuudet päivitettiin Kuntaliiton 23.9.2019 julkaiseman valtionosuuslaskelman mukaiseksi. Talousarvioon lisättiin valtionosuuksia 0,244 milj. euroa. Hallitus aikaisti valtionosuuksien lisäyksen maksatusta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Investointimenoja vähennettiin 4,7 milj. euroa, sillä talousarvioon merkittyjen investointien ei arvioitu toteutuvan täysimääräisenä.

Kunnanhallitus päätti (27.11.2018 § 231) irtisanoa hallinnon tukipalveluiden järjestämistä koskevan yhteistyösopimuksen talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen osalta. Uudeksi palvelujen tuottajaksi kunnanhallitus valitsi (18.6.2019 § 122) Monetra Oulu Oy:n. Heti kesälomien jälkeen Kainuun kunnat (pl. Kajaani ja Hyrynsalmi) ja Monetra aloittivat yhteistyön tukipalvelujen järjestämiseksi. Jo syksyllä laadittiin vuoden 2020 talousarvio uudella Tabella-ohjelmalla.

Joulukuussa valtio varasi vuoden 2020 talousarvioonsa 0,6 milj. euron määrärahan Emäjoen ylittävän kevyenliikenteen sillan rakentamiseen. Joulukuun loppupuolella Mestarirakentajat Oy aloitti Ruukinkankaan koulun F-, G- ja H-siipien purkutytöt.

Tulorekisterin käyttöönottoa valmisteltiin myös syksyllä. Kunta noutaa vuoden 2020 alusta suoraan tulorekisteristä huoltajien tulotiedot varhaiskasvatuksen maksujen määrittelyä varten.

Korkein hallinto-oikeus otti joulukuussa Pirkanmaan ELY-keskuksen valituslupahakemuksen käsiteltäväkseen. Asia koskee valomainostaulun sijoittamista valtatie 5:een rajoittuvalle Ruomasianpuiston kiinteistölle. Tekninen lautakunta on antanut Korkeimmalle hallinto-oikeudelle selityksen asiasta kokouksessaan 30.1.2020 § 5.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2019 tulos toteutui alijäämäisenä, -2,4 milj. euroa, samoin vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen, -5,8 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarvio on -0,098 milj. euroa alijäämäinen. Vuodelle 2020 tehtiin talouden tasapainottamisohjelma. Tasapainottamisohjelmaan kysyttiin henkilökunnan ehdotuksia ja hyviä, toteuttamiskelpoisia ehdotuksia saatiin runsaasti. Myös tulevina vuosina talouden tasapainottaminen on keskeinen asia.

Aleneva väestökehitys ja valtionosuuksien pieneneminen ovat suurimpia huolenaiheita tulevina vuosina. Ruukinkankaan uuden koulun rakentaminen, talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen sekä ICT-palvelujen järjestäminen tulevat asettamaan suuria haasteita niin kunnan työntekijöille kuin kunnan taloudelle. Tulovero-prosenttia nostettiin vuodelle 2019, joten veroprocentin korottaminen lähivuosina ei liene ajankohtainen. Pohdittavaksi jää myös, millaisia vaikutuksia maakunta- ja sote-uudistuksen peruuntuminen tuo kunnan talouteen tulevina vuosina.

Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin automatisointi (Kuntatieto-ohjelma) otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta. Kuntatieto-ohjelman tarkoitus on kehittää kuntia ja kuntayhtymiä koskevan julkisen talouden

suunnitelman ja kuntatalousohjelman sekä kuntien omassa päätöksenteossa tarvittavan taloutta kuvaavan taloustiedon tuotantoa ja tietojen saatavuutta. Kuntatieto-ohjelman tavoitteena on parantaa julkisen hallinnon toiminnallista ja tiedollista yhteentoimivuutta. Testilähetystenä vuoden 2020 talousarviotiedot on lähetetty Valtiokonttorille.

Koronavirusepidemia

Koronavirusepidemian laajentuminen ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kuntatalouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin menoja lisäten, tuloja vähentäen ja ennustamista vaikeuttaen. Merkittävimmät taloudelliset vaikeudet muotoutuvat sen perusteella, kuinka pitkään epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat.

Hallitus varautuu koronaviruksen taloudellisten vaikutusten helpottamiseen yrityksissä ja kuntataloudessa. Yhtenä toimenä kuntien yhteisövero-osuutta tullaan korottamaan. Kuntatalouden vakauttamisessa keskeisin toimi on se, että hallitus seuraa kuntien verotulojen ja menojen kehitystä ja varautuu tukemaan kuntia niiden äkillisen heikkenemisen tilanteessa.

Kuntaliitto suosittelee seuraamaan koronavirusepidemian aiheuttamaa kustannusten (esim. välittömät henkilöstökulut, pandemiaosasto, lisääntyvät hoitotarvikkeet) kasvua osana talousseurantaansa niin hyvin kuin mahdollista. Kokonaistasolla koronavirusepidemian vaikutuksia kunnan talouteen tulee arvioida laajasti eri näkökulmista, esim.

1. Tulojen vähennys (verovaikutus, maksutuotot, muut tulot),
2. Menojen lisäys (sote + muut sektorit; suorat ja välilliset kustannukset ml. sairauspoissaolojen ja muiden poikkeusjärjestelyjen vaikutus),
3. Muut vaikutukset talouteen (esim. investointien lykkääntyminen, vaikutukset rahoitusmarkkinoiden kautta) ja
4. Lomautusuhka

Edes karkean tason kustannusseuranta on tärkeää kustannusten näkyväksi saamiseksi. Kustannuslisäystä tulee seurata mm. pelastustoimessa, sivistystoimessa ja tukipalveluissa (erityisesti puhtaanapito).

(Lähde: Kuntaliitto 18.3.2020)

1.6.3. Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuosina 2010–2019 (vertailuvuosi 2004)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2004
Kunnanhallitus/Elinvoimapalvelut	7	4	5	4	2	3	2	4	2	2	1
Hallintopalvelut	22	42	33	49	24	19	23	20	22	20	70
Perusturvapalvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	467
Sivistyspalvelut	185	195	189	201	204	216	224	203	218	217	270
Tekniset palvelut	95	102	102	96	100	108	112	109	113	109	104
Yhteensä	309	343	329	350	330	346	361	336	355	348	912

Vuoden 2005 alusta Kainuun maakunnan palvelukseen siirtyi 309 henkilöä. Lisäksi Ylä-Kainuun palvelukeskuksen puolankalaisesta henkilöstöstä siirtyi maakuntaan 85 henkilöä ja Puolangan kuntaan 25 henkilöä. Ruokapalvelut siirtyivät hallintopalveluista teknisiin palveluihin (30 henkilöä). Vuoden 2013 alussa lukio siirtyi sivistyspalveluihin Kainuun maakunta -kuntayhtymän purkauduttua (15 henkilöä). Vuosina 2016–2018 hallintopalvelujen henkilöstömäärää nostivat palkkatukityöllistetyt sekä määräaikainen projektihenkilöstö. 1.6.2017 kunnan uuden hallintosäännön myötä matkailupalvelut siirtyivät hallintopalveluista uuteen elinvoimapalvelujen toimialaan, mikä näkyi elinvoimapalveluiden henkilöstömäärässä myös vuonna 2019. Kunnan henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana muun muassa virkavapauksien, sijaisuuksien ja tilapäisten työntekijöiden vuoksi. Luvuissa voi taten olla kaksi henkilöä laskettuna samalle vakanssille, mikäli toinen on virkavapaalla ja toinen sijaisena. Vuoden 2019 vaihteessa kuntaan työsuhteessa oli 309 henkilöä – lasku edelliseen vuoteen johtuu mm. työllistettyjen pienemmästä määrästä vuodenvaihteesta sekä vuoden 2018 päällekkäisten työsuhteiden poistumisesta.

Sairauspoissaolot laskivat edellisestä vuodesta, sillä henkilöä kohden sairauspäiviä oli 13 työpäivää. Kunta-työnantajat tilastoi valtakunnallisesti sairauspoissaolot kalenteripäivää/henkilötyövuosi ja tämän tilaston mukaan vuonna 2018 koko maassa oli keskimäärin 17 kalenteripäivää sairauspoissaoloja. Tarkemmin näitä henkilöstöä kuvaavia lukuja analysoidaan vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa.

Sairauspoissaolopäivät

Vuosi	Työpv/hlö	Muutos%	Kalenteripv/htv	Muutos%
2005	11	0		
2012	10	11		
2013	8	-20		
2014	9	12		
2015	12	33	15,2	
2016	9	-25	12,3	-19
2017	13	44	16,6	35
2018	14	8	19,7	19
2019	13	-8	16,7	-18

Vakituisen henkilöstön keski-ikä laski 0,1 vuodella ja koko henkilöstön keski-ikä nousi 0,2 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2017 koko maassa kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli 45,8 vuotta.

Keski-ikä kehitys

Vuosi	Vakituiset	Kaikki	Koko maa
2005	49,7	46,6	45,3
2012	51,0	48,9	45,6
2013	51,2	48,4	45,6
2014	51,5	48,7	45,7
2015	52,2	49,9	45,7
2016	51,4	50,1	45,8
2017	50,9	49,3	45,8
2018	50,8	49,5	45,7
2019	50,01	49,2	Ei vielä tiedossa

1.6.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessa arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävämpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä toiminnalliset riskit, rahoitus- ja vahinkoriskit.

Kunnan riskiympäristössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia merkittävien riskien osalta vuoteen 2018 verrattuna. Taloudellisten resurssien niukkuus aiheuttaa epävarmuutta ja vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

Strategiset riskit

Kunnan väestö ikääntyy ja kysyntä erilaisille palveluille kasvaa. Toisaalla nuorempi väestö muuttaa pois. Näiden seurauksena verotulot ja valtionosuudet tulevaisuudessa pienenevät. Henkilöstön eläköityminen saattaa aiheuttaa tulevaisuudessa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuusongelmia.

Kunnan pitkäaikavälin tavoitteena on Hossan kansallispuiston mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen. Riskinä on, miten Hossan hyödyntämisessä onnistutaan.

Toiminnalliset riskit

Suomussalmen kunnan vakuutusmeklari on tehnyt vuonna 2007 kunnan riskienkartoituksen. Tässä kartoituksessa ei tullut esiin ns. sietämättömiä riskejä.

Henkilöstöön liittyviä riskejä on paljon (esim. fyysinen kunto, stressi ja työuupumus, työn kuormittavuus, matkustus, henkilöstön eläköityminen, työpaikkakehitys). Henkilökunnan riittävyyttä ei ole voitu turvata sairauspoissaolojen aikana, koulutusta tarvitaan, perehdyttämiskäytännöt eivät ole ajan tasalla. Uuden henkilöstön tarve tulee ennakoida ja tehtävät määriteltävä etukäteen toimialarajat ylittävästi.

Jokaisen työntekijän kanssa pyritään käymään vähintään yksi kehityskeskustelu vuodessa. Henkilöstön tilaa seurataan vuosittaisella henkilöstöraportilla sekä joka toinen vuosi tehtävällä henkilöstökyselyllä. Henkilöstön jaksamiseen tulee kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota.

Kunta on irtisanonut talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluiden järjestämistä koskevan yhteistoimintasuhteen Kainuun sote -kuntayhtymän kanssa. Monetra Oulu Oy järjestää vuoden 2020 alusta talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt ja mahdolliset väärinkäytökset ovat merkittäviä operatiivisia riskejä. Henkilöstön tietotekniikkaosaamisessa on vielä kehitettävää. Tietosuoja-asetuksen edellyttämä henkilötietojen oikeanlainen käsittely luo henkilöstön lisäkoulutustarpeen.

Taloudelliset riskit

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaan taloudellisia riskejä on esim. siinä, että tavoitteet eivät ohjaa toimintaa, toiminta ei ole tavoitteiden mukaista ja poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata tai ei oteta huomioon. Muita riskejä ovat esim., että kirjanpitoa ei hoideta lakien ja määräysten mukaisesti, saatavia ei saada perityksi, varoja tileiltä ja käteiskassoista häviää tai käytetään väärin. Tehtävienjaon epäselvyyksien johdosta taloushallinnon tehtäviä voi jäädä suorittamatta ja verollisesta myynnistä arvonnalisävero tilittämättä (viivästysseuraamukset) ja vähennykseen tai palautukseen oikeuttava vero saamatta. Keinoja riskien toteutumisen estämiseksi ovat mm. varovaisuuden periaate, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät ohjeet, koulutukset, talouden seuranta ja raportointi. Tehtävien eriyttäminen, täsmäytykset, laskujen asiataarkastus ja hyväksyminen, kassavarojen tarkastukset, erilaisten tarkastusraporttien ja laskujen läpikäynti, henkilökunnan koulutus ja ohjeistus arvonnalisäveron käsittelyyn ovat myös keinoja estää riskien toteutuminen.

Merkittävä rahoitusriski on kunnan velkaantumistaso ja korkotason muutokset. Ruukinkankaan uuden koulun rakentaminen tulevina vuosina asettaa haasteita kunnan taloudelle, sillä kunta joutuu ottamaan lisää lainaa tulevaan investointiin.

Suomussalmen kunnan rahastosijoitukset ovat vuoden 2019 lopussa markkina-arvoltaan noin 13 % hankintahintaa korkeammassa arvossa.

Suurimmat taloudelliset riskit kunnan talouden kannalta liittyvät sote-maakuntauudistuksen valmistelun kariutumiseen ja talouden tasapainottamisen onnistumiseen. Kunnan tulorahoitus perustuu pääosin verotuksellisiin tuloihin, mistä johtuen verotuksellisissa tuloissa tapahtuva muutos vaikuttaa suoraan kunnan talouteen. Valtionosuusuudistuksen takia kunta joutuu sopeuttamaan toimintojaan tulorakennetta vastaavaksi. Vuonna 2018 kunnan talous heikkeni, tilinpäätös oli 5,8 milj. euroa alijäämäinen. Samoin vuoden 2019 tilinpäätös oli alijäämäinen, -2,4 milj. euroa.

Kunnan rahoituslaitoksilta olevista lainoista 70 % on sidottu 12 kuukauden euriboriin ja 30 % on kiinteäkorkoista lainaa. Mahdollisiin korkotason muutoksiin kunta on pyrkinyt varautumaan suojaamalla lainoja. Vuonna 2015 tehtiin koronvaihtosopimus, jolla 5 milj. euroa kunnan vaihtuvakorkoisista lainoista vaihdettiin kiinteäkorkoiseen. Sopimus on voimassa vuoteen 2025 asti. Korkotason nopea nousu olisi suuri rahoitusriski

taloudelle. Kunnan lainakanta on tällä hetkellä kohtuullisella tasolla, mutta mikäli esim. Kainuun uuden sairaalan lainat tulisivat kuntien vastuulle, muuttuu kunnan tilanne välittömästi.

Vahinkoriskit

Vakuutus sopimukset kilpailutettiin vuoden 2019 alussa, joten vakuutusturva on ajan tasalla. Toiminnan vastuuvakuutus on 1 milj. euroa. Sisäisen valvonnan ohjeissa on ohjeistusta riskienhallinnasta. Riskien kartoitus ja uhkaluokitus tulisi päivittää. Koulutusta vakuutusturvasta ja toimialakohtaisista erityiskysymyksistä kaivataan.

Merkittäviä vahinkoriskejä ovat kunnan eri toimitilojen erilaiset sisätilaongelmat, jotka aiheuttavat henkilövahinkoriskejä ja tilojen käytettävyysongelmia.

Jatkossa tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota kunnan oman valmiusryhmän toimintamalliin ja valmiusharjoituksiin.

1.6.5 Ympäristötekijät

Suomussalmen kunnan omistaman Suomussalmen Energia Oy:n lämpölaitokset ovat päästöoikeusjärjestelmän piirissä. Vuoden 2019 aikana syntyneet päästöt alittivat yhtiölle myönnettyt vuotuiset päästöoikeudet. Päästöoikeuksia ei ole myyty kuluneen vuoden aikana.

Suomussalmen kunnan vesihuoltolaitoksella on kolme jätevedenpuhdistamoa. Puhdistamot sijaitsevat Pitämmällä, Juntusrannassa ja Hossassa. Niissä puhdistetaan Suomussalmen, Kirkonkylän, Juntusrannan ja Hossan taajamien, sekä niiden lähialueiden jätevedet. Puhdistamojen rakentamiseen ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen vesistöön sekä lietteen kompostointiin ja valmiin kompostin myyntiin on saatu tarvittavat viranomaisluvut.

Suomussalmen kunnan ja Oulun Biotehdas Ky:n kesken solmittiin sopimus, jonka perusteella puhdistamoliete toimitetaan Oulun Biotehdas Ky:n laitokselle käsiteltäväksi 1.10.2016 alkaen.

Kainuun ELY-keskus, Evira ja Suomussalmen kunnan ympäristölupaviranomainen valvovat lupaehtojen noudattamista. Vuoden 2019 toiminta on tapahtunut lupaehtojen puitteissa.

Suomussalmen kunnan kaatopaikka on lakkautettu 31.10.2007. Kaatopaikan ympäristövaikutuksia on tarkkailtu Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Vuoden 2019 tarkkailutulosten mukaan kaatopaikan vaikutukset ympäristöön ovat olleet vähäiset.

1.7. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 20.8.2019 päivitetyn yleisohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

1. Valvontaympäristö

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan yleisohje on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2015 (§ 159). Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2014 (§ 32). Riskien kartoitus ja uhkaluokitus tulisi päivittää. Ohjeistusta toivotaan konkretisoitavan ja

vastuusuhteita tulisi tarkentaa. Ruokapalveluissa on laadittu erillinen sisäisen valvonnan ohje, jota päivitetään vuosittain. Vesilaitoksella on laadittu vaarojen arviointi, valvontaohjelma ja varautumissuunnitelma.

Hallintosäännön mukaan (kunnanvaltuusto 30.5.2017 § 18): ”Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialoillaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksikköjen esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan järjestämistä, tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi.”

2. Riskienarviointi

Erilaisten riskien tunnistaminen on vaikeaa. Arkisessa työssä riskit unohtuvat helposti. Tarvitaan yhteistyötä ja koulutusta. Etukäteisharjoittelu on tarpeen ja sen pitää olla säännöllistä.

Sisäistä valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä tehdään, mutta toimialoilla on erilaisia käytäntöjä. Tarvitaan entistä enemmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tunnetuksi tekemiseksi. Riskien hallinnan vastuuta ja tehtäviä on tarkennettava sekä riskien kartoitusta tulee systematisoida.

3. Valvontatoimenpiteet

Päätöksenteossa ja johtamisessa noudatetaan Suomussalmen kunnan hallintosääntöä ja toimialaa koskevaa lainsäädäntöä. Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien päätösten täytäntöönpanosta pidetään luetteloa ja täytäntöönpanoa valvotaan.

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien ja konsernien hallitusten työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Kunnan- ja hallintojohtajan viranhaltijapäätökset ovat nähtävinä kunnanhallituksessa, sivistysjohtajan ja sivistyspalveluiden yksiköiden esimiesten päätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen palvelujen viranhaltijapäätökset (tekninen johtaja, rakennuttaja- ja maanmittausinsinööri, vesihuolto- ja kiinteistöpäällikkö, rakennus- ja ympäristötarkastaja) teknisessä lautakunnassa neljännesvuosittain. Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan internetissä kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Viranhaltijapäätöksiä ei vieläkaan julkaista internetissä kuntalain edellyttämällä tavalla.

Päätökset valmistellaan huolellisesti, perustellaan ja annetaan kirjallisesti asianosaisille tiedoksi. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä. Päätöksiä tehtiin vuonna 2019 seuraavasti:

kunnanjohtaja	49 kpl
hallintojohtaja	17 kpl, ei-julkisia 41 kpl
sivistysjohtaja	59 kpl
tekninen johtaja	93 kpl

Kunnanhallitus ei käyttänyt kertaakaan kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta lautakuntien tai viranhaltijoiden päätöksiin vuoden 2019 aikana.

Henkilöstöä koskevat päätökset (esim. vuosilomat, sairauslomat) tehtiin WebTallennus-ohjelmassa. Kukin työntekijä tai työyksikön sihteeri teki hakemuksen sähköisesti ja lähetti sen esimiehelle päätöksen tekemistä varten. Päätös meni sähköisesti suoraan henkilöstöhallinnon järjestelmään palkanlaskennan perusteeksi. Myös työsopimukset ja virkamääräykset tehtiin sähköisillä lomakkeilla WebTallennuksessa. Matkalaskut tehtiin sähköisesti M2-matka- ja kuluhallintajärjestelmässä. Matkalaskujen hyväksyntäkierto, maksatus ja siirto kirjanpitoon tapahtuvat sähköisesti.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on hoitanut kunnan kirjanpidon yhteistoimintasopimuksen perusteella. Ostolaskut, laskenta- ja rahatoimi sekä henkilöstöhallinto hoidettiin sotien tietojärjestelmässä. Näihin järjestelmiin on rakennettu kontrollijärjestelmät, jotka vähentävät virheiden ja mahdollisten vahinkojen määrää. Kunnan omassa toiminnassa tietoturvallisuuden ja tietohallinnon osalta noudatetaan Kainuun sotien hyväksymiä tietoturvasuoritusperiaatteita. Suomussalmen kunta on irtisanonut talous- ja henkilöstöhallinnon palvelusopimuksen päättymään vuoden 2019 lopussa.

Teknisen toimialan investointeja pyritään jaksottamaan eri vuosille, jotta investoinnit olisivat kestäväällä pohjalalla. Investointien suunnittelussa lähtökohtana on kunnallisteknisen omaisuuden arvon säilyttäminen. Investointien suunnittelussa huomioidaan mm. käyttäjien tarpeet, rakennusosien tekninen käyttöikä sekä muut kunnan linjaukset omaisuuden arvon säilyttämisestä.

Teknisissä palveluissa sisäinen laskutus tehdään joko puolivuositain tai vuoden vaihteen jälkeen. Laskutuksessa on kehitettävää. Investointeihin liittyvät kustannukset, kuten konetyö- ja henkilöstökulut pitää saada laskutettua jouhevammin, jotta voidaan ilmoittaa ajoissa investoinnit valmistuneeksi. Puolivuositain tapahtuva sisäinen laskutus eri yksiköiltä vaikeuttaa käyttötalouden seurantaa ja ennakointia.

Laskujen käsittelyprosessi on määritelty. Laskun hyväksyjä vastaa laskun oikeellisuudesta, oikeasta tilimerkinnästä ja siitä, ettei käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä. Hän huolehtii siitä, että laskut ja muut maksutositteet tulevat viivytyksettä hyväksytyiksi ja toimitetaan maksettavaksi niin, etteivät maksut viivästy. Asiastajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö samassa tositteessa.

Palkkahallinnosta tulee kuukausittain kokonaispalkkasumma maksetuista palkoista. Aikaisemmin palkkahallinto toimitti myös henkilöllistat palkoista, mutta käytäntö muuttui vuoden 2018 aikana. Nyt palkkasummaa ei ole voinut tarkistaa annettujen tietojen perusteella, vaan palkat on jouduttu hyväksymään maksuun ilman, että maksamisen perusteet ja kohdentuminen ovat olleet tiedossa.

Saatavien laskutuksesta, perinnästä ja valvonnasta huolehti Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä yhteistoimintasopimuksen perusteella. Kunnan saatavat viedään kolmannesvuositain tiedoksi kunnanhallitukselle.

Kunnan vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2019. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kuntien eläkevakuutuksessa, vapaaehtoiset henkilövakuutukset sekä työtapaturma- ja ammattitautivakuutukset LähiTapiolassa, ja ajoneuvojen, omaisuuden ja toiminnan vakuutukset If vahinkovakuutusyhtiössä.

Kunnanvaltuusto hyväksymä (11.12.2018 § 53) uusi henkilöstöpoliittinen ohjelma tuli voimaan 1.1.2019.

Henkilöstölle tiedotetaan muutoksista, uusista ohjeista yms. intrassa, sähköpostilla ja henkilöstöinfoissa. Tiedotusvälineille lähetetään kokousten esityslistat ja kokousten jälkeen ilmoitetaan tehdyt päätökset. Kunta on lisännyt tiedottamista palkkaamalla viestintäsuunnittelijan. Uutiskirjeen julkaiseminen lopetettiin keväällä 2019.

Sopimuksista on toimialojen pidettävä luetteloa ja valvottava vuosittain niiden ajantasaisuutta. Sopimusten siirtäminen Dynastyn sopimushallintaan jatkui.

4. Tieto ja tiedonvälitys

Kunnan toimialojen velvollisuutena on varmistua annettujen ja saatujen tietojen oikeellisuudesta ja ajanmuutteisesta. Toimialat raportoivat talousarviossa annettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle kaksi kertaa vuodessa: 1. kerran toukokuussa (tammi-huhtikuu) ja 2. kerran syyskuussa (tammi-elokuu). Syyskuussa on raportoitava myös valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhtiöt antavat myös vastaavan raportin. Kunnanhallitus on käsitellyt erikseen tytäryhtiöiden tilinpäätökset ja ohjeistaa yhtiökokousedustajat. Tekniset palvelut antaa erilliset selvitykset valmistuneista investoinneista vuosittain.

Talouspäällikkö kokoaa kuukausittain kunnanhallitukselle talousraportin, jossa käydään läpi talousarvion toteutumisen lisäksi muita kunnan kehityslukuja. Talousraportti annetaan kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanvaltuustolle on esitelty valtuustoaloitteet vuonna 2018 ja toimenpiteet keskeneräisten aloitteiden osalta sekä kuntalaisten aloitteet vuonna 2018 ja toimenpiteet keskeneräisten aloitteiden osalta (12.3.2019 §:t 5-7).

5. Seuranta

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kunnan jäsenelle tehtävän tiedoksiannon tarkoituksena on yleinen tiedottaminen asiasta, mutta myös päätöksen lainvoimaisuuden saavuttaminen. Jos tiedoksiantoa kunnan jäsenelle ei suoriteta, muutoksenhakuai-ka ei lähde kulumaan eikä päätös saa lainvoimaa. Päätöksen lainvoimaiseksi tuleminen edellyttää valitusajan kulumista ja sitä, että päätöksestä ei valiteta valitusviranomaiseen. Viranhaltijapäätökset tulee jatkossa pitää nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Hallintosäännön 33 § mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen, lautakunnan alaisen viranomaisen ja lautakunnan jaoston on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Hallintosäännön vaatima ilmoitusprosessi tulee ottaa viipymättä, jotta otto-oikeuden käyttö mahdollistuu.

Henkilöstön koulutusta tulee lisätä, mm. sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja uudesta hallintosäännöstä sekä tietosuojasetuksesta.

Vuoden 2020 aikana tulee päivittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä yleisohje. Esiin on noussut tarve myös hallintosäännön päivittämiselle sekä talous- ja henkilöstöpalvelujen tuottajan vaihduttua uusien talousohjeiden laatimiselle. Kunnan sijoitussalkun varainhoitajat tulee kilpailuttaa vuoden 2020 aikana. Samalla tulee päivittää sijoitussuunnitelma tuleville vuosille.

Kunnanhallitus toteaa osaltaan, että sisäisen valvonnan ohjeet ovat ajan tasalla. Saatujen selvitysten perusteella kunnan sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan laillisuudesta ja hyvän hallintotavan noudattamisesta sekä varojen ja toiminnan turvaamisesta. Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on pääsääntöisesti noudatettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu oleellisia puutteita tilikaudella. Kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Suomussalmen kunnassa on järjestetty asianmukaisesti.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoiset

	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	8 522	8 940	9 264	9 155
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	-64 858	-66 936	-64 531	-64 859
Toimintakate	-56 336	-57 996	-55 267	-55 704
Verotulot	26 867	25 919	26 303	26 486
Valtionosuudet	30 747	31 363	32 246	32 778
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	31	14	34	32
Muut rahoitustuotot	511	321	447	412
Korkokulut	-212	-184	-185	-166
Muut rahoituskulut	-31	-321	-38	-78
Vuosikate	1 577	-884	3 540	3 760
Poistot ja arvonalentumiset	-3 958	-4 950	-3 719	-3 508
Satunnaiset tuotot				313
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-2 381	-5 834	-179	565
Tilinpäätössiirrot	22	2	6	9
Tilikauden ali- /ylijäämä	-2 359	-5 832	-173	574

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018	2017	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,1	13,4	14,4	14,1
Vuosikate/Poistot %	39,8	-17,9	95,2	107,2
Vuosikate, euroa/asukas	204	-112	440	459
Asukasmäärä	7 727	7 862	8 051	8 187

Valtuuston vuosille 2018 – 2019 hyväksymät talouden tavoitteet

1. Menot ja tulot ovat tasapainossa
2. Vuosikatteen on riitettävä poistojen kattamiseen
3. Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto
4. Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit
5. Tavoitteellinen konserniohjaus
6. Osaavat ja innovatiiviset hankinnat

Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämien hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Uuden konserniohjeen hyväksyminen
6. Hankintaohjeiden päivittäminen

Toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Kunnan ulkoiset toimintatuotot olivat 8,522 milj. euroa, toteutumaprosentti 99 %, laskua edellisestä vuodesta 0,418 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut olivat 64,858 milj. euroa, toteutumaprosentti 101 %, laskua edellisestä vuodesta 2,078 milj. euroa.

Toimintakate oli 56,336 milj. euroa, toteutumaprosentti 103 %. Toimintakate parani edellisestä vuodesta 1,660 milj. euroa. Talousarviossa toimintakatetavoite oli 55,983 milj. euroa.

Rahoitus

Verotulot

Verotuloja kertyi 26,867 milj. euroa (0,160 milj. enemmän kuin muutetussa talousarviossa, mutta 1,299 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa). Verohallinnon mukaan verojen kertymävaje johtui verokorttiuudistuksesta ja tulorekisteriongelmista. Vuodesta 2018 verotulot kasvoivat 0,949 milj. euroa. Tuloveroprosentti korotettiin 21,50 prosenttiin vuodelle 2019.

18911 VEROTULOT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
Kunnan tulovero	20 288 596,51	22 272 000,00	20 944 000,00	21 111 296,98	100,8	-167 296,98
Kiinteistövero	3 029 506,52	3 059 000,00	3 071 000,00	3 081 483,47	100,3	-10 483,47
Osuus yhteisöveron t	2 600 641,39	2 835 000,00	2 692 000,00	2 674 630,25	99,4	17 369,75
VEROTULOT	25 918 744,42	28 166 000,00	26 707 000,00	26 867 410,70	100,6	-160 410,70

Kunnallisveron verotulopohjan kehitys (Lähde: Kuntaliiton ennuste 9.10.2019)

Vuosi	Verotettava tulo, 1000 €	Muutos %	Vero %	Verotulo 1 000 €
2008	105 627	3,3	19,00	20 069
2009	102 786	-2,7	19,00	19 529
2010	102 684	-0,1	19,50	20 023
2011	104 539	1,8	19,50	20 385
2012	105 471	0,9	19,50	20 567
2013	107 241	1,7	19,50	20 912
2014	108 833	1,5	20,50	22 311
2015	105 672	-2,9	20,50	21 663
2016	103 570	-2,0	20,50	21 232
2017	105 672	2,0	20,50	20 421
2018*	103 569	-2,0	20,50	20 472
2019*	99 616	-3,8	21,50	21 737
2020*	99 866	0,3	21,50	22 089
2021*	101 103	1,2	21,50	22 424
2022*	102 737	1,6	21,50	22 780

* ennakkotieto

Kiinteistöverotustiedot

Vuosi 2019		Lähde: vero.fi (20.9.2019)		
	vero%	laskennallinen kiinteistövero	verotusarvo	enimmäisrajat
Käyttötarkoitukset				
Vakituinen asuinrakennus	0,45	726 067	161 348 304	0,41-0,90
Muu kuin vak. asuinrakennus	1,00	334 444	33 444 318	0,93-2,00
Yleinen (rakennus)	0,95	208 983	21 998 204	0,93-2,00
Voimalaitosrakennus	3,10	939 642	30 311 043	0,93-3,10
Tuulivoimalaitos	3,10	568 547	18 340 221	0,93-3,10
Yleishyödyllisessä käytössä (rakennus)	0,00	0	1 343 221	0,00-2,00
Maatalouden tuotantorakennus	0,95	31 530	3 328 810	0,93-2,00
Metsätalouden tuotantorakennus	0,95	3 030	267 463	0,93-2,00
Rakennukset yhteensä		2 812 243	270 381 584	
Maapohjat				
Yleinen (maapohja)	0,95	299 803	31 558 205	0,93-2,00
Yleishyöd. käytössä (maapohja)	0,00	0	139 016	0,00-2,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	8 761	292 043	2,00-6,00
Maatalouden tuot.rak.rakennuspaikka	0,95	187	19 626	0,93-2,00
Metsätalouden tuot.rak.rakennuspaikka	0,95	8	858	0,93-2,00
Maapohja yhteensä		308 759	32 009 748	
Laskennallinen vero yhteensä		3 121 002	302 391 332	
Maksuunpantu vero yhteensä		3 081 483		

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi 30,747 milj. euroa ((0,077 milj. enemmän kuin muutetussa talousarviossa ja 0,321 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa). Hallitus aikaisti valtionosuuksien lisäyksen maksatusta

vuodelta 2020 vuodelle 2019. Vuodesta 2018 valtionosuudet laskivat 0,616 milj. euroa. Vuosien 2018 ja 2019 luvut eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuoden 2019 valtionosuudet sisältävät kunnan peruspalvelujen valtionosuuden syrjäisyyslisien oikaisun vuosilta 2017–2019 yhteensä 51 864,00 euroa.

18921 VALTIONOSUUDET	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
Kunnan peruspalv. vo	25 443 036,00	24 558 000,00	24 896 000,00	24 947 741,00	100,2	-51 741,00
Verot.per. vo tasaus	6 211 980,00	6 203 000,00	6 219 000,00	6 219 585,00	100,0	-585,00
Opetus- ja kultt. vo	-291 861,00	-335 000,00	-445 000,00	-420 192,00	94,4	-24 808,00
VALTIONOSUUDET	31 363 155,00	30 426 000,00	30 670 000,00	30 747 134,00	100,3	-77 134,00

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot olivat 0,031 milj. euroa ja muut rahoitustuotot 0,511 milj. euroa. Korkokulut olivat 0,212 milj. euroa ja muut rahoituskulut 0,031 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate on 1,578 milj. euroa. Vuosikate ei kata poistoja (vuosikate/poistot on 39,8 %). Asukasta kohti vuosikate on 204 euroa.

Poistot

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 3,958 milj. euroa. Talousarviossa poistot ja arvonalentumiset olivat 4,123 milj. euroa eli toteutumaprosentti oli 96 %.

Tilikauden tulos ja tilikauden alijäämä

Tilikauden tulos on -2,380 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviossa tilikauden tulos oli -1,568 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttavat mm. sotien alijäämästä johtuva lisämaksuosuus (1,370 milj. euroa) sekä verotulojen oletettua huonompi kertymä (1,299 milj. euroa). Toisaalta valtionosuuksia kertyi 0,321 milj. euroa oletettua enemmän, sijoitusten arvonalentumisen palautumisia kirjattiin 0,281 milj. euroa, poistot toteutuivat 0,165 milj. euroa arvioitua pienempänä sekä muut rahoituskulut 0,100 milj. euroa arvioitua pienempänä.

Rahastojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu -2,358 milj. euroa.

2.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut, 1000 euroa

	TP 2019 1 000 €	TP 2018 1 000 €	TP 2017 1 000 €	TP 2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 578	-884	3 540	3 758
Satunnaiset erät	0	0	0	313
Tulorahoituksen korjauserät	-38	-6	-59	-80
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 574	-1 589	-3 971	-5 555
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	55	37	40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	61	8	63	114
Toiminnan ja investointien rahavirta	-965	-2 416	-390	-1 410
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	-69
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 995	1 000	3 500	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 690	-1 745	-1 554	-1 294
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-2 000	1 000	1 000
Oman pääoman muutokset				53
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 324	3 327	504	-991
Rahoituksen rahavirta	981	582	3 450	699
Rahavarojen muutos	16	-1 834	3 060	-711
Rahavarat 31.12.	11 944	11 928	13 762	10 701
Rahavarat 1.1.	11 928	13 763	10 702	11 412
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, viideltä vuodelta, 1000 €	-8 400	-5 037	-3 164	-5 943
Investointien tulorahoitus, %	61,5	-57,6	90,0	68,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	-0,4	2,0	1,8
Kassan riittävyys, pv	61	60	72	54
Asukasmäärä	7 727	7 862	8 051	8 187

2.3. Lainojen hoito

Vuonna 2019 talousarviolainaa nostettiin 4,0 milj. euroa. Tilinpäätöksen yhteydessä lainakantaa oikaistiin valtionlainojen osalta -5 177,66 euroa. Lainakanta vuoden lopussa oli 15,272 milj. euroa eli 1977 euroa asukasta kohti.

1 000 euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lainanotto	3 000	0	3 000	5 500	1 000	3 995
Lyhennykset	-1 483	-1 339	-1 294	-2 554	-3 745	-1 690
Nettolainanotto	1 517	-1 339	1 706	2 946	-2 745	2 305
Lainakanta	12 397	11 058	12 764	15 710	12 965	15 272
Korot	173	137	165	185	184	212
Hoitokustannukset	1 656	1 476	1 459	2 739	3 929	1 902
Lainojen hoitokate	3,1	3,0	2,7	2,2	-0,6	-0,6
Lainat euroa/asukas	1 461	1 327	1 559	1 951	1 610	1 976

2.4. Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Suomussalmen kunnan maksuvalmius 31.12.2019 oli 61 päivää. Kassasta maksut olivat yhteensä 71,056 milj. euroa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 60 päivää ja 72,286 milj. euroa.

2.5. Tulorahoituksen riittävyys

Suomussalmi (1000 euroa)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate	4 924	4 230	3 758	3 540	-884	1 578
Lainojen lyhennys	-1 483	-1 339	-1 294	-2 554	-3 745	-1 690
Poistot	-3 623	-3 220	-3 508	-3 719	-4 950	-3 958
Jäämä	-182	-329	-1 044	-2 733	-9 579	-4 070

3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	58 775	60 190	A OMA PÄÄOMA	51 248	53 627
I Aineettomat hyödykkeet	43	66	I Peruspääoma	37 224	37 224
1. Aineettomat oikeudet	37	52	II Arvokorotusrahasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	6	14	III Muut omat rahastot	4 274	4 296
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 108	17 940
II Aineelliset hyödykkeet	48 428	49 882	V Tilikauden alijäämä	-2 358	-5 833
1. Maa- ja vesialueet	6 470	6 473			
2. Rakennukset	32 374	34 225	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 769	8 144	1. Poistoero	0	0
4. Koneet ja kalusto	381	517	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet	122	122			
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 312	401	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
III Sijoitukset	10 304	10 242	1. Eläkevaraukset		
1. Osakkeet ja osuudet	9 352	9 290	2. Muut pakolliset varaukset	0	0
2. Joukkovelkakirjasaamiset					
3. Lainasaamiset	883	883	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	120	33
4. Muut saamiset	69	69	1. Valtion toimeksiannot	0	0
			2. Lahoitusrahastojen pääomat	120	33
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	3. Muut toimeksiantojen pääomat		
1. Valtion toimeksiannot					
2. Lahoitusrahastojen varat			E VIERAS PÄÄOMA	21 387	20 761
3. Muut toimeksiantojen varat			1. Pitkäaikainen	14 310	12 028
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 980	14 231	1. Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus	0	0	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	13 315	10 893
1. Aineet ja tarvikkeet			3. Lainat julkisyhteisöiltä	166	315
2. Keskeneräiset tuotteet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			5. Saadut ennakot		
4. Muu vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
5. Ennakkomaksut			7. Liittymismaksut ja muut velat	829	820
II Saamiset	2 036	2 303	8. Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset					
1. Myyntisaamiset	221	263	2. Lyhytaikainen	7 077	8 733
2. Lainasaamiset	758	762	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
3. Muut saamiset			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 644	1 613
4. Siirtosaamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	146	145
Lyhytaikaiset saamiset	1 057	1 278	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
1. Myyntisaamiset	463	529	5. Saadut ennakot	208	218
2. Lainasaamiset	20	42	6. Ostovelat	1 448	1 581
3. Muut saamiset	238	185	7. Liittymismaksut ja muut velat	198	207
4. Siirtosaamiset	336	522	8. Siirtovelat	3 433	4 969
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	10 206	9 862	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 755	74 421
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.	10 206	9 862	TASEEN TUNNUSLUVUT:	2019	2018
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Omavaraisuusaste, %	71 %	72 %
4. Muut arvopaperit			Suhteellinen velkaantuneisuus-%	32	31
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 738	2 066	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 750	12 107
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 755	74 421	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 262	1 540
			Lainakanta 31.12., 1000 euroa	15 272	12 965
			Lainakanta 31.12. €/asukas	1 976	1 649
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	15 568	13 264
			Lainat ja vastuut, €/asukas, 1000 €	2	2
			Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	952	952
			Asukasmäärä	7 727	7 862

4. KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2019	2018		2019	2018
TULOT	1 000 e	1 000 e	MENOT	1 000 e	1 000 e
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	8 522	8 940	Toimintakulut	64 858	66 936
Verotulot	26 867	25 919	-valmistus omaan käyttöön	0	0
Valtionosuudet	30 747	31 363	Korkokulut	212	184
Korkotuotot	31	14	Muut rahoituskulut	31	321
Muut rahoitustuotot	511	321	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-38	-6	Pakollisten varausten muutos		
-Pysyvien vastaavien			-Pakollisten varausten lis (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot			-Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	55	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	61	8	Investointimenot	2 574	1 589
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 996	1 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 690	1 745
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	2 000
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	70 705	67 614	Kokonaismenot yhteensä	69 365	72 775

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt:		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		
Muut omistusyhteisyydet		
Yhteensä	9	

Tytäryhteisöt:	omistus-		
	osuus	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Kiinteistö- ja Asuntoyhtiöt:			
Asunto Oy Suomussalmen Hirvikangas	100 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	72 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Ämmäntaival	100 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	100 %	x	
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	100 %	x	
Suomussalmen Energia Oy	100 %	x	
Asunto Oy Mäntyrinne	18,4 %		x
Kuntayhtymät:			
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	12,40 %	x	
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, pelkkä sote	12,84 %	x	
Kainuun liitto -kuntayhtymä	11,90 %	x	
Kv 14.11.2017 § 70 hyväksynyt uudet konserniohjeet, jotka tulivat voimaan 1.1.2018.			

5.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisö) sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Tytäryhteisö on yhteisö, jossa emoyhtiöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisö on yhteisö, jonka äänivallasta konsernin emoyrityksellä on 20–50 prosentin osuus suoraan tai välillisesti.

Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitiilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistussosuuden mukaisesti.

Suomussalmen kunnan konserniin kuului vuoden 2019 lopussa kuusi tytäryhteisöä. Konsernitiilinpäätökseen on tytäryhteisöjen lisäksi yhdistetty kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä.

Kunnan konserniohjausta konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä on toteutettu kunnanhallitukseen nähden yhteisön hallitukseen nimeämien edustajien välityksellä. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talousarviokäsittelyn yhteydessä kunnan tytäryhtiöiden tavoitteet, talousarviot ja –suunnitelmat. Tytäryhtiöt ovat raportoineet neljännesvuosittain kunnanhallitukselle ja –valtuustolle toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Kuntayhtymät

Kainuun hallintokokeilu päättyi 31.12.2012. Kainuun kunnat perustivat 1.1.2013 alkaen maakunnan liiton tehtäviä varten Kainuun liitto –kuntayhtymän ja sosiaali- ja terveystoimen tehtäviä varten Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän.

Kainuun liitto –kuntayhtymä

Perussopimuksen mukaan maakuntavaltuustoon kuuluu 35 jäsentä. Suomussalmen kunta valitsee maakuntavaltuustoon 4 jäsentä.

Maakuntavaltuuston jäsenet Suomussalmelta ovat 2019–31.5.2021

Jäsen	Varajäsen
Erja Helttunen	Tuula M. Heikkinen
Veijo Holappa	Martti Seppänen
Matti Mulari	Markku Korvuo
Tuomas Pyykkönen	Ahti Pakarinen

Maakuntahallitukseen kuuluu 12 jäsentä ja kustakin jäsenkunnasta valitaan vähintään yksi jäsen.

Jäsen	Varajäsen
Terttu Huttu-Juntunen	Minna Saastamoinen

Kuntayhtymä neuvottelee kunkin kunnan kanssa seuraavan vuoden talousarviosta, edunvalvonnasta, yleisestä kehittämisestä ja muista kuntayhtymälle kuuluvista tehtävistä. Neuvottelut on käytävä kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Puolangan kunta on osajäsenenä sairaanhoitopiirissä, kehitysvammaisten erityishuoltopiirissä ja ympäristöterveydenhuollossa.

Perussopimuksen mukaan yhtymävaltuustoon kuuluu 35 jäsentä. Suomussalmen kunta valitsee yhtymävaltuustoon 4 jäsentä.

Yhtymävaltuuston jäsenet Suomussalmelta ovat 2019

Jäsen	Varajäsen
Veijo Holappa	Martti Seppänen
Pirjo Kähkönen	Kirsi Manninen
Heikki Nilkku	Jukka Pekka Alanko
Seppo Nyman	Reijo Pyykkönen

Yhtymähallitukseen kuuluu 14 jäsentä.

Jäsen	Varajäsen
Marja-Liisa Holappa	Taina Matero
Eila Jokelainen-Keränen	Heikkinen Pirjo

Kuntayhtymä neuvottelee kunkin kunnan kanssa seuraavan vuoden talousarviosta, edunvalvonnasta, yleisestä kehittämisestä ja muista kuntayhtymälle kuuluvista tehtävistä. Neuvottelut on käytävä kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän jäseneksi Suomussalmen kunta on liittynyt 1.1.2005 alkaen.

Yhtymähallituksen jäsenmäärä on seitsemän (7) ja toimikausi kaksi (2) vuotta. Kajaanilla, Sotkamolla, Kuhmolla ja Suomussalmella on pysyvät hallituspaikat. Hyrynsalmella, Puolangalla ja Ristijärvellä on yksi yhteinen kiertävä paikka. Paltamolla ja Vaalalla on samoin yksi yhteinen kiertävä paikka. Kiertävät paikat vaihtuvat hallituskausittain.

Yhtymähallituksen jäsen Suomussalmelta on 2019–2020

Jäsen	Varajäsen
Jonna Seppänen	Pirjo Heikkinen

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot

Tehtävä

Asuntoja eri-ikäisille kaikissa elämäntilanteissa

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Tyytyväiset asiakkaat	Asuntojen ja ympäristön kunnossapito asukastoimikunta	Asukaskysely	Hyvä asukastyytyväisyys Toimiva asukastoimikunta Asukastoimikunnan kokoukset pidetty
Palvelujen hyvä saata- vuus	Henkilöstön riittävyys ja osaaminen	Henkilöstön sairaspöis- saolot asukaskysely	Hyvät palvelut ja tyyty- väinen henkilökunta

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Asuntojen peruskorjauk- sista huolehtiminen	Korjaussuunnitelma	Eurot/korjaukset	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Käyttöasteen parantami- nen	Kilpailukykyiset asunnot asuntokannan suhteut- taminen kysyntää vas- taavaksi	Käyttöaste %	Käyttöaste yli 84 % Toteutunut 83,32 %
Maksuvalmius	Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv	90 pv Toteutunut 72 pv
Vuokrasaatavat	Tehokas perintä	Vuokrasaatavat liike- vaihdosta	Vuokrasaatavat < 2 % liikevaihdosta Toteutunut 0,67 %
Kannattavuus Vakavaraisuus	Järkevä taloudenpito	Tilinpäätös lainat/ asuntoneliö	Sijoitetun pääoman tuot- to 3 % Toteutunut 0,52 % Omavaraisuusaste 30 % Toteutunut 50,5 % Lainat lyhennetty suunnitelman mukai- sesti

Perustelut/Toiminta

Vuokratalojen työntekijät ovat osallistuneet työtehtäviensä edellyttämiin koulutuksiin.

Vastuhenkilö: Toimitusjohtaja Leena Kela puh. 044 777 4000

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

		TP 2018	TP 2019	TA 2019	TOT%	TA 2020
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 360 100	2 350 897	2 376 898	99	2 337 913
	Muut kiinteistön tuotot	51 800	102 579	48 970	209	45 400
	Liikevaihto yhteensä	2 411 900	2 453 476	2 425 868	101	2 383 313
	Henkilöstökulut	-179 852	-167 039	-170 785	98	-163 260
	Poistot	-365 944	-648 677	-349 054	186	-313 354
	Muut kulut	-1 420 138	-1 848 214	-1 582 677	117	-1 702 973
	Liikevoitto	445 966	-210 454	323 352		203 726
	Rahoitustuotot	5 084	3 066	4 320	71	4 020
	Rahoituskulut	-75 043	-7 018	-64 892	11	-17 113
	Varausten lisäys/vähennys	-376 000	-34 050	-262 780	13	-190 633
	Tilikauden tulos	7	-248 456	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	9 073 098	8 162 592	8 724 044		7 849 238
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	17 593	15 681	20 000		20 000
	Muut saamiset	15 797	65 045	20 000		20 000
	Rahat ja pa saam.	655 578	618 428	512 784		441 611
		9 762 066	8 861 746	9 276 828		8 330 849
Vastattavaa	Oma pääoma	1 255 223	1 006 768	1 255 223		1 006 768
	Vapaaeht. varaukset	3 805 430	3 839 480	4 068 210		4 030 113
	Vieras pääoma pitkäaik.	3 673 838	2 952 308	2 948 948		2 266 562
	Vieras pääoma lyhytaik.	1 027 575	1 063 190	1 004 447		1 027 406
		9 762 066	8 861 746	9 276 828		8 330 849
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	9 439 042	9 073 098	9 073 098		8 162 592
	Lisäykset/vähennykset	0	-8 580	0		0
	Myyntitappiot	0	-253 249	0		0
	Poistot evl	-365 944	-351 110	-349 054		-313 354
	Arvonalentumiset	0	-297 567	0		0
	Arvo 31.12.	9 073 098	8 162 592	8 724 044		7 849 238
	Lainojen lyhennykset	756 359	761 453	765 798	99	721 530
Tunnusluvut	Käyttöaste %	83,75	83,32	84		83,3
	Keskineliövuokra eur	8,81	8,81	8,81		8,81
	Lainat eur/asm ²	177	150	147		120
	Maksuvalmius, QR	0,7	0,7	1		1
	Omavaraisuusaste	47,8	50,5	36		36
	Henkilöstön määrä	3,5	3	3,2		3
	Hlöstökulut eur/hlö	51 386	53 643	53 370		54 420
Asuntoja yhteensä 460 kpl		Pinta-ala asm²	24563,5	v 2019		
Asuntoja yhteensä 460 kpl		Pinta-ala asm²	24563,5	v 2020		

Suomussalmi 4.3.2020

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2019

Asunto Oy Suomussalmen Hirvikangas

Säröskuja 1

		TP 2018	TP 2019	TA 2019	TOT %	TA 2020
Tuloslaskelma	Kiinteistön hoito/pääomat.	79 116	79 441	80 218	99	80 478
	Kiinteistön pääomamenot	-45 308	-45 874	-45 663	100	-46 164
	Kiinteistön hoitokulut	-30 363	-40 324	-34 555	117	-34 314
	Hoitokate	3 445	-6 757	0		0
	Poistot	-1186	0	0		0
	Rahoituskulut/tuotot	0	0	0		0
	Tilikauden tulos	2 259	-6 757	0		0

Kiinteistön pääomatuotot sisältyvät yhtiön asukkailta perimiin vuokriin ja ne kattavat kunnan yhtiöltä perimät Valtiokonttorin lainan hoitokulut.

Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	613 195	613 195	613 195		613 195
	Vaihtuvat vastaavat					
	Saamiset	1 037	189	1 100		500
	Rahat ja pa	32 751	25 705	31 488		25 335
		646 983	639 089	645 783		639 030

Vastattavaa	Oma pääoma	624 788	618 030	624 788		618 030
	La vieras pääoma	22 195	21 059	20 995		21 000
		646 983	639 089	645 783		639 030

Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	614 381	613 195	613 195		613 195
	Lisäys/vähennys	0	0	0		0
	Poistot	-1 186	0	0		0
	Arvo 31.12.	613 195	613 195	613 195		613 195

Tunnusluvut	Vuokra	1.1.-28.2.19	10,00 eur/asm²	1.1.-29.2.20	10,00 eur/asm²	
		1.3.-31.12.19	10,00 eur/asm²	1.3.-31.12.20	10,00 eur/asm²	
	Käyttöaste %		100		100	100

Asuntoja yhteensä 10 kpl **Pinta-ala 620 asm²**

Lainat 31.12.2019 Suomussalmen kunta **114 073 eur**
183,99 eur/asm²

Lainat: Suomussalmen kunnan taseessa oleva Valtiokonttorin laina, joka on myönnetty Suomussalmen kunnalle tämän yhtiön osakkeiden ostamista varten. Lainaa jäljellä 114 073 eur 31.12.2019.

Suomussalmi 4.3.2020

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2019

Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku

Pitämänkatu 1

			TP 2018	TP 2019	TA 2019	TOT %	TA 2020
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot		58 916	40 151	41 420	97	42 093
	Kiinteistön hoitokulut		-53 023	-35 674	-41 420	86	-42 093
	Hoitokate		5 893	4 477	0		0
	Poistot		-1 859	-994	0		0
	Rahoitustuotot		0	0	0		0
	Tilikauden tulos		4 034	3 483	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat		787 716	786 722	787 716		786 722
	Vaihtuvat vastaavat						
	Saamiset		2 489	2 768	2 500		2 500
	Rahat ja pankkis.		17 107	21 537	17 598		22 075
			807 312	811 027	807 814		811 297
Vastattavaa	Oma pääoma		805 314	808 797	805 314		808 797
	La vieraspääoma		1 998	2 230	2 500		2 500
			807 312	811 027	807 814		811 297
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.		789 575	787 716	787 716		786 722
	Poistot		-1 859	-994	0		0
	Arvo 31.12.		787 716	786 722	787 716		786 722
Tunnusluvut	Vastike	1.1.-28.2.19	0,29 €/osake		1.1.-29.2.20	0,28 €/osake	
		1.3.-31.12.19	0,28 €/osake		1.3.-31.12.20	0,29 €/osake	
	Käyttöaste %		100	100	100		100
Asuntoja yhteensä 10 kpl			Pinta-ala	763 asm ²			
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl			Pinta-ala	545 asm ²			
Lainat 31.12.2019 Suomussalmen kunta			96 301	eur			
			176,70	eur/asm ²			

Lainat: Suomussalmen kunnan taseessa oleva Valtiokonttorin laina, joka on myönnetty Suomussalmen kunnalle tämän yhtiön osakkeiden ostamista varten. Lainaa jäljellä 96 301 eur 31.12.2019.

Suomussalmi 4.3.2020

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2019

Asunto Oy Suomussalmen Ämmäntaival

Jäniksenpolku 22

	TP 2018	TP 2019	TA 2019	TOT%	TA 2020
Kiinteistön hoito/pääomatuotot	45 295	45 103	45 596	99	45 622
Kiinteistön pääomamenot	-22 165	-22 442	-22 339	100	-22 583
Kiinteistön hoitokulut	-20 579	-24 712	-23 257	106	-23 039
Hoitokate	2 551	-2 051	0		0
Poistot	-580	0	0		0
Rahoitustuotot	0	0	0		0
Tilikauden tulos	1 971	-2 051	0		0

Kiinteistön pääomatuotot sisältyvät yhtiön asukkailta perimiin vuokriin ja ne kattavat kunnan yhtiöltä perimät Valtiokonttorin lainan hoitokulut.

Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	386 193	386 193	386 193	386 193
	Vaihtuvat vastaavat				
	Saamiset	175	108	200	200
	Rahat ja pankkis	28 479	27 921	28 708	26 657
		414 847	414 222	415 101	413 050

Vastattavaa	Oma pääoma	404 101	402 050	404 101	402 050
	La vieras pääoma	10 746	12 172	11 000	11 000
		414 847	414 222	415 101	413 050

Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	386 773	386 193	386 193	386 193
	Poistot	-580	0	0	0
	Arvo 31.12.	386 193	386 193	386 193	386 193

Tunnusluvut	Vuokra	1.1.-28.2.19	9,64 eur/asm²	1.1.-29.2.20	9,64 eur/asm²
		1.3.-31.12.19	9,64 eur/asm²	1.3.-31.12.20	9,64 eur/asm²
	Käyttöaste %		100	100	100

Asuntoja yhteensä 6 kpl **Pinta-ala 362 asm²**

Lainat 31.12.2019 Suomussalmen kunta **59 475 eur**
164,30 eur/asm²

Laina: Suomussalmen kunnan taseessa oleva Valtiokonttorin laina, joka on myönnetty Suomussalmen kunnalle tämän yhtiön osakkeiden ostamista varten. Lainaa jäljellä 59 475 eur 31.12.2019.

Suomussalmi 4.3.2020

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2019

Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas

Säröskuja 2

		TP 2018	TP 2019	TA 2019 TOT%	TA 2020
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot	80 070	79 957	81 055 99	81 326
	Kiinteistön hoitokulut	-30 160	-38 061	-36 470 104	-36 252
	Hoitokate	49 910	41 896	44 585 94	45 074
	Poistot	-15 843	-15 094	-15 093 100	-14 403
	Rahoituskulut	-2 428	-1 669	-1 745 96	-1 513
	Varausten muutos	-31 630	-25 130	-27 747 91	-29 158
	Tilikauden tulos	9	3	0	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	389 547	374 453	374 454	360 050
	Vaihtuvat vastaavat				
	Saamiset	289	21	1 000	500
	Rahat ja pankki	80 142	76 527	78 524	76 412
		469 978	451 001	453 978	436 962
Vastattavaa	Oma pääoma	8 481	8 484	8 481	8 484
	Vapaaeht.varaukset	101 360	126 490	129 107	155 648
	Vieras pääoma	360 137	316 027	316 390	272 830
		469 978	451 001	453 978	436 962
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	405 390	389 547	389 547	374 453
	Poistot	-15 843	-15 094	-15 093	-14 403
	Arvo 31.12.	389 547	374 453	374 454	360 050
Tunnusluvut	Vuokra	1.1.-28.2.19 9,22 eur/asm²	1.1.-29.2.20 9,22 eur/asm²		
		1.3.-31.12.19 9,22 eur/asm²	1.3.-31.12.20 9,22 eur/asm²		
	Käyttöaste %	100		100	100
Asuntoja yhteensä 14 kpl		Pinta-ala 670,5 asm²			
Lainat 31.12.2019	Valtiokonttori	291 094 eur			
	Suomussalmen kunta	15 977 eur		457,97 eur/asm²	
Suomussalmi 4.3.2020					
	Leena Kela				

Kunnan taseessa olevat lainat

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	2019	2018
As Oy Suomussalmen Hirvikangas	Saldo 31.12.18 158 937,92	Saldo 31.12.17 202 275,63
Lainan hoitokulut sisältyvät asukkaiden vuokriin	Lyhennykset 44 864,58	Lyhennykset 43 337,71
	Korot 798,20	Korot 1 894,85
	Saldo 31.12.19 114 073,34	Saldo 31.12.18 158 937,92
Lainan hoitamiseen liittyvä rahoitusvastike	45 874,38	45 307,76
Velkana as oy:n taseessa kunnalle	31.12.2019 15 326,72	31.12.2018 15 115,12
As Oy Suomussalmen Ämmäntaival	Saldo 31.12.18 81 404,30	Saldo 31.12.17 102 570,56
Lainan hoitokulut sisältyvät asukkaiden vuokriin	Lyhennykset 21 928,44	Lyhennykset 21 166,26
	Korot 410,23	Korot 961,94
	Saldo 31.12.19 59 475,86	Saldo 31.12.18 81 404,30
Lainan hoitamiseen liittyvä rahoitusvastike	22 442,19	22 165,00
Velkana as oy:n taseessa kunnalle	31.12.2019 7 498,00	31.12.2018 7 394,48

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

Yleistä Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot on Suomussalmen kunnan 100 % omistama kiinteistöosakeyhtiö. Yhtiön toimiala on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneita. Kulunut tilikausi on yhtiön kahdeskymmenes kolmas.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot noudattaa toiminnassaan mm. osakeyhtiölakia, aravalakia ja arava-asetusta sekä lakia yhteishallinnosta vuokrataloissa. Asukasvalinnoissa noudetaan valtioneuvoston päätöksiä ja ympäristöministeriön ohjeita. Asuntokannan vuokranmääritys tapahtuu omakustannusperiaatteen mukaisesti, jolloin vuokratuloilla katetaan rakentamisesta ja korjaamisesta aiheutuneet pääomakulut sekä hyvän kiinteistönpidon edellyttämät hoitokulut.

Henkilöstö

Palveluksessamme oli 3 vakinaista työntekijää. Kaksi henkilöä on toimitustyössä ja toimitusjohtaja. Samalla henkilökunnalla olemme hoitaneet myös viiden erillisen yhtiön isännöintipalvelut sekä Suomussalmen Energian taloushallinnon.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintavuoden aikana kuuluneet:

Varsinaiset jäsenet 1.1.- 31.12.2019

Timo Säkkinen puheenjohtaja

Martti Seppänen varapuheenjohtaja

Ahti Pakarinen

Merja-Liisa Seppänen

Erja Helttunen

varajäsenet 1.1. – 31.12.2019

Tuula Heikkinen

Veiho Holappa

asukasjäsenet 1.1. – 31.12.2019

Matti Moilanen

Kalle Rinkinen

Yhtiökokousedustaja 1.1.2019. – 31.12.2019

Jonna Seppänen Suomussalmen kunta, varalla Minna Saastamoinen Suomussalmen kunta.

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab ja vastuunalaisena tarkastaja KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma 1 181 500,85 euroa. Kaikki osakkeet 7.024.885 kpl nimellisarvoltaan 0,1681euroa. Koko osakekannan omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on kiinteistöjen täysarvovakuutukset IF - Vahinkovakuutusyhtiö Oy:ssä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella**Taustaa**

Yhtiö on hakeutunut vapaaehtoiseen yrityssaneeraukseen Valtiokonttorin yhtenäis- ja vuosimaksulainojen osalta 2001 alkaen. Suurin vaikutus oli Valtiokonttorin lainojen koron aleneminen 2 prosenttiin ja lisäksi yhtiö on saanut vapautusta Suomussalmen kunnan myöntämien tertiäärilainojen koroista 1999 alkaen. Yrityssaneerauspäätöstä tarkistettiin 2.6.2016 ja sitä jatkettiin 14.6.2019. Kiinteäkorkoiseksi muutettujen lainojen korko palautettiin 17.6.2019 Valtiokonttorin päätöksellä seuraamaan lainaryhmän normaaliehtoista koronmääritystä. Yrityssaneeraus päättyi 31.8.2023. Yhtiön lainoista 69 % on Valtiokonttorilta, ne tulevat loppuun maksetuiksi 2023 ja muut pankkilainat 2024.

Vuokratalot 1.1.2015 alkaen on vastannut kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrauksesta ja ostanut kiinteistöinhoito- ja siivouspalvelut Suomussalmen kunnan teknisiltä palveluilta omakustannushintaan.

Yhtiöllä on hoidossa Asunto Oy Suomussalmen Hirvikangas, Marjakangas, Ämmäntaival ja Kuntopolku sekä Suomussalmen kirkonkylän Vanhustentalojärjestö ry:n isännöinti. Suomussalmen Energia Oy:lle hoidamme taloushallinnon ja palkkojen maksun.

Pappilantie 2 ja Vaarannivantie 37 rivitalot on myyty 2019. Vuodesta 2014 tyhjänä olleen Hakakatu 1 talo 3 kerrostalon purku aloitettiin marraskuussa 2019. Ara myönsi purkuun 60 % avustusta.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön vuokraustoiminnan liikevaihto oli 2 350 896,64 euroa ja joka oli 9 203,16 euroa pienempi kuin edellisellä tilikaudella. Muut liiketoiminnan tuotot olivat 102 579,84 euroa.

Käyttöaste oli 83,32 % ja tavoitteemme vuodelle 2019 oli 84 %.

Korjauksiin ja Hakakatu 1 talo 3 purkuun toimintavuoden aikana käytettiin 335 906,48 euroa. Huoneistokorjaukset on tehnyt Suomussalmen kunnan kirvesmies, lvi- asentaja ja sähkömies. Huoltomiehet ovat tehneet pieniä asuntomaalauksia.

Merkittävämpiä asuntojen peruskorjauksia tehtiin Metsärinteentie 2 ja 4, Halsitie 14 ja Retriikantie 1:ssä. Käenkuja 2 huoltorakennus peruskorjattiin. Halsitien14 ulkopuolen huoltomaalauksen ja viallisten puuosien vaihdon teki ulkopuolinen maalausurakoitsija. Lukostot vaihdettiin Rantakatu 11, Metsärinteentie 4 ja 6 sekä Joosepintie 1 kohteisiin.

Taajaman kohteiden katot tarkastettiin ja viat korjattiin. Hakakatu 1 kerrostalojen lumiesteet kunnostettiin.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 351 110,29 euroa ja Hakakatu 1 talo 3:sta kirjattiin 297 567,04 arvonalentuminen.

Pappilantie 2 ja Vaarannivantie 37 myynneistä kirjattiin 253 248,38 myyntitappio.

Yhtiössä on varauduttu tuleviin korjauksiin tekemällä asuintalovarausta 3 839 480,00 euroa. Tilikauden varausten muutos oli 34 050,00 euroa.

Yhtiön taloudellinen tilanne tulee pitkälti riippumaan käyttöasteesta.

Tilikauden aikana keskineliövuokraksi budjetoitiin 8,81 €/kk/jm².

Vuokra- ja käyttökorvaussaatavia oli 31.12.2019 yhteensä 15 681,50 euroa. Luottotappioihin kirjattiin kaikki yli vuoden perinnässä olleet saatavat 983,45 euroa.

Toiminnan keskeisimmät tunnusluvut

Laajuustiedot

Huoneistoalat	2012 – 2019	Tilavuus	2012- 2019
31.12.2012	27465,0 asm ²	31.12.2012	103590 rm ³
31.12.2013	27465,0 asm ²	31.12.2012	103590 rm ³
31.12.2014	25658,0 asm ²	31.12.2014	100281 rm ³
31.12.2015	25658,0 asm ²	31.12.2015	100281 rm ³
31.12.2016	25658,0 asm ²	31.12.2016	100281 rm ³
31.12.2017	25311,5 asm ²	31.12.2017	99011 rm ³
31.12.2018	24940,5 asm ²	31.12.2018	97671 rm ³
31.12.2019	24563,5 asm ²	31.12.2019	97245 rm ³

Tunnusluvut	2016	2017	2018	2019
Käyttöaste taloudellinen %	86,63	83,82	83,75	83,32
Lainat €/asm ²	234	205	177	150
Quick Ratio/ norm	0,7	0,7	0,7	0,7
Quick Ratio/ arav	2,6	2,7	2,7	2,1
Omavaraisuusaste norm.	36,9	42,3	47,8	50,5
Omavaraisuusaste arava	48,0	53,9	59,9	63,6
VPO takaisinmaksuaika	7,2	6,5	6,0	5,3
Sijoitetun pääoman tuotto	3,67	4,53	4,20	0,52

Kulutus	2016	2017	2018	2019
Lämpö Mwh/m ³	54,71	55,58	53,21	53,90
Vesi m ³ / vrk	65,70	62,14	55,50	56,80
Sähkö kwh /m ³	3,51	3,51	3,91	3,50

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Hakakatu 1 talo 3 purku on tehty loppuun tammikuun aikana. Muuten yhtiön toiminta on jatkunut normaalisti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön asuntojen kysyntä tulee tulevaisuudessakin painottumaan pieniin keskustanalueella sijaitseviin asuntoihin. Vuokra-asuntojen tarjonta ylittää varsinkin Taivalalasella ja sivukylillä kysynnän ja näin ollen asukkailla on aidosti varaa valita myös asuinalueensa ja vuokra-asuntonsa. Sivukylien vajaakäyttöisiä rivitaloja pyritään myymään suunnitelman mukaan.

Tuloksen käyttäminen

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 248 455,58 euroa kirjataan yhtiön vapaaseen pääomaan edellisten tilikausien voitto- ja tappiotilille.

SUOMUSSALMEN ENERGIA

Suomussalmen Energia Oy

Tehtävä

Suomussalmen Energia Oy:n tehtävänä on tuottaa kaukolämpöenergiaa kestäväällä tavalla kilpailukykyiseen hintaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasa-painossa	Taloutta hoidetaan kes-tävällä tavalla	Talousarvio	Tulos talousarvion mu-kainen
Elinvoimaa tukevat, tuot-tavat investoinnit	Siikarannan lämpökes-kuksen 9MW:n kattilan peruskorjausinvestointi	Investoinnin toteutumi-nen	Valmis syyskuu 2019

PÄÄMÄÄRÄ: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudis-tetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyn-tämällä	Yhteydenpitoa asiakkai-siin lisätään uuden las-kutusohjelman avulla. Tiedotetaan toiminnan häiriöistä tekstiviestien avulla.	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus	Ei reklamaatioita Tieto on asiakkaila alle tunnissa häiriön paikal-listamisesta.
Henkilöstö on hyvin-voivaa, osaavaa ja moti-voitunutta	Peruskorjatun laitoksen käyttö Virkistyspäivä	Laitoksen toimivuus Osallistuminen	Koko henkilöstö on pe-rehdytetty ennen käyt-töönottoa Koko henkilöstö

PÄÄMÄÄRÄ: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Laitosten toimintavar- muudesta huolehtiminen ennakko- huolloin uuden huolto- ohjelman avulla	Jakelukeskeytysten määrä	korkeistaan kolme kes- keytystä

Perustelut/Toiminta

Kaukolämpöverkostoa saneerataan ja täydennetään tarpeen mukaan.

Tuhka hyötykäytetään.

Siikarannan lämpökeskuksen yhdeksän megawatin kattilan tulipesä pinnoitetaan.

Uusi laskutusohjelma ja verkoston hallinta- sekä ilmoitusjärjestelmä käytössä. Uusi laitoksen huolto-ohjelma käyttöön.

Tuotetaan Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varallaolo- ja hoitopalvelut kunnan tilapalveluille.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 38,7 MW
- rakennettua lämpöverkkoa 25,1 km
- lämmitettävien rakennusten tilavuus 1.000.000 m³, myyty lämpömäärä n. 44 GWh/vuosi

Kaukolämpösopimukset kpl

2014	2015	2016	2017	2018	2019
307	312	312	312	312	312

Toteutuminen

Kaukolämpöverkoston tehtiin rakenteilla olevan pankkirakennuksen toteutuksen vaatimat muutokset. Siikarannan lämpökeskuksen yhdeksän megawatin kattila peruskorjattiin tarvittavilta osin. Lämpölaitoksen tuhka on toimitettu metsälannoitteeksi. Uudet ohjelmat ovat käytössä. Kunnan lämpökeskusten työajan ulkopuolisen varallaolo- ja hoitopalvelua on jatkettu.

Vastuuhenkilöt:

Toimitusjohtaja Antti Westersund

puh. 044 028 4001

	TP2016	TP2017	TA2018	TP2019
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	5

Tilinpäätös 31.12.2019

SUOMUSSALMEN ENERGIA OY

		TP 2018	TP 2019	TA 2019	TOT%	TA 2020
Tuloslaskelma	Liikevaihto	2 798 703	2 846 955	2 798 484	102	2 755 590
	Liiketoiminnan muut tuotot	640	630	500	126	500
	Ostot	-2 172 841	-1 393 716	-1 522 000	92	-1 512 500
	Ulkopuoliset palvelut	-46 911	-46 434	-57 000	81	0
	Henkilöstökulut	-259 691	-276 022	-289 857	95	-321 310
	Poistot	-388 081	-583 848	-564 482	103	-605 049
	Liiketoiminnan muut kulut	-149 450	-152 485	-171 260	89	-151 530
	Liikevoitto	-217 631	395 080	194 385	203	165 701
	Rahoitustuotot	870	536	600	89	600
	Rahoituskulut	-8 951	-41 657	-30 665	136	-32 355
	Poistoeron muutos	0	-128 246	-164 320	78	-58 090
	Tuloverot	0	0	0		0
	Tilikauden tulos	-225 712	225 713	0		75 856
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 696 041	7 587 727	7 531 559		7 082 678
	Vaihtuvat vastaavat					
	Myyntisaamiset	287 735	272 781	280 000		280 000
	Saamiset konserni	292 664	286 892	300 000		300 000
	Muut saamiset	80 744	3 259	20 000		20 000
	Rahat ja pa saam.	169 911	353 104	197 107		697 160
		8 527 095	8 503 763	8 328 666		8 379 838
Vastattavaa	Oma pääoma	4 518 245	4 743 959	4 518 245		4 719 815
	Kertynyt poistoero	536 862	665 108	701 182		723 198
	Vieras pääoma pa konserni	819 065	819 065	819 065		819 065
	Vieras pääoma pa muut	1 662 588	1 740 174	1 740 174		1 567 760
	Vieras pääoma lyhytaik.	990 335	535 457	550 000		550 000
		8 527 095	8 503 763	8 328 666		8 379 838
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	4 000 885	7 696 041	7 696 041		7 587 727
	Lisäykset	4 083 237	475 534	400 000		100 000
	Poistot	-388 081	-583 848	-564 482		-605 049
	Arvo 31.12.	7 696 041	7 587 727	7 531 559		7 082 678

Suomussalmi 6.3.2020

Antti Westersund

SUOMUSSALMEN ENERGIA OY TOIMINTAKERTOMUS 2019

Yleistä

Suomussalmen Energia Oy on Suomussalmen kunnan omistama yhtiö, jonka toimiala on sähkö-, kaasui- ja lämpöhuolto, sekä jäähdytysliiketoiminta. Kunta perusti Suomussalmen Energia Oy:n vuoden 2014 lopussa, joten kulunut tilikausi oli yhtiön viides.

Suomussalmen kunnan teknisten palvelujen toimintana ollut kaukolämpöliiketoiminta siirtyi Suomussalmen Energia Oy:lle vuoden 2015 alusta. Kunnan osakepääoma 100 000 euroa maksettiin apportoimaisuudella. Apportoimaisuus koostuu Suomussalmen kunnan kaukolämpölaitoksen omaisuudesta, jonka arvoksi luovutushetkellä arvioitiin 4 538 598 euroa.

Verottaja antoi päätöksen 26.6.2015, jossa päätettiin, että Suomussalmen Energia Oy:n ei ole suoritettava varainsiirtoveroa 30.12.2014 päivätyllä apportoimaisuuden luovutuskirjalla mainittujen rakennusten ja rakennelmien saannosta.

Yhtiön perustamiseen vaikutti merkittävästi uudistunut kilpailulainsäädäntö, jonka perusteella kaukolämpöliiketoiminnan jatkaminen osana kunnan omaa toimintaa ei ollut enää mahdollista.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Suomussalmen Energia Oy noudattaa toiminnassaan osakeyhtiölakia, sekä päästökauppalakia. Sopimukset asiakkaiden kanssa on solmittu Suomussalmen kunnanvaltuuston hyväksymien liittymis- ja lämmöntoimintusehtojen mukaisesti. Sopimusehdot täyttävät sisällöltään ja esitystavaltaan kuluttajansuojalain asettamat vaatimukset.

Henkilöstö

Suomussalmen Energia Oy:n lämmöntuotanto toteutetaan yhtiön oman henkilökunnan voimin. Yhtiön palveluksessa on viisi lämmittäjää, sekä osa-aikainen toimitusjohtaja. Kunnan palveluksessa olleet lämmittäjät siirtyivät yhtiöön liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintakauden aikana kuuluneet varsinaiset jäsenet:

Raimo Härkönen puheenjohtaja
Niina Kinnunen
Vesa Heikkinen
Heidi Juntunen
Veijo Holappa

Yhtiökokousedustaja

Yhtiökokousedustajana on toiminut Matti Mulari Suomussalmen kunnan edustajana.

Tilintarkastaja

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Vastuunalainen tarkastaja on JHT, KHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa. Osakkeen (1kpl) omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on omaisuus-, vastuu- ja keskeytysvakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Toiminta

Suomussalmen kunta perusti yhtiön, jolloin kunnan omana toimintana ollut kaukolämpöliiketoiminta siirtyi yhtiöön. Kunnan kaukolämpölaitoksen asiakkaat siirtyivät Suomussalmen Energia Oy:n asiakkaiksi. Kunnasta yhtiöön siirtyi 311 lämmöntoimitussopimusasiakasta. Vuoden 2015 aikana solmittiin yksi lämmöntoimitussopimus, joten lämpöverkkoon liittyneitä asiakkaista oli vuoden 2015 lopussa 312 kpl. Vuoden 2016 aikana kunnan omistamien kiinteistöjen liittymissopimuksia on yhdistelty vastaamaan nykyistä tilannetta. Vuoden 2017 aikana tehtiin yksi toimitussopimus. Asiakkaiden määrä vuoden 2019 lopussa on 302 kpl. Uusia asiakkaita ei liittynyt vuoden 2019 aikana.

Yhtiö ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Kiinteistö Oy Suomussalmen vuokrataloilta. Kunnalta yhtiö ostaa lämpölaitoksen käytön esimiestyötä puoli henkilötyövuotta, sekä kaukolämmön laskutuspalvelun.

Vuoden 2019 aikana peruskorjattiin Siikarannan lämpökeskuksen yhdeksän megawatin biokattilan tulipesä. Vuoden 2019 peruskorjausinvestoinnit olivat yhteensä 265 365 euroa.

Laitoksen biopolttoaineen lastaus vastaanottoasemiin muutettiin tehtäväksi omalla henkilökunnalla. Tähän työhön hankittiin uusi pyöräkuormaaja.

Asiakastiedon hallinta ja laskutusohjelma otettiin käyttöön keväällä 2018. Ohjelman toimittaja on inPulse Works Oy.

Vuoden 2017 aikana otettiin käyttöön verkkotietoratkaisu, jolla dokumentoidaan ja ylläpidetään kaukolämpöverkon ominaisuustietoja ja sijaintijohtokarttaa. Järjestelmään sisältyy asiakkaiden tekstiviestipalvelu. Verkkotietoratkaisun toimittaja on Keypro Oy. Tekstiviestipalvelun avulla ilmoitettiin asiakkaille verkoston korjaustöiden aiheuttamista jakeluhäiriöistä. Jakeluhäiriöitä oli vuoden 2019 aikana kolme.

Suomussalmen Energia Oy on päästökauppalaan 14 §:n mukainen toiminnanharjoittaja. Toiminnan siirtymisen kunnalta yhtiölle on ilmoitettu Energiavirastolle. Energiavirasto on tehnyt päätöksen 13.4.2015, jolla Suomussalmen kunnan myönnetty kasviuonekaasujen päästöluvat on siirretty Suomussalmen Energia Oy:lle 1.1.2015 alkaen.

Päästökauppaan liittyvät todentajatehtävät hankittiin Inspecta Sertifiointi Oy:ltä.

Bioenergia hankittiin kaudella 1.9.2016- 31.8.2019 Moto Team Tauriainen Oy:ltä. Biopolttoaineen hankinta ajalle 1.9.2019- 31.8.2022 kilpailutettiin vuoden 2019 aikana. Polttoaineen toimittajiksi valittiin Moto Team Tauriainen Oy, Vapo Oy ja L & T Biowatti Oy.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön kaukolämpötoiminnan liikevaihto oli 2 846 955,24 euroa. Muut liiketoiminnan tuotot olivat 630,00 euroa.

Lämpöenergian myynnin kokonaismäärä oli 45 524 MWh:a. Laitoksilla tuotettiin lämpöenergiaa verkostoon 56 349 MWh:a. Verkostohäviöiden suuruus oli 19,21 %.

Saneerausinvestointeihin käytettiin vuonna 2019 265 365,59 euroa. Investoinnit kohdistuivat Siikarannan lämpökeskuksen saneeraukseen.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 583 848 euroa. Tilinpäätökseen sisältyy lisäksi poistoeron muutos suuruudeltaan 128 245,70 euroa.

Yhtiön taloudelliseen tilanteeseen vaikuttaa osittain vuotuisen lämpösummaan perustuva asiakkaiden lämmönkulutus, sekä hankittavan energian hinnankehitys.

Tilikauden aikana kuluttajilta perittävä kaukolämmön arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 66,80 €/MWh. Hintaan ei tehty muutoksia tilikauden aikana.

Suomussalmen Energia Oy:n liiketoiminnan tulos on 225 713,38 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt 8.1.2014 päätöksen laitoskohtaisista maksuista jaettavista päästöoikeuksien määrästä päästökauppakaudelle 2013- 2020. Suomussalmen kunta, jolta toiminta siirtyi Suomussalmen Energia Oy:lle, on saanut ministeriön päätöksessä Siikarannan laitokselle päästöoikeuksia yhteensä 55 534 tn CO₂ ja Pitämän laitokselle yhteensä 1 903 tn CO₂. Työ- ja elinkeinoministeriö on tarkistanut laitoskohtaisten päästöoikeuksien määrää päätöksessään 3.3.2016. Tehdyllä päätöksellä on muutettu Pitämän lämpökeskuksen maksuttomien päästöoikeuksien määräksi vuosille 2015- 2020 608 tn CO₂. Työ- ja elinkeinoministeriö tarkisti päätöstään maksuttomista päästöoikeuksista tammikuussa 2019. Tarkistetun päätöksen mukaan Pitämän lämpökeskusta koskevat maksuttomat päästöoikeudet poistuvat vuoden 2018 alusta. Vuoden 2019 aikana päästöoikeuksia on käytetty yhteensä 82 tn CO₂.

Suomussalmen Energia Oy:n päästöoikeustilin saldo vuodenvaihteessa on 57 805 tn CO₂.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Tilikautta 2019 koskevien hiilidioksidipäästöjen suuruudeksi on laskettu 82 tn CO₂. Päästöjen määrä vahvistuu todentajan lausunnon perusteella. Päästöjen määrä ilmoitetaan todentajan lausunnon saamisen jälkeen 31.3.2019 mennessä päästökauppaa valvoville viranomaisille.

Suomussalmen kunta on irtisanonut kunnan ja yhtiön välisen sopimuksen laitosten käyttöpäällikön tehtävien hoidosta. Suomussalmen Energia Oy ryhtyy hoitamaan käyttöpäällikön tehtävät omana työnä 1.3.2020 alkaen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön liikevaihdon kehitykseen vaikuttaa kuluttajien lämmönkysyntä. Asiakkaiden määrän arvioidaan säilyvän nykyisellään, mutta asiakkaiden kiinteistömässä vähenee. Liikevaihdon muutoksiin vaikuttaa myös vuotuiset sääolot. Lämmitettävän rakennuskannan purkaminen vähentää tulevaisuudessa lämmön menekkiä ja siitä johtuen liikevaihtoa. Toiminnan kustannuksista suurin osa muodostuu polttoaineiden hankinnasta, joten niiden hinnankehitys vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen merkittävästi. Laitossaneerauksen kattilamuutoksilla on lisätty biopolttoaineen osuutta lämmöntuotannossa, mikä parantaa jonkin verran toiminnan taloudellisuutta. Laitoksen automaation ja sähköistyksen uudistaminen mahdollistaa laitoksen tehokkaamman ja taloudellisemman käytön.

Päästökauppakaudelle 2021- 2030 haettavia maksuttomia päästöoikeuksia haettiin keväällä 2019. Hakemus koskee ensimmäistä viisivuotiskautta.

Hiilidioksidipäästön hinnan kehittyminen ja tulevalle viisivuotiskaudelle 2021- 2025 saatavien maksuttomien päästöoikeuksien määrä vaikuttaa yhtiön toiminnan kannattavuuteen.

Valtionneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 MW:n energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista ns. PIPO - asetus aiheuttaa vaatimuksia laitoksen toimintaan sekä investointeihin. Kunnan ympäristölupaviranomaisen mukaan laitoksille ei tarvita ympäristölupia, vaan ne kuuluvat rekisteröintimenettelyn piiriin. Toiminta on rekisteröitävä 1.1.2018 mennessä. PIPO- asetuksen mukaiset toimenpiteet käynnistettiin vuonna 2015 ja niiden toteutusta on jatkettu. Vaaditut muutokset on pääosin tehty vuonna 2017. Vuonna 2017 käynnistetyn Siikarannan lämpökeskuksen saneeraus saatiin valmiiksi vuoden 2018 aikana. Siikarannan laitoksen peruskorjaushankkeeseen liittyvät päästömittaukset suoritetaan kevättalven 2020 aikana, jonka jälkeen rekisteröityminen voidaan saattaa loppuun.

Tuloksen käyttäminen

Suomussalmen Energia Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että omistajalle maksetaan vuodelta 2019 osinkoa 100 000 euroa. Vuoden 2019 tulos 225 713,38 euroa kirjataan vapaan pääoman voitto/tappio tilille.

5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot on hakeutunut vapaaehtoiseen yrityssaneeraukseen Valtiokonttorin yhtenäis- ja vuosimaksulainojen osalta 2001 alkaen. Yrityssaneerauspäätöstä tarkistettiin 2.6.2016 ja sitä jatkettiin 14.6.2019. Yrityssaneeraus päättyy 31.8.2023.

Pappilantie 2 ja Vaarannivantie 37 rivitalot on myyty vuonna 2019. Vuodesta 2014 tyhjänä olleen Hakakatu 1 talo 3 kerrostalon purku aloitettiin marraskuussa 2019. Ara myönsi purkuun 60 % avustusta.

Merkittävämpiä asuntojen peruskorjauksia tehtiin Metsärinteentie 2 ja 4, Halsitie 14 ja Retriikantie 1:ssä. Käenkuja 2 huoltorakennus peruskorjattiin. Lukostot vaihdettiin Rantakatu 11, Metsärinteentie 4 ja 6 sekä Joosepintie 1 kohteisiin. Taajaman kohteiden katot tarkastettiin ja viat korjattiin. Hakakatu 1 kerrostalojen lumiesteet kunnostettiin. Asunto Oy Hirvikankaalla uusittiin lukot ja lumiesteet. Muutoin asunto-osakeyhtiöissä ei ole tehty merkittäviä korjauksia.

Suomussalmen Energia Oy:ssä peruskorjattiin vuoden 2019 aikana Siikarannan lämpökeskuksen yhdeksän megawatin biokattilan tulipesä. Laitoksen biopolttoaineen lastaus vastaanottoasemiin muutettiin tehtäväksi omalla henkilökunnalla. Tähän työhön hankittiin uusi pyörökuormaaja. Yhtiöllä oli vuoden 2019 aikana 3 jake-luuhäiriötä. Bioenergia hankittiin kaudella 1.9.2016–31.8.2019 Moto Team Tauriainen Oy:ltä. Biopolttoaineen hankinta ajalle 1.9.2019–31.8.2022 kilpailutettiin vuoden 2019 aikana. Polttoaineen toimittajiksi valittiin Moto Team Tauriainen Oy, Vapo Oy ja L & T biowatti Oy.

Suomussalmen kunta on irtisanonut kunnan ja yhtiön välisen sopimuksen laitosten käyttöpäällikön tehtävien hoidosta. Suomussalmen Energia on ryhtynyt hoitamaan käyttöpäällikön tehtävät omana työnään 1.3.2020 alkaen.

5.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Uusi kuntalaki astui voimaan 1.5.2015, konsernia koskevat määräykset 1.6.2017. Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena: talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä (Kuntalaki 48 §). Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja sekä kunnanhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat (Hallintosääntö 20 §). Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto on 14.11.2017 § 70 hyväksynyt Suomussalmen kunnan uuden konserniohjeen, joka on tullut voimaan 1.1.2018 alkaen. Tytäryhteisöt sitoutuvat konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kunnanvaltuusto on asettanut talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle. Toimitusjohtaja Leena Kela on raportoinut kunnanhallitukselle kiinteistö-osakeyhtiön ja asunto-osakeyhtiöiden taloudesta ja toiminnasta sekä vuoden 2019 tilinpäätöksestä 25.3.2020. Toimitusjohtaja Antti Westersund puolestaan on raportoinut kunnanhallitukselle Suomussalmen Energia Oy:n taloudesta ja toiminnasta sekä vuoden 2019 tilinpäätöksestä 25.3.2020.

Hallintosäännön 21 §:n mukaisesti kunnanhallitus vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosesseista ja nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallituksen jäsenten tulee ohjata ja valvoa toimintaa yhtiössä niin, että se vastaa omistajan tahtoa. Kunnanhallitus nimeää myös yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet. Hallitusjäsen ehdokkaaksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet ja siten varmistetaan, että tytäryhteisössä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksyttyyn ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitus-työskentelyssään. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia hallituksessa hyväksytyn ohjeen

antamisesta uudelle toimitusjohtajalle ja uusille hallituksen jäsenille heidän tultua valituksi tehtävään. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Konserniohjeen 9. kohdan mukaisesti kuntakonserniin kuuluvan yhteisön hallituksen, hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen konsernijohtoon kanta niihin toimenpiteisiin, jotka on lueteltu konserniohjeessa. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot kysyi konserniohjeen mukaisesti kunnanhallitukselta kunnan kantaa Juntusrannassa osoitteessa Pappilantie 2 sijaitsevan rivitalon (26.3.2019 § 59) ja Vaaranivalla osoitteessa Vaarannivantie 37 (27.8.2019 § 138) sijaitsevan rivitalonmahdolliseen myyntiin.

Tytäryhteisöllä tulee olla riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Vuokrataloyhtiöiden antaman selvityksen mukaan käytännön toiminta ja seuranta tapahtuu seuraavasti:

Vuokratalojen riskien kartoitus on jatkuvaa. Hallituksen kokouksissa käsitellään talousarviovertailu ja tyhjiä asuntojen tilanne. Kokouksia pyritään pitämään kuukausittain.

Riskien hallinnan työkaluina käytetään mm. seuraavia ohjeita, Liinos 7 –toimintaohje, arkistointiohje, hankintasääntö ja konserniohje.

Ohessa muutamia riskienhallinnan työkalujen esimerkkejä eri osa-alueittain:

Asiakkaat: käyttöaste, vaihtuvuus, asumisväljyys ja vuokratasovertailut

Talous: tilinpäätökset, välitilinpäätökset (väliraportit/tunnusluvut, varausvara), käyttöaste, keskikorko ja vuokrasaavat, luottotappiot

Kiinteistön hoito: huolto-, kulutus- (energia, vesi, sähkö) ja peruskorjauskustannukset, asiakastyytyväisyys sekä käyttöaste

Henkilökunta: asukastyytyväisyyskyselyt, kehityskeskustelut, sairauspoissaolot ja koulutukseen käytetty aika/eurot

Sidosryhmät: pitkien sopimusten määrä, reklamaatiot, yhteydenotot, palaute sekä sopimusten vertailut verrokkiryhmään

5.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

5.5.1. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
Toimintatuotot	53 663 893,71	53 678 469,78
Toimintakulut	-107 120 078,08	-109 354 793,28
Toimintakate	-53 456 184,37	-55 676 323,50
Verotulot	26 802 382,66	25 854 316,12
Valtionosuudet	30 747 134,00	31 363 155,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 830,82	23 399,78
Muut rahoitustuotot	547 497,31	251 077,32
Korkokulut	-313 234,00	-298 647,95
Muut rahoituskulut	-171 786,45	-431 231,89
Vuosikate	4 174 639,97	1 085 744,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 047 063,56	-5 952 545,33
Arvonalentumiset	-1 160,50	-901 415,90
Satunnaiset erät	0,00	-3 928,53
Tilikauden tulos	-1 873 584,09	-5 772 144,88
Tilinpäätössiirrot	38 552,95	13 097,40
Laskennalliset verot	-48 269,03	-81 526,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-12 977,44	-6 152,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 896 277,61	-5 846 726,24
 TUNNUSLUVUT	 2019	 2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50 %	49 %
Vuosikate/Poistot, %	69 %	18 %
Vuosikate, euroa/asukas	540	138
Asukasmäärä	7 727	7 862

5.5.2. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 174 639,97	1 085 744,88
Satunnaiset erät	0,00	-3 928,53
Tulorahoituksen korjauserät	-140 752,36	563 138,24
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 098 305,28	-12 131 728,40
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 987,66	62 720,57
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	143 684,92	13 012,38
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 912 745,09	-10 411 040,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-1 762,50
Antolainasaamisten vähennykset	49 684,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 667 922,34	8 416 179,40
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 681 724,34	-2 706 684,11
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 647 484,33	-270 012,28
Oman pääoman muutokset	-59 259,57	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	681 229,99	1 034 476,49
Rahoituksen rahavirta	7 010 368,09	6 472 197,00
Rahavarojen muutos	1 097 623,00	-3 938 843,86
Rahavarat 31.12.	15 642 054,39	14 544 204,74
Rahavarat 1.1.	14 544 431,39	18 483 048,60
	1 097 623,00	-3 938 843,86
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-20 632	-11 600
Investointien tulorahoitus, %	41	9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,90	0,33
Kassan riittävyys pv	46	42

5.5.3. Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2019	2018		2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	80 032	76 338	OMA PÄÄOMA	47 246	49 227
Aineettomat hyödykkeet	357	358	Peruspääoma	37 224	37 224
Aineettomat oikeudet	160	171	Arvonkorotusrahasto	84	84
Konserniliikearvo			Muut omat rahastot	4 781	4 816
Muut pitkävaikutteiset menot	197	160	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 053	12 950
Ennakkomaksut	0	27	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 896	-5 847
Aineelliset hyödykkeet	78 979	75 352	VÄHEMMISTÖOSUUDET	107	35
Maa- ja vesialueet	6 973	6 976			
Rakennukset	39 202	42 147	PAKOLLISET VARAUKSET	934	1 290
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 753	14 157	Eläkevaraukset		
Koneet ja kalusto	1 075	1 063	Muut pakolliset varaukset	934	1 290
Muut aineelliset hyödykkeet	123	123			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	17 853	10 886	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	940	675
Sijoitukset	696	628	Valtion toimeksiannot	627	452
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0	Lahjoitusrahastojen pääomat	166	81
Muut osakkeet ja osuudet	402	284	Muut toimeksiantojen pääomat	147	142
Muut lainasaamiset	0	50			
Muut saamiset	294	294	VIERAS PÄÄOMA	52 887	47 136
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	545	414	Pitkäaikainen	35 606	27 643
Valtion toimeksiannot	0	0	Joukkovelkakirjalainat		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	16	16	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 245	23 423
Muut toimeksiantojen varat	529	398	Lainat julkisyhteisöiltä	2 361	3 229
VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 537	21 611	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Vaihto-omaisuus	300	237	Saadut ennakot		
Saamiset	5 595	6 830	Ostovelat	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	318	365	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 000	991
Myyntisaamiset	221	263	Siirtovelat		
Lainasaamiset	97	102			
Muut saamiset	0	0	Lyhytaikainen	17 281	19 493
Siirtosaamiset	0	0	Joukkovelkakirjalainat	0	1 541
Lyhytaikaiset saamiset	5 277	6 465	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 688	2 763
Myyntisaamiset	1 790	2 177	Lainat julkisyhteisöiltä	152	152
Lainasaamiset	29	54	Saadut ennakot	234	233
Muut saamiset	969	901	Ostovelat	4 503	4 198
Siirtosaamiset	2 489	3 333	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	905	786
Rahoitusarvopaperit	10 206	9 862	Siirtovelat	7 862	8 932
Osakkeet ja osuudet			Laskennallinen verovelka	937	888
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 206	9 862			
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	102 114	98 363
Muut arvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	5 436	4 682	TUNNUSLUVUT:	2019	2018
VASTAAVAA YHTEENSÄ	102 114	98 363	Omavaraisuusaste, %	46 %	50 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	47 %	42 %
			Kertynyt yli- /alijäämä, milj.€	5 157	7 104
			Kertynyt yli- /alijäämä, €/asukas	667	904
			Konsernin lainat, €/asukas	4 846	3 957
			Konsernilainakanta, 1000 €	37 446	31 108
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	39 352	32 963
			Lainat ja vuokravastuut, 1000 €/asukas	5	4
			Konsernilainasaamiset, 1000 €	0	50
			Kunnan asukasmäärä	7 727	7 862

6. KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan ta-
seessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen
toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottami-
seksi (Kuntalaki § 115).

Tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 2 380 014,44 euroa alijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Harrastajakulttuurirahastoa kartutetaan 4 546,00 euroa.
2. Koulutusrahastoa puretaan käytön mukaan 4 355,03 euroa.
3. Vahinkorahastoa puretaan käytön mukaan 20 725,56 euroa.
4. Stipendirahastoa puretaan käytön mukaan 500,00 euroa.
5. Kylien kehittämisrahastoa puretaan käytön mukaan 1 400 euroa.

Yhteensä rahastojen vähennykset ovat 22 434,59 euroa.

6. Tilikauden alijäämäksi muodostuu 2 357 579,85 euroa, joka kirjataan omaan pääomaan edellisten ti-
likausien yli/alijäämätilille kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Talouden tasapainottaminen

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä on 9,749 milj. euroa. Kumulatiivinen ylijäämä on 1262
euroa asukasta kohti ja 9,6 veroprosenttia kohti.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	TP	TP	TP	TP	TP	TP	TA	TS	TS
A OMA PÄÄOMA	59 092	59 025	59 641	59 462	53 628	51 247	51 150	51 101	51 155
I Peruspääoma	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224
II Liittymismaksurahasto									
III Arvonkorotusrahasto	1 077	0	0	0	0	0	0	0	0
IV Muut omat rahastot	4 322	4 314	4 304	4 298	4 297	4 274	4 275	4 275	4 275
-josta elinkeinojen kehittämisrahasto	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728
-josta vahinkorahasto	416	403	395	387	379	358	358	358	358
-josta koulutusrahasto	32	32	31	29	29	24	24	24	24
-josta stipendirahasto	100	96	94	94	93	93	93	93	93
- josta harrastajakulttuurirahasto	46	55	56	60	66	71	71	71	71
- josta kylien kehittämisrahasto					2	1	1	1	1
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 661	16 469	17 540	18 113	17 940	12 107	9 749	9 651	9 602
VI Tilikauden yli-/alijäämä	3 808	1 018	573	-173	-5 833	-2 358	-98	-49	54
KUMULATIIVINEN YLI/ALIJÄÄMÄ YHT.	16 469	17 487	18 113	17 940	12 107	9 749	9 651	9 602	9 656
ylijäämät/alijäämät tulovero %	15,4	16,5	17,5	18,0	12,1	9,6	9,4	9,2	9,1
ylijäämät/alijäämät/asukas	1 941	2 098	2 212	2 228	1 540	1 262	1 275	1 291	1 321
asukasluku	8 486	8 336	8 187	8 051	7 862	7 727	7 570	7 440	7 310
verotettava tulo	107 241	105 672	103 570	99 616	99 934	101 360	102 806	104 196	105 759
omavaraisuusaste%	77	78	77	75	72	71			

Talousarvion mukaan vuoden 2020 alijäämä on -0,098 milj. euroa ja vuoden 2021 alijäämä -0,049 milj. eu-
roa. Vuonna 2022 tilikauden ylijäämäksi muodostuisi tämän hetken arvon mukaan 0,054 milj. euroa.

Valtionosuuksien pieneneminen, tulevat suuret investoinnit sekä kasvavat sosiaali- ja terveystaloudet
asettavat paineita jatkossa kunnan taloudelle. Näistä syistä taloutta joudutaan tasapainottamaan koko ajan.
Vuodelle 2020 kunnanhallitus on hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpiteet koostu-
vat menojen leikkauksista ja tulojen lisäyksistä. Painopisteenä on toimintojen ja menojen sopeuttaminen tu-
loihin.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

YHTEENVETO KÄYTTÖTALOUSTESTA 2019			TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
Valtuuston sitovuustaso, toimielin netto, sisältäen sisäiset erät. Soten osalta ohjeellisesti sitova, koska kunta ei voi sen maksuosuuteen vaikuttaa.							
Tulosityksikkö			EUR	EUR	EUR		EUR
1000181	KÄYTTÖTALOUS	TOIMINTATUOTOT	13 171 449,00	13 171 449,00	13 318 764,08	101,1	-147 315,08
Kv § 34 12.11.19 TA-muutos		TOIMINTAKULUT	-69 154 632,75	-71 759 632,75	-69 654 786,49	97,1	-2 104 846,26
soten maksuosuuteen: 2,605 M€		TOIMINTAKATE	-55 983 183,75	-58 588 183,75	-56 336 022,41	96,2	-2 252 161,34
		POISTOT JA ARVONALEN	-4 123 444,11	-4 123 444,11	-3 957 568,00	96,0	-165 876,11
		TILIKAUDEN TULOS	-60 106 627,86	-62 711 627,86	-60 293 590,41	96,0	-2 418 037,45
10001810	Keskusvaalilautakunta	TOIMINTATUOTOT	30 000,00	30 000,00	29 918,20	99,7	81,80
		TOIMINTAKULUT	-40 000,00	-40 000,00	-42 355,98	105,9	2 355,98
		TOIMINTAKATE	-10 000,00	-10 000,00	-12 437,78	124,4	2 437,78
		TILIKAUDEN TULOS	-10 000,00	-10 000,00	-12 437,78	124,4	2 437,78
10001811	Tarkastuslautakunta	TOIMINTAKULUT	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48
		TOIMINTAKATE	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48
		TILIKAUDEN TULOS	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48
10001812	Kunnanvaltuusto	TOIMINTATUOTOT			31,08	X	-31,08
		TOIMINTAKULUT	-44 500,00	-44 500,00	-39 103,64	87,9	-5 396,36
		TOIMINTAKATE	-44 500,00	-44 500,00	-39 072,56	87,8	-5 427,44
		TILIKAUDEN TULOS	-44 500,00	-44 500,00	-39 072,56	87,8	-5 427,44
10001813	Kunnanhallitus	TOIMINTATUOTOT	714 243,00	714 243,00	806 141,01	112,9	-91 898,01
		TOIMINTAKULUT	-5 202 618,76	-5 202 618,76	-5 078 472,72	97,6	-124 146,04
		TOIMINTAKATE	-4 488 375,76	-4 488 375,76	-4 272 331,71	95,2	-216 044,05
		POISTOT JA ARVONALEN	-31 717,71	-31 717,71	-40 814,81	128,7	9 097,10
		TILIKAUDEN TULOS	-4 520 093,47	-4 520 093,47	-4 313 146,52	95,4	-206 946,95
10001818	Maakunnallinen yhteistoim	TOIMINTAKULUT	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
	Kainuun liitto	TOIMINTAKATE	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
		TILIKAUDEN TULOS	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
10001819	Sosiaali- ja terveys	TOIMINTAKULUT	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59
	Maksuosuudet	TOIMINTAKATE	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59
Kv 12.11.2019 muutos ta-maksuosuus		TILIKAUDEN TULOS	-36 500 000,00	-36 500 000,00	-37 424 504,41	102,5	924 504,41
10001840	Sivistyslautakunta	TOIMINTATUOTOT	1 292 130,00	1 292 130,00	1 509 096,95	116,8	-216 966,95
		TOIMINTAKULUT	-15 155 481,77	-15 155 481,77	-15 190 495,66	100,2	35 013,89
		TOIMINTAKATE	-13 863 351,77	-13 863 351,77	-13 681 398,71	98,7	-181 953,06
		POISTOT JA ARVONALEN	-175 523,02	-175 523,02	-154 998,67	88,3	-20 524,35
		TILIKAUDEN TULOS	-14 038 874,79	-14 038 874,79	-13 836 397,38	98,6	-202 477,41
10001850	Tekninen lautakunta	TOIMINTATUOTOT	9 947 103,00	9 947 103,00	9 868 141,19	99,2	78 961,81
		TOIMINTAKULUT	-11 293 164,63	-11 293 164,63	-11 141 924,40	98,7	-151 240,23
		TOIMINTAKATE	-1 346 061,63	-1 346 061,63	-1 273 783,21	94,6	-72 278,42
		POISTOT JA ARVONALEN	-3 479 290,27	-3 479 290,27	-3 322 167,38	95,5	-157 122,89
		TILIKAUDEN TULOS	-4 825 351,90	-4 825 351,90	-4 595 950,59	95,2	-229 401,31
10001870	Eriytetty vesihuolto	TOIMINTATUOTOT	1 187 973,00	1 187 973,00	1 105 435,65	93,1	82 537,35
		TOIMINTAKULUT	-629 867,59	-629 867,59	-457 292,16	72,6	-172 575,43
		TOIMINTAKATE	558 105,41	558 105,41	648 143,49	116,1	-90 038,08
		POISTOT JA ARVONALEN	-436 913,11	-436 913,11	-439 587,14	100,6	2 674,03
		TILIKAUDEN TULOS	121 192,30	121 192,30	208 556,35	172,1	-87 364,05
Sisäiset erät			4 637 110,00	4 637 110,00	4 796 502,00	103,4	-159 392,00

7.1. Käyttötalouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1810 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	15 061,20	30 000,00	30 000,00	29 918,20	99,7	81,80
TOIMINTAKULUT	-19 878,05	-40 000,00	-40 000,00	-42 355,98	105,9	2 355,98
TOIMINTAKATE	-4 816,85	-10 000,00	-10 000,00	-12 437,78	124,4	2 437,78
TILIKAUDEN TULOS	-4 816,85	-10 000,00	-10 000,00	-12 437,78	124,4	2 437,78

1811 TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTAKULUT	-16 819,00	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48
TOIMINTAKATE	-16 819,00	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48
TILIKAUDEN TULOS	-16 819,00	-21 000,00	-21 000,00	-13 262,52	63,2	-7 737,48

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Lautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa JHTT-yhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:

1. Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.
2. Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
3. Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
4. Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.

Kuntalain 84 § edellyttää, että tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusilmoitusten tekemistä vuodesta 2017 lähtien. Lisäksi tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

1812 KUNNANVALTUUSTO	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	1 584,77			31,08	X	-31,08
TOIMINTAKULUT	-43 840,99	-44 500,00	-44 500,00	-39 103,64	87,9	-5 396,36
TOIMINTAKATE	-42 256,22	-44 500,00	-44 500,00	-39 072,56	87,8	-5 427,44
TILIKAUDEN TULOS	-42 256,22	-44 500,00	-44 500,00	-39 072,56	87,8	-5 427,44

1813 KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	759 250,30	714 243,00	714 243,00	806 141,01	112,9	-91 898,01
TOIMINTAKULUT	-4 913 367,93	-5 202 618,76	-5 202 618,76	-5 078 472,72	97,6	-124 146,04
TOIMINTAKATE	-4 154 117,63	-4 488 375,76	-4 488 375,76	-4 272 331,71	95,2	-216 044,05
POISTOT JA ARVONALEN	-21 830,74	-31 717,71	-31 717,71	-40 814,81	128,7	9 097,10
TILIKAUDEN TULOS	-4 175 948,37	-4 520 093,47	-4 520 093,47	-4 313 146,52	95,4	-206 946,95

18130 KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	213 695,22	154 863,00	154 863,00	174 630,12	112,8	-19 767,12
TOIMINTAKULUT	-1 001 412,53	-989 328,39	-989 328,39	-870 952,35	88,0	-118 376,04
TOIMINTAKATE	-787 717,31	-834 465,39	-834 465,39	-696 322,23	83,4	-138 143,16
POISTOT JA ARVONALEN		-19 361,01	-19 361,01	-861,40	4,4	-18 499,61
TILIKAUDEN TULOS	-787 717,31	-853 826,40	-853 826,40	-697 183,63	81,7	-156 642,77

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toiminta-
edellytysten kehittämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaissa säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloushoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhe-
valtaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestökehitystä	Väestön supistumiseen vaikutetaan elinvoima- toimenpiteillä, jotka li- säävät yrityksiä ja työ- paikkoja. Pakolaisten vastaanotta- minen valtuuston päätös- ten mukaisesti. Suomussalmen markki- nointi Erä-Kainuun elin- voimaisena keskuksena ja yrittämisen alueena. Aktiivisella viestinnällä rakennetaan kuvaa roh- keasti uudistuvasta yhtei- söstä, jossa on hyvä elää ja yrittää.	Asukasluvun kehitys	Kunnassa on vuonna 2025 asukkaita 7500 Toteutuminen: 31.12.2019 kunnan asukas- luku 7727, vähennystä 135 asukasta.

Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä	Johtamisella kannustetaan uudistumiseen, joka edistää uusien yritysten syntymistä ja olemassa olevien menestymistä sekä digitaalisten palvelujen tuottamista.	Digitaaliset toimintamallit	Älykkään maaseudun ratkaisuja otettu käyttöön. Toteutuminen: <i>Kyläluotsi-hanke aloittanut vuonna 2019. Vuoden 2019 lopulla käynnistettiin uusien tahe-järjestelmien käyttöönotto vaihe. Nettisivujen kehitystyö jatkuu.</i> Osittain toteutunut
Edistetään uusien työpaikkojen syntymistä matkailua ja biotaloutta kehittämällä	Lisätään resursseja matkailun ja biotalouden kehittämiseen.	Avainaloille syntyneet uudet yritykset	5 – 10 uutta yritystä / vuosi Toteutuminen: <i>31.10.2019 mennessä Suomussalmelle oli perustettu 12 uutta yritystä vuoden aikana.</i> Toteutunut
Uusien investointien saaminen kuntaan	Yhteinen näkemys matkailu- ja biotaloutta tukevista investoinneista	Investointien käynnistyminen.	Matkailua ja biotaloutta tukeva infrastruktuuri luo edellytyksiä matkailuelinkeinon ja biotalouden työpaikkojen kasvulle. Toteutuminen: <i>Matkailua ja biotaloutta on lähdetty yhdessä kehittämään. Tietoutta on lisätty ja esimerkiksi markkinointimateriaalia tehty ja muun muassa messuilla vierailtu.</i> Käynnistynyt, osittain toteutunut
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen	Euroregio ry ja ystävyyskuntatoiminta. Yhteistyöstä muiden kuntien kanssa haetaan lisäarvoa erityisesti digitaalisten palvelujen ja työvoimapaalvelujen tuottamisessa. Turvataan sosiaali- ja terveystalouden saatu vuus ja laatu maakunta-uudistuksessa aktiivisella vaikuttamisella.	Synergiaedut kustannuksissa ja kulttuurinvaihdossa.	Osaaminen lisääntyy verkostoyhteistyön myötä. Toteutuminen: <i>Kuntayhteistyötä yli kuntarajojen on tehty muun muassa Talenti-, Kyläluotsi- sekä Gateway to Land of National Parks-hankkeissa.</i> <i>Maakuntauudistuksen kariututtua aktiivista vaikuttamistyötä ja vuorovaikutusta on kuitenkin tehty.</i> Olellainen osin toteutunut

Perustelut:

Tulevaisuuden palveluverkko koostuu lähipalveluista ja kaikista niistä palveluista, joissa hyödynnetään informaatio- ja kommunikaatioteknologiaa jossain muodossa.

Alueiden kehittäminen etenee informaatio- ja kommunikaatioteknologiaa hyväksikäyttäen. Kehittämisen tavoitteena on parantaa asukkaiden elämänlaatua ja ekotehokkuutta. Tällöin korostetaan fiksuja ratkaisuja:

- hallinnossa (uusien teknologiaratkaisujen mahdollistaminen),
- asukkaiden omaehtoisen toiminnan edistämisessä,
- elämisessä (liikkumisen digiratkaisut ja minimointi),
- talouden tehokkuuden kehittämisessä ja
- ympäristöä koskevien ratkaisujen suunnittelussa (sujuvat liikenneketjut).

Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla (Smart Countryside) informaatio- ja kommunikaatioteknologialla voidaan ratkaista esimerkiksi pitkistä etäisyyksistä aiheutuvia haasteita, palvelutarjontaan liittyviä ongelmia ja luoda mahdollisuuksia asukkaiden osallisuudelle ja omaehtoiselle toiminnalle.

EU:n saavutettavuusdirektiivin tavoitteena on edistää kaikkien mahdollisuutta toimia täysivertaisesti digitaalisessa (2016/2102) yhteiskunnassa ja luoda yhdenmukaiset minimitaso vaatimukset julkisen hallinnon verkkopalveluiden saavutettavuudelle sekä parantaa digitaalisten palveluiden laatua.

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Ylijäämien hallittu käyttö. Raportointi tukee talouden ennakointia ja suunnittelua ja johtamista.	Vuosikate ja taseen ylijäämä Raportoinnin määrä	Toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja niitä voidaan kasvattaa vain tulorahojuksen kasvun verran Talouden raportointi kunnanhallitukselle kuukausittain ja osavuosi-katsaukset kaksi kertaa vuodessa sekä tilinpäätös. Syyskuussa lisäksi raportointi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta Toteutuminen: Toteutunut
Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto	Verotus pidetään kehittämisellä tasolla Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistävään tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin	Tulo- ja kiinteistövero-prosentit Lainakanta/asukas	Kunnan tuloveroprosentti on maan keskiarvon tasolla. Kiinteistöveroprosentit ovat maan keskiarvossa Lainakanta on korkeintaan maan keskiarvossa Toteutuminen: Toteutunut
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit	Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin	Investoinnin kannattavuuslaskelmat	Investoinnit tuottavat pitkällä aikavälillä. Toteutuminen: Olellaisin osin toteutunut
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Hankintaohjeiden päivittäminen	Hankintaprosessien ja hankinnan kohteiden innovatiivisuus on mahdollista.	Kunnan hankinnat ja prosessi tukee osaamisen ja innovaatioiden kehittymistä. Toteutuminen: Olellaisin osin toteutunut

Perustelut:

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulorahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta. Kunnan taseessa olevaa elinkeinojen kehittämisrahastoa käytetään strategian painopisteiden mukaisiin työpaikkoja lisääviin ja yritysten toimintaedellytyksiä parantaviin investointeihin.

Hankintatoimi on tärkeä osa kunnan strategista päätöksentekoa. Kunnan hankintaohjeita uudistetaan siten, että hankintaprosessien ja hankinnan kohteiden innovatiivisuus voidaan huomioida hankintojen toteuttamisessa.

Kootaan hankinnat tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi säästöjen aikaansaamiseksi keskittämällä kunnan omia hankintoja ja hyödyntämällä maakunnallista yhteistyötä.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Yhteistyö Kuusamon ja Kajaanin sekä Oulun alueen toimijoiden kanssa saavutettavuuden ja yhteysliikenteen parantamiseksi.	Kansallisen ja kansainvälisen lentoliikenteen yhteysvuorojen määrä.	Älykäs yhteysliikenne. Julkinen liikenne lisää kunnan saavutettavuutta Kuusamon, Oulun ja Kajaanin suuntaan. Toteutuminen: <i>Joukkoliikenteen palvelutason määrittäminen on tarkastelun alla. Yhteistyötä kehitetty mm. Gateway to Land of National Parks-hankkeessa (Kuusamon lentokentän vaikutusalueen matkailun kehittäminen. Kesällä 2019 toimi yhteys Kuusamo-Hossa.</i> Kehitettävää
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	Päätökset tukipalveluiden järjestämisestä Sofigaten selvitysten pohjalta.	Tukipalvelujen toimivuus	Tukipalvelut tukevat kunnan palvelujen ja toiminnan kehittämistä. Toteutuminen: <i>Tahe-tukipalvelujen käyttöönotto vaihe käynnistynyt loppuvuodesta 2019. Projekti jatkunut vuoden ajan. ICT-palveluiden tilannetta selvitetty</i> Olennaisin osin toteutunut
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Kuntastrategian mukaisista osaamisista vahvistetaan.	Koulutustaso -Koulutussuunnitelman mukaisia koulutuksia toteutetaan (digitaalisuus ja uudistava johtaminen)	Henkilöstö määrä ja osaaminen vastaavat strategian vaatimuksia ja edistävät työnhallintaa sekä työhyvinvointia.

	Henkilöstöpoliittinen ohjelma päivitetään. Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan	Kunnalla on yhteinen toimintaohjeisto, jonka rungon muodostaa henkilöstöpoliittinen ohjelma. Työhyvinvointi/kyselyt Sairauspoissaolot	Henkilöstöpolitiikka on kannustavaa ja luo perustan henkilöstöhallinnollisten menettelytapojen yhdenvertaiselle soveltamiselle koko organisaatiossa. Sairauspoissaolot vähenevät. Toteutuminen: <i>Henkilöstöpoliittisen ohjelman päivittäminen jatkunut vuonna 2019. Myös TVA-prosessi aloitettu.</i> <i>Keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä (työpäivät) vähentyneet yhdellä (13) ja kalenteripäivät liki kolmella (16,7).</i> Olennaisin osin toteutunut
--	--	--	--

Perustelut:

Saavutettavuus on moniulotteinen käsite, jolla on kuitenkin harvaan asutulla maaseudulla suuri merkitys. Digitaaliset palvelut ja sisällöt tulee EU-direktiivien mukaan taata kaikille, kun palveluja kehitetään.

Alueen ja kunnan fyysinen sijainti ja logistinen saavutettavuus on keskeinen tavoite, kun puhutaan asukkaiden ja yritysten sijoittumisesta kuntaan.

Palvelutuotannon uudistaminen perustuu kommunikaatio- ja informaatioteknologian hyödyntämiseen. Erityisesti harvaanasutulle maaseudulle uusi teknologia tarjoaa mahdollisuuksia järjestää palveluja nykyistä kattavammin.

Kunnan henkilöstöpoliittinen ohjelma muodostaa työyhteisön yhteisen toimintaohjeiston ja perustan oikeudenmukaiselle ja tasapuoliselle toiminnalle. Työyhteisön kehittämistä toteutetaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Palvelu- ja työskentelyprosesseja kehitetään jatkuvasti. Henkilöstön työhyvinvointia ja -kykyä tuetaan työhyvinvointitoiminnalla (mm. tyhy-etuudet), työnhallintaa ja osaamista vahvistavalla koulutuksella ja työnohjauksella.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia lisätään hyödyntämällä digitaalisuutta Selvitetään osallistavan budjetoinnin toteuttamismahdollisuudet kumppanuushankkeissa. Vaikuttamistoimielimet on perustettu ja ne käynnistävät toimintansa. Hyvinvointiohjelman toteutus kytketään strategian toteuttamiseen	Osallistujien määrä ja osallistumisen vaivattomuus. Toimintasääntö ja ohjelma valmistuneet. HYTE -mittaristo	Kuntalaisten osallisuus =fiksi kuntalaisuus luo uusia tapoja tuottaa palveluja. Järjestöjen osallistuminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua. Toteutuminen: <i>Matalan kynnyksen toiminta jatkunut ja mm. Kyläluotsi-hanke aloittanut toimintansa. Nettisivujen ja palautekanavien kehitystyö jatkuu.</i>

			Osittain toteutunut Hyvinvointimittaristo mit- taa kuntalaisten tavoitteen mukaista hyvinvointia. Toteutuminen: <i>Hyte-mittareita seurattu (mm. TEAviisarit)</i> Olennaisin osin toteu- tunut
Kunta tekee aktiivis- ta työvoimapolitiikka	Valmistaudutaan maakun- tauudistukseen edellyttä- miin uudistuksiin aktiivisin toimenpitein yhteistyössä Kainuun muiden kuntien ja yritysten kanssa. Työnhakijoilla on aktiivisia palvelupolkuja opiskeluun ja työllistymiseen. Yritykset saavat osaavaa työvoimaa. Sosiaalinen kuntoutus ja aikuissosiaalityö on osa palveluketjua. Palvelun tuottamiselle on löydetty malli.	Aktivointiaste Työttömyysaste Työllisyysaste	Aktivointiaste nousee Työttömyysaste on alle 13 % Työllisyysaste paranee Asiakkaat saavat tar- peenmukaiset palvelut. Toteutuminen: <i>Aktiivista työvoimapolitiik- kaa on tehty ja esimerkik- si Talentti-hanke on toi- minut aktiivisesti. Edel- leenkin kohtaanto- ongelmia on.</i> <i>Työttömien määrä laski tammikuusta 2019 tam- mikuuhun 2020 11 %. Työttömyysaste oli 14,2 % joulukuussa 2019. Aktivointiaste oli hiukan noussut vuoden 2018 keskiarvosta (34,1 -> 34,7 %).</i> Osittain toteutunut
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus	Pakolaisten vastaanotto valtuuston päätösten mu- kaisesti	Uusia kuntalaisia muuttaa kuntaan vuosittain val- tuustossa päätetty ja kiin- tiön mahdollistama määrä	Pakolaisohjauksen sijoit- tautumispalvelut mahdol- listavat kielen opiskelun ja ammattilliset jatkopolut työhön, yrittäjyyteen ja koulutukseen. Toteutuminen: <i>Mm. Talentti-hanke ja kuntalaisten aktiivisuus ovat olleet tärkeässä roo- lissa kotoutumisen tuke- misessa. Esimerkiksi aikuisten perusopetuksen toteuttamista ja tarvekar- toitusta alettiin suunnitella vuoden 2019 lopulla.</i>

			Olennaisin osin toteutunut, kehitettävää
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Hyvinvointisopimukset yhdistysten ja järjestöjen kanssa	Kumppanuussopimusmalli on luotu	Yksi kumppanuussopimus on solmittu ja on löydetty uusi tapa tuottaa palveluja. Toteutuminen: <i>Kumppanuussopimus on tehty ja kumppanuustalo on käytössä. Myös Vuokin talolla jonkin verran toimintaa.</i> Olennaisin osin toteutunut
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Valmistellaan kunnan digitaalinen asiakaspalautejärjestelmä ja sitä hyödynnetään asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi kehittäjäasiakkaiden kanssa.	Asiakaspalautejärjestelmää hyödyntämään palveluiden muotoilussa.	Asiakaspalautejärjestelmä on testattu. Toteutuminen: <i>Asiakaspalautejärjestelmä toimii nettisivuilla. Palautteiden käsittely kaipaa lisää suunnitelmallisuutta.</i> Toteutunut

Perustelut:

Asiakaslähtöisten palvelujen kehittämisen lähtökohtana ovat ihmisten tarpeet ja olosuhteet. Hallinnon asiantuntijuuden rinnalla tarvitaan asiakkaiden aloitteellisuutta ja vaihtoehtoisia valintoja. Tätä varten tarvitaan erilaisten osallistumismahdollisuuksien ja kanavien käyttämistä. Näitä ovat vaikuttamistoimielimien aloitteet ja kannanotot ja osallisuus, asiakastytyväisyyskyselyt, asiakaspalautejärjestelmät ja asiakasraadit. Palvelumuotoilua hyödynnetään asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi.

Kunnan, yritysten ja järjestöjen yhteistyöllä edistetään palvelujen saatavuutta erityisesti haja-asutusalueella ja tuetaan uusien palveluratkaisujen kehittämistä.

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin	Hossan kansalliseen ja kansainväliseen tunnettuuteen perustuvan matkailun ja sitä tukevien palvelujen kehittäminen.	Matkailupalvelut ja yritysten määrä	Matkailupalvelujen infrastruktuuri tukee matkailua ja siihen liittyvien palvelujen kehittymistä Toteutuminen: <i>Matkailumarkkinointia ja toimintatapoja on kehitetty, minkä lisäksi esimerkiksi Gateway to Land of National Parks-hanke on käynnistynyt. Mm. Hossa-app edelleen käytössä.</i> Osittain toteutunut
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa	Kunnan sotahistorian ja kohteiden tuotteistaminen matkailupalvelukokonaisuudeksi	Kävijöiden määrä	Kävijämäärät kasvavat. Tieto päivitetään myöhemmin
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Huolehditaan sivistys- ja kulttuuritoimen kehittämisestä ja resurssoinnista	Asiakaspalaute	Palaute vastaa haluttua mielikuvaa Toteutuminen: <i>Hyvää palautetta kunnan</i>

suutta			<i>kulttuuri- ja liikuntatoiminnasta on saatu. Paikallisidentiteettikyselyn mukaan luonto, historia ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa kuntaidentiteettiä.</i> Olennaisin osin toteutunut
--------	--	--	--

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344

Hallintojohtaja Eija Väätäinen, p. 044 588 9930, 31.7.2019 saakka

Va. hallintojohtaja Sirpa Kovalainen 1.8.-1.9.2019

Hallintojohtaja Anniina Niemelä p. 044 588 9930 2.9.2019 alkaen

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset

	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	288,8	270	256	257,3	234
Henkilöstömenot, €/asukas	1 957	1 840	1 912	1 902	1 897
Toimintakulut, €/asukas	7 925	8 102	8 513	8 918	8 250
Toimintakate/asukas	6 807	7 007	7 376	7 224	7 165

Kuntalaisaloitteita tehtiin 20 ja valtuustoaloitteita 7.

Vuosi	Kuntalaisaloitteet	Valtuustoaloitteet
2010	14	5
2011	11	5
2012	11	3
2013	12	6
2014	9	2
2015	9	4
2016	12	4
2017	19	5
2018	20	7
2019	16	2

ELINVOIMAPALVELUT

18140 ELINVOIMAPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	17 796,56	28 700,00	28 700,00	24 630,43	85,8	4 069,57
TOIMINTAKULUT	-642 221,35	-780 955,99	-780 955,99	-754 915,31	96,7	-26 040,68
TOIMINTAKATE	-624 424,79	-752 255,99	-752 255,99	-730 284,88	97,1	-21 971,11
POISTOT JA ARVONALEN	-6 916,01	-858,32	-858,32	-19 031,39	2 217,3	18 173,07
TILIKAUDEN TULOS	-631 340,80	-753 114,31	-753 114,31	-749 316,27	99,5	-3 798,04

ELINVOIMAPALVELUT

Tehtävä

Suomussalmen kunnan elinvoimapalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä ja osaavaa työvoimaa sekä asukkaita. Elinvoimapalveluihin kuuluvat yrityspalvelut, matkailupalvelut ja maaseutupalvelut.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Edistetään uusien työpaikkojen syntymistä matkailua ja biotaloutta kehittämällä.	Hossan alueen uudet kehittämishankkeet ja suunnitelma	Hossaan vuodepaikat, investointien euromäärät	400 uutta vuodepaikkaa / 10 milj. € investoinnit 5 vuodessa Hossaan saatiin vuoden 2019 aikana n. 10 vuodepaikkaa lisää vuokraukseen. Aktiivista markkinointityötä investoreille on jatkettu.
	Raatteen alueen kehittäminen	Yritysröyhämahanke / kävijämäärät	Kävijämäärät kasvavat Raatteessa kävijämäärät ovat kasvaneet.
	Kontiomäki - Taivalkoski rata- ja terminaali-hankkeen edistäminen	Väylävirastolta myönteinen päätös	Palveluterminaali valmis 2021-2022 Hankearviointi on valmistunut, edunvalvontaa on jatkettu.
	Luonnontuotealan edistäminen		Arktisten Aromien toiminnan turvaaminen Arktisten Aromien toiminta on turvattu, yhteistyötä kehitetään.
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Osallistutaan yritystoimintaa tukevan infan ylläpitoon (ladut, urat)	Mukana Hossan latupoolissa. Mukana moottorikelkkapoolissa ja maakunnallisessa kelkkailun edistämishankkeessa	Hossassa ylläpidettäviä latuja 30 - 40 km Moottorikelkkauria 550 km Kunta on mukana Hossan latupoolissa. Yrittäjä kilpailutettiin vuoden 2019 lopussa. Hossassa ylläpidettäviä latuja on 50 km.

	Yritysryhmähankkeiden aktivointi ja hallinnointi	Yritysryhmähankkeiden kappalemäärä	Kunta ja yrittäjät ylläpitävät yhdessä 12 kilometrin monitoimiuraa. Moottorikelkkauraa hoidetaan aikaisempien vuosien tapaan. Maakunnallinen moottorikelkkahanke on käynnistynyt 2019. 2 kpl/v Toteutuma 1 yritysryhmähanke.
Uusien investointien saaminen kuntaan	Hossan kehitysloikka -hanke 64 North Portfolio –hanke Yksityisten investointien edistäminen	Sijoittajat Investointien määrä	Yhteisen vision löytyminen ja jatkotoimenpiteistä sopiminen. Hankkeen loppuraporttia hyödynnetään kehittämisessä. Sijoittajien saaminen alueelle Invest in Kainuu –hanke on jatkanut sijoittajien houkuttelemista alueelle. Investointien kasvu Sijoittajien saamista alueelle jatketaan edelleen ja uutta markkinointimateriaalia työstetään niin hankkeessa kuin kunnan omanakin työnä.
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	Wild Taiga yhteistyö Naturpolis yhteistyö Kainuun Etu yhteistyö ACES-verkoston hyödyntäminen matkailussa Euroregion ry:n yhteistyön hyödyntäminen	Toimiva yhteistyö ACES-verkostosta pyritään löytämään yhteistyötahoja Eurooppalaisten yhteistyökumppaneiden määrä	Hankkeet ja yhteiset markkinointitoimenpiteet Yhteistyö WildTaigan, Naturpoliksen ja Kainuun Edun kanssa on jatkunut ja yhteistyötä on kehitetty. ACES-verkostokumppaneiden kanssa Yhteistyö aloitettu 2-3 yhteistyökumppania 5 vuoden sisällä Vuoden 2019 yhteistyökumppaniksi saatiin Schwartswaldin kansallispuisto Saksasta.

Päämäärä: Toteutamme tarkan euron taloudenpitoa innovatiivisesti investoiden.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Elinvoimaa tukevat tuotavat investoinnit	Hossan investointien edistäminen Jalonneemi-talon kehittämisselvitys	Hankkeiden toteutumien Käyttöaste	Tilat saadaan tuottavaan käyttöön Tilojen markkinointia on jatkettu.

Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Hankintaillat yhteistyös- sä yrittäjien kanssa	Tapahtumien määrä	Vähintään kerran vuo- dessa Turinatorstai 28.3.2019, mukana hankinta- asiamies Kyösti Kaup- pinen
-------------------------------------	---	-------------------	--

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudis- tetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyn- tämällä	Markkinoinnissa ja mai- nonnassa käytetään moderneja uusia työka- luja	Digitaalisuusasteen nos- taminen	Palveluiden ja tiedon saannin helpottuminen Elinvoimapalvelujen nettisivujen päivittämi- nen, visitsuomussalmi- osoitteen käyttöönotto
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Kielitaito huomioidaan rekrytoinneissa Henkilöstön kielitaidon kohentaminen	Kielitaito Koulutukset	Englanti, venäjä ja saksa Toteutunut mahdolli- suuksien mukaan. Englannin kielen teho- kurssi matkailussa mu- kana oleville Ei toteutunut.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Osallistutaan Kainuun rekry -hankkeeseen Nuorille tarjotaan harjoit- telupaikkoja	Rekrytointien määrä	Yritykset saavat käyt- töönsä sopivaa henkilös- töä Työharjoittelijoita mat- kailutoimistolla (am- mattiopisto- ja AMK- opiskelijoita)
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Maahanmuuttajien työl- listyminen ja yrittäjyys	Työpaikat /yritykset	Työllistyminen
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Osallistutaan yrittäjä- ja matkailuyhdistysten toi- mintaan	Tapahtumien määrä	5 tapahtumaa / vuosi Mm. matkailuyrittäjien ilta, yrittäjien kokouk- set, tarinallistamiskou- lutus, yrittäjäristeily, 2 kyläparlamenttia vuo- sittain, varautumiskou- lutus, järjestöilta
Kunnan palvelut järjeste- tään asiakaslähtöisesti	Neuvonnan järjestämi- nen Info-televisioiden ja valo- taulun hyödyntäminen	Asiakaspalaute	Kainuun < 3 yrittäjäystä- vällisin kunta Suomussalmen kunta valittiin Kainuun elin- voimakunnaksi. Info-televisioiden ja valotaulun aktiivinen markkinointi on lisän- nyt mainosajan myyn- tiä

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin.	Yhteinen visio Hossan matkailulle on luotu ja toimijat ovat sitoutuneet siihen.	Kävijämäärät Asiakastyytyväisyys	Hossan kävijämäärät kasvavat, asiakastyytyväisyys on hyvä. Hossassa kävijämäärä 96 000.
	Hossan brändi on elinvoimainen ja kehittyvä	Internetnäkyvyys	Internet-näkyvyys lisääntyy sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Hossa on saanut näkyvyyttä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti-kin.
	Muiden luontokohteiden kehittäminen	Yritykset / työpaikat	Esiselvitysten tekeminen tarpeen mukaan. Esiselvitystä ei tehty, mutta Metsähallituksen kanssa käytiin hyvää keskustelua ja yhteistuotoksena syntyi Matkailijan kartta, jossa laavut ja autiotuvat myös esillä.
	Kestävän kaivostoiminnan edistäminen		Toiminnan kasvu ja kehittyminen JORC-koodiston mukainen mineraalivarantoarvio valmistui Haaposen talkkiesiintymästä 2019 elokuussa. Mineraalivarannot vähintään 12,3 miljoonaa tonnia.
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa.	Yhteistyö matkailuoppaiden kanssa		Matkailuoppaat kehittelevät 3-4 retkeä/ kierrosta yhteistyössä Metsähallituksen ja yrittäjien kanssa. Tunnettuuden lisääntyminen. Toteutettu Gateway hankkeen markkinoinnissa.
	Hiljaisen kansan kehittäminen Turjanlinnan kehittäminen	Kävijämäärät Kävijämäärät	Tunnettuuden lisääntyminen. Toteutettu Gateway hankkeen markkinoinnissa.

Perustelut/Toiminta

Kunnassa toimii elinvoimatiimi, johon kuuluvat kunnanjohtaja, elinkeinopäällikkö, matkailupäällikkö, matkailuneuvoja ja elinvoimakoordinaattori. Palkataan määräaikaista kehittäjiä sekä hankitaan erityisosaamista kunnan ja yritysten tarpeiden mukaan.

Hyödynnetään Kainuun Etu Oy:n osaamista ja sen hankkeiden tuomia henkilöresursseja. Osallistutaan säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n hallitustyöskentelyyn ja muuhun toimintaan. Kunnassa kokoontuu myös säännöllisesti, noin kerran kuukaudessa, elinvoimayhteistyöryhmä, johon kuuluvat kunnanjohtaja, elinkeinopäällikkö, matkailupäällikkö, elinvoimakoordinaattori, kaksi Suomussalmen yrittäjät ry:n edustajaa ja kaksi kunnanhallituksen edustajaa.

Luontomatkailun kehittämisessä keskitytään Hossan alueen masterplan-suunnitelman ja vision päivittämiseen sekä yksityiskohtien tarkentamiseen. Tavoitteena on saada alueesta omaleimainen, kansainvälinen, kiinnostava, tunnettu ja ympärivuotiset palvelut tarjoava luontomatkailukohde.

Varataan taloussuunnitelmassa määrärahoja tuotantotilojen rakentamiseen, kehittämishankkeiden rahoittamiseen ja erityisosaamisen hankintaan. Puretaan vastaavasti elinkeinojen kehittämisrahastossa olevia määrärahoja.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344

ELINVOIMAPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	4,1	3,6	4	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	38,2	40,1	44,70	52,7	57,9
Toimintakulut, €/asukas	131,2	120,7	135,9	158,4	159,7
Toimintakate, €/asukas	127,5	115,3	132,7	154,7	155,9

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019
Yrityskanta	429	421	421	426(2/2019)
Henkilöstömäärä (2015=100)	100,6	103,1	104	x
Liikevaihto (2010=100)	105,4	109,1	113,5	x

x puuttuu tilanteessa 9.3.2020

HALLINTOPALVELUT

18145 HALLINTOPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA Muutosten jälkeen 2019	TA 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	527 758,52	530 680,00	530 680,00	606 880,46	114,4	-76 200,46
TOIMINTAKULUT	-3 269 734,05	-3 432 334,38	-3 432 334,38	-3 452 605,06	100,6	20 270,68
TOIMINTAKATE	-2 741 975,53	-2 901 654,38	-2 901 654,38	-2 845 724,60	98,1	-55 929,78
POISTOT JA ARVONALEN	-14 914,73	-11 498,38	-11 498,38	-20 922,02	182,0	9 423,64
TILIKAUDEN TULOS	-2 756 890,26	-2 913 152,76	-2 913 152,76	-2 866 646,62	98,4	-46 506,14

Hallintopalvelut vastaa:

- kunnanvaltuuston ja -hallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto-, ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Työllisyyspalvelujen toteuttamisesta ja niiden uudistumista asiakkaita palvelevalla tavalla
- Pakolaisohjauspalveluiden järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista kuntayhtymän järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

- Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
 - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
 - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)
 - Kuntalaisten osallisuus ja kumppanuusmallit, viestintä ja sen välineet
 - Aktiivinen työllisyyspolitiikka
 - Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano
- Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä	Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laatiminen yhteistyössä Kainuun kuntien yhteistyönä Innofactorin tukemassa prosessissa. Kunnan sähköisen tiedonhallinnan ja kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen Tietosuoja-asetuksen toimeenpano.	Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen on käynnistetty ja etenee projektisuunnitelman mukaisesti Kuvaukset ja dokumentaatio on tehty. Kunta voi osoittaa, että tietosuoja-asetusta noudatetaan.	Tiedonohjaussuunnitelma ja uusi tehtäväluokitus on valmis keväällä 2019. Kirjaamiskäytäntö tukee sähköistä asiakirjahallintoa. Toteutuminen: TOS-työpajat käynnistyneet ja projektiryhmä määritelty. Siirtyminen sähköiseen asiakirjahallintoon mahdollistunut olennaisin osin. Osittain toteutunut. Tietosuoja-asetuksen edellyttämät toimenpiteet on käynnistetty. Toteutuminen: Tietosuojakoulutus henkilöstölle toteutettu 2018. Toimenpiteet käynnistetty ja kunnassa on tietosuoja-vastaava. Olellaisin osin toteutunut

”	Sähköisen kokoushallinnan kehittäminen. Tarvittava infrastruktuuri, tuki ja koulutus.	95 % päätöksentekijöistä ja kaikki viranhaltijat käyttävät kokousasiakirjoja sähköisessä muodossa.	Kokousasiakirjat lähetetään ja niitä käytetään sähköisessä muodossa. Toteutunut.
”	Aktiivisella viestinnällä rakennetaan kuntakuvaa ja kunnan tunnettuutta sekä luodaan mahdollisuuksia kuntalaisten osallisuudelle. Viestintää toteutetaan toimialojen yhteisen vuosisuunnitelman pohjalta. Viestintäkanavia käytetään monipuolisesti (SOME- kanavat, uutiskirje, tiedotteet ja kampanjat, info-tv), jotta niiden kautta tavoitetaan kuntalaiset, kesäasukkaat ja potentiaaliset muuttajat.	Seuraajien määrä Uutiskirjeen tilaajamäärä Viestintä on oikea-aikaista Kunnan www-sivut mahdollistavat osallistumisen ja markkinoinnin Tieto löytyy vaivattomasti	Viestintä parantaa kuntakuvaa: Kunta tunnetaan strategian tavoitteiden mukaisesti houkuttelevana matkailukohteena ja hyvänä matkailuun ja biotalouden erikoistuneiden yritysten sijoittumispaikkana ja alueena, jossa on hyvät palvelut: Viestinnällä vaikutetaan positiivisesti asukkaiden muuttohalukkuuteen ja yritysten sijoittumiseen. Viestintä parantaa kunnan päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia Toteutuminen: Viestinnän määrä sosiaalisessa mediassa on lisääntynyt huomattavasti, samoin tiedottaminen infotauluilla ja tienvarsitaululla on kasvanut huomattavasti. Viestinnässä on vielä kehitettävää. Osittain toteutunut Kunnan viestintä on yhtenäistä ja henkilöstö osaa käyttää viestintäkanavia. Sujuva viestintä ja helppokäyttöiset kanavat helpottavat kaikkien työtä ja sanomamme ymmärrettävyyttä. Toteutuminen: Viestintäryhmä ja www-sivuryhmät määrittelevät yhtenäisen viestinnän sisällöt. Sisäisen viestinnän suunnitelma on valmisteilla. Olennaisin osin toteutunut Päätöksenteko on läpinäkyvää ja siihen liittyvä viestintä on avointa. Toteutuminen: Päätöksistä on tiedotettu avoimesti. Valtuuston kokoukset ovat avoimia yleisölle ja kokouksista tiedotetaan medialle. Valtuuston kokousten yleisömäärä on lisääntynyt. Olennaisin osin toteutunut

	Kunnan www-sivujen uudistaminen tarjoaa alustan palvelujen integroinnille.		nut Kunnan www-sivut toimivat pitkällä aikavälillä sähköisen palvelutarjonnan alustana ja vaivattoman osallistumisen kanavana. Toteutuminen: Kunnan www-sivujen uudistaminen on toteutettu, kehitettävää sivuissa on mm. saavutettavuuden suhteen. Osittain toteutunut
--	--	--	---

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Talousarvion seuranta ja riittävä raportointi		Kustannusten ja resursien tasapaino siten, että kustannustaso on enintään samalla tasolla kuin muissa vertailukunnissa. Toteutuminen: Olennaisin osin toteutunut
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Tarjouspyyntömenettelyjen kehittäminen siten, että hankinnat vastaavat uudistumistarpeisiin.	Osaamistaso.	Työn tuottavuus ja palvelujen käyttömukavuus kasvaa. Teknologia tukee uudistumista ja tehostaa arki-työtä. Toteutuminen: Cloudia-pienhankintajärjestelmän hankinta on tehty. Tahe-järjestelmien vaihtuminen 2020 alusta. Olennaisin osin toteutunut.

Perustelut:

Kestävä taloudenpito on kunnan toiminnan lähtökohta. Kilpailukykyinen verotus lisää kunnan vetovoimaa.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	Kansallisen palveluarkkitehtuurin edellyttämien palvelujen kuvaaminen verkkoon. Integrointi uudistettavaan www-sivustoon.	Palvelukuvausten kattavuus. Käyttöaste ja käytön sujuvuus.	Vuoden 2019 loppuun mennessä kaikki kunnan ydinpalvelut on kuvattu. Toteutuminen Palveluprosessit kuvattu ja integroitu kunnan www-sivuille. Kuvausten päivitystä tehostettava. Olennaisin osin toteutunut

	Otetaan käyttöön tunnistautuminen ja viestinvälitys. Etätyön mahdollistaminen.		Kunnan digitaaliset palvelut on kuvattu ja ne ovat asiakkaiden käytössä www.suomi.fi palvelun kautta. Olennaisin osin toteutunut Etätyön ”arkkitehtuuri” on valmis. Toteutuminen <i>Etätyön malli on määritelty HEPO-ohjelmassa. TAHE-järjestelmien hankinnassa huomioitu etätyöskentely mahdollisuuksia. Uusi työaikalaki vuoden 2020 alusta tuo muutoksia ja päivityksiä HEPO-ohjelman ohjeisiin.</i> Olennaisin osin toteutunut.
--	--	--	--

Perustelut:

Tavoitteena on, että vuoden 2019 aikana julkishallinnon toimijat ovat ottaneet www.suomi.fi palvelun käyttöönsä ja viestivät kansalaisille ensisijaisesti sähköisesti sen avulla (tunnistautuminen ja viestit ovat käytössä). Palvelu mahdollistaa viranomaisten sähköisen viestinnän riippumatta siitä, haluaako asiakas viestinsä digitaalisesti tai perinteisenä kirjeenä. Palvelu mahdollistaa palveluiden etäkäytön (lomakkeiden lähettäminen yms).

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Saavutettavuusdirektiivin huomioimiseksi perustetaan kuntalaisille kaksi sähköisen asioinnin palvelupistettä.	Sähköiset palvelut ovat käytössä asiakaspalvelupisteissä.	Asiakaspalvelupisteet (asiointipisteet) ovat toiminnassa ja palvelujen käyttäjiä neuvotaan. Toteutuminen <i>Kumppanuustalon asiointipisteet on perustettu. Kirjastolla useita asiakaspäätteitä ja neuvontaa.</i> Toteutunut
	Hyvinvointityön organisointi ja rakenteet liitetään osaksi arkityötä.	HYTE-indikaattorit.	HYTE-työssä määritelty tavoitetaso. <i>HYTE-työssä ja TEA-viisareissa tapahtunut pientä kehitystä. Toimintaa vielä kehitettävä.</i> Kehitettävänä
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikka	Tehdään aktiivista yhteistyötä muiden Kainuun kuntien kanssa maakuntauudistuksen edellyttämän työvoimapalvelukokonaisuuden suunnittelussa.	Työllisyys- ja työttömyysaste.	Kunnassa on tarjolla työllisyyttä edistäviä palveluita, joita toteutetaan yhteistyössä yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Asiakkaat ovat aktiivitoimenpiteissä.

	Suunnitellaan ja käynnistetään Talentti 2 –hanke, jossa rakennetaan väli- neet työllistämismuotojen parantamiseen, oman osaamisen tunnistamiseen ja aktiivisten toimenpiteiden toteuttamiseen digitaalisuutta hyödyntäen: Työpalvelukeskustoiminnan opinnollistaminen, valmennuksen kehittäminen ja työllistymismuotoja parantavien palvelujen rakentaminen.	Koulutustason nostaminen. Aktiiviset työvoimapolitiittiset toimenpiteet ovat käytössä.	Työnhakijoilla on tarjolla integroitua työllistymistä edistäviä ja osaamista vahvistavia palveluja tarpeita vastaava määrä. Palveluketjut ja ohjaus toimii asiakastarpeita vastaavasti. Yritykset saavat osaavaa työvoimaa. Toteutuminen Talentti-hanke on toiminut aktiivisesti osana työllistymisen hoitoa. Hanke tekee aktiivista yhteistyötä yritysten kanssa ja palveluohjausta työnhakijoiden kanssa. Olellaisin osin toteutunut
Pakolaisten vastaanotto valtuuston päätösten mukaisesti	Pakolaisohjauksen sijoittamispalvelujen toteuttaminen ja asiakkaiden tarpeiden edellyttämä palveluohjaus. Tiivis yhteistyö muiden viranomaisten kanssa kotouttamisohjelman päivittämisessä.	Pakolaisina saapuneet uudet kuntalaiset saavat lain edellyttämät palvelut. Kotoutumisohjelma on päivitetty.	Kotoutumisen alkuvaihe toteutuu kieli- ja lukiopintojen, tarpeen mukaisen ammatillisen koulutuksen tai työkokeilujen muodossa. Toteutunut
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Hyvinvointisopimusten mukaisen toiminnan käynnistäminen.	Palvelujen kustannukset ja laatu.	Yhteistyö on käynnistynyt ja uusi tapa tuottaa palveluja kehittyy. Toteutuminen Kumppanuus- /yhteistyösopimus on laadittu kumppanuustalon toiminnan turvaamiseksi. Matalan kynnyksen toiminnan kokoontumisia on pidetty ja yhteistyökuvioita selvitetään. Osittain toteutunut
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Kehittäjäasiakastoiminnan käynnistäminen. Toteutetaan digitaalinen asiakaspalautejärjestelmä www-sivujen uudistamisen yhteydessä.	Palvelujen laatu paranee.	Asiakaspalautejärjestelmä on luotu. Toteutuminen Asiakaspalautejärjestelmä toimii kunnan kotisivuilla. Toteutunut

Perustelut:

Työllistämistoimenpiteiden tavoitteena on parantaa asiakkaiden työllistymismuotoja ja lisätä osaamista muun muassa yksilövalmennuksella, opinnollistamisella, työkokeiluilla, oppisopimuskoulutuksella tai esimerkiksi etäopinnoilla. Lisäksi palvelukokonaisuudessa tulee mahdollistaa osatutkintojen, näyttötutkintojen tai muiden tutkintojen suorittaminen.

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaileimainen kulttuuri			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun virkistykseen ja hyvinvointiin.	HYTE-ohjelmaa kehitetään ja se huomioi luonto/metsämittarit. Yhteistyön käynnistäminen luonnonvarakeskuksen kanssa.	Mittariston kehittämis-mahdollisuudet on selvitetty.	Luonnon ja erityisesti metsän hyvinvointiulottuvuus konkretisoidaan ja tehdään näkyväksi. Toteutuminen <i>Hyte-työssä on kehitettävää. Luonnon ja metsän hyvinvointiulottuvuutta voidaan vielä selvästi kehittää jatkossa. Luontomatkailuun ja -liikuntaan on kannustettu.</i> Kehitettävänä

Perustelut:

Luonnonvarakeskus on toteuttanut metsän ja luonnon hyvinvointia tarkastelevia selvityksiä muun muassa pääkaupunkiseudulla. Selvitetään luonnon ja erityisesti metsän hyvinvointia edistävien ja luonnon vastustuskykyä parantavien vaikutusten seuranta- ja mittaamismahdollisuudet.

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 044 588 9930, Hallintojohtaja Eija Väättäinen 31.7.2019 saakka
Taluspäällikkö Sirpa Kovalainen, p. 044 777 3375

HALLINTOPALVELUT	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019
Henkilöstömäärä	14,5	14	12,3	11	11
Henkilöstömenot, €/asukas	211,11	203,58	176,41	174,13	180,11
Toimintakulut, €/asukas	285,41	279,27	251,62	250,99	275,21
Toimintakate, €/asukas	263,81	248,9	225,67	224,95	230,49

Työllisyyden hoitaminen ja kunnan osuus työmarkkinatukeen

18160 TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	395 212,69	167 000,00	167 000,00	409 337,87	245,1	-242 337,87
TOIMINTAKULUT	-1 212 399,19	-1 062 123,69	-1 062 123,69	-1 228 991,02	115,7	166 867,33
TOIMINTAKATE	-817 186,50	-895 123,69	-895 123,69	-819 653,15	91,6	-75 470,54
POISTOT JA ARVONALEN	-4 090,74	-4 090,73	-4 090,73	-4 225,28	103,3	134,55
TILIKAUDEN TULOS	-821 277,24	-899 214,42	-899 214,42	-823 878,43	91,6	-75 335,99

Suomussalmen kunnan työllisyyden hoitoa toteutetaan usean toimijan muodostamassa verkostossa. Yhteistyöverkoston tavoitteena on tarjota asiakkaille integroitu ja ehjä palvelupolku, joka vastaa työttömien tai työttömyysuhan alaisten henkilöiden tarpeita ja ohjaa heitä aktiivitoimenpiteisiin.

Yhteistyöverkostossa sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän aikuissosiaalityö vastaa pääosin sosiaalisen kuntoutuksen ja työhön kuntoutumisen palveluista. Kunnan toimijoista työpaja Hanslankarit, etsivä nuorisotyö ja starttipaja tuottavat myös kuntoutumisen palveluita. Työllistymisvalmiuksien edistämistä parannetaan em. toimijoiden ohella työpalvelukeskus Miilussa ja Miilun tiloissa toimivassa Talentti-hankkeessa. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP toimii sopimusperustaisesti Suomussalmen alueella. Lisäksi useat järjestöt toteuttavat eri kohderyhmille suunnattuja, työllistymistä tai kuntoutumista edistäviä hankkeita. Alueella ovat toimineet vuoden 2019 aikana mm. Sosped-säätiö ja Kainuu ammattiopisto Edukai Potkuri-hankkeellaan.

Suomussalmen kunta koordinoi työllisyystoimijoiden yhteistyötä työllisyystyöryhmässä. Työllisyystyöryhmä kokoontuu noin 4-5 kertaa vuodessa ja siihen kuuluvat kaikki kunnan alueella työllisyydestä vastaavat tahot. Työllisyystyöryhmän tarkoituksena on luoda yhteinen tilannekuva alueen työllisyystilanteesta ja sen perusteella määritellä toimenpiteitä, jotka ovat mahdollisimman vaikuttavia. Vuonna 2019 työllisyystyöryhmä kokoontui vain yhden kerran.

Vuoden 2019 talousarviossa on varattu työllisyyden hoitamiseen seuraavat määrärahat: Työllistäminen toimialoilla sekä velvoitetyöllistämiseen 571.000 €, johon sisältyy palkkatuki 276.000 €.

Kunta maksoi työmarkkinatukea vuonna 2019 yhteensä 352.293 €. Talousarvioon vuoden 2019 osalta tähän oli varattu 392.000 €, joten budjetti alittui 39.706,6 eurolla. Työllistämisen kuntarahakokeiluun oli 5.000 €:n varaus. Kuntarahasta käytettiin 4.350 euroa. Työpalvelukeskuksen menoihin varattiin 330 563,7 € ja tuloja budjetoitiin 167.000 €. Työpalvelukeskuksen menoista toteutui 303.030 euroa ja tuloja saatiin yhteensä 147.970 euroa, joten nettomenot vuonna 2019 olivat 155.060 euroa. Kunnan työllisyydenhoidon kokonaiskustannukset olivat 1.228.991,02 euroa vuonna 2019.

Työllistämisen nettokustannukset ovat vuosina 2010–2019 (vertailu vuoteen 2000) (tuki- ja velvoitetyöllistäminen sekä koululaisten kesätyöpaikat):

Vuosi	1 000 €	htv
2000	1171	129
2010	449	25,6
2011	428	24,8
2012	277	19,8
2013	305	25,5
2014	314	21,9
2015	253	19,5
2016	280	21,7
2017	328	24,0
2018	337	25,0
tp 2019	337	21,0

Kunnan osuus työttömyysajan työmarkkinatuesta

Kunta on maksanut yli 500 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta 50 prosenttia vuosina 2006–2014. Vuoden 2015 alusta kunnan maksuosuus työmarkkinatuista kasvoi siten, että kunta maksaa 50 prosenttia 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 prosenttia yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Palkkatukirahoituksella työllistettyjä työpalvelukeskus Miilussa, työpaja Hanslankareissa ja teknisissä palveluissa oli yhteensä 21 henkilötyövuotta. Luvussa ovat mukana kaikki tukirahalla työllistetyt henkilöt

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2006
euroa	352 293	374 259	348 606	340 690	340 187	143 607	96 389	109 735	106 490	151 629	212 514	641 777

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 044 588 9930 2.9.2019 alkaen.

Työpalvelukeskuksen johtaja Päivi Korja-Schepel p. 044 777 3126

Aktiivisen työllisyyden hoitamisen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Toimialojen työllistäminen:

Teknisissä palveluissa työskenteli kahdeksan pitkäaikaistyötöntä, viisi velvoitetyöllistettyä ja kaksi henkilöä oppisopimuksella.

Hanslankariin palkattiin palkkatuella neljä alle 20-vuotiaasta nuorta. Virastotalolla ja Ruukinkankaalla työskenteli kaksi henkilöä lyhyen jakson palkkatuella.

Kesätyöt:

Suomussalmen kunnan kesätyöseteli on tarkoitettu Suomussalmella perusopetuksensa päättävälle tai suomussalmelaisille muualla perusopetuksensa päättävälle 9.-luokkalaisille. Kunnan antaman kesätyösetelin suuruus on 280 euroa ulkopuolisille työnantajille. Kunnan yksiköissä kesätyöntekijälle maksettava palkka on 345 euroa (kuntatyönantajan suosittelema palkka vuonna 2019). Setelin voi käyttää kesä-elokuun aikana. Opiskelija otetaan työhön kahdeksi viikoksi ja hänen kanssaan tehdään kirjallinen työsopimus. Työaika on ollut 6 h/päivä ja 30 h/viikko.

Vuonna 2019 kesätyöseteleitä jaettiin 82 kappaletta. Niistä 57 kesätyöseteliä käytettiin eli 70 prosenttia jae-
tuista seteleistä hyödynnettiin. Kunnassa työskenteli 2019 kesän aikana 16 nuorta ja yrityksissä 28 nuorta. Yksityistalouksissa kesätyötä teki kahdeksan, yhdistyksissä yksi ja seurakunnalla 4 nuorta.

Kunnan omin varoin työllistetyt:

Vuonna 2019 ei kukaan ole hakenut työtä työssäoloehdon täyttymiseksi työllistymistukea (enintään 4 viikoksi).

Työllistämisen kuntarahakokeilu:

Työllistämisen kuntarahakokeiluun oli vuonna 2019 varattu 5 000 euron varaus. Kuntarahaa käytettiin 4 350 euroa.

Työmarkkinatuki:

Työmarkkinatukimaksuihin varattu 392 000 euron varaus. Työmarkkinatuen maksuosuus oli 352 293 euroa, joten budjetti alittui 39 707 eurolla.

Työpalvelukeskus:

Työpalvelukeskuksen kautta Miilussa tai kunnan yksiköissä työskenteli tukirahoilla eripituisissa työsuhteissa noin 81 henkilöä. Miilussa oli velvoitetyöllistettyjä 25 ja pitkäaikaistyöttömiä 12, tämän lisäksi Miilu toimi työtoimintapaikkana 20:lle kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle (keskimäärin 5 henkilöä/päivä) ja työkokeilusopimuksia tehtiin 14 henkilölle. Oppisopimuksen kautta työskenteli yksi henkilö ja harjoitteluiden kautta kolme henkilöä.

Vuonna 2019 kunnassa toimi aktiivisesti Talentti-hanke, jonka tavoitteena on opinnollistamisen ja tuetun ja räätälöidyn opiskelun avulla vahvistaa kohderyhmän ammatillista osaamista sekä motivoida ja ohjata heitä jatkokoulutukseen ja työhön. Hankkeessa luodaan uudenlainen opiskelua mahdollistava ja tukeva malli, jossa asiakas voi suorittaa ammatillisen tutkinnon osia tai kokonaisia tutkintoja yhteistyössä työpajojen, työelämän ja oppilaitosten kanssa. Keskeisessä roolissa hankkeessa on asiakkaiden henkilökohtaisten urapolkujen löytäminen. Digioppimisen mahdollisuuksia lisäämällä tuodaan opiskeluvaihtoehtoja helpommin saataville.

Asiakkaalle tarjotaan tukea ja ohjausta myös silloin, kun opintoja suoritetaan omaehtoisena opiskeluna työttömyyspäivärahalla tai työn ohessa vapaa-ajalla. Vuoden 2019 loppupuolella Talentti-hankkeeseen oli kirjattu asiakkaita noin 100.

PROJEKTIT

18150 PROJEKTIT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	198 794,28	154 863,00	154 863,00	167 146,30	107,9	-12 283,30
TOIMINTAKULUT	-440 942,26	-321 736,85	-321 736,85	-285 690,56	88,8	-36 046,29
TOIMINTAKATE	-242 147,98	-166 873,85	-166 873,85	-118 544,26	71,0	-48 329,59
TILIKAUDEN TULOS	-242 147,98	-166 873,85	-166 873,85	-118 544,26	71,0	-48 329,59

KYLÄLUOTSI-HANKE

Kyläluotsi-hanke käynnistyi 13.5.2019. Toiminta-aika on 31.12.2020 saakka. Hankkeen tavoitteena on koota ja koordinoita kylien kehittämistä kylien lähtökohdista koko Suomussalmen kunnan alueella ja luoda edellytykset ja alusta kylien omien suunnitelmien laatimiselle ja hankkeiden toteuttamiselle, yhdistysten työllistämiseksi ja kyläläisten osallisuudella, digitaaliselle osallisuudelle sekä kylien matkailutoiminnan ja – hankkeiden kehittämiseksi sekä edistämiseksi. Vuonna 2019 kartoitettiin kylien ja kyläyhdistysten tilannetta ja toimintaa. Hanke jalkautui kylille vierailemalla kylätapahtumissa sekä kirjastoauton kyydissä. Hanke toteutti verkossa mökkiläiskyselyn sekä kyläkyselyn joihin vastasi yhteensä 251 henkilöä. Hankkeen aktivointitilaisuuksissa on tavoitettu 153 henkeä.

SUOMUSSALMEN TALENTTI -HANKE

Suomussalmen Talentti -hanke käynnistyi esiselvityshankkeen jatkoksi 1.6.2018. Toiminta-aika on 31.12.2020 saakka. Tavoitteena on luoda Suomussalmelle seinätön työpaja, jonka kautta rakennetaan yksilöllisiä väyliä ammatillisiin opintoihin ja työhön. Keskeisessä roolissa on opinnollistaminen, jonka kautta ammatillisia opintoja tuodaan osaksi kunnan työpajoja ja muita työyksiköitä sekä yritysten tarjoamia työympäristöjä. Rinnakkaishankkeen kautta järjestetään Eväitä Opinnälkään -työvoimakoulutuksia. Vuoden 2019 aikana järjestettiin kolme Eväitä Opinnälkään –koulutusta, tunnistettiin 13 oppimisympäristöä työpajoille, yrityksiin ja kunnan yksiköihin ja otettiin käyttöön PAIKKO-työkalut opinnollistamiseen. Asiakkaita hankkeelle kirjattiin vuoden loppuun mennessä noin sata. Asiakkaista 35 % on ohjautunut hankkeen toimintojen kautta opintoihin tai työelämään.

GATEWAY TO LAND OF NATIONAL PARKS -HANKE

Gateway to Land on National Park -hanke käynnistyi 1.5.2019. Toiminta-aika on 31.12.2021 saakka. Hankkeen tavoitteena on tukea Kuusamon lentokentän vaikutusalueella olevien matkailualueiden kasvua ja kehittymistä. Suomussalmi osatoteuttajana toteuttaa hankkeessa alueen kansainvälisiä markkinointitoimenpiteitä. Uusina markkina-alueina, joissa luodaan tunnettavuutta ovat Japani, USA ja Intia. Lisäksi Saksassa, Ranskassa, Espanjassa ja Hollannissa vahvistetaan markkinoiden kehittymistä. Vuonna 2019 tehtiin toimenpiteitä Japanissa ja Saksassa. Saksan osalta keskusteltiin yhteistyöstä Schwarzwaldin kansallispuiston kanssa. Vuoden aika tuotettiin myös markkinointimateriaalia ja osallistuttiin kansainvälisiin myyntitapahtumiin, joita järjestettiin Suomessa. Alueella vieraili Benelux maista lehdistöryhmä sekä Winter Wonderland teemalla lehdistöryhmä, jossa oli osallistujia Hollannista ja Belgiasta. Hankkeeseen on mukana 13 matkailuyrittäjää.

MAAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTA/KAINUUN LIITTO

1818 MAAKUNNALLINEN YHTEISTOIM. KAINUUN LIITTO	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTAKULUT	-262 910,04	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
TOIMINTAKATE	-262 910,04	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
VUOSIKATE	-262 910,04	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00
TILIKAUDEN TULOS	-262 910,04	-268 000,00	-268 000,00	-267 375,00	99,8	-625,00

Kainuun liiton jäsenkunnat ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Vaalan kunta siirtyi Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan vuoden 2016 alusta. Samalla Vaalan kunta erosi Kainuun liitosta.

Jäsenkuntien maksuosuuden suuruus määräytyy edellisen vuoden joulukuun lopun tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukaisessa suhteessa. Suomussalmen maksuosuus vuonna 2019 oli 267 375 euroa eli noin 35 euroa/asukas. Vuonna 2020 arvioitu jäsenmaksu on 264 000 euroa.

Vastuuhenkilö: Talouspäälikkö Sirpa Kovalainen, puh. 044 777 3375

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Kainuun sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymä

1819 SOSIAALI- JA TERVEYS MAKSUOSUUDET	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTAKULUT	-38 462 638,14	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59
TOIMINTAKATE	-38 462 638,14	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59
VUOSIKATE	-38 462 638,14	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59
TILIKAUDEN TULOS	-38 462 638,14	-36 500 000,00	-39 105 000,00	-37 424 504,41	95,7	-1 680 495,59

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Puolangan kunta on osajäsen, Puolangan kunnan jäsenyys koskee Kainuun sairaanhoitopiiriä, Kainuun kehitysvammaisten erityishuoltopiiriä ja Kainuun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-aluetta.

Kuntayhtymä tuottaa jäsenkuntien kaikki sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut lasten päivähoitoa lukuun ottamatta. Kainuun soten keskitetyt tukipalvelut tuottavat talous-, palkka- ja tietohallintopalveluja Kainuun kunnille. 1.1.2017 alkaen Kajaanin kaupunki on ostanut talous- ja palkkahallintopalvelut Kunnan Taitoa Oy:ltä.

Toiminnan rahoitus / jäsenkuntien maksuosuudet

Tehtävien hoitamista varten tarvittava määräraha kootaan jäsenkunnilta varainhoitovuoden maksuosuuksina.

Kuntayhtymän järjestämiin toimintoihin kohdistuva peruspalvelujen valtionosuus (sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus pois lukien päivähoito-osuus) kohdennetaan laskennallisesti kokonaisuudessaan kuntayhtymälle.

STM:n valtionosuus erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta laskennallisesti prosenttiosuutena, joka vastaa vuoden 2014 perussopimuksen mukaista laskennallista sosiaali- ja terveysmenojen osuutta laskennallisiin sosiaali- ja terveystoimen, esi- ja perusopetuksen sekä kirjastotoimen kustannuksiin tarkoitettua peruspalvelujen valtionosuudesta. Suomussalmen prosenttiosuus on 80,1.

Valtionosuuksien kohdentamisen jälkeiset kuntien maksuosuudet määritellään puoliksi euroa/asukas ja puoliksi prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta (50 %/50 %). Laskennallinen verorahoitus sisältää verotulot (kunnallisverot, yhteisöverot ja kiinteistöverot), muut kuin kuntayhtymälle maksettavat tai kohdennettavat valtionosuudet, valtionosuuden lisäosat, valtionosuuksiin tehtävät vähennykset ja lisäykset nettona, järjestelmämuutoksen tasaus 2010 ja 2015 ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus sekä muut näitä vastaavat muut erät.

Verotulot lasketaan viimeisimmän valmistuneen verotuksen perusteella (t-2, kiinteistövero t-1) ja valtionosuudet kunkin talousarviovuoden mukaisina. Kunnallis- ja kiinteistöverotulot lasketaan maakunnan keskimääräisillä verotuloilla painotetuilla veroprosenteilla. Yhteisöverotulot lasketaan todellisten maksuunpantujen verotulojen mukaisina. Voimalaitosten kiinteistövero otetaan kuitenkin huomioon 1,4 %:n verokannan mukaan. Asukaslukuna käytetään viimeistä vahvistettua vuodenvaihteen asukaslukua.

Jäsenkunnan maksuosuutta määriteltäessä valtionosuuksiin ei lasketa mukaan kuntien saamia opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiä ja maksamia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia ja/tai -avustuksia, kunnan yleistä harkinnanvaraista rahoitusavustusta, kuntajaon muutoksen perusteella kunnille maksettavia yhdistymisavustuksia eikä investointi- ja kehittämishankkeiden tukea.

Vuotuinen maksuosuus kannetaan kunkin varainhoitovuoden kuntien talousarviotietojen perusteella. Maksuosuus suoritetaan kuukausittain kahdessa erässä 12. ja 30. päivä. Maksuosuuksia korjataan kyseessä olevan talousarviovuoden tilinpäätöksen yhteydessä kustannuksia vastaavaksi. Tasaukset suoritetaan mahdollisimman pian tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

Sote-kuntayhtymän maksosuudet

Vuoden 2019 talousarviossa Suomussalmen kunnan maksuosuus oli 36,500 milj. euroa. Kunnanvaltuusto hyväksyi (12.11.2019 § 34) talousarviomuutoksen, jossa lisättiin soten maksosuuteen 2,6 milj. euroa. Vuoden 2019 lopulliseksi maksosuudeksi muodostui 37,425 milj. euroa (lisämaksua 0,925 milj. euroa). Vuoden 2020 maksosuuden suuruudeksi arvioidaan 37,700 milj. euroa.

Hallinnon tukipalvelut

Kuntien maksosuudet määräytyvät suoriteperusteilla. Taloushallinnon palvelujen kustannusten veloitusrusteena käytetään kunkin kunnan (talousyksikön) tilikauden aikaisia kirjanpidon tositteita.

Henkilöstöhallinnon palvelujen kustannusten veloitusrusteena käytetään kunkin kunnan (talousyksikön) tilikauden aikana lähetettyjen palkkalaskelmien määrää.

Tietohallinnon palvelujen kustannusten veloitusrusteena käytetään puoliksi kunkin kunnan (talousyksikön) mukaista henkilöstön määrää ja puoliksi kunkin kunnan (talousyksikön) tietohallinnon ylläpitämien työasemien määrää.

Suomussalmen kunta (kh 27.11.2018 § 231) irtisanoi hallinnon tukipalveluiden järjestämistä koskevan palvelutoimintasopimuksen talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen osalta päättymään vuoden 2019 lopussa. Vuoden 2020 alusta tahe-palvelut tuottaa Monetra Oulu Oy.

Vastuuhenkilö: talouspäälikkö Sirpa Kovalainen, puh 044 777 3375

SIVISTYSLAUTAKUNTA

1840 SIVISTYSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	1 710 440,54	1 292 130,00	1 292 130,00	1 509 096,95	116,8	-216 966,95
TOIMINTAKULUT	-15 832 958,92	-15 155 481,77	-15 155 481,77	-15 190 495,66	100,2	35 013,89
TOIMINTAKATE	-14 122 518,38	-13 863 351,77	-13 863 351,77	-13 681 398,71	98,7	-181 953,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-201 383,52	-175 523,02	-175 523,02	-154 998,67	88,3	-20 524,35
TILIKAUDEN TULOS	-14 323 901,90	-14 038 874,79	-14 038 874,79	-13 836 397,38	98,6	-202 477,41

18401 SIVISTYSPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	2 209,70	1 500,00	1 500,00	1 190,22	79,3	309,78
TOIMINTAKULUT	-138 178,61	-169 653,72	-169 653,72	-145 874,94	86,0	-23 778,78
TOIMINTAKATE	-135 968,91	-168 153,72	-168 153,72	-144 684,72	86,0	-23 469,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-49 666,67	-49 666,67			-49 666,67
TILIKAUDEN TULOS	-135 968,91	-217 820,39	-217 820,39	-144 684,72	66,4	-73 135,67

18402 SIVISTYSPALVELUT Projektivaraus	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-700,00	-30 000,00	-30 000,00			-30 000,00
TOIMINTAKATE	-700,00	-30 000,00	-30 000,00			-30 000,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-700,00	-30 000,00	-30 000,00			-30 000,00

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan/sivistyspalvelujen tehtävänä on kohottaa kuntalaisten tiedon tasoa ja hyvinvointia luomalla hyvät edellytykset monipuoliselle ja laadukkaalle koulutukselle, varhaiskasvatukselle ja vapaa-ajan harrastustoiminnalle.

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot tasapainossa	Sivistyspalvelujen palvelurakenteiden tarkastelu ja uudistaminen	Vertailutiedot maan ja entisen Oulun läänin tilastoihin. Kuntamaisema-palvelun tuottama aineisto.	Pysytään hyväksytyssä talousarviossa. Vertailutiedon hyödyntäminen palveluiden suunnittelussa. Toteutuminen Talouden tasapainottamiseksi suunnitellut toimet on toimeenpanttu: Nivan koulun lakkauttaminen 1.8.2019, Oilolan toiminnan lopettaminen 1.1.2019, kodinhoidon kuntalisästä luovuttiin 1.3.2019 alkaen. Erityis-

			opettajan virka jätettiin täyttämättä ja jakotunteja vähennettiin. Sivistyslautakunta pysyi hyvin valtuuston hyväksymässä talousarviossa v.2019. Sivistyslautakunnan toiminta kate alittui n. 182 000 €.
Elinvoimaa tukevat, tuotavat investoinnit	Sivistyspalvelujen toimitus- ratkaisujen suunnitteleminen ja toteuttaminen - perusopetus - lukio Tilojen käyttäjänäkö- kulman tuominen hanke- suunnitteluun ja toteut- tamiseen onnistuneesti.	Hankkeen onnistuminen eri näkökulmista tarkas- teltuna (mm tilojen moni- käyttöisyys, opetus, ter- veellisyys, turvallisuus, mitoitus, kustannukset, ylläpito ja huolto)	Terveelliset ja turvalliset tilat, joissa on innovatiivisia ratkaisuja. Sisäilmaongelmat ratkaistu. Toteutuminen Sivistyslautakunnan ja sivistyspalveluiden edustajat osallistuivat uuden koulun hankesuunnittelu-ryhmän työhön. Koulun tarveselvitykseen tehtiin päivitys kesäkuussa 2019. Kunnanhallitus hyväksyi päivitetyn tarveselvityksen 18.6.2019§124. Alaluokien tilat päätettiin mitoit- taa yhdelle vuosiluok- kasarjalle. Lukion toimin- ta päätettiin järjestää v. 2025 saakka vanhoissa tiloissa, jolloin alaluokilta vapautuu oppilaiden vähetessä tilat lukion käyttöön. Hankkeessa konsulttina toiminut Promen Oy veti henki- löstölle työpajoja, joissa on tuotu käyttäjänäkö- kulmaa suunnitteluun. Hankkeen kilpailutusta varten työstettiin peda- goginen selvitys (alaluokat, yläluokat, lukio, kansalaisopisto).

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Sivistyspalvelujen henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Henkilöstön mitoitus ja työn kuormittavuus sopiva. Täydennyskoulutus	Työhyvinvointi Täydennyskoulutuksen määrä	Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö Kaikki työntekijät osallistuvat täydennyskoulutukseen vähintään 1pv/vuosi Toteutuminen Ruukinkankaan koulun väis-

			<i>tötilöjen käyttöönnotto lisäsi merkittävästi opetustoimen henkilöstön hyvinvointia. Täydennyskoulutus toteutui suunnitellusti.</i>
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Sivistyspalveluja kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Uusia osallistumismahdollisuuksia lisätään kaikissa yksiköissä hyödyntämällä digitaalisuutta.	Asiakaspalaute	Tasolla hyvä Toteutuminen <i>Asiakaspalaute on palveluista on ollut pääosin myönteistä. Kunnan palauttejärjestelmästä saata palautetta on hyödynnetty eri palveluyksiköissä. Uusia digitaalisia osallistumismahdollisuuksia ei ole otettu käyttöön.</i>

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä			
Tavoite	Tavoite	Tavoite	
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Sivistyspalvelujen palveluyksiköt kehittävät omaa toimintaansa. Toiminnan suunnittelussa hyödynnetään paikallisia vahvuuksia Suunnitelmallinen laatutyö Aktiivinen tiedottaminen onnistumisista	Kehittämishankkeiden määrä Laatutyö ja toiminnan arviointi säännöllistä Medianäkyvyyden määrä ja laatu	Onnistuneet kehittämissankkeet Arviointitietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Positiivinen kuntakuva Toteutuminen <i>Kehittämishankkeita on sivistyspalvelujen kaikilla yksiköillä. Arvioinnissa on pääpaino ollut talouden ja toiminnan tehokkuuden arvioinnissa v.2019. Media näkyvyys on lisääntynyt sosiaalisessa mediassa. Kunnan yhteiset viestinnänlinjaukset ja toimintasuunnitelma jän-tevöittävät tiedottamista ja viestintää nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa..</i>

Perustelut/Toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta kokoontuu 10 - 11 kertaa vuodessa. Lautakunta vierailee säännöllisesti kokousten yhteydessä eri toimialueen palveluyksiköissä ja saa ajantasaista tietoa yksikön toiminnasta ja kehittämistarpeista. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen lisätään kuluvalle lautakuntakaudella.

Sivistyspalvelujen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain. Johtoryhmä koordinoi toimialan toimintaa ja toimii kollegiaalisena tukiryhmänä.

Toteutuminen

Sivistyslautakunta kokoontui 9 kertaa ja sivistyspalvelujen johtoryhmä 10 kertaa vuoden 2019 aikana.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

puh. 044 523 4020

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	185,4	171,0	173	157,3	
Henkilöstömenot, €/asukas	1130,96	1061,22	1079,71	1105,69	1103,16
Toimintakulut, €/asukas	1892,77	1864,86	1994,08	1949,54	1966,15
Toimintakate/asukas	1683,33	1661,95	1778,65	1783,44	1770,83
Lautakunnan kokoukset, kpl	11	10	10	10-11	10
SIVISTYSPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	2	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	14,76	13,95	14,10	13,93	15,46
Toimintakulut, €/asukas	18,05	17,66	17,40	19,72	18,88
Toimintakate/asukas	17,53	17,50	17,12	19,39	18,73
Johtoryhmän kokoukset, kpl	9	9	10	10	7

PROJEKTIT, sivistyslautakunta

Projektien TAVOITTEET TA2019 / TOTEUTUMINEN TP2019

1. INNOVATIIVISTEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN EDISTÄMINEN VARHAISKASVATUKSESSA (Varhaiskasvatus - OPH)

Tavoitteena on päiväkodin oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen liikunta- ja leikkipedagogiikan näkökulmasta niin ulko- kuin sisätiloissa päiväkotikäisistä esikoululaisiin sekä lasten, vanhempien ja henkilöstön osallisuuden vahvistaminen toiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on myös päiväkodin piha-alueen ja sisätilojen rakentaminen niin, että se innostaa lasta monipuolisesti liikkumaan ja leikkimään, tutkimaan ja kokeilemaan. Tavoitteilla pyritään saavuttamaan motoristen taitojen vahvistaminen liikkumisen avulla. Liikkumisen ilo ja onnistumisen kokemukset tuovat mielihyvää, joka vaikuttaa psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin ja jaksamiseen. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

2. KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN (Perusopetus - OPH)

Hankkeen tavoitteena on varmistaa laadukkaan ja monipuolisen koulun kerhotoiminnan jatkuminen ja kehittäminen Suomussalmen perusopetuksessa. Tavoitteena on aktiivinen erityisesti syrjäytymisuhan alla olevia oppilaita ja kuljetusoppilaita harrastustoimintaan. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.

Kerhotoimintaa järjestettiin kaikilla perusopetuksen kouluilla. Tavoitteena on järjestää 30 kerhoa. Toiminta on lapsille ja perheille maksutonta. Toiminnasta on saatu hyviä tuloksia. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3. LIIKKUVA KOULU (Perusopetus - AVI)

Hankkeessa luodaan Liikkuva koulu-toimintakulttuuri. Koulun toimintaympäristö ja arki muuttuu pysyvästi aktiivisemmaksi. Keskeistä on opetushenkilöstön- ja avustajien sitouttaminen liikkuvan ja toiminnallisen koulupäivän luomiseen. Oppilaat osallistuvat liikkuvan koulupäivän suunnitteluun ja toteutukseen, Lisäksi tavoitteena on saada huoltajat tiedostamaan ja toimimaan liikkuvan arjen saavuttamiseksi mm. koulumatkaliikunnan lisäämiseksi. Yhteistyötä tehdään kunnan eri toimialojen, liikuntaseurojen – ja järjestöjen kanssa. Hankkeen rahoittaa AVI.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

4. KIELISTÄ KIVAA KIPINÄÄ KANSAINVÄLISTYMISEEN KAINNUUSSA -HANKE (Perusopetus – OPH)

Suomussalmen kunta on mukana Kajaanin kaupungin koordinoimassa kielten varhentamisen kärkihankkeessa. Hankkeessa ovat mukana Kajaani, Suomussalmi, Sotkamo ja Ristijärvi. Hankerahalla järjestetään kielisuihkutusta (englanti, ruotsi, venäjä, karjalan kieli) varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa. Hankeraha on mahdollistanut myös englannin kielen opetuksen aloittamisen 2. luokalla. Normaalisti englannin kielen opiskelu alkaa vasta 3. luokalla.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

5. DIGILOIKKAA TAITAVASTI JA TURVALLISESTI

Opetushallitus (OPH) on myöntänyt valtion erityisavustusta tutoropettajien toimintaan ja kouluttamiseen. Hanke varmistaa riittävät resurssit pedagogiseen ICT-ohjaukseen perusopetuksen opettajille, mahdollistaa henkilöstön täydennyskoulutuksen, antaa mahdollisuuden ICT- tutoropettajien kouluttamiseen. Hankkeen avulla varmistetaan koulujen tasalaatuinen kehittäminen opetusteknologian hyödyntämisessä.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

6. ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVOA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET (Perusopetus – Opetushallitus)

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvien avustajien palkkaamiseen ja opetusryhmien muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan.

Toteutunut tavoitteen mukaisesti.

7. ERASMUS+ WINGS (Perusopetus – OPH)

Hankkeessa on mukana kouluja useista Euroopan maista: Espanja, Kreikka, Puola, Ruotsi, Italia ja Luxemburg. Hankkeen teemana on hyvinvointi, jota tarkastellaan monesta eri suunnasta. Rahoitusta käytetään mm. oppilaiden ja opettajien tapaamisiin eri maissa projektin aikana.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

8. ERASMUS+ DEVELOPING THE SCHOOL TO FACE INTERNALISATION AND CREATE NEW PEDAGOGICAL ACTS TO USE NEW CURRICULUM (Lukio – OPH)

Oppimiseen liittyvän henkilöiden liikkuvuus. Projektille on saatu jatkoaikaa 17.8.2019 saakka. Liikkuvuusrahaa on myönnetty kahdeksalle opettajalle, joista kaksi on käyttänyt avustusta. Loput pyritään käyttämään tulevan kevään ja kesän aikana, koska matkat on tehtävä lomien aikana.

9. LUKIOLAINEN – PUHTAAN JA MUKAVAN YMPÄRISTÖN PUOLESTAPUHUJA (Lukio – OPH) - PALTAMON HALLINNOIMA HANKE

Hankkeen tavoitteena on järjestää vähintään 2 kansainvälistä ekologista leiriä kansallispuistossa Hosassa Suomessa ja Kalevalan kansallispuistossa Venäjällä.

Tavoitteena lisätä kulttuuritietoutta, solidaarisuutta ja suvaitsevaisuutta yrittäjyysopintojen avulla

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

10. KIELISEIKKAILU – AKTIIVISEN JA LUOVAN LUKIOLAISEN LÄÄKE KAKSIKIELISYYTEEN (Lukio – Svenska kulturfonden)

Yhteistyössä Korsholm gymnasiumin kanssa. Tavoitteena on jakaa kokemuksia ruotsinkielisten nuorten kanssa ja sitä kautta tutustuttaa nuoria toistensa äidinkieleen ja kulttuuriin. Nyt saatu rahoitus kattaa toiminnan vuoteen 2020.

11. DIGITUPA (Kianta-Opisto (nimi puuttuu vielä))

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisille sellaiset digitaaliset perustaidot, joilla he selviävät arkisista palveluista sekä pystyvät ottamaan itseään kiinnostavia palveluja käyttöön. Tässä hankkeessa pohjautetaan Suomussalmen kunnan strategiaan, missä tavoitteena on, että Ketään ei jätetä! Hankkeessa otetaan Kaikki mukaan! digitaitojen käyttämisessä. Hankkeen kohderyhmänä ovat kuntalaiset; syrjäytymisuhan alla olevat nuoret ja keski-ikäiset sekä Seniori-ikäiset, jotka tarvitsevat tukea Digipalvelujen käytössä. Hankkeessa palvelu ja tuki viedään lähelle asiakasta ja toteutetaan tuki ns. "vierihoitona". Hankkeen toiminta-aika on 1.1.2019 – 31.12.2020 ja hanketta haetaan Kajaanin, Paltamon, Hyrynsalmen kansalaisopistojen yhteisenä hakemuksena.

Hanke edennyt suunnitellusti.

12. KULTTUURIA NUORILTA MATKAILIJOILLE (Kulttuuripalvelut - OKM)

Hankkeessa Hyrynsalmelta, Kuhmosta ja Suomussalmelta kootaan 15–26-vuotiaita kainuulaisia nuoria 5–10 nuorta/kunta. Heille järjestetään taidekasvatusleirejä ja heitä ohjataan tuotteistamaan kainuulaista kulttuuriperintöä visuaalisten ja esittävien taiteiden keinoin. Nuoria tuetaan luomaan ja tuottamaan taiteelliset työt alueen matkailualan yrityksille ja heidän asiakkailleen. Hanketta rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö ja sitä hallinnoi AIKOPA. Suomussalmen kunta osallistuu hankkeeseen kulttuuritoimen työpanoksella. Hanke päättyy 31.12.2019.

Hanke ei toteutunut.

13. NUORTEN TYÖPAJAN KEHITTÄMISTOIMINTA (Nuorisopalvelut - AVI)

Tavoitteena Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen

Rahoittajalle tehdään vuosittain selvitys tavoitteiden saavuttamisesta. Rahoitusta voi käyttää palkkoihin sekä pajanuorille suunnattuun toimintaan. Rahoituksella voidaan palkata kaksi työvalmentajaa ja startti-/yksilövalmentaja työpajalle. Kaikille pajalaisille järjestetään erilaista toimintaa sekä lyhytkursseja, jonka tavoitteena työttömyysjakson keskeyttäminen, elämänlaadun paraneminen ja jatkosuunnitelmien selkiyttäminen pajajakson jälkeiseen tulevaisuuteen.

Pajajakson aikana on tehty työkyvyn arviointia. Nuoria on kannustettu hakeutumaan koulutukseen ja työelämään.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

14. ETSIVÄ NUORISOTYÖ (Nuorisopalvelut - OKM)

Hankkeen tavoitteena on taata palvelujen saatavuus niille nuorille, joilla ei ole riittävästi oma-aloitteisuutta hakeutua palvelujen piiriin tai tarvitsevat tukea palveluiden piirissä pysymiseen. Tavoitteena on parantaa nuorten arjenhallintataitoja ja valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työelämään.

Nuoret ovat hyväksyneet hyvin etsivän nuorisotyön palvelut. Tästä kertoo se, että nuoret itse hakeutuvat palvelun piiriin ja suosittelevat palvelua myös kavereilleen. Nuoria on pystytty tukemaan paremmin arjenhallintataidoissa sekä ohjattu nuoria esim. ammatinvalintaohjaukseen, päihdehoitoon tai sosiaalitoimen asiakkaaksi. Nuorille on tarjolla enemmän tukitoimia, yksilö- ja ryhmäohjausta.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

15. BLITZ, KIRJALLISUUSMATKAILU-HANKE (Kulttuuripalvelut – NPA-ohjelma)

Hankkeen rahoittajana Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA) –ohjelma. Projektin tavoitteena on kasvattaa yrittäjyyttä ja PK -yritysten pääsyä paikallisia markkinoita laajemmille markkinoille kehittämällä ja markkinoimalla kirjallisuusmatkailutuotteita. Hanketta hallinnoivat Kainuun liitto ja KAMK. Kainuusta hankkeeseen osallistuvat Suomussalmen kunnan lisäksi kirjailijaseurat, KAMK ja Kainuun liitto.

Suomussalmen hankeosion tavoitteena on luoda Hossan tapahtuma, jossa eturivin kansalliset ja kansainväliset tv-, teatteri- ja elokuvakäsikirjoittajat tulevat Hossan kansallispuiston ympäristöön luomaan uutta tuotantoa ja verkostoitumaan. Samassa yhteydessä järjestetään kirjoittamisen työpaja kainuulaisille kirjoittajille ammattikirjoittajien toimesta.

Hanke edennyt suunnitellusti.

VARHAISKASVATUS

18410 VARHAISKASVATUS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	274 701,16	213 500,00	213 500,00	296 685,90	139,0	-83 185,90
TOIMINTAKULUT	-2 865 790,96	-2 947 283,78	-2 947 283,78	-2 884 841,81	97,9	-62 441,97
TOIMINTAKATE	-2 591 089,80	-2 733 783,78	-2 733 783,78	-2 588 155,91	94,7	-145 627,87
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 694,53	-71 694,53	-71 694,53	-71 694,53	100,0	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-2 662 784,33	-2 805 478,31	-2 805 478,31	-2 659 850,44	94,8	-145 627,87

Tehtävä

Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen varhaiskasvatusikäisille lapsille.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestökehitystä	Lapsella on oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatus- ta, opetusta ja hoitoa, jossa painottuu erikoi- sesti pedagogiikka. Kotihoidontuki.	Asiakastyytyväisyysmit- tausArviD (kahden vuo- den välein/ 2019).. Henkilöstökysely/ArviD (2019)	Varhaiskasvatusta järjestetään siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnas- sa on tarvetta sekä päiväko- dissa, että perhepäivähoidos- sa. Toteutuminen; Perheet ovat saaneet varhais- kasvatuspalveluita tarvitsema- laan tavalla. Arvid-kyselyn tulosten analysointi ja asioiden korjaaminen tarvittaessa. Vaihtoehto perheille. Varhaiskasvatuksen tarpeen väheneminen. Toteutuminen: Kotihoidontukea maksettiin ka. 37 perheelle /kk.
Kunta tekee aktiivisesti yhteistyötä kansainvä- lisesti ja yli kuntarajo- jen.	Kiinteä yhteistyö Kai- nuun alueen kuntien välillä.		Yhteiset linjaukset varhaiskas- vatuksessa. Yhteiset varhaiskasvatusoh- jelmat palvelun edullisuus. Yhteiset koulutukset. Toteutuminen: Yhteisiä koulutuksia on ollut vähän, mutta säännölliset pa- laverit kuntien välillä ovat to- teutuneet. Yhteiset varhaiskasvatusoh- jelmat ovat käytössä
Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomusalmen saa- vutettavuus paranee kansallisia ja kan-	Tiedotteet ja VASUt käännet- ty heidän omalle kielelleen. Tulkkaukspalveluiden käyttö		Pakolaisperheiden varhais- kasvatuksen tarpeeseen vastaaminen.

sainvälisiä yhteyksiä kehittämällä			Toteutuminen: Varhaiskasvatus on vastannut hyvin pakolaisperheiden lasten sopeuttamisessa varhaiskasvatuksessa. Tulkkauspalvelu on toiminut jouhevasti.
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	Mobiilikirjaus: hoitoaikojen ilmoittaminen sähköisesti/hoitoaikojen seuranta/sähköiset sijoitus- ja maksupäätökset. Tuntiperusteinen varhaiskasvatusmaksu. Henkilöstön mobiilikirjaus.	Säännöllinen seuranta, ongelmiin puuttuminen nopeasti ja niiden korjaaminen.	Sujuvat käytännöt sähköisessä järjestelmässä, vähentää käsin tehtävää kirjausta. Toteutuminen: Paljon on ollut ongelmia sähköisessä järjestelmässä ja mobiilikirjaamisessa.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Lakisääteinen henkilöstö. Tavoitteellinen koulutus-suunnitelma/hlö. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman toteuttaminen. Kehityskeskustelut. Tiloista huolehtiminen, tilojen muuntaminen tarpeen mukaan.	Henkilöstökyselyt /ArviD/ 2019 kerran kahdessa vuodessa. Kasvatuksen, ohjauksen ja opetuksen uudistuminen. Keskustelujen kattavuus.	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö. Toteutuminen: Sijaisia vaikeaa saada, vaikuttaa henkilökunnan jaksamiseen ja toiminnan jouhevuuteen. Koulutuspäivät 3 pv/hlö/toimintakausi. Toteutuminen: Ei ole toteutunut koko henkilöstön kanssa. Esimiehen velvoittamiin koulutuksiin osallistunut koko henkilöstö. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöön otto; pedagogiikan korostaminen. Toteutuminen: Toiminnan jalkauttaminen arkeen sujuu, vanhempien osallisuutta lisätty. Kaikki ovat osallistuneet kehityskeskusteluun 1 krt/vuosi. Toteutunut; N. 90 % kehityskeskusteluista. Asialliset ja toiminnalliset työskentelytilat. Toteutuminen: Tarvittaessa on tehty korjaavia toimenpiteitä.

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Talousarvion seuranta, varhaiskasvatuksen sopeuttaminen vähenevään lapsimäärään.		Talousarviossa pysyminen. Toteutuminen: <i>Talousarviossa pysyttiin.</i>
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Toimivat mobiililaitteet ja niiden hyödyntäminen arjentoiminnoissa.	Ohjelmistojen tehokas käyttö sekä toimivuus.	Käsin tehtävän työn väheneminen, työpanoksen käyttäminen tehokkaammin.
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Toiminnan suunnittelu otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen ja oppimisen tarpeet. Säännölliset palaverit eri yhteistyötahojen kanssa, nopea huolen puheeksi ottaminen. Erityislastentarhanopettajan konsultointi eri päiväkotiryhmiin ja perhepäivähoitoon	Jokaiselle lapselle laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma, säännöllinen dokumentointi ja arviointi.	Lapsi saa sitä varhaiskasvatusta, jota hän tarvitsee kehittyäkseen ja oppiakseen, tavoitteena hyvinvoiva lapsi. Moniammatillisen yhteistyön toimivuus. Toteutuminen: <i>Vasut tehty 100 % kaikille lapsille. Lasten toiveita ja ajatuksia otetaan huomioon suunniteltaessa päivähoiton toimintoja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja konsultoinut lapsiryhmissä.</i>
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Luodaan uusia toimintatapoja työskennellä monikulttuurisessa ympäristössä. Koulutukset.	Arviointi toteutumisesta.	Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana. Toteutuminen: <i>Lapsen ja perheen kohtaaminen päiväkodin arjessa antaa henkilökunnalle näkökulmaa työn toteuttamisessa.</i>

Perustelut/Toiminta

Varhaiskasvatusta määrittelee Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja miten varhaiskasvatusta toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatimista ohjaa erityisesti varhaiskasvatustalaki (1.9.2018), jossa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen tavoitteista. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Huoltajilla on ensisijaisesti vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista. Varhaiskasvatustalaki määrittelee myös arvioimaan säännöllisesti toimintaa ja siihen vastaamaan käytettiin ArviD-arvointijärjestelmää, jossa kysymyksiin vastasivat lapset, vanhemmat ja henkilöstö.

Vastuuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen
 Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm

puh. 044 568 4321
 puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	52	41,5	48,5	45,8	45,8
Henkilöstömenot, €/asukas	241,16	215,00	233,65	254,17	247,55
Toimintakulut, €/asukas	352,01	351,17	360,93	378,88	373,39
Toimintakate/asukas	314,97	311,49	326,33	351,43	334,99

PERUSOPETUS

18420 PERUSOPETUS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	456 842,12	343 200,00	343 200,00	471 597,88	137,4	-128 397,88
TOIMINTAKULUT	-8 390 705,46	-7 823 478,61	-7 823 478,61	-8 033 260,36	102,7	209 781,75
TOIMINTAKATE	-7 933 863,34	-7 480 278,61	-7 480 278,61	-7 561 662,48	101,1	81 383,87
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-104 842,19	-41 900,48	-41 900,48	-53 522,04	127,7	11 621,56
TILIKAUDEN TULOS	-8 038 705,53	-7 522 179,09	-7 522 179,09	-7 615 184,52	101,2	93 005,43

18430 KOULULAISTEN AP/IP TOIMINTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	18 157,24	17 200,00	17 200,00	17 364,00	101,0	-164,00
TOIMINTAKULUT	-82 316,50	-95 471,42	-95 471,42	-79 824,43	83,6	-15 646,99
TOIMINTAKATE	-64 159,26	-78 271,42	-78 271,42	-62 460,43	79,8	-15 810,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-64 159,26	-78 271,42	-78 271,42	-62 460,43	79,8	-15 810,99

Tehtävä

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Perusopetus antaa elämässä tarpeelliset tiedot ja taidot sekä tukee oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Opetusta tarjotaan turvallisessa oppimisympäristössä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa ja johtamisessa laajasti	Taitotaso Riittävä laitekanta ja toimivat verkot Toimivat ICT-tukipalvelut	Henkilökunnan ja oppilaiden taitotaso on tasolla hyvä 1 tietokone tai tabletti/oppilas Tutoropettajat toimivat jokaisella koululla. Riittävästi ICT-tukea saatavissa teknisissä haasteissa Toteutuminen <i>Laitekanta tavoitteessa. Tutoropettajat kai-</i>

			<i>killa kouluilla. Koulujen tekninen ICT- tuki toiminut hyvin.</i>
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	Kouluilla on kansainvälisiä hankkeita ja ystävyysskoulu-toimintaa. Henkilöstön koulutusyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	Hankkeiden määrä. Toiminnan määrä ja laatu Koulutuksien määrä ja vaikuttavuus	1 hanke /lukuvuosi 1 vierailu/lukuvuosi Yksi koulutushanke /lukuvuosi. Yhteiset VESO-koulutukset <i>Perusopetuksessa 2 kansainväliseen toimintaan suuntautuvaa hanketta. Kansainväliset opettaja ja oppilasvierailut toteutuneet.</i> <i>Opettajien koulutusyhteistyö Kainuussa sujunut hyvin. Yksi yhteinen VESO-koulutuspäivä /vuosi ja lisäksi hankerahoituksella useita yhteisiä koulutuksia.</i>

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Sopeutetaan opetusta ja tukipalveluja vähenevään oppilasmäärään - selvitetään mahdollisuus lakkauttaa Nivan koulu 1.8.2019 alkaen - enintään 5 opettajan virka vähenee 1.8.2019 alkaen - jakotunteja vähennetään kaikissa kouluissa - 2-3 määräaikaista koulunkäynnin ohjaajaa vähennetään 1.8.2019 alkaen	Nettokustannus /oppilas Ryhmäkokoo Opetustunnit/oppilas	Kuntamaisemaa-aineiston ja AVI:n vertailutilaston keskimääräinen taso. Opetushenkilöstön vähentäminen tapahtuu eläköitymisen kautta. Nivan koulun lakkauttamispäätös valmistellaan huolellisesti. Toteutuminen <i>Nivan koulu lakkautettiin 1.8.2019 alkaen. Viisi opettajan virkaa väheni 1.8.2019 alkaen. Jakotunteja vähennettiin 1.9.2019 alkaen. Koulunkäynninohjaajia vähennettiin perusopetuksessa 1.8.2019 alkaen.</i>

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Onnistunut rekrytointi	Kelpoisuus ja osaaminen	Koko henkilöstöllä on muodollinen kelpoisuus tehtävään
	Täydennyskoulutus	Täydennyskoulutuksen määrä	Koulutuspäiviä 4/opettaja (sisältää sekä VESO että KiKy koulutuksen)
	Työnohjausta tarjolla.	Työnohjauksen vaikuttavuus	Palaute vaikuttavuudesta tasolla hyvä
	Kehityskeskustelut	Keskustelujen kattavuus	Kaikki ovat osallistuneet kehityskeskusteluihin 1 kerta /vuosi Toteutuminen <i>Pääosa opettajista muodollisesti kelpoisia. Eri-tyisopetukseen ja englannin ja ruotsin kielenopettajan sijaisuuteen ei saatu rekrytoitua kelpoisia opettajia.</i> <i>Opettajille tarjolla 4 koulutuspäivää/opettaja. Tavoite ylittynyt osalla henkilöstöä ja alittunut osalla.</i> <i>Työnohjauksen palaute tasolla hyvä.</i> <i>Kehityskeskustelut eivät ole toteutuneet perusopetuksessa tavoitteen mukaisesti.</i>

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestään asiakas-lähtöisesti	Uuden opetussuunnitelman toteuttaminen	Opetuksen, opiskelun ja oppimisympäristöjen uudistuminen	Työ etenee suunnitelmallisesti.
	Laadukas oppilashuolto-työ	Oppilaat saavat tarvitsemansa oppilashuoltopalvelut viivytyksettä	Palveluja on saatavissa riittävästi ja lakisääteisessä aikataulussa.
	Toimiva yhteistyö kodin ja koulun välillä	Huoltajien tapaamiset	Huoltajille tarjotaan mahdollisuus joka vuosi henkilökohtaiseen tapaamiseen luokanopettajan tai luokanvalvojan kanssa
		Yhteistyöryhmien toimivuus	Säännölliset kokoontumiset
		Wilma-viestinnässä onnistuminen	Riittävä yhteydenpito. Myös positiivista palautetta säännöllisesti.

			Toteutuminen Uusi opetussuunnitelma otettiin viimeisenä käyttöön 9. luokalla 1.8.2019 alkaen. Englannin kielen opetus aloitettiin 1. vuosiluokalla 1.8.2019 alkaen. Oppilashuoltopalvelut toteutuivat suunnitellusti ja resursseja oli tarjolla riittävästi. Koulupsykologipalveluja ei ollut saatavissa riittävästi. Palvelut toteutuivat ostopalveluna. Huoltajille tarjottiin mahdollisuus henkilökohtaiseen tapaamiseen opettajan kanssa. Yhteistyöryhmät kokoonuivat säännöllisesti. Wilma-viestintä lisääntyi ja onnistui hyvin.
--	--	--	---

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuri-toiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Suomussalmen luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Oppilaiden kotiseututietämys ja asenne omaan kotiseutuun Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa käytetään kotiseudun luonto-, kulttuuri-, ja historia aihekokonaisuuksia	Oppilailla vahvat juuret ja terve itsetunto Oppimiskokonaisuuksien toteutuminen eri luokka-asteilla Toteutuminen Ruukinkankaan alaluokkien monialaisena oppimiskokonaisuuden aiheena oli Hossa. Kaikki alakoulun luokat vierailivat Hosan kansallispuistossa. Karhulanvaaran koululla teemana oli vesi. Käsiteltyjä aiheita koululla oli mm. Suomussalmen esihistoria, ensimmäiset asukkaat Kiantajärven rannalla, järvimali, ter- vanpoltto, vesivoima, vesien virkistyskäyttö. Koulun lähiympäristöä on hyödynnetty ympäri vuoden mm. pilkkimistä, marjastusta, lumikenkäilyä, syysretki.

Perustelut/Toiminta

Alaluokilla uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016. Yläluokkien osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto etenee asteittain siten, että 7. luokalla uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Viimeisenä suunnitelma otetaan käyttöön 9. luokalla 1.8.2019. Opetussuunnitelmassa korostuvat:

- koulujen toimintakulttuurin kehittäminen ja oppimisympäristöjen monipuolistaminen
- oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittäminen ja oppimiskokonaisuudet
- ICT-taidot, sosiaaliset taidot, työelämätaidot ja elämänhallintataidot
- oppilaiden osallisuutta ja aktiivisuutta edistetään monin tavoin

Kainuun soten kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Haetaan aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen

puh. 044 523 4020

puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	87	83	80	68	68
Henkilöstömenot, €/asukas	576,73	553,09	554,65	550,61	553,62
Toimintakulut, €/asukas	967,91	957,15	1056,76	1005,72	1039,77
Toimintakate/asukas	911,62	904,20	999,23	961,60	978,73
Oppilaita 20.9., kpl	699	656	633	614	605
joista esikoululaisia, kpl	56	58	62	63	66

AP ja IP TOIMINTA	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	3	2	2,6	2,6	2,6
Henkilöstömenot, €/asukas	11,15	9,03	11,33	11,04	8,56
Toimintakulut, €/asukas	12,52	10,77	12,85	12,27	10,33
Toimintakate/asukas	10,39	8,62	10,36	10,06	8,08

LUKIOKOULUTUS

18440 TOISEN ASTEEN LUKIOKOULUTUS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTA TUOTOT	71 420,93	22 500,00	22 500,00	31 565,42	140,3	-9 065,42
TOIMINTAKULUT	-1 066 813,36	-1 041 666,72	-1 041 666,72	-1 087 067,81	104,4	45 401,09
TOIMINTAKATE	-995 392,43	-1 019 166,72	-1 019 166,72	-1 055 502,39	103,6	36 335,67
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 380,58	-12 261,34	-12 261,34	-20 471,88	167,0	8 210,54
TILIKAUDEN TULOS	-1 014 773,01	-1 031 428,06	-1 031 428,06	-1 075 974,27	104,3	44 546,21

Tehtävä

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta ja monipuolista yleissivistävää koulutusta turvallisessa ympäristössä.

Päämäärä: Suomussalmi rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestönkehitystä	Toisen asteen oppilaituksen olemassa olo lisää kunnan vetovoimaisuutta	Kurssitarjontaa vs. valtakunnan keskimääräinen Suhteellinen lukioon	Lukion monipuolinen kurssitarjonta (reaali, vieraat kielet) yli 45 %

Kunnan toimintaa uudistetaan uutta teknologiaa hyödyntämällä	- Lukion vetovoimaisuuden ylläpitäminen Käytössä ajantasainen teknologia. Monipuolinen ja laaja TVT-laitteiden ja järjestelmien käyttö Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään talossa olevaa tietotaitoa myös muiden yksiköiden hyväksi.	hakeutumisprosentti Henkilöstön taitotaso, laitteiston toimivuus, käytettävät ohjelmat	Toteutunut: ikäluokasta 48% hakeutui meidän lukioon Laitteistojen ja ohjelmistojen pitkä elinkaari ja korkea käyttöaste, henkilöstö osaa käyttää monipuolisesti laitteita ja ohjelmistoja (vertaistuki ja henkilökohtainen ohjaaminen) Toteutunut
Parannetaan olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä	Yrityskurssi aloittaa vuonna 2018 paikallisille yrityksille some-opastuksen.	Opastettujen yritysten lkm	Vähintään 5 kpl Toteutuminen siirtyi vuodelle 2019.
Aktiivinen yhteistyö yli kuntarajojen	Etäopetus – filiaalitoiminta (Paltamo ja Puolanka) Etäopetusyhteistyön luominen muihin lukioihin Ystävyysskoulutoiminta	Etäkurssien määrä Etäopetuspaikkojen määrä Tapaamisten lukumäärä	Vähintään 10 kpl Toteutui 9,5 kurssia Vähintään 2 kpl Toteutui Vähintään kerran lukuvuodessa Toteutui 3 kertaa: Petroskoi, Kalevala, Mustasaari

Päämäärä: Toteutamme tarkan euron taloudenpitoa innovatiivisesti investoiden

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Pysytään annetussa talousraamissa - opetusryhmät pidetään kohtuullisen kokoisena - Kumppanuuslukiomallin toiminnan jatkuminen, yhteistyö perusopetuksen kanssa (tilat ja opettajat) - Muiden yhteistyökumppaneiden hankkiminen (etäopetus) Henkilöstörakenne vastaa palvelurakennetta	Henkilöstön mitoitus ja työn kuormittavuus	Opetuslähtöisesti kohdennetut resurssit (kuntarahan osuus kokonaisuuden kannalta riittävä, jotta avaintulokset voidaan saavuttaa) Toteutunut Opetusryhmien keskiko-ko järkevä Yhteinen kurssitarjotin (etäopetuksen järjestämiseksi) Toteutunut Riittävä henkilöstö, jolla sopiva työn kuormitus. Energiaa jää vielä toiminnan kehittämiseen. Toteutunut

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu mutkattomasti ja turvallisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä parantamalla	Tiivis yhteistyö Venäjälle Luonnon puisto ja Kalevalan keskikoulu Kansainvälisyyskasvatus Yhteistyö Mustasaaren lukion kanssa	Yhteistyön laatu	Toimiva yhteistyö Toteutunut
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja		Täydennyskoulutuksen määrä	Kolme koulutuspäivää vuodessa

motivoitunutta	Osaava uudistuva henkilöstö Hyvinvoiva henkilöstö Kehityskeskustelut	Työhyvinvointikyselyt, työterveyshuollon palvelujen saatavuus ja käyttö, työpoissaolot Käytyjen kehityskeskustelujen lukumäärä	Toteutunut Hyvä työilmapiiri ja jakaminen, ja vastuiden jakaminen tasaisesti, mahdollisimman vähän poissaoloja Koko henkilöstö osallistuu kerran vuodessa Toteutunut
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan järjestöjen aktiivinen kumppanuus tukee palvelujen kehittämistä	Lukion yhteistyö paikallisten järjestöjen kanssa mm. vierailut oppitunneilla tai aamunavauksissa, teemaopinnoissa, teemapäivät	Yhteistyökumppanien lkm Vierailujen lkm	10-20 vuosittain Toteutunut n. 20 10-20 vuosittain Toteutunut n. 20
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Toimivat opiskelijapolut	Toimivat opetusjärjestelyt, suunnittelu ja ohjaus. Itsenäisten suoritusten lkm Keskeytykset	Lukio läpi kolmessa vuodessa Mahdollisuus mm. vieraiden kielten opiskeluun Toteutunut Itsenäisten kurssien lkm alle 1 % Toteutunut Negatiivisten keskeytysten lkm alle 1 % lukuvuodessa Toteutunut: 0% Poissaolojen määrä saadaan pienentymään, rangaistuksia ei tarvitsisi antaa, henkilöstön tavoitettavuus suunnitelman mukainen Toteutunut osittain, kirjallisten varoitusten lkm plagioinnista ja vilpistä 5 kpl. Jatko-opintoihin sijoittuminen valtakunnan keskitason mukaisesti. Toteutunut Vähintään 1 edustaja 4 edustajaa Positiivinen palaute Toteutunut
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Opiskeluhuollon tasokkuus	Opiskeluhuollon suunnitelman toimivuus, opiskelijoiden poissaolot, kasvatuskeskustelujen ja kirjallisten varoitusten määrät, opiskeluhuollon henkilöstön tavoitettavuus	
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Hyvät valmiudet jatko-opintoihin korkeasteelle	Jatko-opintoihin sijoittuminen	
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Kunnan nuorisovaltuusto	Lukiolta edustus	
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Opiskelijoiden ja huoltajien tyytyväisyys lukio-koulutuksen laatuun ja järjestämiseen	Mitattava palaute	
Monikulttuurisuus on kunnan voimavara	Asuntomahdollisuus pitkämatkalaisille (ei sosiaalisin perustein)	Mahdollisuus toisen asteen opintoihin Suomussalmella	Toimiva ja turvallinen asuminen Toteutunut
Monikulttuurisuus on kunnan voimavara	Kulttuurikasvatus – eri kulttuurien ymmärrys	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen	Laaja ja monipuolinen kulttuurituntemus Toteutunut
Päämäärä: Suomussalmella on elämä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon kanssa, sen rytmissä			

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen olemaisuutta	Luonto/Kulttuuriaiheet opintomatkat – yhteistyökumppaneiden kanssa	Järjestetyt opintomatkat	Opiskelijoilla tarjolla vähintään kerran lukuvuodessa -> mahdollisuus osallistua vähintään kerran opintojen aikana vähintään yhdelle opintomatkalle Toteutunut

Perustelut/Toiminta:

Suomussalmen lukio tarjoaa laadukkaan ja monipuolisen yleissivistävän koulutuksen edistyksellisen ja teknologiataidoiltaan ajan tasalla olevan ammattitaitoisen henkilöstön opastuksella turvallisessa ympäristössä. (Toiminta-ajatus 2018–2019)

Opetuksessa pyrimme tarjoamaan kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit sekä koulukohtaisina soveltavina kursseina mm. tukikursseja lukion alussa ja kertauskursseja ennen ylioppilaskirjoituksia. Tukikurssit ovat tarpeen, koska lukiossamme ei ole keskiarvorajaa ja olemme paikkakunnan ainoa 2. asteen oppilaitos. Opiskelija-aines on siten hyvin heterogeenistä ja tarvitaan myös muita opiskelijoita tukevia toimia.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit toteutetaan opiskelijoiden valintojen ja talousarvion sallimissa rajoissa (minimiryhmäkoko 10). Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien kohdalla teemme yhteistyötä kumppanuuslukioden kanssa menojen tasapainottamiseksi. Tällä olemme pystyneet takaamaan laajan kieli- ja tarjontamme (saksa, ranska ja venäjä) sekä reaaliaineiden laajan tarjonnan.

Filiaaliyhteistyö on viime vuosina vähentynyt siinä määrin, että on tarvetta kysellä muistakin kunnista yhteistyöhalukkuutta. Uuden teknologian helppokäyttöisyys ja tarvittavan laitteiston keveys (Skype) mahdollistaa sen, että yhteyksiä voidaan luoda helposti melkein mihin päin tahansa ilman suuria alkuinvestointeja. Tällä turvaisimme edelleen esim. harvinaisempien kielten opetuksen.

Lukuvuonna 2018–2019 kaikki opiskelijat käyvät lukiota vuonna 2016 (2015) voimaan astuneen lukion opetussuunnitelman mukaisesti. Tulevana keväänä yo-tutkinto on kokonaan sähköinen, mutta se ei tarkoita, että kaikki olisi valmista. Sähköistä koetta kehitetään edelleen ns. virtuaalipalvelimen käyttöönoton myötä. Tälle syksyille hankitut uudet palvelinkoneet mahdollistavat tämän palvelinmuodon käytön. Henkilöstö on pääosin jo koulutettu tätä varten ja kokeiden pito tällä tekniikalla on koettu toimivaksi.

Olemme tietoisesti pyrkineet näkymään paikallisesti enemmän ja näin yhdellä tapaa vaikuttamaan positiiviseen opiskelijakehitykseen. Teemme tiivistä yhteistyötä eri yritysten, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa unohtamatta kuitenkaan perustehtäväämme yleissivistävänä oppilaitoksena, jonka toimintaa määrittää tiukasti opetussuunnitelma.

Opiskelijoita lukiossa on tällä hetkellä 115. Pienenevät ikäluokat tulevat vaikuttamaan tulevaisuudessa opiskelijamääräämme, vaikka tänä vuonna ja ehkä parina seuraavanakin vuonna laskua ei vielä paljoa näy. Suomussalmen lukio: "The best basis for the future".

Lukion toiminnasta järjestetään tiedotustilaisuus.

Vastuuhenkilöt:

rehtori Julia Pohjanoja-Kela, julia.pohjanoja-kela@edu.suomussalmi.fi puh. 044-5710 264

LUKIOKOULUTUS	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	12,8	12,2	11,6	11,6	11,7
Henkilöstömenot, €/asukas	99,59	94,29	94,01	97,11	103,40
Toimintakulut, €/asukas	137,56	131,80	134,36	133,91	140,70
Toimintakate/asukas	130,96	127,87	125,36	131,02	136,62
Opiskelijoita 20.9.	105	115	114	114	119
Valtionosuus €/oppilas	8156,53	8531,76	8218,88	7458,74	7458,74

KIANTA-OPISTO

18450 KANSALAIPOISTO KIANTA-OPISTO	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	118 157,48	102 740,00	102 740,00	117 634,35	114,5	-14 894,35
TOIMINTAKULUT	-661 909,61	-688 909,13	-688 909,13	-604 352,14	87,7	-84 556,99
TOIMINTAKATE	-543 752,13	-586 169,13	-586 169,13	-486 717,79	83,0	-99 451,34
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-1 155,55	X	1 155,55
TILIKAUDEN TULOS	-543 752,13	-586 169,13	-586 169,13	-487 873,34	83,2	-98 295,79

Tehtävä

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseksi, elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiselle. Kianta-Opisto edistää aktiivista kansalaisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa alueen kulttuuria ja sivistystä.

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksen mukaisesti (investoiden).			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Kustannustehokas suunnittelu sekä koulutusten ja kurssien kustannusten hallinta	Kurssikustannusten seuranta: - kurssien määrä/ muut kurssit - valtion osuustunnit/ muut kurssit - kurssien täyttöaste - opiston kokonaisrahoitus	Kianta-Opiston toiminnassa tavoitellaan kestäviä kustannusrakenteita ja seurataan kustannusten kehittymistä peilaten valtakunnan tasoon. <i>Kianta-Opiston kustannusrakennetta on sopeutettu henkilösiirrolla ja tarkalla kuluseurannalla ja tästä johtuen kulujen vähentyminen on nähtävissä. Kuitenkin toteutuneiden kurssien kokonaismääränä kasvoi vaikka syyslukukaudella käynnistettiin talouden tasapainottamisohjelma.</i>

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Koulutuksien ja kurssien monipuolinen toteutus. Erilaiset tukimuodot opiskelijoille: Opintosetelit Kaikukortti Kausikortti	Opiskelijamäärän kehittyminen ja kursseille pääsyaste. Opintosetelikurssien määrä ja osallistujien määrä. Kaikukortin käyttöaste. Kausikorttien käyttöaste.	Aktiivinen kuntalainen Elävät kylät <i>Kianta-Opiston toiminnassa osallistujien, niin miesten kuin naistenkin määrän kasvoi. Kaiku- ja kausikortin käyttö on vakiintuneella tasolla. Valtion vuosittain vähenevät opintoseteliavustukset käytettiin jo keväällä, jonka seurauksena osa kursseista siirtyi opiskelijoille omakustanteisiksi.</i>
Kunnan palveluja	Palvelutarpeiden kartoitus	Kurssialoitteiden määrä	Asiakas tarpeeseen vas-

järjestetään asiakaslähtöisesti	ja kurssialoitteet ohjaavat asiakaslähtöiseen toimintaan. Kurssitoteutuksien kehittämisen yhteiskumppaneiden kanssa.	ja kurssipalautteiden laadun huomioiminen koulutussuunnittelussa. Kurssipalautteet asiakkailta ja sidosryhmiltä.	taaminen. <i>Asiakastoiveisiin on vastattu hyvin. Kumppaneista erityisesti järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehty työn on kasvanut tämän vuoden aikana.</i>
---------------------------------	---	---	---

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin	Opetustilaisuuksissa tarjotaan luontoon ja virkistykseen liittyviä teemoja ja elämyksiä.	Kurssien toteutuksissa hyödynnetään luonto- ja hyvinvointiteeman aihealueita.	Hyvinvoiva kuntalainen. Paikallisen omaleimaisen kulttuurin ja sivistyksen tukeminen. <i>Kianta-Opiston kurssitarjonta on monipuolista, sillä tarjolla on ollut 6 840 tuntia ja joista hyvinvointiin painottuvaa opetusta on ollut 1 882 tuntia. Matkailuopastuksesta valmistui viisi uutta opasta ja kuusi aktiivisuusnäytön auktorisoimaa opasta.</i>
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuri-toiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Opetustilaisuuksien toteutusten monipuolistaminen ja laaja-alainen tarjonta. Medianäkyvyyden edistäminen eri kanavissa Monikulttuurisuuteen sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Kurssien ja opiskelijoiden lukumäärän jakautuminen eri teemojen ja aihealueiden toteutuksissa. Medianäkyvyys	Osallistuva kuntalainen. Paikallisen omaleimaisen kulttuurin ja sivistyksen tukeminen ja vahvistaminen. <i>Kianta-Opiston kurssitarjonta koostuu 15 opetuksen pääluokasta. Digitaalisuutta hyödynnetään opetuksessa (mm. ryhmäliikunta, etäluennot). Somekanavilla esitellään opetusta viikoittain ja tiedotetaan uusista kursseista. Kianta-Opisto on saanut erillislähtökohtaisen kansainvälistymiseen (24 kk).</i>

Perustelut/Toiminta

Toiminnan tavoitteissa on otettu huomioon asutuksen harveneminen ja ikärakenteen muutos. Toimintaa suunnitellaan yhteistyössä eri hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin eri kohderyhmien tarpeita. Sivukyliä asukkaiden osallistumismahdollisuuksia parannetaan viemällä opetusta verkkoon. Henkilöstölle on tarjottu tilaisuuksia perehtyä digitaaliseen pedagogiikkaan niin koulutustumisen kuin seminaarissa Kainutlaatuinen opettaja.

Lukuvuodeksi 2018 - 2019 myönnetty vähenevä valtionavustus opintosetelit kohdennettiin sosiaalisesti ja taloudellisesti heikossa asemassa suomussalmelaisille maksuttomina kursseina jo kevät kaudella. Järjestöjen ja yhdistysten kanssa on tänä vuonna tehty rakentavaa yhteistyötä niin koulutuksien kuin luentojen muodossa.

Vastuhenkilö:

Tarja Peitsaho, rehtori

puh. 044 775 3148

KIANTA-OPISTO	TP2016	TP2017	TP 2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	3+ 60 top	3+ 60 top	3,4 + 62	3,2 + 60 top	2,7 + 88 top
Henkilöstömenot, €/asukas	52,86	47,75	51,30	52,98	49,22
Toimintakulut, €/asukas	83,32	77,96	83,36	88,56	78,22
Toimintakate/asukas	69,45	63,68	68,48	75,35	63,00
Opiskelijoita kv.	4484	4182	4272	4000	3414
Valtionosuustunnit, kpl	7394	6753	7075	6800	6600

KULTTUURIPALVELUT

18460 KULTTUURIPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTA TUOTOT	13 678,87	8 300,00	8 300,00	9 232,14	111,2	-932,14
TOIMINTAKULUT	-171 396,91	-163 560,19	-163 560,19	-154 541,41	94,5	-9 018,78
TOIMINTAKATE	-157 718,04	-155 260,19	-155 260,19	-145 309,27	93,6	-9 950,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-157 718,04	-155 260,19	-155 260,19	-145 309,27	93,6	-9 950,92

Tehtävä

Kulttuuripalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Alan kehityksen seuraminen	Koulutuksien määrä	Koulutuspäiviä 2-5 pv/htv Toteutunut
	Kehityskeskustelut	Osallistuminen	1/vuosi Toteutunut

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Tapahtumat ja kulttuurituotannot	Kulttuuripalvelujen tarjonnassa huomioidaan erilaiset kohde-ryhmät ja osallistujat	Tapahtumia järjestetään eri kohdeyleisöille. Lapset ja nuoret huomioidaan päiväko- ja koululaisesityksillä. Toteutuminen: <i>Tarjontaa on järjestetty eri kohdeyleisöille. Eri kohde-ryhmät on huomioitu kouluis- sa, päiväkodeissa ja hoitoko- deissa.</i>
		Tarjonnassa otetaan huomioon eri taiteen- alat	Vierailuesityksiä järjestetään eri taiteenaloilta. Toteutunut
		Yhteisölliset tapahtu- mat	1-2 yhteisöllistä tapahtumaa / vuosi. Esim. Taiteiden Yö Toteutunut
	Tuetaan ja edistetään kuntalaisten omaa kulttuuritoimintaa	Kulttuurin kohdeavus- tukset	Avustukset jaetaan vuosit- tain. Mahdollistetaan kunta- laisten omien tuotantojen

			toteutus. Toteutuminen: Avustuksina jaettu 6950 euroa.
Palveluja kehitetään paikallisesti yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Hankkeet	Hyvien toimintakäytäntöjen kehittäminen	Saadaan aikaan uusia kulttuurisisältöjä ja / tai parantuneita toimintaedellytyksiä
	Yhteiset produktiot	Säännöllisesti toistuvat tapaamiset paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa uusien ideoiden synnyttämiseksi	Yhteisön tarpeesta lähtevät uudet avaukset Toteutuminen: Jatkettu Pakko sanoa!-teatterifestivaalin kehittämistä kohti vuosittain toistuvaa tapahtumaa. Käynnistetty kirjallisuusmatkailuhankkeen toimenpiteitä.
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Asiakaspalautteen huomioiminen kulttuurisisältöjä suunniteltaessa	Asiakaspalaute	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan asiakkaiden toiveita esiintyjävalinnoissa ja muussa toiminnassa Toteutunut
Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa	Yhteistyö Suomussalmen Näyttämöyhdistyksen kanssa	Yhteistyösopimuksessa määritetyt Näyttämöyhdistyksen vastuut	Yhteistyösopimuksessa asetettujen vastuiden toteutuminen Toteutunut
	Uudistetun kesäteatterialueen hyödyntäminen	Kesäteatterialueella järjestetyt tapahtumat	Kesäteatterialuetta hyödynnetään erilaisissa tapahtumatuotannoissa Toteutuminen: Kesäteatterialue on vuokrattu yhteen ulkopuolisen järjestäjän tapahtumaan vuonna 2019. Lisäksi on vahvistettu kesäteatterialueelle ulkopuolisen järjestäjän musiikkitapahtuma kesäksi 2020.
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Kulttuurirahaston tunnustuspalkinto	Myönnetään kulttuurityössä ansioituneelle toimijalle	Jaetaan kerran vuodessa Toteutuminen: Tunnustuspalkinto myönnettiin Laura Matilaiselle.
	Museotoiminta	Vahvistetaan kotiseudun tuntemusta	Eri ikäluokat kiinnostuvat oman kotiseudun historiasta Toteutuminen: Toteutunut. Museon aukiolokausi 23.6 – 18.8.2019
	Soiva Metsä	Soivaa metsää hyödynnetään tapahtumapaikkana ja osana matkailutarjontaa.	Pidetään huolta kunnosta ja järjestetään tapahtumia muutamien vuosien välein. Toteutunut

Perustelut/Toiminta

Kulttuurilla on oma arvonsa kunnan imagon kannalta ja merkitystä elinkeinoelämälle sekä hyvinvoinnille. Järjestetään monipuolisia kulttuuritilaisuuksia kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin ja edistetään kuntalaisten itse tuottamaa kulttuuria. Kunnan sisällä tapahtuvan yhteistyön lisäksi tehdään yhteistyötä kunnan ulkopuolisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Vuoden 2019 kulttuurin kohdeavustuksia leikataan 7000 euroon nykyisestä 10 000 eurosta. Harrastajakulttuurirahaston tunnustuspalkinnon palkintosumma puolitetaan nykyisestä 1000 eurosta 500 euroon. Museon aukioloaikaa supistetaan kattamaan kesän kiireisin aika, 21.6.–18.8.2019. Samalla museon henkilöstömäärää vähennetään.

Vastuuhenkilö:

Kulttuurituottaja Joni Kinnunen

puh. 044 511 9871

KULTTUURIPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	2,1	1,8	1,2	1,34	1,34
Henkilöstömenot, €/asukas	11,78	9,35	8,52	7,82	7,84
Toimintakulut, €/asukas	23,80	22,21	21,59	21,03	20,00
Toimintakate/asukas	19,30	19,39	19,86	19,96	18,81

NUORISOPALVELUT

18470 NUORISOPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	217 398,44	179 800,00	179 800,00	142 250,51	79,1	37 549,49
TOIMINTAKULUT	-487 658,60	-450 648,00	-450 648,00	-404 874,45	89,8	-45 773,55
TOIMINTAKATE	-270 260,16	-270 848,00	-270 848,00	-262 623,94	97,0	-8 224,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-270 260,16	-270 848,00	-270 848,00	-262 623,94	97,0	-8 224,06

Tehtävä: Perustelut/Toiminta

Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Nuorisotyö tukee nuorten elämää siten, että nuoret tunnistetaan yksilönä, ryhmän jäsenenä ja väestöryhmänä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivisesti yhteistyötä kansainvälisestä ja yli kuntarajojen	Kansainvälisiä hankkeita, joissa hyödynnetään EU-rahoitusta	Hankkeiden määrä	1 hanke/vuosi, <i>Toteutuminen: Yksi nuorisotapaamisen Eu-rahoituksella Saksassa</i>
	Yhteistyö Kainuun kuntien kanssa	Koulutusten ja tapahtumien määrä	<i>Toteutuminen: Kaksi yhteistä tapahtumaa</i> 1 hanke/vuosi.
	Toimitaan aktiivisesti maakunnallisissa ja valtakunnallisissa kehittämishankkeissa	Hankkeiden määrä	<i>Toteutuminen: Nuorten Kainuu -hanke toteutui</i>

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso

Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Täydennyskoulutukset Työnohjaus Kehittämiskeskustelut	Koulutuksien määrä Säännöllisyys Henkilöstön osallistuminen	Kaksi päivää/henkilö toteutui Yksi/kuukausi, toteutui Kehittämiskeskusteluja Yksi/vuosi, toteutui
---	---	---	--

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Nuorisovaltuuston toiminta vakiintuu Virranjakaja – remppatallin toiminta vakiintuu Tuetaan vertaistoimintaa ja nuorten omia projekteja. Lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan järjestäminen	Kokouksien määrä Lausuntojen ja aloitteiden määrä Aukiolokerrat Leirien, retkien ja tapahtumien lukumäärä/osallistujamäärät Nuorisotilan aukiolokerrat/käyntikerrat	Neljä/vuosi <i>Toteutuminen: 4 kokousta, 4 aloitetta, 3 kannanottoa, 1 lausunto.</i> 140. <i>Toteutuminen: 230 käyntikertaa, 520 käytötuntia</i> 15/300 <i>Toteutuminen: 18 tapahtumaa/ n. 580 osallistujaa.</i> Tavoite 220/4400. <i>Toteutuminen: Avoinna 212 / 6360.</i>
Kunnan palvelujen järjestetään asiakaslähtöisesti	Palvelutarpeen kartointus, ohjaus sekä tuki yksilöllisesti Palveluihin ohjaaminen ja hyvä yhteistyö	Party, Parent ja Sovarimittarit Yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden palautteet	90 % nuorista tyytyväisiä palveluun ja 70 % jatkosijoittuu. <i>Toteutuminen: Mittarit käytössä. Jatkosijoittuminen 38 % koulutukseen tai työhön, 3 % muihin palveluihin</i> Palveluita on saatavilla riittävästi ja oikea aikaan <i>Toteutuminen: Etsivä nuorisotyö aloitti yhteistyön Hyrynsalmen kanssa syyskuussa 2019. Etsivät tekevät palvelutarpeen kartoituksen. Nuorisopalvelut opinnollistettiin</i>
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa	Tarjotaan nuorille työkokeilu-, kuntouttava työtoiminta-, kesätyö- ja palkkatukipaikkoja. Vaikutetaan paikallisella ja valtakunnallisella tasolla	Määrä Koulutukset, tutkimuksiin osallistuminen, suorat yhteydenotot	40. Toteutuminen 35. On pystytty vaikuttamaan valmisteilla oleviin ja nuorten elämään vaikuttaviin muutoksiin. <i>Toteutus: vaikuttaminen</i>

			<i>paikallisesti ja alueellisesti sekä valtakunnallisesti TPY:n kautta.</i>
--	--	--	---

**Päämäärä: Suomussalmella on elävä ja omaleimainen kulttuuri.
Elämme luonnon kanssa, sen rytmissä**

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaista	Kaiku-korttien jakaminen nuorille Tarjotaan lapsille ja nuorille luonto- ja kulttuurielämyksiä	Toteutuksessa hyödynnetään kulttuuri- ja luontoaiheita.	Luonnon ja oman kulttuurin arvostus ja merkitys kasvaa. <i>Toteutus: Emme käyttäneet Kaiku-korttia. Luonnossa kalastusulkoilu-, marjastus ja rantapäiviä.</i>

Yhteiskunnan muutokset ovat nopeita, joten palveluiden on toimittava joustavasti ja laadukkaasti vastaten muuttuviin tarpeisiin. Vuonna 2019 nuorisovaltuuston ja Virranjakaja -remppatallin toiminta vakiintui osaksi nuorten palveluita. Nuorisotilan ja Virranjakajan kävijämäärät nousivat ja syksystä aloitettiin koulun hävikkiruuan jako lapsille ja nuorille. Taloudellisen tilanteen vuoksi Oilolan toiminta lakkautettiin kunnallisena toimintana. Nuoret olivat mukana tapahtumien ja toiminnan suunnittelusta toteutuksessa. Työpajan kehittämiseen ja etsivään nuorisotyöhön haettiin ja saatiin saadaan kohdennettua valtionavustusta. Nuorisopalveluiden työtehtävät opinnollistettiin.

Vastuuhenkilö:

Nuorisosihteeri Eija Järvenpää

puh. 044 5488949

NUORISOPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	9,2	9	9	8	8
Henkilöstömenot, €/asukas	42,67	41,09	39,61	40,19	36,91
Toimintakulut, €/asukas	63,78	64,59	61,42	57,93	52,40
Toimintakate/asukas	33,89	33,94	34,04	34,82	33,99

LIIKUNTAPALVELUT

18480 LIIKUNTAPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	425 575,80	390 390,00	390 390,00	409 967,08	105,0	-19 577,08
TOIMINTAKULUT	-1 265 563,04	-1 171 763,61	-1 171 763,61	-1 222 713,63	104,3	50 950,02
TOIMINTAKATE	-839 987,24	-781 373,61	-781 373,61	-812 746,55	104,0	31 372,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 466,22			-8 154,67	X	8 154,67
TILIKAUDEN TULOS	-845 453,46	-781 373,61	-781 373,61	-820 901,22	105,1	39 527,61

Tehtävä

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	Liikuntayhteistyö naapurikuntien (Hallan hiihto), ystävyyskunta Kalevalan piirin (Venäjä) sekä ACES-verkoston kanssa	Tapahtumien määrä	3-4 tapahtumaa/vuosi. Toteutuminen: Kalevalan lasten joukkueet osallistuivat Sprinttihiihtoihin ja lasten kesäleirille. Suomussalmen lentopallojoukkue osallistui Kalevalassa olevaan turnaukseen. Kalevalan piirin joukkue osallistui päättäjien golf-simulaattori kisaan. Hallan hiihto järjestettiin yhteistyössä Hyrynsalmen kanssa.
	Yhteistyö Kainuun kuntien ja eri liikuntatoimijoiden (Kainuun Liikunta, KAMK) kanssa.	Tapahtumien / hankkeiden määrä	2-3 kansainvälistä tapahtumaa/vuosi Toteutuminen: The Ruthless Raja ja Raatteen maraton. KRV-20 järjestelyt aloitettiin.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Yhteistyö muiden ACES European Town of Sport –tunnuksen saaneiden kanssa Korpikainuu goes Digi –hankkeen kautta.	Tapahtumien osallistumismäärä	Kansainvälisten ja kansallisten osallistujien lisääntyminen. Kunnan tunnettuuden lisääminen. Toteutuminen: Korpikainuu goes Digi-hanke saatiin päätökseen vuonna 2019. Jatkohankkeelle ei saatu rahoitusta.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimitasuunnitelman noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Koko henkilöstö	2-5 pv/hlö. Toteutui. Kehityskeskustelut siirrettiin alkuvuoteen 2020. Työyhteisössä noudatettiin työterveyshuollon toimitasuunnitelmaa.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella.	Tapahtumia järjestetään yhteistyössä urheiluseurojen, järjestöjen, yritysten ja Kainuun Soten kanssa.	Tapahtumien määrä Asiakaspalaute	4-6 tapahtumaa/vuosi. Toteutui. Tyytyväiset asiakkaat. Toteutuminen: Suora asiakaspalaute kirjattiin ylös ja mahdollisiin epäkohtiin puututtiin. Palautte oli pääosin positiivista.
Kunnan palvelut järjest-	Eri asiakasryhmien tar-	Ohjattua liikuntaa järjes-	Asiakasmäärien pysymi-

tään asiakaslähtöisesti.	peisiin vastaaminen teemalla: ”Liikuntaa kaikille - vauvasta vaariin”. Kunnan liikuntatilat ovat maksuttomia urheiluseurojen ohjatuilla vuoroilla. Lasten liikunnan harrastamisen tukeminen Liikuntapaikkojen pitäminen kunnossa ja esteettömyyteen panostaminen.	tetään kaiken ikäisille erityisryhmät mukaan lukien. Liikuntaryhmien osallistujamäärät Jää- ja uintiurheilun tukeminen Kävijämäärät Asiakaspalaute	nen nykyisellä tasolla. Toteutuminen: Kylpylän liikuntaryhmiin osallistui 11 459 henkeä. Lisäystä edelliseen vuoteen 13 %. Urheiluseurojen vuorot olivat maksuttomia kunnan liikuntasaleissa. SuPS:n lasten jäävuoromaksuja tuettiin 35 000 eurolla ja Rastin uimajaoston uintitoimintaa 2 000 eurolla. Lapsiharrastajien määrässä tapahtui pientä laskua. Rastin uintitoiminta ei toteutunut syksyllä 2019. Toteutuminen: Kylpylän kokonaiskävijämäärä lisäytyi edellisvuodesta 5 %. Kylpylän kävijämäärä vuonna 2019 oli 51 766 (+2461) ja kuntosalin 30 225 (+1725) Tyytyväiset asiakkaat. Asiakaspalaute liikuntapaikkojen kunnosta on ollut pääsääntöisesti positiivista.
--------------------------	---	--	---

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin.	Järjestetään liikuntatapahtumia eri vuoden aikoina luontoa hyödyntäen.	Osallistuneiden lukumäärä	Osallistujamäärän lisääntyminen. Raatteen marssille osallistui 35 % edellisvuotta enemmän.

Perustelut/Toiminta

Suomussalmen kunnan liikunnassa toimittiin kuntastrategian ja liikuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Kuntalaisille tarjottiin sellaisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten säännöllistä liikkumista koko elämänkulun ajan. Erityis- ja terveystoimintaa tarjottiin yhdessä Kianta-Opiston kanssa.

Kylpylässä tarjottiin ensisijaisesti uimaopetusta, vesiliikuntaryhmiä ja kuntosaliohjausta. Kylpylän liikuntaryhmiin ja uimaopetukseen osallistuneita oli 13 % edellisvuotta enemmän. Kylpylän ja kuntosalin kävijämäärät nousivat noin 5 % edellisestä vuodesta. Kuntosalissa oli yht. 30 225 kävijää ja kylpylässä 51 766.

Ice Skating tour –luistelutapahtuma sekä liikunnallinen lasten kesäleiri järjestettiin. Koululaisten yleisurheiluja ja hiihtokilpailut toteutettiin perusopetuksen kanssa.

Yhteistyössä Hyrynsalmen kunnan kanssa järjestettiin Hallan hiihto –laturetki 30.3.2019. Yhteistyössä Kainuun Liikunnan, paikallisten matkailuyritysten, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa järjestettiin luontoliikuntaa tukevia tapahtumien, kuten The Ruthless Raja (hiihto/läskipyöräily), Raatteen Marssi (278), Raatteen Maraton sekä Marjastuksen MM-kisat.

Suomussalmen kunta osallistui Korpikainuu goes Digi-hankkeeseen, jonka tavoitteena oli mm. paikallisten nuorten osallistaminen, innovatiivisten liikuntapalvelujen kehittäminen sekä kestävän kehityksen edistäminen. Järjestettiin kolmen kunnan välinen iWall digi-kilpailu, jossa Suomussalmi tuli toiseksi.

Rastin uimajaoston lasten uimakouluvuoroihin ja SuPS:n jääkiekkojaoston lasten jäävuoromaksuihin käytettiin yht. 37 000 € sekä maksettiin Suomussalmella vuonna 2020 pidettävän Kainuun Rastiviikon kartoituskuluja 35 000 € sekä rakentamiskuluja 5 000 €. Urheilustipendejä jaettiin 7 SM-tason urheilijalle yhteensä 2 335 €.

Liikuntapalvelut oli mukana suunnittelemassa esteetöntä kävelyreittiä Ämmänsaaren keskusta. Tämä kuntalaisten ja matkailijoiden turvallista liikkumista edistävä hanke saatiin päätökseen. Jätkänpuiston sukelluslaiturin rakentaminen ei sisällynyt teknisen toimen talousarvioon, joten sen rakentaminen ei toteutunut.

Liikuntahallin saneeraukseen ei saatu OKM:n rahoitusta, joten hanke aloitettiin kunnan omalla rahoituksella.

Vastuuhenkilö:

Liikuntasihteeri Pirjo Neuvonen

puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	9,25	9,25	8,50	8,50	9,25
Henkilöstömenot, €/asukas	43,68	42,12	42,15	43,22	46,86
Toimintakulut, €/asukas	156,14	154,07	159,39	151,92	158,26
Toimintakate/asukas	99,93	99,77	105,79	101,73	105,20
Avustusmäärärahat, €	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Avustuksia saaneet, kpl	7	6	5	5	6
Kylpylä-/kuntosalikäynnit, kpl	51 357	48 775	77 801	50 000	81 991
Urheilustipendit, €	3 120	2 775	1 985	2 000	2 335
Stipendejä saaneet, kpl	7	10	7		7
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulut	9 642	10 548	9 944	10 000	11 459

TP2016 lähtien on Kylpylä-/kuntosalikäyntien määrästä vähennetty Kianta-Opiston ryhmissä käyneet.

KIRJASTOPALVELUT

18490 KIRJASTOPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	111 230,73	12 000,00	12 000,00	11 263,53	93,9	736,47
TOIMINTAKULUT	-598 630,16	-504 936,59	-504 936,59	-489 043,29	96,9	-15 893,30
TOIMINTAKATE	-487 399,43	-492 936,59	-492 936,59	-477 779,76	96,9	-15 156,83
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-487 399,43	-492 936,59	-492 936,59	-477 779,76	96,9	-15 156,83

Tehtävä

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille. Kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtaamispaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen, elin

ikäiseen oppimiseen ja monipuoliseen lukutaitoon.

Päämäärä: Kirjastopalvelut kokeilee ja ottaa rohkeasti käyttöön uusia palvelumuotoja. Kirjasto on osaltaan mukana rakentamassa kaikkien kuntalaisten sujuvaa ja turvallista arkea.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmi on rohkea edelläkävijä Aktiivinen yhteistyö Palveluiden kehittäminen	Paikallisten yhteisöjen kanssa kehitetyt tapahtumat erilaisille kohderyhmille Alueellinen kirjastoyhteistyö Kainet-verkkokirjaston päivittäminen Sähköisten palveluiden ja digitaitojen opastaminen E-aineistojen käytön lisääminen Omatoimikirjaston kävijämäärien kasvattaminen	Tapahtumien määrä Koulutusten ja tapahtumien määrä Siirtyminen Finna-verkkokirjastoon Asiakasopastukset E-tietokantojen käyttökerrat Omatoimiaikojen kirjautumismäärät	3 tapahtumaa/vuosi 3-5/vuosi Käytössä 12/2019 mennessä 15 kertaa/vuosi 2019 5000 käyttökertaa vuonna 2019 80 kirjautumista / viikko Toteutuminen: Tapahtumia, koulutuksia ja asiakasopastuksia järjestettiin tavoitteiden mukaisesti. Finna-verkkokirjasto otettiin käyttöön lokakuussa. E-aineistoja lainattiin yhteensä 6968 kertaa, eKirjaston tilastojen mukaan tietokantoja käytettiin 908 kertaa. Omatoimiaikojen kirjautusmäärä oli keskimäärin 73 per viikko.
Ketään ei jätetä Yhteisöllisyyden lisääminen	Kohtaamispaikka kuntalaisille Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön Aktiivinen osallistuminen sosiaaliseen mediaan Lukemisen tukeminen	Aukiolotunnit / viikko Kirjaston tapahtumien lukumäärä Facebook, Instagram Lukuneuvoja-palvelun kehittäminen	85 h/viikko 40 tapahtumaa/vuosi Jatkuva päivitys Palvelun markkinointi vuoden 2019 aikana Toteutuminen: Aukiolotunnit säilyivät suunnitellun mukaisina. Kirjaston tiloissa järjestettiin 70 erilaista tapahtumaa.

			Sosiaalisen median tilejä päivitettiin säännöllisesti. Lukuneuvoja-palvelua ei kehitetty vuonna 2019.
Kirjasto kaikille	Kirjastoautotoiminta Palvelutalon kirjako-koelma Yhteistyö Celia-kirjaston kanssa Erityisryhmistä huolehtiminen	Kattava reitistö Kokoelmatyö Asiakkuudet ja aineiston välittäminen Kotipalvelu, ryhmäkoti Tähtelä	N. 130 pysäkkiä Kokoelman vaihto kolme kertaa vuodessa Asiakkuuksien lisääminen Asiakkuuksien lisääminen Toteutuminen: Kirjastoauton pysäkkejä oli yhteensä 136. Palvelutalon kirjakokoelmaa päivitettiin suunnitellusti. Celian asiakkaita saatiin lisää, kotipalvelun asiakasmäärä säilyi vuoden 2018 tasolla.

Perustelut/Toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvellen kaikkia kuntalaisia.

Kirjastopalvelut huomioi toiminnassaan vuoden 2017 alusta tulleen kirjastolain asettamat tehtävät. Kirjasto oli aktiivisesti mukana kehittämässä Kainet-kirjastojen yhteistyötä ja kimpan yhteistä kokoelmaa hyödynnettiin seutulainauksen avulla. Kirjastoautoyhteistyötä Hyrynsalmen kunnan kanssa jatkettiin. Galleria Kiepiässä pidettiin vaihtuvia näyttelyitä ja yleisötilaisuuksia läpi vuoden. Kirjasto vastasi myös Ilmari Kianto -näyttelyn ja kotiseutuarkiston toiminnasta. Palveluiden saavutettavuutta ylläpidettiin omatoimiaikojia ja sähköisiä palveluita hyödyntämällä.

Kirjastopalveluiden tulot koostuivat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, kaukopalvelumaksuista sekä palautuskehotus- ja myöhästymismaksuista.

Vastuhenkilö:

Kirjastotoimenjohtaja Anette Karjalainen puh. 044 581 1488

KIRJASTOPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	7,3	6,7	6,2	6,2	6,2
Henkilöstömenot, €/asukas	36,58	35,55	33,37	33,76	33,75
Toimintakulut, €/asukas	66,37	66,39	76,14	64,91	63,30
Toimintakate/asukas	64,12	64,52	61,99	63,37	61,84
Muita mittareita:					
Kokonaislainaus/asukas	14,97	14,20	15,25	15,0	15,97
Fyysiset käynnit/asukas	7,73	7,26	8,07	8,0	9,35
Verkkokäynnit:	20 670	22 200	31 192	23 000	28 360
Näyttelyt	18	18	13	15	15
Tapahtumat	43	40	32	40	70
Tapahtumiin osallistujat	688	1299	455	700	593
Käyttäjäkoulutukset	16	17	21	15	41
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	294	286	351	300	674

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO
Suomussalmen toimipiste

18495 MUSIIKKIOPISTO Suomussalmen opetuspiste	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
TOIMINTATUOTOT	1 068,07	1 000,00	1 000,00	345,92	34,6	654,08
TOIMINTAKULUT	-103 995,71	-98 110,00	-98 110,00	-84 101,39	85,7	-14 008,61
TOIMINTAKATE	-102 927,64	-97 110,00	-97 110,00	-83 755,47	86,2	-13 354,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TILIKAUDEN TULOS	-102 927,64	-97 110,00	-97 110,00	-83 755,47	86,2	-13 354,53

Tehtävä:

Kainuun musiikkiopisto tarjoaa laadukkaat musiikkiopistopalvelut paikkakunnalla.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Soitinopetusta opetusta järjestetään kysynnän mukaan Opetuksen järjestäjän (Kajaanin kaupunki) kanssa käydään vuosittain vuoropuhelua musiikkiopistopalvelujen järjestämisestä	Asiakaspalaute Oppilaiden määrä ja tutkintojen suorittaminen	Tasolla hyvä Monipuolinen opetustarjonta kustannustehokkaasti.

Perustelut/Toiminta:

Musiikkiopistopalvelut hankitaan Kajaanin kaupungilta sopimuksen mukaisesti. Opetusta ostetaan vuonna 2019 Kainuun musiikkiopistolta n. 80 h/ viikko.

Toteutuminen

Kainuun musiikkiopistossa opiskeli 72 oppilasta. Oppiaineena oli baritonitorvi, harmonikka, huilu, kitara, musiikin perusteet, piano, rummut, saksofoni, sello, sähkökitara ja viulu. Ryhmäopetukseen (lasten muskari, kuorot) osallistui yhteensä 44 oppilasta. Opetustunnit vähenivät suunnitellusti edellisestä vuodesta. Toimipisteessä oli 2798 opetustuntia. Suomussalmella järjestettiin 8 konserttia, joissa oli yleisöä yhteensä 759 henkilöä ja esiintyjä yhteensä 194.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

puh. 044 523 4020

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO S-salmi	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Toimintakulut, €/asukas	11,31	11,09	13,10	12,61	10,89
Toimintakate/asukas	11,18	10,97	12,96	12,48	10,84
Opetusta ostettu, tuntia	93	93	93	93	80

TEKNINEN LAUTAKUNTA

1850 TEKNINEN LAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	10 336 270,35	9 947 103,00	9 947 103,00	9 868 141,19	99,2	78 961,81
TOIMINTAKULUT	-11 811 772,65	-11 293 164,63	-11 293 164,63	-11 141 924,40	98,7	-151 240,23
TOIMINTAKATE	-1 475 502,30	-1 346 061,63	-1 346 061,63	-1 273 783,21	94,6	-72 278,42
POISTOT JA ARVONALEN	-4 298 215,53	-3 479 290,27	-3 479 290,27	-3 322 167,38	95,5	-157 122,89
TILIKAUDEN TULOS	-5 773 717,83	-4 825 351,90	-4 825 351,90	-4 595 950,59	95,2	-229 401,31

18510 TEKNINEN HALLINTO	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	80 636,66	112 640,00	112 640,00	97 578,61	86,6	15 061,39
TOIMINTAKULUT	-497 897,27	-633 917,45	-633 917,45	-724 442,43	114,3	90 524,98
TOIMINTAKATE	-417 260,61	-521 277,45	-521 277,45	-626 863,82	120,3	105 586,37
POISTOT JA ARVONALEN		-21 666,67	-21 666,67			-21 666,67
TILIKAUDEN TULOS	-417 260,61	-542 944,12	-542 944,12	-626 863,82	115,5	83 919,70

Tehtävä

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinym-
päristön varmistaminen.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudis- tetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyn- tämällä.	Laaditaan uudet sähköi- set lomakkeet konekes- kukselle	Käyttöönotto	Valmiina vuonna 2019 Toteutuminen On toteutunut.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Kehityskeskustelut Virkistyspäivät Täydennyskoulutus	Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa Toteutuminen Kehityskeskustelut eivät ole toteutuneet 100 %:sti. Virkistyspäiviä on järjes- tetty. Täydennyskoulu- tuksia on ollut tarveläh- töisesti.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Uusien investointien saaminen kuntaan	Hossan ranta- asemakaavan toteutta- minen tarvittavilta osin	Ranta-asemakaavan valmistumisaste	Valmis Toteutuminen On toteutunut.

Perustelut

Maankäyttö ja kaavoitus

Kuntien maankäyttöä ohjaava Kainuun maakuntakaava 2020 valmistui vuonna 2009. Maakuntakaavaa on
täydennetty Kainuun 1. vaihemaakuntakaavalla, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavalla ja Kainuun tuuli-
voimamaakuntakaavalla. Kunnan maankäytön suunnittelussa huomioidaan maakuntakaavan asettamat vaa-

timukset. Suunnittelukaudella maankäytön suunnittelu painottuu rantojen maankäytön yleissuunnitteluun sekä olemassa olevien asemakaavojen ajanmukaistamiseen.

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan tiivistämällä ja ajanmukaistamalla nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaa-voituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien osalla ongelmana on se, että osa tonteista sijaitsee alueilla, joilla kysyntä on vähäistä.

Rantojen käytön yleissuunnittelu kohdistuu keskustaajamien läheisyyteen sekä Hossaan perustetun kansallispuiston lähialueille.

Toiminta

Käynnistetään Hossan alueen ranta-asemakaavan laatiminen ja tuetaan yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavojen laatimista.

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2019 lopussa seuraava tonttivaranto:

Alue	Ao	Ar	Ak	K	T	Yht
Suomussalmi	38	8	2	4	11	63
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	66	12	2	4	11	95
Varatut	-	-	-	-	2	2
Kaikki yht.	66	12	2	4	13	97

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
 Ar = Asuntorivitalo
 Ak = Asuinkerrostalo
 K = Liike- ja toimistorakentaminen
 T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

Toteutuminen

Hossanniemen ja Hossan luontokeskuksen ranta-asemakaavat valmistuivat. Asemakaava-alueella käynnistettiin Ruukinkankaan ja Kurimon alueiden asemakaavamuutokset.

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

TEKNISET PALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	88,6	89,5	87,5	83	83
Henkilöstömenot, €/asukas	436,29	395,20	474,66	441,50	465,42
Toimintakulut, €/asukas	1 257,48	1 284,85	1 589,15	1 451,75	1 442,13
Toimintakate, €/asukas	-117,44	-126,20	-187,68	-173,04	-150,89

Hallinto	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	7,5	7,5	6,5	5,5	5,5
Henkilöstömenot, €/asukas	47,09	43,10	42,95	48,41	68,86
Toimintakulut, €/asukas	66,15	65,85	63,33	81,49	93,77
Toimintakate, €/asukas	-43,60	-52,50	-53,07	-67,01	-81,14
Lautakunnan kokoukset, kpl	13	10	12	10	13

Projektit

18515 PROJEKTIT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	8 262,34	48 750,00	48 750,00	25 607,39	52,5	23 142,61
TOIMINTAKULUT	-37 644,53	-123 500,22	-123 500,22	-63 921,30	51,8	-59 578,92
TOIMINTAKATE	-29 382,19	-74 750,22	-74 750,22	-38 313,91	51,3	-36 436,31
TILIKAUDEN TULOS	-29 382,19	-74 750,22	-74 750,22	-38 313,91	51,3	-36 436,31

Peranganreitin kunnostushankkeessa tarkkaillaan Perankajärven itäpäässä olevan purkaantuvan uittopadon aiheuttamaa Peranganreitin latvajärvien vedenkorkeuksien vaihtelua sekä valuma-alueen kunnostustoimia.

OUMO, eli Oulujoen vesistön puitesopimuksen hankkeessa parannetaan Jalonuoman virkistyskäyttöä luomalla siitä osa esteetöntä kulkureittiä.

KAMORE hanke tähtää Kainuun alueen moottorikelkkareittien ja -urien kunnostamiseen sekä uusien rakentamiseen.

Toteutuminen

Sile-hankkeessa jatkettiin vesistönkunnostustoimenpiteitä. Perangan reitin osalle ei tehty toimenpiteitä.

OUMO –hankkeessa aloitettiin Jalonuoman esteettömän reitin ja laitureiden rakentaminen. Työt tehdään päätökseen kesällä 2020.

KAMORE hankkeessa on aloitettu valmistelevia töitä. Maastotöiden painopiste on vuosilla 2020 ja 2021.

YMPÄRISTÖTEKNIikka

185110 YMPÄRISTÖTEKNIikka	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	492 594,56	678 800,00	678 800,00	224 733,68	33,1	454 066,32
TOIMINTAKULUT	-1 970 207,10	-1 901 439,55	-1 901 439,55	-1 658 016,66	87,2	-243 422,89
TOIMINTAKATE	-1 477 612,54	-1 222 639,55	-1 222 639,55	-1 433 282,98	117,2	210 643,43
POISTOT JA ARVONALEN	-661 650,09	-683 907,46	-683 907,46	-666 237,89	97,4	-17 669,57
TILIKAUDEN TULOS	-2 139 262,63	-1 906 547,01	-1 906 547,01	-2 099 520,87	110,1	192 973,86

Tehtävä

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristöpalvelut tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä.	Hossan joukkoliikenneyhteyksien kehittämisen	Hossan saavutettavuus joukkoliikenteellä	Liikennetarvetta vastaavat yhteydet. Toteutuminen Kesällä 2019 joukkoliikenneyhteyksiä Hossan suuntaan järjestettiin Kuusamon ja Perangan suunnista.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella.	Haja-asutusalueen liikuntapaikkaverkon ylläpito ja kehittäminen yhteistyössä kyläalueilla toimivien yhteisöjen ja yksityisten kanssa Viikonlopun kilpailutapahtumien järjestäminen yhteistyössä urheiluseurojen kanssa.	Latuverkon toimivuus koko kunnan alueella Yhteistyö viikonlopun urheilutapahtumien järjestelyissä	Sopimukset haja-asutusalueen kylien liikuntapaikkojen ja viikonlopun kilpailutapahtumien liikuntapaikkojen hoidosta. Toteutuminen Haja-asutusalueiden latuverkon talvihoidosta on sopimukset 7 toimijan kanssa.
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.	Katujen ja yksityisteiden ylläpito .	Talvihoidon kunnossapidon määräaikaisten noudattaminen.	Reklamaatiot alle 20 Toteutuminen Ei ole toteutunut. Reklamaatioiden määrään on vaikuttanut urakoitsijan vaihtuminen.

Toiminta

Nykytason joukkoliikennepalvelujen ostot yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa turvaamaan nykyiset yhteydet Kajaanin ja Kuusamon suuntiin, sekä Hossan alueen yhteyksien kehittäminen Suomussalmen keskustan ja Kuusamon suunnista.

Haja-asutusalueen käyttäjätarpeen mukaisen latuverkon talvihoito yhteistyössä kylillä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarveharkinta selvitetään vuosittain käyttäjämäärien mukaan.

Yhteistyö urheiluseurojen kanssa viikonlopun urheilukilpailujen järjestelyissä turvaamaan kunnan resurssien järkevän käytön.

Toteutuminen

Joukkoliikenteen kehittämisessä on tehty yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen kanssa, mm. kutsuliikenne Kajaanin lentokentän suuntaan ja kesäaikainen joukkoliikenne Kuusamosta Hossaan. Lisäksi kunnan järjestämä jatkoyhteys kutsuliikenteenä Perangasta Hossaan Kajaani-Kuusamo linjalta on toteutunut kesäaikana 2019.

Haja-asutusalueella olevan latuverkoston talvihoidosta on tehty sopimuksia yhteistyökumppanien kanssa.

Yksitysteiden ja katujen talvikunnossapito kilpailutettiin yhdessä ELY -keskuksen kanssa 2018. Kunnossapitourakan sopimuskausi on 5 vuotta. Yksitysteiden rakentamisen ja kunnossapidon järjestelyä ja avustustoimintaa koskevat ohjeet päivitettiin ja ne hyväksyttiin valtuustossa 10.12.2019.

Ämmänkatu, Voimakatu ja Lukkarinkuja peruskorjattiin. Nuolentien peruskorjausta ei toteutettu, koska siihen ei saatu avustusta. Peruskorjaukseen varatut rahat on siirretty vuodelle 2020.

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	8	8	9	7	7
Henkilöstömenot, €/asukas	48,05	40,70	61,36	57,24	43,18
Toimintakulut, €/asukas	198,66	252,95	254,79	242,77	214,60
Toimintakate, €/asukas	-148,61	-163,95	-175,37	-155,51	-171,53

Muut mittarit	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Kunnossapidettävät yks.tiet, km	640	640	640	640	640
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60	60

Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	25	25
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2 633	2 566	2 566	2 566	2566

Ulkoliikuntapaikat	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70	70
Hiihtolatuja sivukylissä, km	130	130	95	95	95
Pururatoja, km	20	20	20	20	20
Tekonurmikentät, kpl	1	2	3	3	3
Pallokentät, kpl	5	5	5	5	5
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	8	8	5	5	4
Puistoluistelurata, kpl	1	1	-	-	-
Frisbeegolf-rata, kpl	1	1	2	2	2

TILAPALVELUT

Kohderahoitteinen

18530 TILAPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	6 493 503,05	5 929 680,00	5 929 680,00	5 997 859,09	101,1	-68 179,09
TOIMINTAKULUT	-5 295 557,69	-4 797 262,84	-4 797 262,84	-4 640 191,85	96,7	-157 070,99
TOIMINTAKATE	1 197 945,36	1 132 417,16	1 132 417,16	1 357 667,24	119,9	-225 250,08
POISTOT JA ARVONALEN	-3 609 196,37	-2 773 716,14	-2 773 716,14	-2 648 254,29	95,5	-125 461,85
TILIKAUDEN TULOS	-2 411 251,01	-1 641 298,98	-1 641 298,98	-1 290 587,05	78,6	-350 711,93

18535 LUNASTUSSOPIMUKSET	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	113 364,92	110 950,00	110 950,00	113 358,84	102,2	-2 408,84
TOIMINTAKULUT				-615,00	X	615,00
TOIMINTAKATE	113 364,92	110 950,00	110 950,00	112 743,84	101,6	-1 793,84
TILIKAUDEN TULOS	113 364,92	110 950,00	110 950,00	112 743,84	101,6	-1 793,84

Tehtävä

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuk-
sin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Muutetaan toimitiloja yritysten tarpeiden mukaan.	Uudet/ muutetut yritystilasopimukset	10 sopimusta Toteutuminen On toteutunut 10 sopimusta.

Päämäärä: Suomussalmen arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Täydennyskoulutus.	Koulutuspäivät	>1
	Kehityskeskustelut.	Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa
	Virkistyspäivä	Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa

			Toteutuminen On toteutunut.
--	--	--	---------------------------------------

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia palkkatuen- ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille.	Työjakson onnistuminen	Keskeyttäneitä alle 10 % Toteutuminen Palkkatuen- ja kuntouttavaa työtoimintaa on muuallakin kuin tilapalveluissa. Tilapalveluiden osalta ei ole kuluvalle vuodelle tiedossa yhtään keskeyttänyttä.

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Taloutta hoidetaan kestäväällä tavalla. Kiinteistöihin varattavat menot oltava linjassa tuloihin.	Kiinteistöjen toimintakate	Tulot ja menot tasapainossa (+/- 0 tulos) Toteutuminen Kiinteistöihin varatut menot ovat pysyneet linjassa tuloihin nähden. Ainoat ylitykset ovat tulleet ennalta arvaamattomissa vahingoissa.
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit.	Toimivat ja oikein mitoitettut toimitilainvestoinnit.	Käyttäjätyytyväisyys Käyttökustannukset	Hyvä Tasapainossa Toteutuminen Hyvä Tasapainossa

Toiminta

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä peruskorjataan talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa huomioidaan energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomaatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena ovat toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset myydään tai puretaan.

Vuoden 2019 aikana puretaan Suomussalmen kirkonkylän vanha ala-aste.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huolto on tilapalveluiden hoidossa. Vuokratalot ostavat kiinteistöjenhoitopalvelut ns. omakustannushintaan.

Toteutuminen

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä on peruskorjattu talousarvioon varatuilla määrärahoilla. Peruskorjauksissa pyrittiin parantamaan sisäilmanlaatua ja energiataloutta. Asbesti- ja haitta-ainekartoitukset suoritettiin Suomussalmen lukiolle, Ruukinkankaan koululle sekä Suomussalmen terveysasemalle. Sisäilmastoon liittyvä tutkimus suoritettiin Suomussalmen kunnantalolle.

Kuluneen vuoden aikana muutettiin kesäteatterin huoltorakennuksen suihkutiloja wc-tiloiksi ja samalla asennettiin katsomoihin jalkatiloihin lisälaudoitukset tavaroiden tippumisten ehkäisemiseksi. Työpalvelukeskus Miilun pihalle rakennettiin ulkovarasto. Suomussalmen kunnantaloon toimistoja ja liikuntasaloja on remontoitu investoinneissa olleilla määrärahoilla. Suomussalmen kunnantalolle tehtiin uusi kunnanhallituksen huone. Kylpylä Kiannon kuohuissa suoritettiin kesällä huoltokatkos, jossa korjattiin laattojensaumoja, lattia- ja seinäpintoja sekä korjattiin seinä- ja kattopintojen saumoissa olleita kylmäsiltoja.

Suomussalmen kunnan asuntoja korjattiin määrärahojen puitteissa. Teollisuushallien valaistusta muutettiin LED-valoiksi. Kiannonkatu 14 sekä Välskärinkuja 1/Kiannonkatu 37 pihalle rakennettiin roskakatokset. Suomussalmen paloaseman kalustohallin kylmät varastotilat muutettiin lämpimiksi toimistotiloiksi.

Pitämän päiväkodilla remontoitiin wc- ja suihkutiloja sekä kahden eteisen yhteydessä olleet tilat. Lisäksi ulko-ovet uusittiin ja ulkopihan leikkivarusteet ja yleisilmettä paranneltiin.

Suomussalmen kirkonkylän vanhan koulurakennuksen purku aloitettiin vuoden 2018 loppupuolella ja sen purkaminen saatiin valmiiksi vuoden aikana. Purkutyömaan loppusiivous suoritetaan vuoden 2020 aikana. Ruukinkankaan F-, G- ja H-siiven tyhjennys suoritettiin vuoden aikana ja niiden purkaminen suoritetaan vuoden 2020 alkupuolella.

Kiinteistöjen vikailmoitusohjelma on ollut käytössä, mutta edelleen suurin osa vikailmoituksista tulee sähköpostilla tai puhelimitse. Kuluvin vuoden aikana tilapalveluissa työskennelleen eläkkeelle jääneen työnjohtajan tilalle palkattiin uusi työnjohtaja. Karhulanvaaran/kirkonkylän alueelle palkattiin uusi kuukausipalkkainen laitosmies, koska edellinen laitosmies valittiin työnjohtajan tehtäviin.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huoltoa hoidettiin omakustanteisesti.

Vastuuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund

puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	22,3	22,5	23,5	25,5	24,5
Henkilöstömenot, €/asukas	108,16	90,20	127,16	103,23	110,74
Toimintakulut, €/asukas	490,91	490,95	673,56	616,69	600,59
Toimintakate, €/asukas	+180,18	+203,80	+152,37	+145,57	+175,73

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Koulurakennukset	17 978	17 978	16 533	16 533	16 071
Hallintorakennukset	11 219	11 219	11 219	11 219	11 219
Laitosrakennukset	16 088	16 088	18 542	18 542	18 542
Teollisuusrakennukset	39 198	39 198	39 198	39 198	39 198
Vapaa-ajan rakennukset	12 741	12 741	12 741	12 741	12 597
Muut rakennukset	34 419	34 419	29 353	29 353	22 653
Asuinrakennukset	11 643	11 643	11 643	11 643	11 001

PALO- JA PELASTUSTOIMINTA

18550 PALO- JA PELASTUSTOIMINTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1-12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTAKULUT	-711 069,00	-793 144,00	-793 144,00	-728 444,00	91,8	-64 700,00
TOIMINTAKATE	-711 069,00	-793 144,00	-793 144,00	-728 444,00	91,8	-64 700,00
VUOSIKATE	-711 069,00	-793 144,00	-793 144,00	-728 444,00	91,8	-64 700,00

Palo- ja pelastustoiminnan hoitaa Kajaanin kaupungin organisaatioon kuuluva Kainuun aluepelastuslaitos. Palotoimen kustannukset on jaettu vuodesta 2005 alkaen kuntien kesken talousarviovuotta edeltäneen vuoden lopun asukasluvun suhteessa.

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT
Kohderahoitteinen

18560 RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	3 077 438,81	3 020 033,00	3 020 033,00	3 339 159,85	110,6	-319 126,85
TOIMINTAKULUT	-3 136 857,32	-2 967 475,23	-2 967 475,23	-3 162 888,17	106,6	195 412,94
TOIMINTAKATE	-59 418,51	52 557,77	52 557,77	176 271,68	335,4	-123 713,91
POISTOT JA ARVONALEN	-26 619,07			-6 550,20	X	6 550,20
TILIKAUDEN TULOS	-86 037,58	52 557,77	52 557,77	169 721,48	322,9	-117 163,71

18561 RUOKAPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	1 746 213,38	1 724 700,00	1 724 700,00	1 968 943,14	114,2	-244 243,14
TOIMINTAKULUT	-1 850 605,55	-1 707 437,99	-1 707 437,99	-1 929 530,85	113,0	222 092,86
TOIMINTAKATE	-104 392,17	17 262,01	17 262,01	39 412,29	228,3	-22 150,28
POISTOT JA ARVONALEN	-25 012,41			-3 774,67	X	3 774,67
TILIKAUDEN TULOS	-129 404,58	17 262,01	17 262,01	35 637,62	206,5	-18 375,61

18562 SIIVOUSPALVELUT	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTATUOTOT	1 331 225,43	1 295 333,00	1 295 333,00	1 370 216,71	105,8	-74 883,71
TOIMINTAKULUT	-1 286 251,77	-1 260 037,24	-1 260 037,24	-1 233 357,32	97,9	-26 679,92
TOIMINTAKATE	44 973,66	35 295,76	35 295,76	136 859,39	387,8	-101 563,63
POISTOT JA ARVONALEN	-1 606,66			-2 775,53	X	2 775,53
TILIKAUDEN TULOS	43 367,00	35 295,76	35 295,76	134 083,86	379,9	-98 788,10

Tehtävä

Ruoka- ja siivouspalvelun toiminnan tavoitteena on tuottaa suositusten mukaisia ja sopimuksiin perustuvia palveluja asiakkaille.

Ruokapalvelut

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Käytetään sopimustuotteita, aterioiden oikea hinnoittelu.	Suoritelaskenta	€/ ateria Toteutuminen Aterian keskihinta €/ kpl 2019 3,77 2018 3,73 2017 3,80 2016 4,16
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat.	Hankintojen oikea kohdentaminen käytettyihin tuotteisiin nähden. Lähiiruoka.	Kustannustehokkuus. Paikallistuotteiden käyttö.	Toteutuminen Elintarvikkeet ostettu sopimustoimittajilta hankintasopimusten mukaisesti. Toteutuminen Leipä lähileipomosta ja

	Uusien monikäyttöisten laitteiden hankinta.	Laitteiden käyttöaste	tuore kala ostettu mahdollisuuksien mukaan lähilyrittäjältä. Toteutuminen Hankittu uusia koneita vain rikkiöntyneiden tilalle, korjattu jos on ollut vielä käyttöikä jäljellä.
--	---	-----------------------	---

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Jamix-ruokatuotanto-ohjelman maksimaalinen hyödyntäminen. Jamix-LifeCare- potilas-korttiohjelman käyttöön ottaminen. Ovatep-omavalvonta ohjelman käyttäminen tabletilla. ATOP -ohjelman hankinta mitoitukseen ja kustannuslaskentaan. Asiakasryhmäkohtaiset suositusten mukaiset ruokalistat. Erityisruokavalioiden huomioiminen.	Henkilökunnan osaaminen. Järjestelmän toimivuus. Tarkastuksen taso. Mitoitus. Asiakastyytyväisyys kyselyt. Ajantasaiset tiedot erityisruokavalioista.	Jamix-ohjelman käyttäminen sujuu kaikilta. Toteutuminen Sujuva tilausjärjestelmä josta saadaan myös ulkoinen laskutus suoraan. Oiva -arvosana 2019 kaikissa tarkastetuissa kunnan keittiöissä OIVALLINEN Atop-ohjelmaa ei hankittu. Laatuarviointi hyvä, Laatupalaverit käyty SOTEn kohteissa. Huomioidaan erityisruokavalio tilaukset. Tilaukset saadaan keittiölle lomakkeella.
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Kouluttautuminen uusiin tehtäväkokonaisuuksiin. Virkistyspäivä Kehityskeskustelut	Koulutuspäivät Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	2,3 pv / hlö Pidetty Käyty 100 %, TVA tehty 100 %

Päämäärä: Ketaan ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Monikulttuurisuuden huomioiminen.	Eettiset ruokavaliot	Tarjotaan päiväkodeissa ja kouluissa uskonnon tai muun eettisen syyn mukainen ruokavalio.

Siivouspalvelut

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita.	Kustannukset	2019 2,19 2018 2,12 2017 2,08 2016 2,24 2015 2,25

Päämäärä: Suomussalmelle arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso

Henkilöstö on hyvin-voivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Ajankohtaiset koulutukset/ yli kuntarajojen. Virkistyspäivä Kehityskeskustelut	Koulutukset muutostilanteessa ja henkilöstön koulutustarpeet huomioiden. Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	Koulutukset 2 pv/ hlö Toteutuminen Kerran vuodessa, pidetty Kerran vuodessa, käyty 100 % ja TVA tehty 100 %
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestään asiakaslähtöisesti.	Puhtaanapidon palvelusopimukset.	Laatuarviointi	Toteutuminen Palvelusopimuksia päivitetään tilojen toiminnan muuttuessa.

Toiminta

Olemme edelläkävijöitä ateria- ja puhtaanapitopalveluiden järjestämisessä maakunnallisesti. Olemme huippuosajia ja viihdymme hyvin työssämme. Arvomme ovat asiakaslähtöisyys, laatu, luotettavuus, työn ilo ja usko tulevaisuuteen.

Tuotamme taloudellisesti laadukkaita ateria- ja puhtaanapitopalveluja kainuulaisille asiakkaille. Palvelussa pidämme tärkeänä asiakaslähtöisyyttä ja osaavaa henkilökuntaa.

Ruukinkankaan koulu toimii väistötiloissa Alvarin pihalla ja Ruukinkankaan pihalla olevissa konteissa sekä vanhassa verotoimistossa. Alvarin vanha keittiö on peruskorjattu alaluokkien oppilaiden ruokailua varten ja sinne on siirretty työntekijät eri pisteistä. Kianta-Opiston liikuntaryhmät toimivat Jalonniemessä olevissa tiloissa. Lukion oppilaat ruokailevat Ruukinkankaan koulun ruokalassa. Siivous- ja ruokapalvelut huolehtii tilojen siivoamisesta sekä oppilaiden ruokailujen hoitamisesta näissä tiloissa.

Liikuntahallin peruskorjaus ja Pitämän päiväkodin remontti sekä Virastotalon ikkunoiden uusiminen (parkki-alueen etelänpuoleiselta seinältä) tuo muutoksia työntekijöiden työtehtäviin.

Toteutuminen

Nivan koulutoiminta loppui kesäkuussa ja määräaikaisen työntekijän työsuhde loppui. Liikuntahallin remontti alkoi toukokuussa. Liikuntahallin työntekijä siirtyi kohteeseen josta työntekijä jäi eläkkeelle. Tehtävien uudelleen järjestäminen tuli kyseeseen Alvarissa yhden keittiötyöntekijän siirryttyä Siikarannan keittiölle. Terveysaseman ruokalan loppuminen (kannattavuus syistä) aiheutti myös keittiötyöntekijän töiden uudelleen järjestämisen.

Ruukin vanhempainyhdistys teki aloitteen kouluilta ylijääneen ruoan hyödyntämisestä nuorisotalolla. Ruokapalvelut selvittivät, miten käytännön asiat ja hygieniavaatimukset saadaan kuntoon. Ohjeet saatiin SOTE:n terveystarkastajalta ja niin aloitettiin kokeilu, jossa Alvarin keittiöltä jäänyttä ylijäämäruokaa annetaan nuorisotalolle. Nuorisotalolta haetaan arkipäivisin (ti – pe) keittiöltä jäänyttä ruokaa, jonka nuorisotalo annostelee ja jäähdyttää kylmältaassa. Kokeilu onnistui ja ruokaa meni hyvin lapsille ja nuorille, ja niin käytäntö jäi voimaan.

Oppisopimuksella oleva työntekijä saatiin väistötilojen siivoukseen ja lomittamaan siivoojia. Pitämän päiväkodin remontin aikana otettiin Hakaeskarien tila käyttöön päivähoitoyksikkönä. Kaikille työntekijöille tuli lisää opiskeltavaa kun uusia ohjelmia otettiin käyttöön henkilöstöhallinnossa. Lisäksi esimiehille tuli uusia ohjelmia laskujen maksuun liittyen. Työajanseuranta -ohjelmaan päästiin hieman tutustumaan loppuvuodesta. Henkilöstön TVA aloitettiin.

Vastuhenkilö:

Ruokapalvelupäällikkö Merja Heikkinen puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	42	42	41	38	38
Henkilöstömenot, €/asukas	221,80	204,86	223,76	211,82	220,21
Toimintakulut, €/asukas	375,02	368,58	398,98	381,47	409,38
Toimintakate, €/asukas	-6,96	+18,61	-4,67	+6,70	+22,82

Muita mittareita	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	174 156	170 000	182 580	150 000	165 800
Valmistetut ateriat, kpl (sote)	258 818	273 000	265 528	267 000	232 400
Siivottava pinta-ala, m ²	48 300	46 506	51 202	44 500	40 000

RAKENNUSVALVONTA

18620 RAKENNUSVALVONTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	48 459,42	70 000,00	70 000,00	69 646,52	99,5	353,48
TOIMINTAKULUT	-115 952,58	-124 504,72	-124 504,72	-134 003,32	107,6	9 498,60
TOIMINTAKATE	-67 493,16	-54 504,72	-54 504,72	-64 356,80	118,1	9 852,08
POISTOT JA ARVONALEN	-750,00			-1 125,00	X	1 125,00
TILIKAUDEN TULOS	-68 243,16	-54 504,72	-54 504,72	-65 481,80	120,1	10 977,08

Tehtävä

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntäen.	KuntaNet 7 -version käyttöönotto.	Päätökset/ vuosi	Kaikki luvat käsitellään sähköisesti. Toteutuminen Paperihakemuksia otettiin vastaan 5 kpl. KuntaNet 7 käyttöön huhtikuussa. Rakennusluvat 93 kpl. Toimenpideluvat 101 kpl. Ilmoitukset 5 kpl. Poikkeamisluvat 13 kpl.
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Kouluttautuminen hallitsemaan lainsäätelyn muutokset.	Lupakäsittelyn ja neuvonnan hallinta.	Viivytyksetön ja sujuva lupakäsittely. Toteutuminen Lupakäsittelyssä oli ruuhkaa kevään aikana johtuen KuntaNet 7-version käyttöönotosta.

Toiminta

Lupapiste -palvelun käyttö aiheuttaa talousarvioon lisäkustannuksia.
Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä yhtenä päivänä viikossa, maanantaisin.

Toteutuminen

Sähköisistä asiointipalveluista tuli ylimääräisiä kustannuksia, jotka ylittivät budjettiin varatun määrärahan. KuntaNet 7-version käyttöönotto huhtikuussa toi luparuuhkaa. Ohjelmiston käyttöönotto ja käyttäminen ei sujunut ongelmitta. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta järjestettiin vähintään yhtenä päivänä viikossa.

Vastuuhenkilö:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen

puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	9,42	8,85	9,9	11,03	11,30
Toimintakulut, €/asukas	11,49	11,07	14,75	16,00	17,34
Toimintakate, €/asukas	-1,83	-2,69	-8,58	-7,00	-8,33
Rakennus- ja toimenpideluvat, kpl	211	192	155	200	194

YMPÄRISTÖNVALVONTA

18640 YMPÄRISTÖNVALVONTA	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	30 272,93	25 000,00	25 000,00	25 804,60	103,2	-804,60
TOIMINTAKULUT	-84 231,69	-75 420,84	-75 420,84	-93 322,97	123,7	17 902,13
TOIMINTAKATE	-53 958,76	-50 420,84	-50 420,84	-67 518,37	133,9	17 097,53
TILIKAUDEN TULOS	-53 958,76	-50 420,84	-50 420,84	-67 518,37	133,9	17 097,53

Tehtävä

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja muun ympäristönsuojelun edistäminen siten, että sillä turvataan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntäen.	Lupapiste -palvelun käyttöönotto.	Päätökset/ vuosi	Paperiton toimisto. Toteutuminen Ei toteutunut, Lupapiste.fi ei soveltunut ympäristönvalvontaan kattavan lainsäädännön edellyttämien lupien valmisteluun ja käsittelyyn.
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Kouluttautuminen hallitsemaan lainsäätelyn muutokset.	Lupakäsittelyn ja neuvonnan hallinta.	Viivytyksetön ja sujuva lupakäsittely. Toteutuminen Lupien käsittelyssä ja muissa säätelyn asettamissa velvoitteissa ei viivästyksiä.

Toiminta

Suomussalmen kunnassa olevat luvanvaraiset toiminnot jättävät pienen ekologisen jalanjäljen. Lupamenettely ja rekisteröinti suoritetaan lakisääteisesti ja toimintojen valvonta valvontasuunnitelman mukaisesti. Valvontasuunnitelman käyttöönotolla ja lupakäsittelyn kautta annetuilla määräyksillä ehkäistään ympäristöhaittojen syntymistä ja edistetään monimuotoisen luonnonympäristön säilymistä. Vesistön kunnostushankkeita jatketaan ja tavoitteena on ihmistoiminnan vaikutuksesta muuttuneiden vesistöjen tilan parantaminen.

Toteutuminen

Ympäristöviranomaisessa käsiteltävien asioiden hoitamisessa ei ollut viivästyksiä. Luvat, ilmoitukset, tarkastuspöytäkirjat ja muut lain asettamat velvoitteet saatiin hoidettua hyvässä aikataulussa. Valvontasuunnitelman toteuttaminen jäi puutteelliseksi. Kunnan ympäristönhoidon väki vaihtui osittain ja viherrakennuskohteita oli hieman normaalia enemmän, joten työresurssija kului kunnan viherrakennus- ja ympäristöhankeissa.

Vastuhenkilö:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 044 384 341

ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS

Kohderahoitteinen

1870 ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	1 151 125,34	1 187 973,00	1 187 973,00	1 105 435,65	93,1	82 537,35
TOIMINTAKULUT	-605 571,99	-629 867,59	-629 867,59	-457 292,16	72,6	-172 575,43
TOIMINTAKATE	545 553,35	558 105,41	558 105,41	648 143,49	116,1	-90 038,08
POISTOT JA ARVONALEN	-428 982,53	-436 913,11	-436 913,11	-439 587,14	100,6	2 674,03
TILIKAUDEN TULOS	116 570,82	121 192,30	121 192,30	208 556,35	172,1	-87 364,05

18711 VESILAITOS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	323 245,12	338 279,00	338 279,00	309 945,19	91,6	28 333,81
TOIMINTAKULUT	-212 859,33	-194 279,07	-194 279,07	-173 162,11	89,1	-21 116,96
TOIMINTAKATE	110 385,79	143 999,93	143 999,93	136 783,08	95,0	7 216,85
POISTOT JA ARVONALEN	-127 863,76	-132 776,59	-132 776,59	-131 331,75	98,9	-1 444,84
TILIKAUDEN TULOS	-17 477,97	11 223,34	11 223,34	5 451,33	48,6	5 772,01

18712 VIEMÄRILAITOS	Tilinpäätös 2018	TA 2019	TA Muutosten jälkeen 2019	Tot. 1 -12.2019	1-12.2019 /TA2019 muut.jälk %	TA - Tot. 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		EUR
TOIMINTA TUOTOT	827 880,22	849 694,00	849 694,00	795 490,46	93,6	54 203,54
TOIMINTAKULUT	-392 712,66	-435 588,52	-435 588,52	-284 130,05	65,2	-151 458,47
TOIMINTAKATE	435 167,56	414 105,48	414 105,48	511 360,41	123,5	-97 254,93
POISTOT JA ARVONALEN	-301 118,77	-304 136,52	-304 136,52	-308 255,39	101,4	4 118,87
TILIKAUDEN TULOS	134 048,79	109 968,96	109 968,96	203 105,02	184,7	-93 136,06

Tehtävä

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen viranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla.	Asiakastytyväisyys.	Tiedonsaanti paranee. Toteutuminen Tiedotuksia on ollut myös kunnan nettisivuilla

	Tekstiviestillä tiedottaminen toiminnan häiriöistä.	Tiedonvälityksen nopeus	ja facebookissa. Tiedonsaannin nopeutuminen. Toteutuminen Tekstiviestejä vesilaitoksen asiakkaille on lähetetty n. 15 kpl. Tekstiviestien määrä on vaihdellut muutamista kymmenistä useisiin satoihin/lähetys.
--	---	-------------------------	--

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto	Kustannukset	Kustannusten nousu enintään yleisen kustannustason nousun suuruinen. Toteutuminen v. €/m ³ Myyty vesi -17 2,06 303 000 -18 2,05 289 882 -19 1,69 270 581
	Verkostojen saneerausta lisätään.	Vuotovesien määrä	Vähenee 10 % Toteutuminen Vuotovesien määrä laskutusta vedestä on 49 %. Vuotovesien määrä laskutusta jätevedestä on 76 %.

Toiminta

Vesihuoltolaitoksen toiminnan tarkoituksena on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen taloudellisesti. Ennakoivat huollot ja verkostosaneeraukset suunnitellaan siten, että vesikatoksia on vähän ja nekin ovat lyhyitä. Katkoksista tiedotetaan tekstiviestipalvelun avulla.

Vesihuoltoa kehitetään vuonna 2016 päivitetyn kehittämissuunnitelman mukaan. Vesihuoltolaitoksen toimintaa valvotaan valvontatutkimusohjelman mukaan. Vesi- ja viemäriverkoston saneerausta jatketaan.

Toteutuminen

Lukkarinkujalla on vesi- ja viemäriverkostoa saneerattu 140 m. Ämmänskadulla on viemäriverkoston tarkastuskaivoja saneerattu 6 kpl ja Papinkujalla on betoniviemärin sisään sujutettu muoviviemäriä 230 m.

Nuottamiehentielle on rakennettu paineviemäriä 500 m ja vesijohtoa 150 m.

Kirkonkylän paineenkorotuslaitoksen vesikatko on peruskorjattu.

Hossanniemen ja luontokeskuksen ranta-asemakaava alueille on tehty muutokset vesi- ja viemärintisuunnitelmiin.

Vesijohtoverkoston korjauksia on tehty 7 kpl, joista isoja ja pitkäaikaisia vuotoja on ollut 3 kpl. Isoista vuodoista kaksi on ollut vesistöön (Kiantajärveen ja Isoon-Pitämään) ja yksi metsään Taivalalasella.

Vastuhenkilö:

Vesihuoltopäällikkö Timo Moilanen

puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Henkilöstömäärä	3,8	4	4,5	4	4
Henkilöstömenot, €/asukas	23,49	24,57	25,80	26,45	6,46
Toimintakulut, €/asukas	72,45	75,86	77,02	80,97	59,19
Toimintakate, €/asukas	+71,80	+66,12	+69,40	+71,74	+83,89

	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Vesijohtoverkoston pituus, km	185	185	185	185	185
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12	12
Pumpattu vesimäärä, m ³	367 836	385 000	364 705	365 000	403 578
Laskutettu vesimäärä, m ³	297 324	303 000	289 882	291 535	270 581
Viemäriverkoston pituus, km	114	114	114	114	115
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	545 897	743 000	487 568	545 000	454 615

Suomussalmen vesihuoltolaitos on kirjanpidossa eriytetty taseyksikkö.

Tunnuslukuja:	2019	TP 2018
Liikely- tai alijäämä/asukas	25,39	13,07
Liikelyjäämä/poistot, %	44,63	23,96

Vesihuoltolaitoksen ylijäämä 196 175,72 euroa vuodelta 2019 sijoitetaan omaan pääomaan.

Korvaus jäännöspääomasta

Vuosi	2019	2018
Ed.tp:n jäännöspääoma	2 476 125,22	2 759 218,68
Korko (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	0,5	0,5
Jäännöspo:n korko*	12 380,63	13 796,09

7.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2019

Ulkoiset ja sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 190 996		5 190 996	5 213 130	22 134	100
Maksutuotot	722 700		722 700	775 221	52 521	107
Tuet ja avustukset	898 793		898 793	928 280	29 487	103
Muut toimintatuotot	6 358 960		6 358 960	6 402 134	43 174	101
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstökulut	-14 792 345		-14 792 345	-14 915 669	-123 324	101
Palvelujen ostot	-45 520 196	-2 605 000	-48 125 196	-46 603 565	1 521 631	97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 877 551		-3 877 551	-3 691 514	186 036	95
Avustukset muille	-1 220 170		-1 220 170	-803 311	416 859	66
Avustukset liikelaitoksille						
Muut toimintamenot	-3 744 372		-3 744 372	-3 640 727	103 645	97
Toimintakate	-55 983 184	-2 605 000	-58 588 184	-56 336 022	2 252 161	96
Verotulot	28 166 000	-1 459 000	26 707 000	26 867 411	160 411	101
Valtionosuudet	30 426 000	244 000	30 670 000	30 747 134	77 134	100
Rahoitustulot ja menot			0			
Korkotulot muilta	13 760		13 760	31 308	17 548	228
Korkotulot liikelaitoksilta			0			
Muut rahoitustuotot muilta	234 470		234 470	511 068	276 598	218
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta			0			
Korkomenot	-169 500		-169 500	-212 109	-42 609	125
Muut rahoitusmenot	-131 700		-131 700	-31 236	100 464	24
Vuosikate	2 555 846	-3 820 000	-1 264 154	1 577 554	2 841 707	-125
Poistot ja arvonalentumiset			0		0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 123 444		-4 123 444	-3 956 408	167 037	96
Arvonalentumiset				-1 161	-1 161	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-1 567 598	-3 820 000	-5 387 598	-2 380 014	3 007 583	44
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys-				-5 046	-5 046	
Rahastojen vähennys +				27 481	27 481	
Tilikauden ali- ylijäämä	-1 567 598	-3 820 000	-5 387 598	-2 357 580	3 030 018	44

7.3. Investointiosan toteutumisvertailu

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2019				
	Ta-määräraha	Kustannukset	%	Poikkeama
Investoinnit				
Menot	7 950 000	2 574 300	32,38	5 375 700
Tulot	745 000	31 432	4,22	713 568
NETTO	7 205 000	2 542 868	35,29	4 662 132
Kv 12.11.2019 § 34 inv. vähennys -4,664 M€, arvioitu netto	3 296 000	2 542 868	77,15	753 132
Kohde				
Kiinteän omaisuuden hankinta 18811	50 000	0	0,00	
Kiinteistöjen hankinta		0		
Maa- ja vesialueiden ostot		0		
		0		
TULOT Kiinteän omaisuuden myynti	0	23 444		
Kiinteistöjen ja maa- ja vesialueiden myynti				
Kiinteistöjen myynti		20 568		
-Kurimo				
Maa-alueiden myynti		2 876		
-Tonttien myynti				
Netto	50 000	-23 444	-46,89	73 444
				0
Kunnanhallitus/Talonrakennus 1883100000	1 000 000	72 781	7,28	927 219
Raatteen Portin kunnostus		8 286		
Ikihongon teollisuushalli		11 809		
Autopower työtila		30 779		
Hossan monitoimitalo		4 760		
Matkailutoimisto		9 248		
Virtasalmen kalasataman laituri		7 899		
Tulot yhteensä	0	0	#JAKO/0!	
Netto	1 000 000	72 781	7,28	927 219
Kunnanhallitus/Irtain omaisuus 18841	50 000	16 893	33,79	33 107
Tietohallinto, Dynasty 10	20 000	888		
Tiedonohjaussuunnitelma (TOS)	10 000	180		
Pesukone, Työpalvelukeskus Miilu	10 000	8 073		
Kunnanhallituksen kokoustilan kalustus	10 000	7 753		
Tulot	0	0		
Netto	50 000	16 893	33,79	
Kunnanhallitus/Aineeton käyttöomaisuus 18821				
Arvopaperit	20 000	62 220	311,10	-42 220
Tulot	0	0		
Netto	20 000	62 220	311,10	-42 220
Osakkeiden hankinta:				
Monetra Oy		720		
Kainuunmeren Työterveys Oy		61 500		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2019				
	Ta-määräraha	Kustannukset	% Poikkeama	
Sivistyslautakunnan irtaimisto 1884200000	204 000	38 800	19,02	165 200
Liikuntahallin kalusteet	120 000			
Päiväkodin kalusto, varhaiskasvatus	50 000	0		
Alvarin ICT-opetusluokan kalusto	16 000	20 800		
Lukiokoulutus, sähköistyvä yo-koe	18 000	18 000		
Tulot	50 000	0		50 000
Päiväkodin kalusto, varhaiskasvatus	50 000	0		
Netto	154 000	38 800	25,19	115 200
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ				
(sis. vesihuoltolaitoksen) Menot	6 626 000	2 383 606	35,97	4 242 394
Tulot	695 000	7 988	1,15	687 012
Netto	5 931 000	2 375 619	40,05	3 555 381
Talonrakennus yhteensä 1883200000, menot	5 114 000	1 735 419	33,93	3 378 581
Tulot	505 000	0	0,00	505 000
Netto	4 609 000	1 735 419	37,65	2 873 581
Kulut				
Talonrakennus	5 054 000	1 702 510	33,69	3 351 490
Terveyskeskus	300 000	153 224		
Kesäteatteri, Mutterikahvion katon uusiminen ja katsomon lautalisäys	30 000	7 808		
Liikuntahallin peruskorjaus	1 644 000	821 199		
Alvarin piha-alueen pk, suunnittelu	10 000	2 326		
Voimakatu 3, pienteollisuustilan kunnostaminen	50 000	19 259		
Tulevaisuuden koulu	2 000 000	134 239		
Miilu, ulkovarasto	35 000	63 694		
Virastotalo, valt.salin ja khal kokoustilat	20 000	44 940		
Kylpylä, huoltokorjaukset	25 000	11 778		
Paloaseman kalustohallin toimistomuutos	250 000	155 815		
Karhulanvaaran koulun IV-muutos	70 000	7 029		
Taivalalasen päiväkotia (Taivalkehto), pk	45 000	20 424		
Alvarin tiivistyskunnostus	10 000	0		
Virastotalo, ääneneristyslevyjien vaihto, liikuntasauvojen uusiminen	70 000	30 621		
Sumetek, valaistuksen uusiminen	10 000	6 425		
Sumetek, kattoremontti	30 000	0		
Kiinteistöjen kattoremontit	125 000	0		
Lääkärintalo 1	10 000	0		
Lukitusten uusiminen	20 000	0		
Roskakatokset	40 000	19 086		
Pitämään päiväkotia, sisäpuolen remontti	250 000	198 682		
Lämmitysjärjestelmät	10 000	5 960		
Tulot	505 000	0		505 000
Liikuntahallin peruskorjaus	505 000			
Asuntojen kunnostus, 1883250000	60 000	32 909	54,85	27 091
Tykkiniementie 7		32 909		
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS yhteensä 18851	920 000	402 579	43,76	517 421
Tulot		7 988		-7 988
Netto	920 000	394 591	42,89	525 409

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2019				
	Ta-määräraha	Kustannukset	%	Poikkeama
Kaavateiden rakentaminen, 1885100000	640 000	279 564	236,31	360 436
Pienkohteet	45 000	2 059		
Voimakadun rakentaminen	185 000	102 550		
Ämmänsäntien lenkin rakentaminen	200 000	74 629		
Lukkarinkujan rakentaminen	170 000	88 526		
Silta Emäjoen yli, suunnittelu	40 000	11 800		
Tievalaistuksen rakentaminen, 188530000	100 000	111 133	111,13	-11 133
-peruskorjaukset ja täydennykset		111 133		
Puistot, torit, leikkikentät, 1885400000, menot	60 000	4 965	8,27	55 035
Tulot		0		
Netto	60 000			
Puistot, torit ja leikkikentät	60 000			
Hyvöyryvaaran muistomerkki		4 965		
Vesirakenteet, 1885500000	30 000	0	0,00	30 000
Tulot	0	0		
Netto	30 000	0		
Liikuntapaikat, 1885700000	90 000	6 916		83 084
Tulot	30 000	7 988		22 012
Netto	60 000	-1 071		61 071
Kulut	90 000	6 916		
Skeittiramppi	20 000	3 751		
Jalonsuoran kehityshanke	40 000			
Esteetön ulkoilureitti taajamaan	30 000	3 165		
Tulot	30 000	7 988		
Jalonsuoran kehityshanke		7 988		
1883290000 Kiinteistöjen pihat	0	0		0
Tulot	0	0		0
Netto	0	0		0
IRTAIMISTO, 1884310000	92 000	104 995		-12 995
Tielana	22 000	26 921		
Siivouskoneet	10 000	9 992		
Tieliikennekäyttöinen mönkijä ja peräkärry	20 000	17 083		
Traktorikaivuri	30 000	45 000		
Sähköiset palvelut	10 000	6 000		
Tuotot	0	0		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2019				
	Ta-määräraha	Kustannukset	%	Poikkeama
ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS, 18871	500 000	140 614	28,12	359 386
Vesilaitos, 1887100000	196 000	86 737	44,25	109 263
Tonttiliittymät ja pienkohteet	20 000	3 643		
Verkostojen peruskorjaus	70 000	49 707		
Hossan verkoston laajennus	70 000	1 680		
Nuottamiehenkujan vesijohto	16 000	12 149		
Kirkonkylän paineenkorotuslaitoksen peruskorjaus	20 000	19 558		
Tulot	56 000	0		
Hossan verkoston laajennus	56 000			
Tulot yhteensä	56 000	0		56 000
Nettomenot vesilaitos	140 000	86 737	61,95	53 263
Viemärlaitos, 1887210000	304 000	53 877	17,72	250 123
Tonttiliittymät ja pienkohteet	42 000	0		
Verkostojen saneeraus	100 000	37 391		
Hossan verkoston laajennus	130 000	4 068		
Nuottamiehenkujan viemärijohto	32 000	12 418		
Tulot:	104 000	0		104 000
Hossan verkoston laajennus	104 000			
Nettomenot	200 000	53 877		146 123
Investoinnit yhteensä	7 950 000	2 574 300	32,38	5 375 700
Investointitulot	745 000	31 432	4,22	713 568
INVESTOINNIT NETTO	7 205 000	2 542 868	35,29	4 662 132
Kv 12.11.2019 § 34 inv. vähennys -4,664 M€, arvioitu netto	3 296 000	2 542 868	77,15	753 132

7.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 556	-3 821	-1 265	1 578	2 843	-225
Satunnaiset erät	0		0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-20		-20	-38	-18	90
Investointien rahavirta			0			
Investointimenot	-7 950	4 664	-3 286	-2 574	712	-22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	745		745	8	-737	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20		20	61	41	205
Toiminta ja investoinnit, netto	-4 649	843	-3 806	-965	2841	-75
Rahoitustoiminta			0			
Antolainauksen muutokset			0			
Antolainasaamisten lisäys muille	-21		-21	0	21	-100
Antolainasaamisten lisäys liikelaitoksille			0			
Antolainasaamisten vähennykset	0		0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys liikelaitoksilta			0			
Lainakannan muutokset			0			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000		4 000	3 995	-5	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 853		-1 853	-1 690	163	-9
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	0	0	#JAKO/0!
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				-1 324	-1 324	

7.5. Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen toteutumisesta

Valtuuston hyväksymä sitovuustaso toimitin (tummennettu) ilman poistoja, sisältää sisäiset erät

		Menoarvio			Tuloarviot			Netto			Poikkeama
2019	sito-	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	%
	vuus										ylitys -
KÄYTTÖ TALOUSOSA											
1810 Keskusvaalilautakunta	N	40 000	42 356	-2 356	30 000	29 918	82	10 000	12 438	-2 438	-24,38
1811 Tarkastuslautakunta	N	21 000	13 263	7 737	0	0	0	21 000	13 263	7 737	36,85
1812 Kunnanvaltuusto	N	44 500	39 104	5 396	0	31	-31	44 500	39 073	5 427	12,20
1813 Kunnanhallitus	N	5 202 619	5 078 473	124 146	714 243	806 141	-91 898	4 488 376	4 272 332	216 044	4,81
18130 Kunnanhallitus	N	989 328	870 952	118 376	154 863	174 630	-19 767	834 465	696 322	138 143	16,55
Luottamushenkilöhallinto	N	667 592	585 262	82 330	0	7 484	-7 484	667 592	577 778	89 814	13,45
Projektit	N	321 737	285 691	36 046	154 863	167 146	-12 283	166 874	118 544	48 330	28,96
Elinvoimapaalvelut	N	780 956	754 915	26 041	28 700	24 630	4 070	752 256	730 285	21 971	2,92
Hallintopaalvelut	N	3 432 334	3 452 605	-20 271	530 680	606 880	-76 200	2 901 654	2 845 725	55 930	1,93
Keskushallinto	N	440 248	423 284	16 964	0	2 580	-2 580	440 248	420 704	19 544	4,44
Henkilöstöpaalvelut	N	993 340	914 060	79 280	72 000	35 806	36 194	921 340	878 254	43 086	4,68
Talouspaalvelut	N	252 712	258 068	-5 357	0	-7 583	7 583	252 712	265 651	-12 940	-5,12
Tietoliikennepaalvelut	N	38 680	44 117	-5 437	0	0	0	38 680	44 117	-5 437	-14,06
Tukipaalvelut	N	383 000	356 221	26 779	0	0	0	364 900	356 221	8 679	2,38
Pakolaisohjaus	N	262 231	227 863	34 368	291 680	166 739	124 941	-29 449	61 124	-90 573	307,56
Työllisyyden hoitaminen	N	1 062 124	1 228 991	-166 867	167 000	409 338	-242 338	895 124	819 653	75 471	8,43
1818 Maakunnallinen yhteistoiminta	E	268 000	267 375	625	0	0	0	268 000	267 375	625	0,23
1819 Sosiaali- ja terveys	E	36 500 000	37 424 504	-924 504	0	0	0	36 500 000	37 424 504	-924 504	-2,53
18400 Sivistyslautakunta	N	15 155 482	15 190 496	-35 014	1 292 130	1 509 097	-216 967	13 863 352	13 681 399	181 953	1,31
Sivistyspaalvelut+projektit	N	169 654	145 875	23 779	1 500	1 190	310	168 154	144 685	23 469	13,96
Varhaiskasvatus	N	2 947 284	2 884 842	62 442	213 500	296 686	-83 186	2 733 784	2 588 156	145 628	5,33
Perusopetus	N	7 823 479	8 033 260	-209 782	343 200	471 598	-128 398	7 480 279	7 561 662	-81 384	-1,09
Koulul.iltapäivätoiminta	N	95 471	79 824	15 647	17 200	17 364	-164	78 271	62 460	15 811	20,20
Toisen asteen koulutus	N	1 041 667	1 087 068	-45 401	22 500	31 565	-9 065	1 019 167	1 055 502	-36 336	-3,57
Vapaa sivistystyö	N	688 909	604 352	84 557	102 740	117 634	-14 894	586 169	486 718	99 451	16,97
Kulttuuripaalvelut	N	163 560	154 541	9 019	8 300	9 232	-932	155 260	145 309	9 951	6,41
Nuorisotoimi	N	450 648	404 874	45 774	179 800	142 251	37 549	270 848	262 624	8 224	3,04
Liikuntapaalvelut	N	1 171 764	1 222 714	-50 950	390 390	409 967	-19 577	781 374	812 747	-31 373	-4,02
Kirjastopaalvelut	N	504 937	489 043	15 893	12 000	11 264	736	492 937	477 780	15 157	3,07
Kainuun Musiikkiopisto	N	98 110	84 101	14 009	1 000	346	654	97 110	83 755	13 355	13,75
1850 Tekninen lautakunta	N	11 293 165	11 141 924	151 240	9 947 103	9 868 141	78 962	1 346 062	1 273 783	72 278	5,37
Tekninen hallinto ja projektit	N	633 917	724 442	-90 525	112 640	97 579	15 061	521 277	626 864	-105 586	-20,26
Ympäristötekniikka	N	1 901 440	1 658 017	243 423	678 800	224 734	454 066	1 222 640	1 433 283	-210 643	-17,23
Tilapaalvelut	N	4 797 263	4 640 192	157 071	5 929 680	5 997 859	-68 179	-1 132 417	-1 357 667	225 250	-19,89
Lunastussopimukset	N	0	615	-615	110 950	113 359	-2 409	-110 950	-112 744	1 794	-1,62
Ruoka- ja siivouspaalvelut	N	2 967 475	3 162 888	-195 413	3 020 033	3 339 160	-319 127	-52 558	-176 272	123 714	-235,39
Palo- ja pelastustoimi	N	793 144	728 444	64 700	0	0	0	793 144	728 444	64 700	8,16
Rakentamisen ohjaus ja valvonta	N	124 505	134 003	-9 499	70 000	69 647	353	54 505	64 357	-9 852	-18,08
Ympäristönsuojelu	N	75 421	93 323	-17 902	25 000	25 805	-805	50 421	67 518	-17 098	-33,91
1090 Eriytetty vesihuoltolaitos	N	629 868	457 292	172 575	1 187 973	1 105 436	65	-558 105	-648 143	90 038	16,13
KÄYTTÖ TALOUS YHTEENSÄ		69 154 633	69 654 786	-500 154	13 171 449	13 318 764	-229 787	55 983 184	56 336 022	-352 839	-0,63
					valtuuston sitovuustasolla ylitys yhteensä (sote ohjeellisesti s					-926 942	-1,66
					valtuuston sitovuustasolla ylitys pl. Sote					-2 438	0,00

		Menoarvio			Tuloarviot			Netto			Poikkeama
2019	sito-	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	%
	vuus										ylitys -
1880 INVESTOINTIOSA	N										ylitys -
Kunnanhallitus	N	1 120 000	151 894	968 106	0	23 444	-23 444	1 120 000	128 450	991 550	88,53
Kiinteä omaisuus	N	50 000	0	50 000	0	23 444	-23 444	50 000	-23 444	73 444	146,89
Talonrakennus/Tilojen hankkiminen	N	1 000 000	72 781	927 219	0	0	0	1 000 000	72 781	927 219	92,72
Tietohallinto ja irtaimisto	N	50 000	16 893	33 107	0	0	0	50 000	16 893	33 107	66,21
Osakkeet ja osuudet	N	20 000	62 220	-42 220	0	0	0	20 000	62 220	-42 220	-211,10
Sivistyslautakunta	N	204 000	38 800	165 200	50 000	0	50 000	154 000	38 800	115 200	74,81
Lukion kalusto, sähköistyvä yo-koe	N	18 000	18 000	0	0	0	0	18 000	18 000	0	0,00
Liikuntahallin kalusteet	N	120 000	0	120 000	0	0	0	120 000	0	120 000	-100,00
Päiväkodin kalusto, Varhaiskasvatus	N	50 000	0	50 000	50 000	0	0	0	0	0	
Alvarin ICT-opetusluokan kalusto	N	16 000	20 800	-4 800	0	0	0	16 000	20 800	-4 800	30,00
Tekninen lautakunta(sis.vesi- ja viemäri)	N	6 626 000	2 383 606	4 242 394	695 000	7 988	687 012	5 931 000	2 375 618	3 555 382	59,95
Talonrakennus*)	N	5 114 000	1 735 419	3 378 581	505 000		505 000	4 609 000	1 735 419	2 873 581	62,35
Kaavateiden rakentaminen*)	N	640 000	279 564	360 436	0	0	0	640 000	279 564	360 436	-56,32
Tievalaistuksen rakentaminen*)	N	100 000	111 133	-11 133	0	0	0	100 000	111 133	-11 133	-11,13
Puistot, torit, leikkikentät*	N	60 000	4 965	55 035	0	0	0	60 000	4 965	55 035	91,73
Vesirakenteet*)	N	30 000	0	30 000	0	0	0	30 000	0	30 000	100,00
Liikuntapaikat	N	90 000	6 916	83 084	30 000	7 988	22 012	60 000	-1 072	61 072	101,79
Teknisen toimen irtaimisto*)	N	92 000	104 995	-12 995	0	0	0	92 000	104 995	-12 995	-14,13
Vesilaitos*)	N	196 000	86 737	109 263	56 000	0	56 000	140 000	86 737	53 263	38,05
Viemärlaitos*)	N	304 000	53 877	250 123	104 000	0	104 000	200 000	53 877	146 123	73,06
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		7 950 000	2 574 300	5 375 700	745 000	31 432	713 568	7 205 000	2 542 868	4 662 132	64,71
*Luettelo rakennuskohteista investointiosan toteutumisvertailussa.											
								Tulo merkitty -			
								tässä osiossa			
TULO SLASKELMAOSA											alitus -
Verotulot	B				28 166 000	26 867 411	1 298 589	-28 166 000	-26 867 411	-1 298 589	-4,61
Valtionosuudet	B				30 426 000	30 747 134	-321 134	-30 426 000	-30 747 134	321 134	1,06
Korkotuotot	B				13 760	31 308	-17 548	-13 760	-31 308	17 548	127,53
Muut rahoitustuotot	E				234 470	511 068	-276 598	-234 470	-511 068	276 598	117,97
Korkokulut	B	169 500	212 109	-42 609			0	169 500	212 109	-42 609	-25,14
Muut rahoituskulut	E	131 700	31 236	100 464			0	131 700	31 236	100 464	76,28
TULO SLASKELMAOSA YHTEENSÄ		301 200	243 345	57 855	58 840 230	58 156 921	683 309	-58 539 030	-57 913 576	-625 454	
RAHOITUSOSA											
Satunnaiset erät	E										
Antolainasaamisten vähennys	B										
Antolainasaamisten lisäys	B	21 000		21 000				21 000		21 000	-100,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 853 000	1 689 854	163 146				1 853 000	1 689 854	163 146	-8,80
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B				-4 000 000	-4 000 000	0	4 000 000	4 000 000	0	0,00
Lyh.aikaisten lainojen vähennys	E										
Lyh.aikaisten lainojen lisäys	E										
Oman pääoman muutos	E										
Muut maksuvalmiuden muutokset	E		1 323 548	-1 323 548					1 323 548	-1 323 548	
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	E	1 874 000	3 013 403	-1 139 403	-4 000 000	-4 000 000	0	5 874 000	7 013 403	-1 139 403	19,40
YHTEENSÄ KAIKKI		79 279 833	75 485 834	3 793 999	68 756 679	67 507 117	1 167 090	10 523 154	7 978 717	-2 544 437	
Sitovuus N = Netto, B = Brutto, E = Ei sitova											

8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1. Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset

	2019		2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 276 152,35		3 363 344,82	
Maksutuotot	748 017,23		737 103,08	
Tuet ja avustukset	928 280,10		1 135 782,22	
Muut toimintatuotot	<u>3 569 812,40</u>	8 522 262,08	<u>3 703 618,26</u>	8 939 848,38
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 124 125,10		-11 234 015,98	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 488 232,33		-3 409 271,59	
Muut henkilösivukulut	-303 311,44		-391 002,88	
Palvelujen ostot	-44 576 740,07		-45 743 414,61	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 639 764,51		-3 776 374,56	
Avustukset	-803 311,19		-966 155,48	
Muut toimintakulut	<u>-922 799,85</u>	-64 858 284,49	<u>-1 415 638,49</u>	-66 935 873,59
Toimintakate		-56 336 022,41		-57 996 025,21
Verotulot		26 867 410,70		25 918 744,42
Valtionosuudet		30 747 134,00		31 363 155,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	31 308,32		14 135,65	
Muut rahoitustuotot	511 067,75		321 451,72	
Korkokulut	-212 108,81		-184 229,88	
Muut rahoituskulut	<u>-31 235,99</u>	299 031,27	<u>-321 425,31</u>	-170 067,82
Vuosikate		1 577 553,56		-884 193,61
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 957 568,00		-4 054 983,97	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-3 957 568,00	<u>-895 428,35</u>	-4 950 412,32
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Tilikauden tulos		-2 380 014,44		-5 834 605,93
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys (-)		-5 046,00		-12 283,05
Rahastojen vähennys (+)		<u>27 480,59</u>		<u>14 226,39</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		-2 357 579,85		-5 832 662,59

8.2. Kunnan rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 577 553,56		-884 193,61	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-37 967,62	1 539 585,94	-6 285,64	-890 479,25
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 574 300,26		-1 588 775,58	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 987,66		55 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	61 411,99	-2 504 900,61	7 570,00	-1 526 205,58
Toiminnan ja investointien rahavirta		-965 314,67		-2 416 684,83
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 994 822,34		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 689 854,41		-1 744 815,23	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	2 304 967,93	-2 000 000,00	-2 744 815,23
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	86 226,56		3 361,75	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	267 972,98		338 385,63	
Korottomien velkojen muutos	-1 677 747,86	-1 323 548,32	2 984 824,14	3 326 571,52
Rahoituksen rahavirta		981 419,61		581 756,29
Rahavarojen muutos		16 104,94		-1 834 928,54
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	11 943 762,35		11 927 657,41	
Rahavarat 1. 1.	-11 927 657,41	16 104,94	-13 762 585,95	-1 834 928,54

8.3. Kunnan tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	58 775 857,49	60 190 557,26	OMA PÄÄOMA	51 247 581,30	53 627 595,74
Aineettomat hyödykkeet	43 521,50	65 835,76	Peruspääoma	37 223 659,06	37 223 659,06
Aineettomat oikeudet	43 521,50	65 835,76	Muut omat rahastot	4 273 874,86	4 296 309,45
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 107 627,23	17 940 289,82
			Tilikauden yli-/alijäämä	-2 357 579,85	-5 832 662,59
Aineelliset hyödykkeet	48 428 329,10	49 882 934,61	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	6 470 289,97	6 473 166,03	VARAUKSET		
Rakennukset	32 374 087,94	34 225 468,47	Poistoero	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 769 296,32	8 144 262,44	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	381 217,80	517 137,14	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	121 622,65	121 622,65	Eläkevaraukset	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja kesken-	1 311 814,42	401 277,88	Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
eräiset hankinnat					
Sijoitukset	10 304 006,89	10 241 786,89	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	119 476,04	33 249,48
Osakkeet ja osuudet	9 352 099,76	9 289 879,76	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Joukkovelkakirjasäämiset	0,00	0,00	Lahjoitusrahastojen pääomat	119 476,04	33 249,48
Lainasaamisot	882 842,28	882 842,28	Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
Muut saamisot	69 064,85	69 064,85	VIERAS PÄÄOMA	21 388 746,00	20 761 525,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 979 945,85	14 231 813,89	Pitkääaikainen	14 310 342,09	12 027 805,39
Saamisot	2 036 183,50	2 304 156,48	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Pitkääaikaiset saamisot	979 069,51	1 024 978,35	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 314 835,27	10 892 766,65
Myyntisaamisot	221 327,07	262 689,63	Lainat julkisyhteisöiltä	166 174,78	315 475,66
Lainasaamisot	757 742,44	762 288,72	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Muut saamisot	0,00	0,00	Saadut ennakot	0,00	0,00
Siirtosaamisot	0,00	0,00	Ostovelat	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamisot	1 057 113,99	1 279 178,13	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	829 332,04	819 563,08
Myyntisaamisot	463 013,52	529 157,10	Siirtovelat	0,00	0,00
Lainasaamisot	20 470,00	42 496,00	Lyhytaikainen	7 078 403,91	8 733 720,54
Muut saamisot	237 902,30	185 097,48	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Siirtosaamisot	335 728,17	522 427,55	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 644 597,38	1 613 309,34
Rahoitusarvopaperit	10 205 727,58	9 861 778,07	Lainat julkisyhteisöiltä	145 995,72	145 083,57
Osakkeet ja osuudet			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 205 727,58	9 861 778,07	Saadut ennakot	208 297,21	217 740,35
			Ostovelat	1 448 624,55	1 581 439,38
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	197 849,24	206 531,54
			Siirtovelat	3 433 039,81	4 969 616,36
Rahat ja pankkisaamisot	1 738 034,77	2 065 879,34	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 755 803,34	74 422 371,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 755 803,34	74 422 371,15			

8.4. Konsernin tuloslaskelma

		2019	2018
Toimintatuotot		53 663 893,71	53 678 469,78
Toimintakulut		-107 120 078,08	-109 354 793,28
Toimintakate		-53 456 184,37	-55 676 323,50
Verotulot		26 802 382,66	25 854 316,12
Valtionosuudet		30 747 134,00	31 363 155,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	18 830,82	23 399,78	
Muut rahoitustuotot	547 497,31	251 077,32	
Korkokulut	-313 234,00	-298 647,95	
Muut rahoituskulut	-171 786,45	81 307,68	-431 231,89
			-455 402,74
Vuosikate		4 174 639,97	1 085 744,88
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 047 063,56	-5 952 545,33	
Arvonalentumiset	-1 160,50	-6 048 224,06	-901 415,90
			-6 853 961,23
Satunnaiset erät +/-		0,00	-3 928,53
Tilikauden tulos		-1 873 584,09	-5 772 144,88
Tilinpäätössiirrot		38 552,95	13 097,40
Laskennalliset verot		-48 269,03	-81 526,00
Valmistus omaan käyttöön		0,00	0,00
Vähemmistöosuudet		-12 977,44	-6 152,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 896 277,61	-5 846 726,24

8.5. Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	4 174 639,97	1 085 744,88	
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	-3 928,53	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-140 752,36</u>	<u>563 138,24</u>	1 644 954,59
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-10 098 305,28	-12 131 728,40	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 987,66	62 720,57	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>143 684,92</u>	<u>13 012,38</u>	<u>-12 055 995,45</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 912 745,09	-10 411 040,86	
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-1 762,50	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>49 684,00</u>	<u>49 684,00</u>	<u>0,00</u>
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 667 922,34	8 416 179,40	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 681 724,34	-2 706 684,11	
Lyhytkaikaisten lainojen muutos	<u>-1 647 484,33</u>	<u>-270 012,28</u>	5 439 483,01
Oman pääoman muutokset		-59 259,57	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	134 186,88	88 137,57	
Vaihto-omaisuuden muutos	-63 445,34	-24 191,30	
Saamisten muutos	1 233 427,25	-2 375 296,74	
Korottomien velkojen muutos	<u>-622 938,80</u>	<u>681 229,99</u>	<u>3 345 826,96</u>
Rahoituksen rahavirta		7 010 368,09	6 472 197,00
Rahavarojen muutos	1 097 623,00	-3 938 843,86	
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	15 642 054,39	14 544 204,74	
Rahavarat 1.1.	<u>14 544 431,39</u>	<u>18 483 048,60</u>	
	1 097 623,00	-3 938 843,86	

8.6. Konsernin tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	80 030 852,79	76 338 470,60	OMA PÄÄOMA	47 245 772,72	49 227 533,41
Aineettomat hyödykkeet	357 297,43	358 613,22	Peruspääoma	37 223 659,06	37 223 659,06
Aineettomat oikeudet	160 472,13	171 476,57	Osuus kuntayht. oman pääoman		
Muut pitkävaikutteiset menot	196 823,95	160 032,19	Arvonkorotusrahasasto	84 052,14	84 052,14
Ennakkomaksut	1,35	27 104,46	Muut omat rahastot	4 781 277,86	4 816 104,51
Aineelliset hyödykkeet	78 977 274,60	75 351 994,59	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 053 061,27	12 950 443,94
Maa- ja vesialueet	6 972 506,14	6 976 559,52	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 896 277,61	-5 846 726,24
Rakennukset	39 201 838,45	42 147 391,57	VÄHEMMISTÖOSUUDET	107 457,57	35 223,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 752 975,10	14 156 684,92	PAKOLLISET VARAUKSET	933 522,38	1 289 555,51
Koneet ja kalusto	1 075 141,83	1 062 618,08	Eläkevaraukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	121 622,65	122 884,22	Muut pakolliset varaukset	933 522,38	1 289 555,51
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	17 853 190,43	10 885 856,28	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	939 427,08	674 167,26
Sijoitukset	696 280,76	627 862,79	Valtion toimeksiannot	626 683,29	451 761,94
Osakkuusyhteisöosuudet	50 670,36	321,16	Lahjoitusrahastojen pääomat	165 500,38	80 546,29
Muut osakkeet ja osuudet	351 231,78	283 479,01	Muut toimeksiantojen pääomat	147 243,41	141 859,03
Muut lainasaamiset	0,00	49 684,00	VIERAS PÄÄOMA	52 887 739,36	47 136 116,54
Muut saamiset	294 378,62	294 378,62	Pitkäaikainen	35 606 236,55	27 642 469,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	545 375,05	414 302,11	Joukkovelkakirjalainat		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,01	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 245 160,53	23 423 191,55
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	16 299,69	16 299,69	Lainat julkisyhteisöiltä	2 360 535,25	3 228 506,44
Muut toimeksiantojen varat	529 075,36	398 002,41	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 537 691,27	21 609 823,53	Saadut ennakot	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	300 267,57	236 822,23	Ostovelat	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	300 267,57	236 822,23	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 000 540,77	990 771,81
Saamiset	5 595 369,31	6 828 796,56	Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	318 516,04	364 351,10	Lyhytaikainen	17 281 502,81	19 493 646,74
Myyntisaamiset	221 327,07	262 689,63	Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 541 544,00
Lainasaamiset	97 188,97	101 661,47	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 688 102,48	2 762 754,80
Muut saamiset	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	152 441,38	151 529,23
Siirtosaamiset	0,00	0,00	Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikaiset saamiset	5 276 853,27	6 464 445,46	Saadut ennakot	233 511,11	232 894,52
Myyntisaamiset	1 789 633,64	2 177 192,08	Ostovelat	4 503 451,51	4 198 020,70
Lainasaamiset	29 421,46	53 582,25	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	904 632,23	786 142,99
Muut saamiset	968 828,47	900 675,66	Siirtovelat	7 862 364,61	8 932 030,04
Siirtosaamiset	2 488 969,70	3 332 995,47	Laskennallinen verovelka	936 999,49	888 730,46
Rahoitusarvopaperit	10 205 727,58	9 861 778,07	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	102 113 919,11	98 362 596,24
Osakkeet ja osuudet					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 205 727,58	9 861 778,07			
Joukkovelkakirjalainasaamiset					
Muut arvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	5 436 326,81	4 682 426,67			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	102 113 919,11	98 362 596,24			

8.7. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA	2019	2018
Liikevaihto	1 105 435,65	1 151 125,34
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-199 525,69	-207 389,30
Varastojen lisäys+ vähennys-	0,0	0,0
Palvelujen ostot	-201 293,64	-187 537,12
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-34 275,36	-161 176,69
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-25 891,39	-36 426,03
Muut henk.sivukulut	10 258,01	-5 253,42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-439 587,14	-428 982,53
Arvonalentumiset	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-6 564,09	-7 789,43
Liikelyli-/alijäämä	208 556,35	116 570,82
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta*)	-12 380,63	-13 796,09
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	196 175,72	102 774,73
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Yli-/alijäämä ennen varauksia	196 175,72	102 774,73
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tuloverot	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä /alijäämä)	196 175,72	102 774,73
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,29	4,52
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,63	3,99
Voitto, %	17,75	8,93

Vuosi	2019	2018
Ed.tp:n jäännöspääoma	2 476 125,22	2 759 218,68
Korko (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	0,5	0,5
Jäännöspo:n korko*	12 380,63	13 796,09

*Korvaus jäännöspääomasta=talousarviovuotta edeltävän vuoden 12 kk:n EB 30.6 + 0,5 %.

8.8. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA 2019	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	208 556,35	116 570,82
Poistot ja arvonalentumiset	439 587,14	428 982,53
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 380,63	-13 796,10
Satunnaiset erät		
Tuloverot		
Tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot	-154 055,71	-171 111,03
Sisäiset kulut	16 087,72	19 291,99
	497 794,87	379 938,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-140 613,80	-241 297,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
	-140 613,80	-241 297,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	357 181,07	138 640,27
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	7 007,74	-24 935,23
Korottomien velkojen muutos muilta	29 487,46	1 087,86
Liittymismaksujen muutos	26 212,48	5 747,10
	62 707,68	-18 100,27
Rahoituksen rahavirta	62 707,68	-18 100,27
Rahavarojen muutos	419 888,75	120 540,00
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 vuodelta, 1000 €	1 285	1 174
Investointien tulorahoitus, %	2,88	0,91
Quick ratio	0,95	2,60
Curren ratio	0,95	2,60

8.9. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tase

VESIHUOLTOLAITOS

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 024 332,40	3 309 611,54	OMA PÄÄOMA	2 244 928,61	2 578 899,95
Aineettomat hyödykkeet			Jäännöspääoma	2 048 752,89	2 476 125,22
Aineettomat oikeudet			Anonkorotusrahasito		
Muut pitkävaikutteiset menot			Tilikauden yli-/alijäämä	196 175,72	102 774,73
Ennakkomaksut					
Aineelliset hyödykkeet	3 024 332,40	3 309 611,54	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00	Poistoero	0,00	0,00
Rakennukset	156 333,97	172 610,74	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 867 998,43	3 137 000,80	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	Eläkevaraukset		
Muut aineelliset hyödykkeet			Muut pakolliset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00			
Sijoitukset	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA	844 656,66	788 956,72
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	Pitkäaikainen	776 284,88	766 515,92
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Muut sijoitukset	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
			Saadut ennakot	0,00	0,00
			Ostovelat	0,00	0,00
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	776 284,88	766 515,92
			Siirtovelat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	65 252,87	58 245,13	Lyhytaikainen	68 371,78	22 440,80
Vaihto-omaisuus			Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Saamiset	65 252,87	58 245,13	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Myyntisaamiset			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Lainasaamiset			Saadut ennakot	0,00	0,00
Saamiset kunnilta/kuntayhtymältä			Ostovelat	51 928,26	22 440,80
Muut saamiset			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtosaamiset			Siirtovelat	16 443,52	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	65 252,87	58 245,13	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 089 585,27	3 367 856,67
Myyntisaamiset	65 252,87	58 245,13			
Lainasaamiset			LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Saamiset kunnilta/kuntayhtymältä			Omavaraisuusaste, %	72,66	76,57
Muut saamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,41	68,54
Siirtosaamiset			Lainakanta 31.12., 1000 €	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 089 585,27	3 367 856,67			

9. LIITETIEDOT

9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot on laadittu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuonna 2019 antaman kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetietojen yleisohjeen mukaisesti. Tilinpäätöksen liitetietojen numerointi vastaa yleisohjeen liitetietonumerointia.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman perusteet kunnanvaltuusto on hyväksynyt 23.9.1996. Kunnanvaltuusto on täydentänyt poistosuunnitelmaa 9.11.2010 § 43 ja 13.11.2012 § 42. Kunnanhallitus hyväksyi 22.10.2019 § 183 Suomussalmen lukion koulurakennuksen poistosuunnitelman muutoksen. Poistoaikaa lyhennettiin niin, että rakennukset poistetaan taseesta vuosien 2020–2025 aikana. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimus on voimassa 17.7.2025 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistavat ovat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaiset eikä niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.
3. Tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin.
4. Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat pääosin vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Vuosien 2018 ja 2019 valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuoden 2019 valtionosuudet sisältävät kunnan peruspalvelujen valtionosuuden syrjäisyyslisien oikaisun vuosilta 2017–2018 yhteensä 51 864,00 euroa.
5. Tilinpäätökseen sisältyy mm. aikaisempiin tilikausiin kohdistuvien tuottojen ja kulujen korjauksia:
 - tuntipalkkaisten lomapalkkavelan oikaisu, tulosvaikutus + 133 033,71 euroa
 - valtion yksityistieavustuksen oikaisu, tulosvaikutus -108 000 euroa
6. Suomussalmen kunnalla ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevana liitetietoina on esitetty:

- konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- selostus konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja –menetelmissä tapahtuneista muutoksista sekä muutosten vaikutukset konsernin toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan
- selostus sellaisista muutoksista konsernin rakenteessa, jotka merkittäväällä tavalla vaikuttavat konsernitaseen vertailukelpoisuuteen edelliseltä tilikaudelta laaditun konsernitilinpäätöksen kanssa. Selostus kattaa muutokset tytäryhteisöissä sekä merkittävässä osakkuusyhteisöjen omistuksissa,
- konserniaktiivien ja –passiivien olennaiset muutokset edellisestä tilikaudesta ja selvitys niiden käsittelystä

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt:

- Asunto-osakeyhtiö Hirvikangas
- Asunto-osakeyhtiö Kuntopolku (72 %)
- Asunto-osakeyhtiö Marjakangas
- Asunto-osakeyhtiö Suomussalmen Ämmäntaival
- Kiinteistöosakeyhtiö Suomussalmen Vuokratalot
- Suomussalmen Energia Oy

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä:

- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kymppi
- Kainuun liitto -kuntayhtymä

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistetty osakkuusyhteisöosakkeita, –osuuksia eikä yhteistyöosakkeita, koska kunnan omistusosuus ko. yhteisöissä on vähäinen (Asunto-osakeyhtiö Mäntyrinne 18,4 %, Suomussalmen Jäähalli Oy 16,1 %, Kiinteistö Oy Ämmänsaaren Toritalo 19,1 %). Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

9.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	35 725 732,33	35 679 158,76	821 844,72	773 731,47
Sosiaali- ja terveyspalvelut	7 172 390,90	5 908 074,19	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut		0,00	1 423 080,72	1 567 039,75
Yhdyskuntapalvelut	8 553 410,62	10 409 743,60	2 728 255,86	2 920 372,38
Muut palvelut	2 212 299,86	1 681 493,23	3 549 080,73	3 678 704,78
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>53 663 833,71</i>	<i>53 678 469,78</i>	<i>8 522 262,08</i>	<i>8 939 848,38</i>

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2019	2018
Kunnan tulovero	21 111 296,98	20 288 596,51
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 674 630,25	2 600 641,39
Kiinteistövero	3 081 483,47	3 029 506,52
Muut verotulot	0,00	0,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>26 867 410,70</i>	<i>25 918 744,42</i>

Liitetieto 8

Valtionosuuksien erittely		
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	24 947 741,00	25 443 036,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>6 219 585,00</i>	<i>6 211 980,00</i>
<i>Järjestelmämuutoksen tasaus (+/-)</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Opetus - ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-420 192,00	-291 861,00
Harkinnanvarainen rahoitusavustuksen korotus	0,00	0,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>30 747 134,00</i>	<i>31 363 155,00</i>

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	38 828 279,72	39 920 244,32
Muiden palvelujen ostot	5 748 460,35	5 823 170,29
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>44 576 740,07</i>	<i>45 743 414,61</i>

Liitetieto 10

Suomussalmen kunta ei ole antanut tukia valtuustoryhmille.

Liitetieto 11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelmaan poistoajat on arvioitu taloudellisen pitoajan mukaan.

Poistot lasketaan hankintamenosta tasapoistoina. Arviodut poistoajat ja

niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Poistoperusteet hyväksytty KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja 13.11.2012**

Aineettomat hyödykkeet

		Poistomenetelmä	
Aineettomat oikeudet		Tasapoisto	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		Tasapoisto	3 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot		Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot		Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo		Tasapoisto	3 vuotta
Liikearvo		Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot		Tasapoisto	5 vuotta
* Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus		Tasapoisto	enintään 20 vuotta
100500 Muut		Tasapoisto	3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kom-luokka	Rakennukset ja rakennelmat		
111000	111000 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
111000	111000 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
111500	111500 Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
	** v. 2012 ja sen jälkeen valm. 20 v.	Tasapoisto	20 vuotta
112000	112000 Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
112300	112300 Muut rakennukset (varasto- ja huoltorak.)	Tasapoisto	15-20 vuotta
112320	112300 Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
112330	112300 Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

113010	113000 Katujen rakentaminen	Tasapoisto	15 vuotta
113040	113000 Katujen päällystäminen	Tasapoisto	15 vuotta
113050	113000 Puistot ym.virkistysalueet	Tasapoisto	15 vuotta
113080	113000 Urheilualueet, ladut ja pallokentät	Tasapoisto	15 vuotta
113130	113000 Venesatamat	Tasapoisto	10 vuotta
113200	113000 Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta
114001	114000 Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta
114040	114000 Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20 vuotta
	114010 Vesijohtoverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
	114020 Viemäriverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
	115000 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	15 vuotta

Koneet ja kalusto

	116000 Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
117030	117000 Sairaala-, terveydenh.- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
117040	117000 Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
117020	117000 Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
117001	117000 Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta
117050	117000 Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvausvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	784 005,38	1 144 996,71	0,00	0,00
Maakunnan alijäämän kattaminen	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>784 005,38</i>	<i>1 144 996,71</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	42 535,93	6 285,64	42 535,93	6 285,64
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	12 000,00	0,00	12 000,00	
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>54 535,93</i>	<i>6 285,64</i>	<i>54 535,93</i>	<i>6 285,64</i>
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	16 568,31	0,00	16 568,31	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>16 568,31</i>	<i>0,00</i>	<i>16 568,31</i>	<i>0,00</i>

Liitetieto 14

Vuonna 2019 ei ole ollut satunnaisia tuottoja/kuluja

Liitetieto 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	783,00	104 430,80
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	332,67	770,39
<i>Yhteensä</i>	<i>1 115,67</i>	<i>105 201,19</i>

Liitetieto 16

Poistoeroa ei ole kirjattu.

9.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17

Kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia ei ole vuonna 2019.

Liitetieto 18

Arvonkorotuksia ei ole vuonna 2019.

Liitetieto 19

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakko- maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	52 255,06	13 580,70	0,00	65 835,76
Lisäykset tilikauden aikana	6 000,00	0,00		6 000,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	20 906,61	7 407,65	0,00	28 314,26
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 348,45	6 173,05	0,00	43 521,50
Arvonkorotukset				
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	37 348,45	6 173,05	0,00	43 521,50

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Vesi- ja viemäri- laitoksen rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
					Vesi- ja viemäri- laitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- maksut ja kesk.er.h.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 375 991,81	34 052 857,73	172 610,74	4 532 236,64	3 612 025,80	517 137,14		401 277,88	49 664 137,74
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	555 350,47	0,00	377 827,83	245 998,71	153 620,69	121 622,65	1 173 282,56	2 627 702,91
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 987,66	7 987,66
Vähennykset tilikauden aikana	2 876,06	21 212,87	0,00	515,94	0,00	0,00	0,00	0,00	24 604,87
Siirrot erien välillä	0,00	254 758,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-254 758,36	0,00
Tilikauden poisto	0,00	2 623 999,72	16 276,77	544 823,93	453 452,79	289 540,03		0,00	3 928 093,24
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 373 115,75	32 217 753,97	156 333,97	4 364 724,60	3 404 571,72	381 217,80	121 622,65	1 311 814,42	48 331 154,88
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Olennaiset lisäpoistot									
Erittely olennaisista lisäpoistoista									
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	6 373 115,75	32 217 753,97	156 333,97	4 364 724,60	3 404 571,72	381 217,80	121 622,65	1 311 814,42	48 331 154,88

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	97 174,22	97 174,22	97 174,22	97 174,22
Muut maa- ja vesialueet	6 875 331,92	6 880 998,20	6 373 115,75	6 375 991,81
Maa- ja vesialueet yhteensä	6 972 506,14	6 978 172,42	6 470 289,97	6 473 166,03

Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-muut laina- ja muut saamiset			
						Jvk-laina- saamiset	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	94 525,16	9 289 879,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	62 220,00	62 220,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	156 745,16	9 352 099,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	156 745,16	9 352 099,76	0,00	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 20-22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As. Oy Suomussalmen Hirvikangas	Suomussalmi	100 %	100 %	618	21	-7
As. Oy Suomussalmen Kuntopolku	Suomussalmi	72 %	72 %	576	2	2
As. Oy Suomussalmen Marjakangas	Suomussalmi	100 %	100 %	8	316	0
As. Oy Suomussalmen Ämmäntaival	Suomussalmi	100 %	100 %	402	12	-2
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	Suomussalmi	100 %	100 %	1 007	4 015	-248
Suomussalmen Energia Oy	Suomussalmi	100 %	100 %	4 744	3 055	226
Kuntayhtymät						
Kainuun sosiaali- ja terveyden- huollon -kuntayhtymä	Kajaani	12,84 %	12,84 %	1 943	24 603	19
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	12,40 %	12,40 %	244	729	43
Kainuun liitto -kuntayhtymä	Kajaani	11,90 %	11,90 %	217	62	19
			Osakepääoma nimellisarvo			Kirjanpitoarvo
Osakkuusyhteisöt						
As. Oy Suomussalmen Mäntyrinne	Suomussalmi	18,40 %	21 662,60			33 851,57
Suomussalmen Jäähalli Oy	Suomussalmi	16,10 %	16 818,79			16 818,79
						50 670,36
Yhteisyhteisöt						
Kiinteistö Oy Ämmänsaaren Toritalo	Suomussalmi	19,10 %	1 665,06	18		34 254,56
Muut osakkeet ja osuudet						
Kuntarahoitus Oyj		0,05 %	13 750,00	32500		43 750,00
Neo Industrial B			8 409,40	1000		8 409,40
Tulikivi Oyj, Tulikivi A			706,39	1000		647,52
Suomussalmen Osuuspankki			1 093,22			100
Pohjois-Suomen Koulutuskeskus			840,94			840,94
Osuuskunta Metsäliitto						10 440,00
Luottokunta						150
Kuntien Tiera Oy						9 332,00
Monetra Oy						720,00
Kainuunmeren Työterveys Oy						61 500,00
						135 889,86
Muut osakkeet ja osuudet						
Kainuun Etu		12,40 %	20 855,30	248		20 855,30

Liitetieto 23

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		23 675,99		309 908,42
Lainasaamiset	882 842,28		882 842,28	
Muut saamiset				379 357,42
Siirtosaamiset		19 605,28		9 258,98
Yhteensä	882 842,28	43 281,27	882 842,28	698 524,82
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		109 738,07		167 877,68
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset	0,00	25 468,67	0,00	770,39
Yhteensä	0,00	135 206,74	0,00	168 648,07
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	221 327,07	443 876,12	262 689,63	496 055,62
Lainasaamiset	757 742,44	20 470,00	762 288,72	42 496,00
Muut saamiset		237 902,30		185 097,48
Siirtosaamiset		203 137,09		427 598,84
Yhteensä	979 069,51	905 385,51	1 024 978,35	1 151 247,94
Saamiset yhteensä	1 861 911,79	1 083 873,52	1 907 820,63	2 018 420,83

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			19 937,95	4 572,47
Kelan korvaus työterveyshuollosta	167 000,60	125 519,49	67 560,00	56 000,00
EU-tuet ja avustukset	125 808,40	0,00	87 517,13	40 022,45
Muut tulojäämät	2 196 140,70	3 096 901,75	160 773,09	421 832,68
Tulojäämät yhteensä	2 488 949,70	3 222 421,24	335 788,17	522 427,60
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 488 949,70	3 222 421,24	335 788,17	522 427,60

9.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06
Arvonkorotusrahasto 1.1.	84 052,14	84 052,14	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	84 052,14	84 052,14	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	378 742,50	387 277,99	378 742,50	387 277,99
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	20 725,56	8 535,49	20 725,56	8 535,49
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	358 016,94	378 742,50	358 016,94	378 742,50
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	4 437 362,01		3 917 566,95	3 910 974,80
Siirrot rahastoon			5 046,00	11 283,05
Siirrot rahastosta	14 101,09		6 755,03	4 690,90
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 423 260,92	4 437 362,01	3 915 857,92	3 917 566,95
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 865 330,00	4 900 156,65	4 273 874,86	4 296 309,45
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7 103 717,70	12 950 443,94	12 107 627,23	17 940 289,82
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-50 656,43	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 896 277,61	-5 846 726,24	-2 357 579,85	-5 832 662,59
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>47 245 772,72</i>	<i>49 227 533,41</i>	<i>51 247 581,30</i>	<i>53 627 595,74</i>

Liitetieto 26

Kunta ei ole kirjannut poistoeroa.

Liitetieto 27

Pitkäaikaiset velat		
	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	4 173 507,61	6 661 932,29
Lainat julkisyhteisöiltä	533 338,00	44 224,35
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Lainat julkisyhteisöiltä		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>4 706 845,61</i>	<i>6 706 156,64</i>

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen.

Liitetieto 28

Suomussalmen kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

Liitetieto 29

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovastuumaksuvastuu (ky)	784 005,38	1 144 996,71	0,00	0,00
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>784 005,38</i>	<i>1 144 996,71</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Liitetieto 30

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot		0,00		14 511,86
Ostovelat		293 546,95		812 132,76
Muut velat		69 064,85		138 586,45
Siirtovelat		0,00		98 724,62
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>362 611,80</i>	<i>0,00</i>	<i>1 063 955,69</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		19 647,82		1 161,48
Muut velat				
Siirtovelat	0,00	1 370 337,41	0,00	2 475 800,14
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 389 985,23</i>	<i>0,00</i>	<i>2 476 961,62</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 752 597,03</i>	<i>0,00</i>	<i>3 540 917,31</i>

Liitetieto 31

Kunnalla ei ole käytössä sekkililimiittiä.

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	829 332,04	819 563,08	829 332,04	819 563,08
Muut velat	904 632,23	800 130,12	197 849,24	206 531,54
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>1 733 964,27</i>	<i>1 619 693,20</i>	<i>1 027 181,28</i>	<i>1 026 094,62</i>

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot			128 110,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 981 785,33	3 358 806,91	1 525 851,96	1 303 318,24
Korkojaksotukset	16 528,41	744,85	65 649,13	18 933,67
Muut menojäämät	498 938,33	696 129,68	1 713 428,72	3 647 364,45
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 497 252,06</i>	<i>4 055 681,44</i>	<i>3 304 929,81</i>	<i>4 969 616,36</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 497 252,06</i>	<i>4 055 681,44</i>	<i>3 433 039,81</i>	<i>4 969 616,36</i>

9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Liitetieto 34**

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	19 276 147,00	19 318 147,00	0,00	0,00
kiinnityksistä vapaana	0,00	294 906,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinteistöt yhteensä</i>	<i>19 276 147,00</i>	<i>19 318 147,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Kunnalla ei ole velkoja, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita.

Liitetieto 38

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa x.x.xxxx saakka	0,00	0,00	0,00	0,00
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
-sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	968 750,55	966 274,92	297 211,61	298 138,07
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	409 257,57	430 184,20	140 447,68	118 388,55
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0	0	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>968 750,55</i>	<i>966 274,92</i>	<i>297 211,61</i>	<i>298 138,07</i>
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Liitetieto 39

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 151 091,71	5 151 091,71	5 151 091,71	5 151 091,71
Jäljellä oleva pääoma	2 193 205,63	2 336 515,50	2 193 205,63	2 336 515,50
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 725 816,56	1 725 816,56	1 725 816,56	1 725 816,56
Jäljellä oleva pääoma	664 070,33	927 747,41	664 070,33	937 784,39

Muut vastuusitoumukset

Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus		
	2019	2018
Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus 31.12.	400 000,00	400 000,00

Korkotukilaina		
	2019	2018
Kuntarahoitus Oyj		
Täytetaka	576 063,00	582 711,00

Konsernin muut taloudelliset vastuut		
	2019	2018
	732 753,76	720 286,04

Liitetieto 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	47 331 556,00	45 962 568,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	31 141,00	29 528,83

Vuosina 2018 ja 2019 vakuudet ovat olleet riittävät, eikä takauskeskuslain 10 §:n mukaisia menoja tai sitoumuksia ole realisoitunut.

Liitetieto 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat veloitteet				
Sitoumukset avustuksiin				
Sitoumukset avustuksiin	82 000,00	82 000,00	82 000,00	82 000,00
Ostavastuuosuudet EU- ja muihin projekteihin	237 240,00	457 500,00	237 240,00	457 500,00
Sopimusvastuut yhteensä	319 240,00	539 500,00	319 240,00	539 500,00
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi.				
Sopimus erääntyy vuonna 2025.				
Sopimuksen nimellisarvo	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-446 588,00	-342 205,00	-446 588,00	-342 505,00
Korkoterminnit				
Käypä arvo	3 093,68	6 168,13		
Kohde-etuuden arvo				
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	165 544,51	258 372,41	165 544,51	258 372,41
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu *)				

*) Palautuksen ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVH 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Kunnalla ei ole päästöoikeuden piiriin kuuluvaa toimintaa.

9.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2019	2018
Kunnanhallitus	7	4
vakinaiset	5	4
määräaikaiset	2	0
Hallintopalvelut	22	42
vakinaiset	11	11
määräaikaiset	11	31
Sivistyspalvelut	185	195
vakinaiset	150	155
määräaikaiset	35	40
Tekniset palvelut	95	102
vakinaiset	82	86
määräaikaiset	13	16
<i>Yhteensä, joista</i>	309	343
kokoaikaisia	267	296
osa-aikaisia	42	47

Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana virkavapauksien, sijaisuuksien, tilapäisten työntekijöiden yms. vuoksi.

Luvuissa voi olla kaksi henkilöä laskettuna samalle vakanssille, jos toinen on virkavapaalla ja toinen sijaisena.

Henkilöstöstä teki osa-aikatyötä 13,6 %.

Liitetieto 43

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	11 288 154,65	11 454 559,34
Eläkekulut	3 488 232,33	3 409 271,59
Muut henkilösivukulut	303 311,44	391 002,88
Henkilöstökorvaukset	-164 029,55	-220 543,36
Henkilösivukulut yhteensä	3 627 514,22	3 579 731,11
Henkilöstökulut yhteensä	14 915 668,87	15 034 290,45
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	167 198,26	98 130,73
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	15 082 867,13	15 132 421,18

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Suomen Keskusta	8 130,24	7 722,92
Suomussalmen Vasemmisto	4 198,98	4 140,12
Ylä-Kainuun Perussuomalaiset	39,00	68,25
Kansallinen Kokoomus	938,30	888,41
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>13 306,52</i>	<i>12 819,70</i>

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot		
	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilitarkastuspalkkiot	3 360,00	9 807,00
KPMG		
Tilitarkastuspalkkiot	4 080,00	
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot/Hanketarkastukset		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>7 440,00</i>	<i>9 807,00</i>

Liitetieto 46

Intressitoimet
Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 euron rahalainan, josta 31.12.2018 on avoimena 750 000 euroa. Kunta myönsi (kv 13.2.2018 § 8) Suomussalmen Energia Oy:n lainalle omavelkaisen takauksen (2,8 milj. euroa). Lainasta ei aluksi ollut turvaavaa vakuutusta. Kunnanvaltuusto hyväksyi (12.3.2019 § 10) Suomussalmen Energia Oy:n esittämän vastuuvakuuden kiinnitykset (3,0 milj. euroa). Lainan saldo 31.12.2019 oli 1 741 379,30 euroa. Kunnanjohtajan kanssa on 12.3.2019 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu yhdeksän kuukauden suuruudesta erokorvauksesta. Konsernin lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9.7. Liitetietotosite

Arvonlisäveron palautusvastuu

	Arvonlisä- verot*)	Oman käytön veron peruste**)	Oman käytön ALV	ALV- vastuu ***) 2019	ALV- vastuu ***) 2018
V. 2014 valmistuneet					
Raatteen Portti, rakennus	74 378,45	0,00	0,00		14 875,69
Raatteen Portti, kalusto	19 341,50	0,00	0,00		3 868,30
V. 2015 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	36 249,75	0,00	0,00	7 249,95	14 499,90
Kiantaman laajennus	43 485,73	0,00	0,00	8 697,15	17 394,29
Raatteen Portti, vesikaton kunnostus ja jätevesikenttä	10 796,36	0,00	0,00	2 159,27	4 318,54
V. 2016 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	14 667,34	0,00	0,00	5 866,94	8 800,40
Kiantaman laajennus	125 839,76	0,00	0,00	50 335,90	75 503,86
Tulikiven ilmastointi	1 786,25	0,00	0,00	714,50	1 071,75
V. 2017 valmistuneet					
Mehi konepeti	2 304,00	0,00	0,00	1 382,40	1 843,20
Ruukinkankaan koulu	62 607,51	0,00	0,00	37 564,51	50 086,01
Kiantaman laajennus	406,08	0,00	0,00	243,65	324,86
Tulikiven ilmastointi	74 196,87	0,00	0,00	44 518,12	59 357,50
V. 2018 valmistuneet					
Kemetin lattiamuutos	6 428,11	0,00	0,00	5 142,49	6 428,11
V. 2019 valmistuneet					
Ikiahongan teollisuushalli	1 669,64	0,00	0,00	1 669,64	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta	1 848 066,60	0,00	0,00	165 544,51	258 372,41
Arvonlisäveron palautusvastuu konserni					
Kunta x x					
Kuntayhtymä X x x					
Kuntayhtymä Z x x					
A Kiinteistöosakeyhtiö x x					
Arvonlisäveron palautusvastuu, yhteensä konserni				165 544,51 258 372,41	
*) Vähennyksenä tai palautuksena käsitellyt ostoihin sisältyvät arvonlisäverot rakentamisen ajalta					
**) Itse suoritettujen rakentamispalvelujen osalta välittömät ja välilliset kustannukset					
***) Sarakkeet Arvonlisäverot ja Oman käytön ALV yhteensä					

10. MUUT LIITETIEDOT

10.1. Yhteenvedo lautakunnittain käyttötaloudesta

Käyttötalouden toteutumisvertailu 31.12.2019 (sisäiset laskutuserät)

			YLITYS/ ALITUS		
MENOT	TA 2019	TP 2019	ALITUS		TOT-%
1810 Keskusvaalilautakunta	0,00	2 483,20	2 483,20		
1811 Tarkastuslautakunta	1 000,00	483,94	-516,06		
1812 Kunnanvaltuusto	0,00	0,00	0,00		
1813 Kunnanhallitus	240 110,00	256 828,14	16 718,14		106,96
1840 Sivistyslautakunta	3 858 270,00	3 964 626,49	106 356,49		102,76
1850 Tekninen lautakunta	518 630,00	555 992,51	37 362,51		107,20
1870 Vesihuoltolaitos	19 100,00	16 087,72	-3 012,28		84,23
MENOT YHTEENSÄ	4 637 110,00	4 796 502,00	159 392,00		103,44
TULOT					
1810 Keskusvaalilautakunta	0,00	0,00	0,00		
1811 Tarkastuslautakunta	0,00	0,00	0,00		
1812 Kunnanvaltuusto	0,00	0,00	0,00		
1813 Kunnanhallitus	5 000,00	14 245,57	9 245,57		
1840 Sivistyslautakunta	90 320,00	86 016,18	-4 303,82		95,23
1850 Tekninen lautakunta	4 380 120,00	4 542 184,54	162 064,54		103,70
1870 Vesihuoltolaitos	161 670,00	154 055,71	-7 614,29		95,29
TULOT YHTEENSÄ	4 637 110,00	4 796 502,00	159 392,00		103,44

10.2. Käyttötalouden yhteenvedo tuloista ja menoista lajeittain

	MENOT	2019	TP 2018	MUUTOS	Muutos%
1	PALKAT	11 124 125	11 234 016	-109 891	-1,0
2	SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT	303 311	391 003	-87 691	-28,9
3	ELÄKKEET	3 488 232	3 409 272	78 961	2,3
5	ASIAKASPALVELUJEN OSTO	38 824 815	39 917 821	-1 093 006	-2,8
	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	5 751 925	5 825 593	-73 668	-1,3
5 s	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	2 026 825	1 867 654	159 171	7,9
6	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	0	0	0	
14	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	3 639 765	3 776 375	-136 610	-3,8
14 s	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	51 750	53 383	-1 633	-3,2
16	POISTOT KÄYTTÖMAISUUDESTA*			0	#JAKO/0!
18	AVUSTUKSET		966 155	-966 155	#JAKO/0!
18 s	AVUSTUKSET	0	0	0	
19	VUOKRAT	748 431	1 048 476	-300 045	-40,1
19 s	VUOKRAT	2 717 927	2 612 763	105 165	3,9
23	SATUNNAISET KULUT	0	0	0	
27	MUUT MENOT	174 369	367 163	-192 794	-110,6
27 s	MUUT MENOT	0	500 084	-500 084	#JAKO/0!
29	LASKENNALLISET ERÄT			0	
Menot	sisäiset	4 796 502	5 033 884	-237 382	-4,9
	ulkoiset	64 054 973	66 935 874	-2 880 900	-4,5
	YHTEENSÄ	68 851 475	71 969 758	-3 118 282	-4,5
	* Ei määrärahoissa			0	
				0	
	TULOT			0	
52	MYYNIT TUOTOT	3 276 152	3 363 345	-87 192	-2,7
52 s	MYYNIT TUOTOT	1 936 977	1 749 406	187 571	9,7
55	MAKSUT	748 017	737 103	10 914	1,5
55 s	MAKSUT	27 203	26 804	399	1,5
58	TUET JA AVUSTUKSET	928 280	1 135 782	-207 502	-22,4
58 s	TUET JA AVUSTUKSET			0	
63	VUOKRAT	3 275 399	3 389 964	-114 565	-3,5
63 s	VUOKRAT	2 832 321	2 767 374	64 948	2,3
67	MUUT TUOTOT	294 414	313 654	-19 240	-6,5
67 s	MUUT TUOTOT	0	490 300	-490 300	#JAKO/0!
				0	
Tulot	sisäiset	4 796 502	5 033 884	-237 382	-4,9
	ulkoiset	8 522 262	8 939 848	-417 586	-4,9
	YHTEENSÄ	13 318 764	13 973 733	-654 968	-4,9
				0	
Netto	sisäiset	0	0	0	
	ulkoiset	55 532 711	57 996 025	-2 463 314	-4,4

10.3. Projektiluettelo

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit TP 2019									
Taloussuunnitelma									
Päävastuualue: Hallinto- ja elinvoimapaalvelut									
Laatija ja päiväys: AK 24.2.2020									
	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-		
PROJEKTI	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päättynyt	henkilö	nukset	TP	Määräraha
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä	31.12.2019	2019
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Projektien loppuselvitykset									
							MENOT	781	0
							TULOT	0	0
							NETTO	781	0
Idän Taiga		Rahoitus	kh § 89	2018	2020	Heikkinen	MENOT	5 000	5 000
Wild Taiga Online -hankkeen avustus			2.5.2018			Laukkanen	TULOT	0	0
							NETTO	5 000	5 000
Koillisen ulottuvuuden raideliikenne		Rahoitus	kh § 171	2012		Heikkinen	MENOT	0	20 000
Kuusamo 50 %, Taivalkoski 14 %, Hyrynsalmi 8 %			4.9.2012				TULOT	0	14 500
Suomussalmi 28 % (as.luvun suhteessa)							NETTO	0	5 500
Kuntopolku yrittäjyyteen -hanke	157 000	Rahoitus	kh § 107	2019	2020	Heikkinen	MENOT	1 500	1 500
Kainuun Liikunta ry			29.5.2018			Laukkanen	TULOT	0	0
							NETTO	1 500	1 500
Invest In -hanke	294 047	Rahoitus	kj § 1	2019	2020	Heikkinen	MENOT	2 108	2 108
Kainuun Etu Oy			16.1.2019				TULOT	0	0
							NETTO	2 108	2 108
Kohdistamaton varaus							MENOT	0	30 000
							TULOT	3 900	0
Gateway, yksityisrahoitukset							NETTO	-3 900	30 000
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Kalaleader-ohjelma		Rahoitus	kh 128 §	2014	2020	Tolonen	MENOT	2 149	2 149
Oulujärvi Leader			20.8.2013			Leinonen	TULOT	0	0
Ohjelmakausi 2014 - 2020							NETTO	2 149	2 149
Land of National Parks South	481 542	Rahoitus	kh § 203	2018	2020	Tolonen	MENOT	8 950	8 950
Metsähallitus, investointihanke Hossa/Martinselkonen, esteettömät melontalaiturit			31.10.2017			Leinonen	TULOT	0	0
							NETTO	8 950	8 950
Gateway to Land of National parks -hanke	209 645	Rahoitus	kh § 168	2019	2021	Heikkinen	MENOT	43 886	16 082
Naturpolis Oy			25.9.2018			Laukkanen	TULOT	22 674	0
							NETTO	21 212	16 082
Gateway to Land of National parks -hanke		Rahoitus	kh § 168	2019	2021	Heikkinen	MENOT	982	982
Naturpolis Oy, kunnan rahoitusosuus, ei hankkeen kustannus			25.9.2018			Laukkanen	TULOT	0	0
							NETTO	982	982
VALTO Vapaa-ajan asumisesta liiketoimintaa -hanke	150 000	Rahoitus	kh § 162	2018	2020	Heikkinen	MENOT	1 000	1 200
Kajaanin AMK			10.9.2018			Laukkanen	TULOT	0	0
							NETTO	1 000	1 200
Työvoimaa Kainuun metsiin - MetsäRekry -hanke	400 000	Rahoitus	kj § 42	2019	2021	Heikkinen	MENOT	2 400	2 400
Suomen Metsäkeskus			20.11.2018				TULOT	0	0
							NETTO	2 400	2 400
Raatteen yritysryhmähanke				2018	2020	Laukkanen	MENOT	11 039	
							TULOT	3 417	
							NETTO	7 622	
Korpikainuu goes Digi -hanke	13 000	Rahoitus	kh § 90	2018	2019	Mikkonen	MENOT	8 000	8 000
KAMK			2.5.2018			Neuvonen	TULOT	0	0
							NETTO	8 000	8 000
Älyliikenne 2020 -hanke		Rahoitus	kh § 65	2018	2020	Leinonen	MENOT	5 500	4 000
lin Micropolis Oy, Pohjois-Pohjanmaan liitto			27.3.2018				TULOT	0	0
							NETTO	5 500	4 000
Kohdistamaton varaus							MENOT	0	30 000
esim. Kainuun Etu Oy, projektit							TULOT	0	0
							NETTO	0	30 000

KUNNAN OMAT EU-PROJEKTIT									
Suomussalmen Talentti	460 000	Oma	kh § 36	2018	2020	Heikkinen	MENOT	162 362	187 150
(sis. Flat raten)			26.2.2018				TULOT	118 629	140 363
			kh § 88				NETTO	43 733	46 787
			2.5.2018						
Kyläluotsi	113 100	Oma	kh § 224	2019	2020	Leinonen	MENOT	30 013	15 575
Elävä Kainuu Leader ry 70 %, kunta 20 %, kyläyhdistykset 10 %			20.11.2018				TULOT	18 526	10 903
							NETTO	11 487	4 672
MAASEUTUPALVELUJEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Kohdistamaton varaus						Leinonen	MENOT	0	2 000
							TULOT	0	0
							NETTO	0	2 000
KaiVA Kainuun Maatalous - Valkuaisrehu-hanke	2 302	Rahoitus	kh 59 §	2016	2019	Tolonen	MENOT	125	125
Luonnonvarakeskus LUKE			19.4.2016			Leinonen	TULOT	0	0
							NETTO	125	125
Yhteensä							MENOT	285 795	337 221
							TULOT	167 146	165 766
							NETTO	118 649	171 455
AVUSTUS PROJEKTIRAHOITUKSIIN									
Kainuun Etu Oy	1 000 000	Rahoitus	kh § 44	2017	2019	Heikkinen	MENOT	41 878	42 000
Hallintoraha			28.2.2017				TULOT	0	0
			kh § 157				NETTO	41 878	42 000
			15.11.2016						
Elävä Kainuu Leader ry		Rahoitus	kh 35 §	2014	2020	Heikkinen	MENOT	40 040	40 000
Kuntaosuus hankkeisiin v. 2014 - 2020 40 000,00 euroa/v			11.3.2014				TULOT	0	0
ja jäsenmaksu							NETTO	40 040	40 000

Suomussalmen kunnan projektit								
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP 2019		Sivltk 26.2.2020	
Laatija ja päiväys:		Irene Mäkeläinen						
		Hankkeen	Tyyppi	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-		
PROJEKTI		kok.kust.		alkanut	päättynyt	henkilö	Kust.	Määrärahaesitys
Projektin nimi		arvio €		kk/vuosi	kk/vuosi	kunnassa	yht.	TA2019 TP2019
INNOVATIIVISTEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN EDISTÄMINEN VARHAISKASVATUKSESSA						Jaana	MENOT	70 000
18410 Varhaiskasvatus (1841010000)	avustus	Oma				Heikkinen	TULOT	54 800
v. 2018 - 2020	56 000		5.6.2018	30.6.2020			NETTO	24 733
Omarahoitusosuus 20%								14 000
								30 067
KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN (OPH)						Sirpa	MENOT	28 572
18420 Perusopetus (1842198898)	avustus	Oma				Mikkonen	TULOT	26 212
lv. 2018 - 2019 tilaus 1820046	20 000		9.8.2018	31.12.2019			NETTO	17 991
								8 221
LIIKKUVA KOULU (AVI)						Sirpa	MENOT	7 484
18420 Perusopetus (1842198914)	avustus	Oma				Mikkonen	TULOT	3 000
lv. 2018 - 2019 tilaus 1820048	4 000		1.8.2018	31.7.2019			NETTO	4 484
KIELISTÄ KIVAA KIPINÄÄ -yhteishanke						Sirpa	MENOT	13 000
18420 Perusopetus (1842198920)	avustus	Osalli-				Mikkonen	TULOT	27 004
lv. 2018 - 2019 tilaus 1820050		suus	1.8.2018	31.7.2019			NETTO	20 000
								7 004
DIGILOIKKAA TAITAVASTI JA TURVALLISESTI						Sirpa	MENOT	10 000
18420 Perusopetus (1842198921)	avustus	Rahoi-				Mikkonen	TULOT	11 829
lv. 2018 - 2019	13 840	tus	1.1.2018	30.6.2019			NETTO	4 490
								7 339
ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVOA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET						Sirpa	MENOT	35 000
18420 Perusopetus (1842198922)	avustus	Rahoi-				Mikkonen	TULOT	59 960
lv. 2018 - 2019	65 000	tus	30.5.2018	31.12.2019			NETTO	35 000
								24 960
ERASMUS + WINGS						Sirpa	MENOT	22 200
18420 Perusopetus (1842198923)	avustus	Rahoi-				Mikkonen	TULOT	16 410
lv. 2018 - 2019	32 198	tus	1.9.2018	31.8.2020			NETTO	18 115
								-1 705
ERASMUS + /KA101						Heikki	MENOT	1 980
18441 Lukio (1844320000)	avustus	Rahoi-				Niikku	TULOT	3 185
lv. 2017- 2019	17565	tus	2.6.2017	17.8.2019			NETTO	-1 206
LUKIOLAINEN - PUHTAAN JA MUKAVAN		Osalli-	1.11.2018	1.11.2019	Heikki	MENOT	0	0
YMPÄRISTÖN PUOLESTAPUHUJA		suus			Niikku	TULOT	0	0
(Paltamon hallinnoima)						NETTO	0	0
KIELISEIKKAILU - AKTIIVISEN JA LUOVAN		Rahoi-	1.8.2018	2020		MENOT	8 400	7 912
LUKIOLAISEN LÄÄKE KAKSIKIELISYYTEEN		tus				TULOT	8 400	18 277
18441 Lukio (1844350000)						NETTO	0	-10 365
lv. 2018-2020								
LUKIOUUDISTUKSEN TOIMEENPANO		Rahoi-	12.4.2019	31.12.2020		MENOT		7 912
18441 Lukio (1844370000)		tus				TULOT		18 277
lv. 2019-2020	19799					NETTO	0	-10 365
Kianta-OPISTON HANKE					Tarja	MENOT	10 000	0
18451 Kianta-Opisto (1845100000)			1.1.2019		Peitsaho	TULOT		0
Suomussalmen kunnan omavastuu 10 000 €						NETTO	10 000	0

Suomussalmen kunnan projektit									
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP 2019		Sivltk 26.2.2020		
Laatija ja päiväys:		Irene Mäkeläinen							
KULTTUURIA NUORILTA MATKAILIJOILLE							MENOT	0	0
18460 Kulttuuripalvelut		avustus	Yhteis-			Joni	TULOT	0	0
Hallinnoija Oulun yliopisto / AIKOPA		24 000	työ	1.10.2018	31.12.2019	Kinnunen	NETTO	0	0
kunnan kust.osuus vähäinen määrä työpanosta		OKM							
Hanke ei toteutunut									
TYÖPAJAN KEHITTÄMINEN (OKM)						Eija	MENOT	107 000	120 997
18470 Nuorisopalvelut (1847240000)		avustus	Oma	vuosittain	vuosittain	Järvenpää	TULOT	90 000	80 000
Kunnan kust.osuus: 15,52 %							NETTO	17 000	40 997
ETSIVÄ NUORISOTYÖ (OKM)						Eija	MENOT	74 500	72 327
18470 Nuorisopalvelut (1847270000)		avustus	Oma			Järvenpää	TULOT	60 000	46 087
Kunnan kust.osuus 15,7 %		20	60 000	vuosittain	vuosittain		NETTO	14 500	26 240
VARAUS MAHDOLLISIIN UUSIIN HANKKEISIIN						Sirpa	MENOT	30 000	0
18402 Sivistyslautakunnan projektit (1840200000)						Mikkonen	TULOT		0
							NETTO	30 000	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA yhteensä							MENOT	408 672	406 914
							TULOT	314 600	270 878
							NETTO	94 072	136 036

Suomussalmen kunnan projektit									
TAS/ TP 2019									
Päävastuualue:		TEKNISET PALVELUT							
PROJEKTI	Hankkeen	Tyyppi	Alkaa/	Päätyy/	Vastuu-	Kustannukset			
	kok.kust.		alkanut	päättynyt	henkilö	Yht.	TP	TA	TP
Projektin nimi	arvio €		kk/vuosi	kk/vuosi	kunnassa		2018	2019	2019
1. Varaus YTY-projekteihin		4			Niina Kinnunen	MENOT	15 758	20 000	10 656
						TULOT			
						NETTO	-15 758	-20 000	-10 656
2. Sile II -hanke		2	2014		Jukka Korhonen	MENOT	17 545	40 000	10 866
						TULOT	8 262	15 000	5 281
						NETTO	-9 283	-25 000	-5 585
3. Peranganreitin kunnostus		2	2016		Jukka Korhonen	MENOT	1 444	7 500	46
						TULOT		3 750	
						NETTO	-1 444	-3 750	-46
4. Oumo-projekti		2	2018		Jukka Korhonen	MENOT	2 500	40 000	31 217
						TULOT		30 000	20 327
						NETTO	-2 500	-10 000	-10 891
5. Kamore-projekti		4	2018		Niina Kinnunen	MENOT	396	16 000	11 136
						TULOT			
						NETTO	-396	-16 000	-11 136
TEKNINEN LAUTAKUNTA						MENOT	37 644	123 500	63 921
						TULOT	8 262	48 750	25 607
						NETTO	-29 382	-74 750	-38 314

11. YHTEENVETO, KESKEISET TUNNUSLUVUT JA KUVIOT

Asukasmäärä								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	8336	8187	8051	7862	7727	7647	7517	7517
-muutos asukas	-150	-149	-136	-189	-135	-79	-209	-130
-muutos %	-1,77	-1,79	-1,66	-2,35	-1,72	-1,04	-2,72	-1,70
Tuloveroprosentti %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	20,50	20,50	20,50	20,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Kainuu	21,12	21,12	21,12	21,12	21,22			
Koko maa	19,82	19,85	19,89	19,84	19,87			
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toimintatuotot/toimintakulut, %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	13,2	14,1	14,4	13,4	13,1	30,9	30,9	30,9
Kainuu	16,4	15,4	16,0	14,7				
Koko maa	21	21,1	20,3	20,5				
Vuosikate %/poistot								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	131,4	107,2	95,2	-17,9	39,8	98,7	98,7	98,7
Kainuu	86	105	99	2				
Koko maa	91	128	149	94				
Vuosikate euroa/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	507	459	440	-112	204	514	514	514
Kainuu	280	352	383	8				
Koko maa	348	494	596	376				
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toiminnan ja investointien rahavirta euroa/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	-386	-172	-48	-307	-125			
Kainuu	-405	-316	-199	-427				
Koko maa	-161	-10	86	-221				
Investointien tulorahoitus %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	56,6	68,1	90	-57,6	61,5	51,9	51,9	51,9
Kainuu	43	51	62	5				
Koko maa	56	81	98	59				
Pääomamenojen tulorahoitus %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	47,9	54,6	65	-22,7	36,8	43,8	43,8	43,8
Kainuu								
Koko maa	35	51						
Lainanhoitokate								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	3	2,7	2,2	-0,5	0,8	2,63	2,63	2,63
Kainuu	0,9	1,1	1,2	0,1				
Koko maa	1,1	1,4	1,7	1,1				
Kassasta maksut/vuosi, 1000 euroa								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	75353	72021	70149	72 286	71 056	76 272	36 560	36 560
Kassan riittävyys, pv								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	55	54	72	60	61	-12	-12	-12
Kainuu	22	22	27	30				
Koko maa	36	40	46	42				

Omaparaisuusaste %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	78,1	77,3	74,5	72	71			
Kainuu	64,6	62,1	58,9	54,3				
Koko maa	60,2	59,9	60,8	59,6				
Rahoitusvarallisuus euroa/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	-269	-447	-473	-965	-1069			
Kainuu								
Koko maa	-2610	-2626						
Suhteellinen velkaantuneisuus %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	24	25,5	30	31	32			
Kainuu	38,6	43,4	47,9	55,1				
Koko maa	54,8	55,6	50,2	58,6				
Velat ja vastuut % käyttötuloista								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi		27	29	30				
Kainuu								
Koko maa								
Laskennallinen lainanhoitokate								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi				-0,4	0,8			
Kainuu								
Koko maa								
Lainat, euroa/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	1327	1559	1951	1610	1976	1659	1659	1659
Kainuu	3178	2774	3118	3253				
koko maa	2835	2933	2933	3039				
Lainakanta 1000 euroa								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	11058	12764	15710	12965	15272	12624	12624	12624
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12. €/as								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	2098	2212	2228	1540	1262	1252	1415	1415
Kainuu	1477	1562	1502	1163				
koko maa	1735	1892	2072	2061				

KUNTAKONSERNIN TUNNUSLUVUT								
Konsernin vuosikate €/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	763	757	776	138	540			
Kainuu	817	850	980	523				
koko maa	816	968	1077	862				
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi				0,33	0,9			
Kainuu								
Koko maa								
Konsernin lainakanta €/asukas								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	2504	2728	3188	3957	4847			
Kainuu	5717	6260	6833	7948				
koko maa	5976	6148	6299	6540				
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %								
	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Suomussalmi	29,2	29,4	34	42	47			
Kainuu	60	64,1	69,7	79				
koko maa	78,1	77,5	78,7	80,7				

Tunnuslukujen laskentakaavoja:

Vuosikate % = 100 x vuosikate /(toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet)

Poisto % = 100 x poistot käyttöomaisuudesta /(toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet)

Investointien tulorahoitus % = 100 x vuosikate/(investointimenot-rahoitusosuudet)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omarahoitusmenoista on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus % = 100 x vuosikate / (investointimenot-rahoitusosuudet+antolainojen nettomuutos + lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investoinneista ja lainanlyhennyksistä on pysytty rahoittamaan tulorahoituksella

Lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

tunnusluku kertoo, kuinka hyvin vuosikate riittää vieraan pääoman velvoitteiden hoitamiseen

Kassan riittävyys (pvm) = 365 pvm x (rahoitusom. arvopaperit+rahat ja pankkisaamiset) /kassasta maksut

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla

Omavaraisuusaste % = 100 (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /(Koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä . Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta

Rahoitusvarallisuus euroa/asukas = ((Saamiset+ rahoitusarvopaperit+ rahat ja pankkisaamiset)) - (Vieraspääoma-Saadut ennakot)) / asukasmäärä

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisin maksuun

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 x (Vieraspääoma - saadut ennakot) /(Toimintatuotot+

verotulot+ valtionosuudet)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Lainakanta = Vieras pääoma - (saadut ennakot+ ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Tunnusluku tarkoittaa korollista vierasta pääomaa

Lainasaamiset 31.12 = Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen

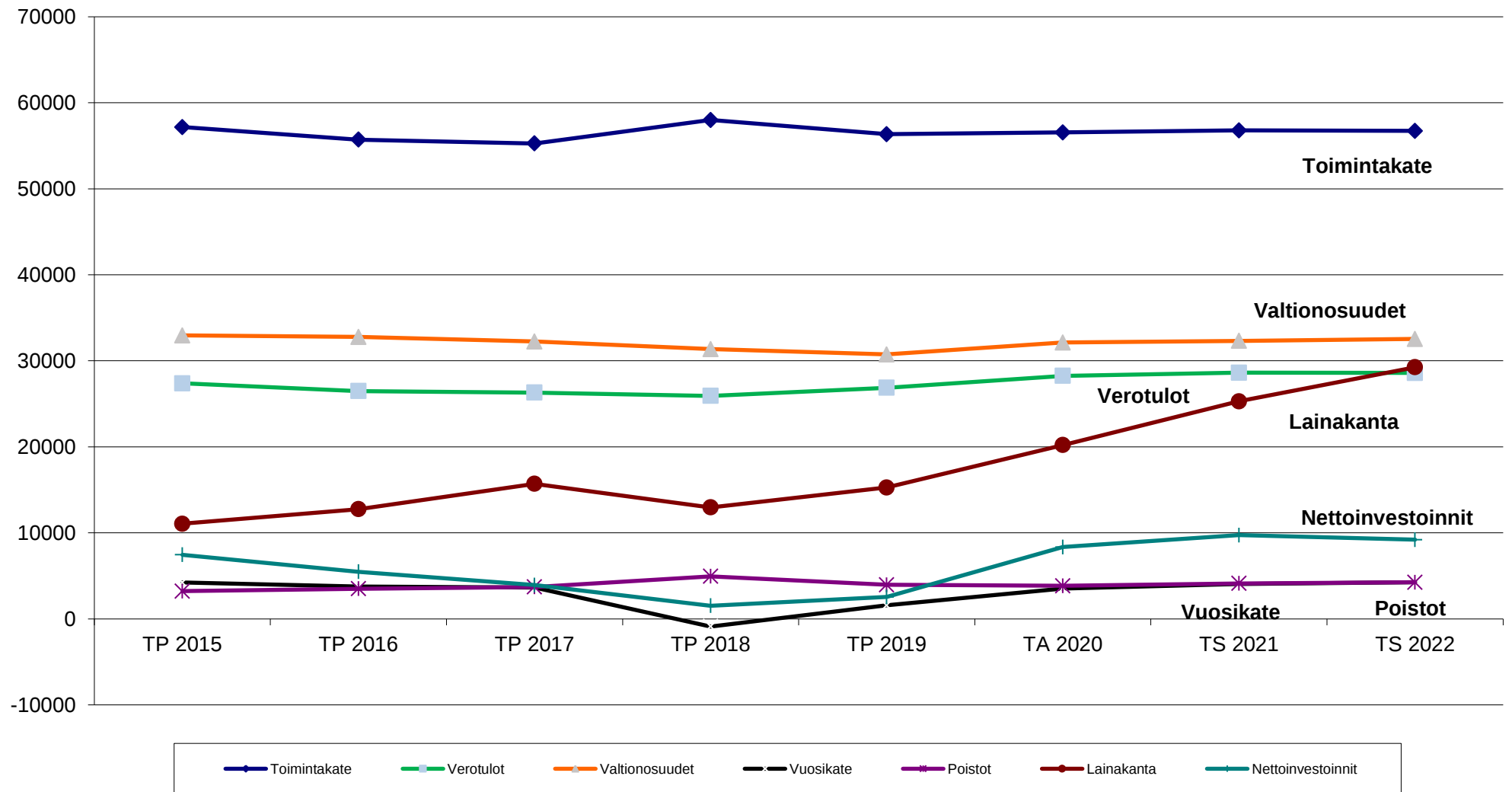
Velat ja vastuut prosenttia käyttötaloudesta = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut

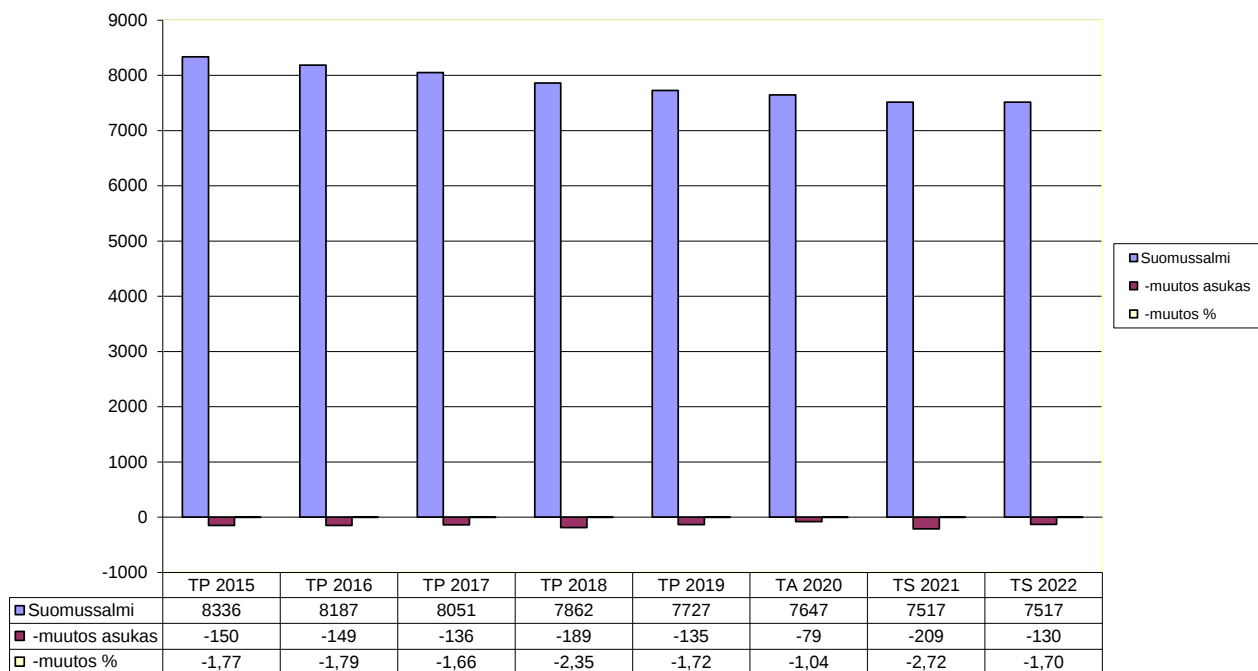
Laskennallinen lainanhoitokate=(Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Laskennalliset lainanlyhennykset)

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakate	57168	55705	55267	57996	56336	56551	56788	56731
Verotulot	27383	26486	26303	25919	26867	28257	28627	28591
Valtionosuudet	32947	32777	32246	31363	30747	32129	32324	32538
Vuosikate	4230	3758	3640	-884	1578	3527	4058	4270
Poistot	3220	3507	3713	4950	3958	3845	4125	4256
Lainakanta	11058	12764	15710	12965	15272	20216	25291	29249
Nettoinvestoinnit	7451	5481	3929	1532	2543	8359	9743	9203

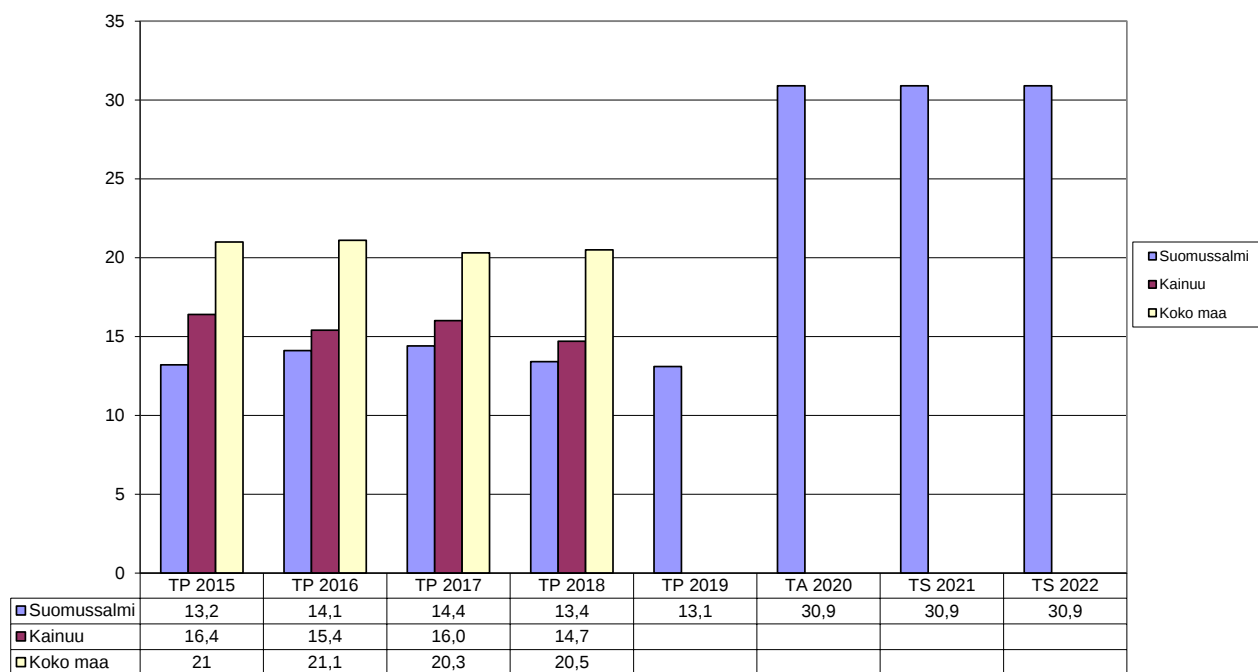
SUOMUSSALMEN TALOUDEN KEHITYS 2015 - 2022

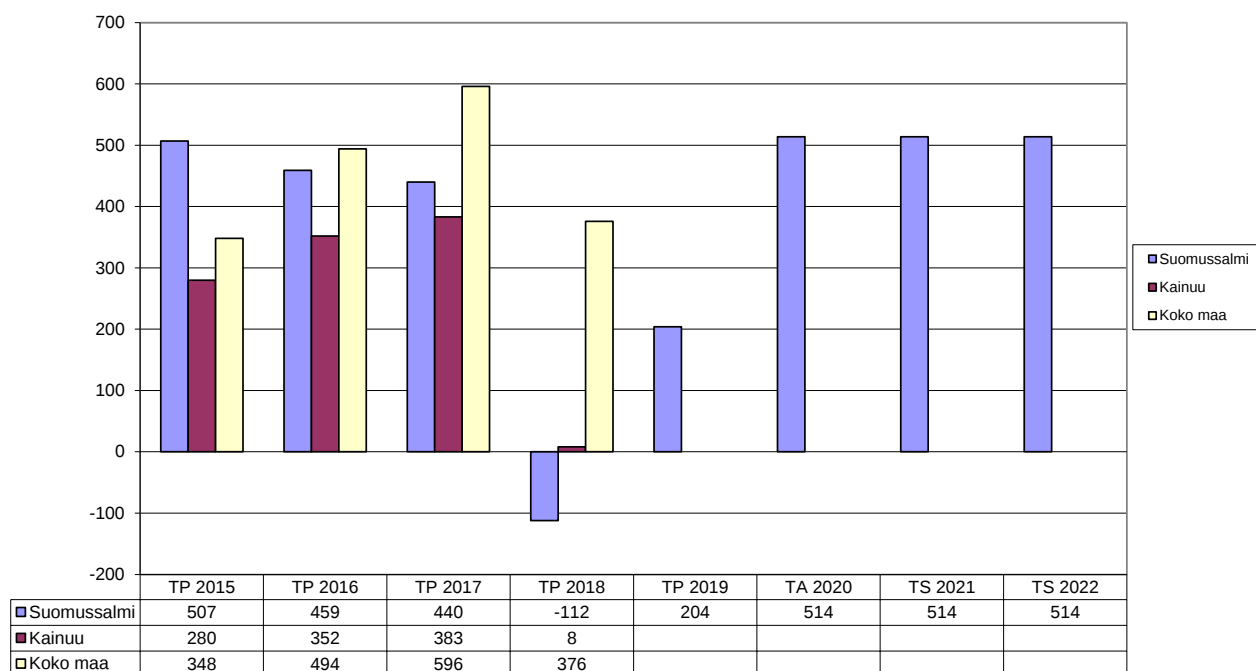
Asukasluvun muutos

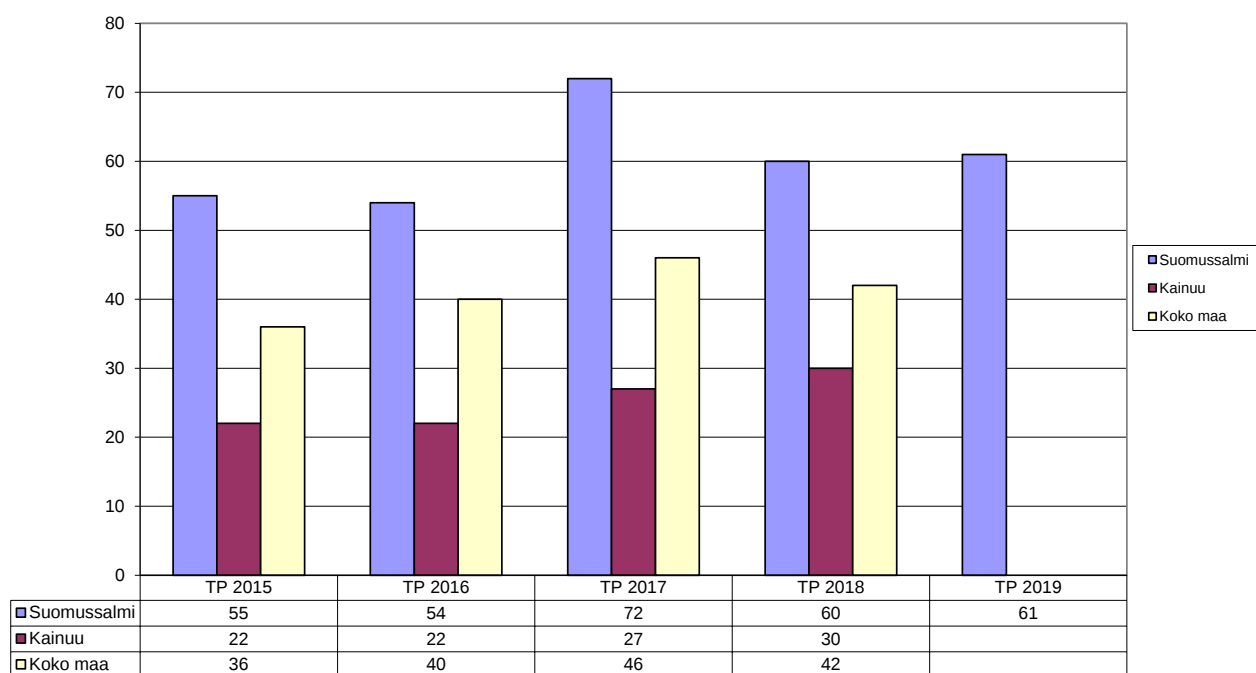
Toimintatuotot kuluista %

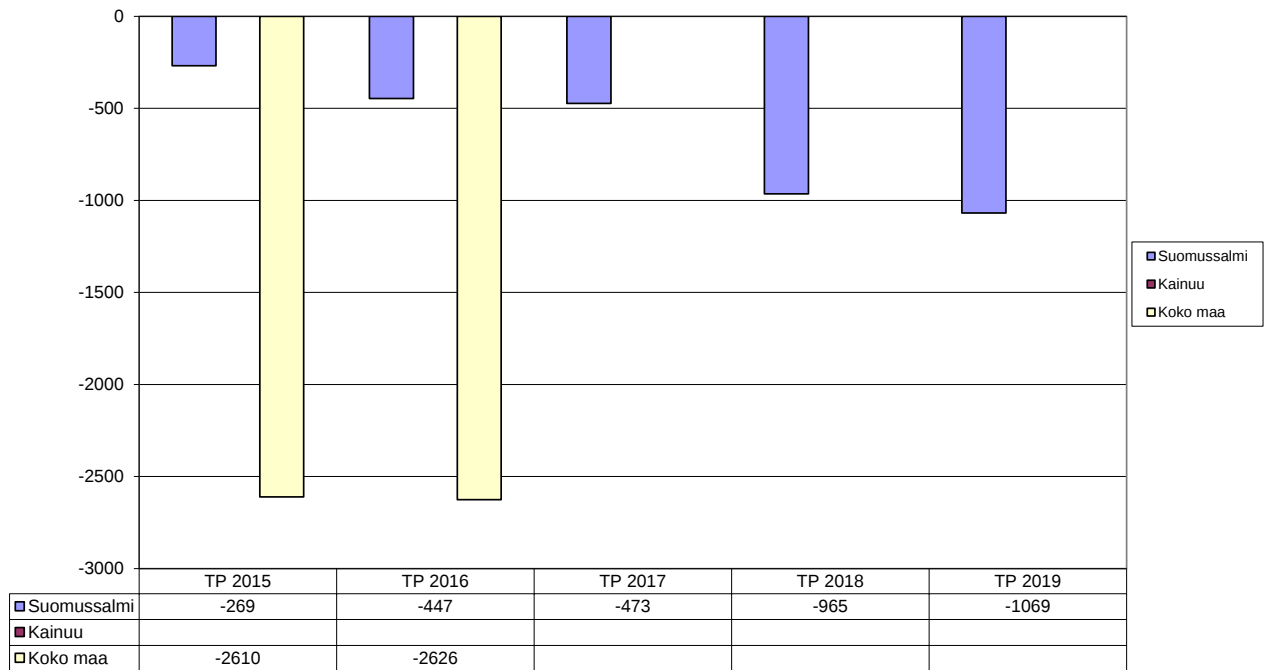
Vuosikate euroa/asukas

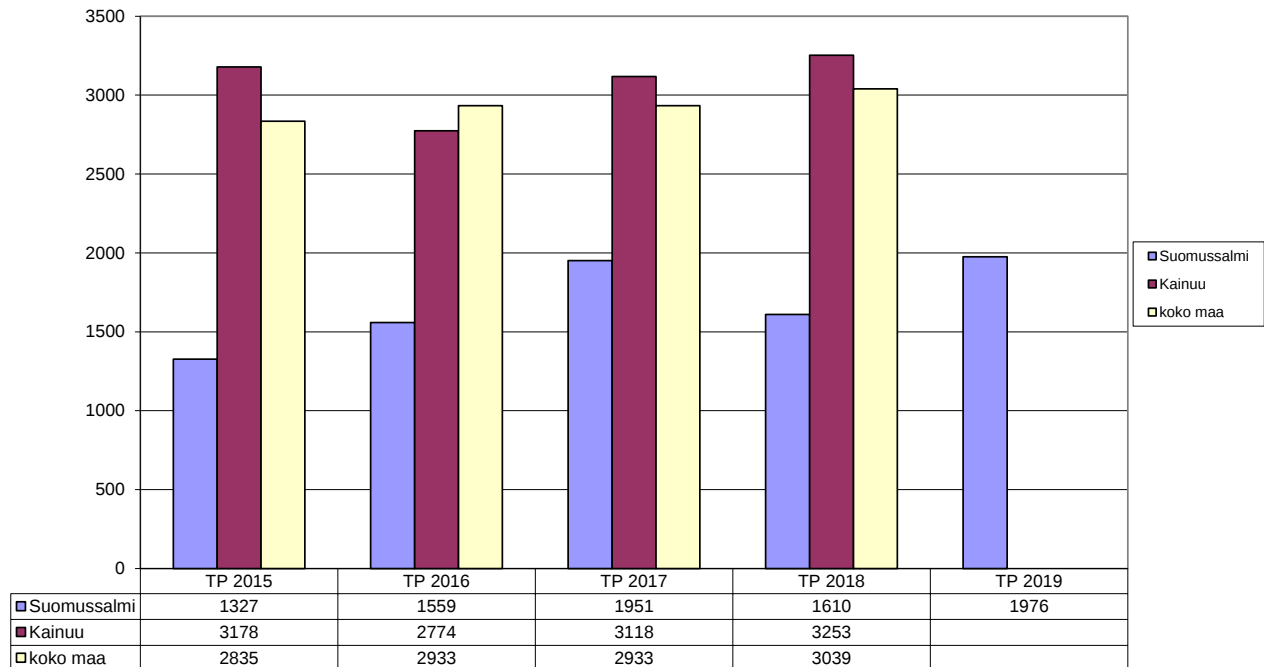
Kassan riittävyys

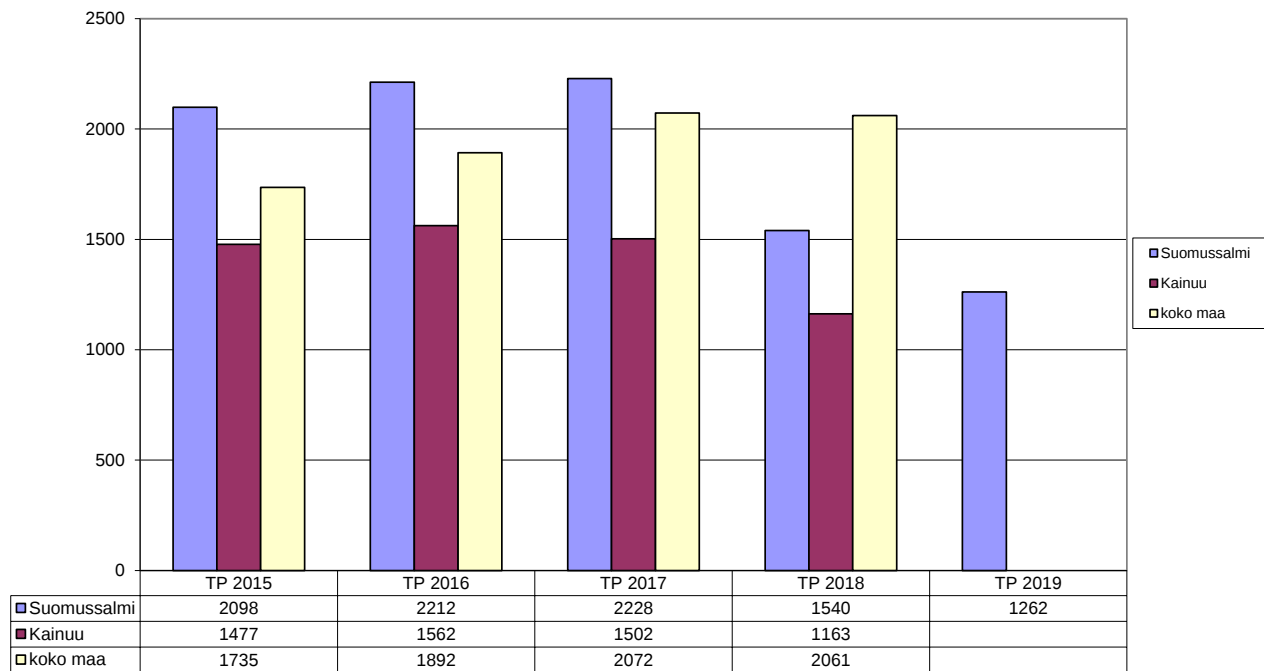
Rahoitusvarallisuus/asukas

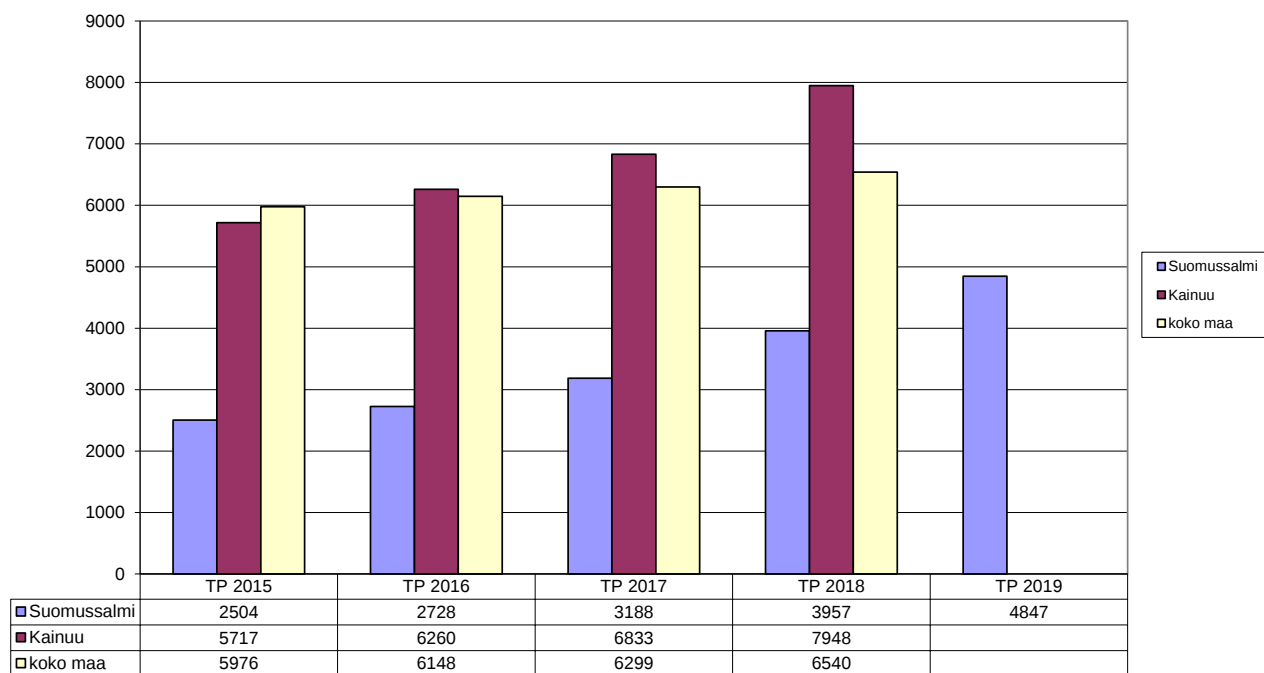
Lainat euroa/asukas

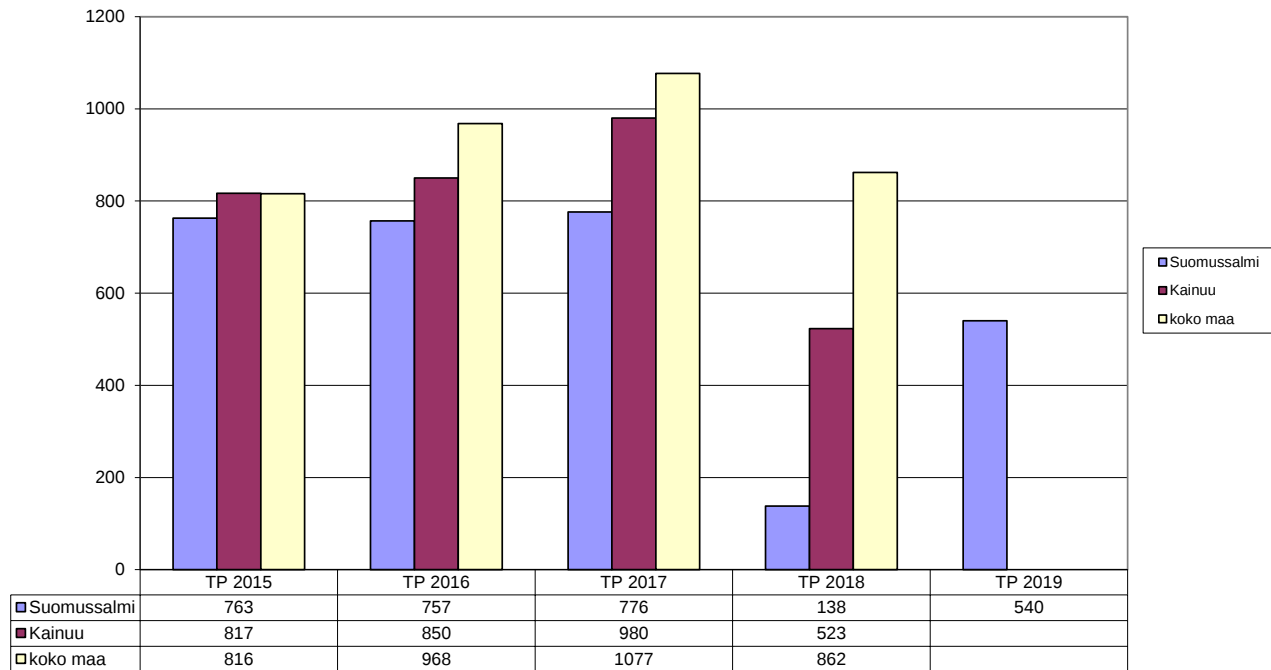
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas

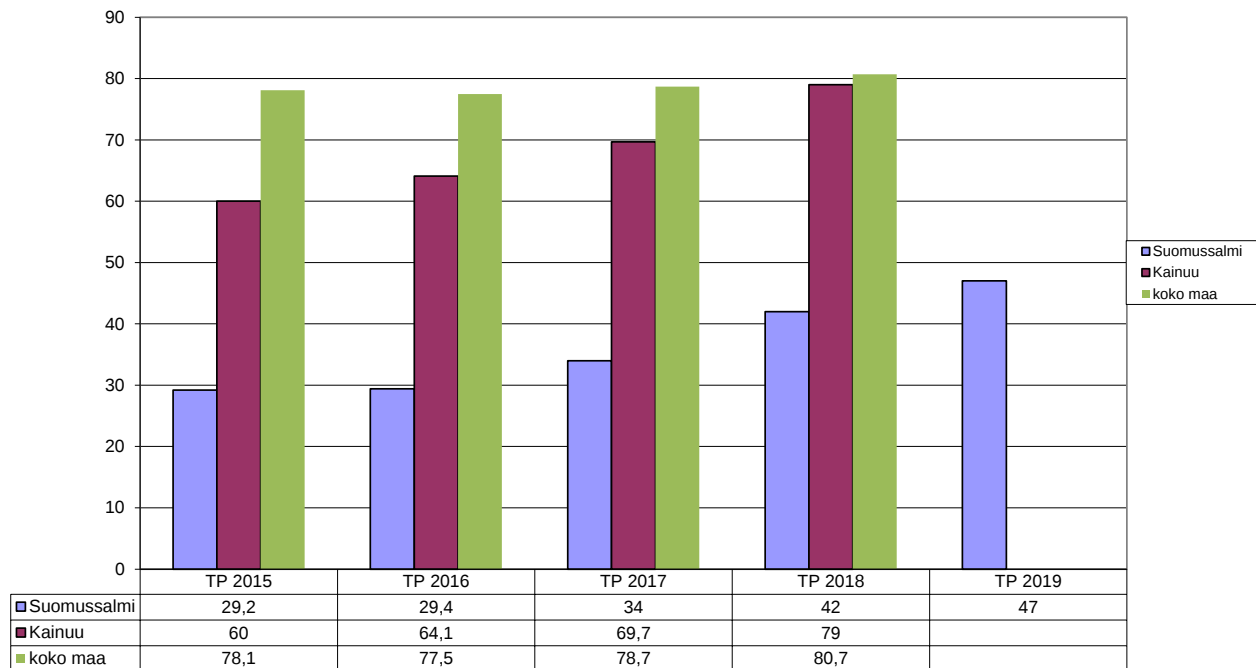
Konsernilainat/asukas

Konsernin vuosikate/asukas

Konsernin suht. velk. %

12. KAINUUN SOTE – JA KAINUUN LIITTO SEKÄ KAINUUN JÄTEHUOLTO - KUNTAYHTYMIEN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta											
TALOUSARVIO 2019		276 000 000	Alkuperäinen maksuosuus Aljäämä 2019								
Laskennallinen Sotelle ja loput:		15 200 445,23	Verot 30.10.2018								
- 50 % asukasluvun perusteella		291 200 445,23	Valtionos. Lopullinen v. 2019								
- 50 % verorahoituksen perusteella (t-2)			Maksuosuus kiinteä, joka jakautuu tulojen suhteessa								
30.10.2018											
					50 %	50 %					
Kunta	Asukasluku 2017	Verotulot 2017 = t-2	Valtionosuudet - STM	Verorahoitus yhteensä	STM Vos sotelle: Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta	%-OSUUS VERORAHOTUKSESTA	EURO-OSUUS	MAKSUOSUUS SOTELLE	€ /as	Laskutettu VOS 2018	Alijäämän tasaus VOS 2019
Hyrnsalmi	2 326	7 479 575	5 468 830	12 948 405	5 006 189	3 937 116	3 230 665	12 173 970	5 234	11 892 488	281 481,66
Kajaani	37 239	135 214 561	27 048 311	162 262 872	37 612 346	49 337 948	51 722 582	138 672 876	3 724	130 553 208	8 119 667,73
Kuhmo	8 499	27 692 061	13 760 810	41 452 871	14 748 021	12 604 236	11 804 566	39 156 823	4 607	37 336 787	1 820 036,08
Paltamo	3 435	10 269 909	4 932 908	15 202 817	6 058 692	4 622 597	4 770 995	15 452 283	4 498	14 747 002	705 281,17
Ristijärvi	1 317	4 527 935	1 839 732	6 367 667	3 588 179	1 936 165	1 829 228	7 353 572	5 584	7 013 068	340 504,07
Sotkamo	10 423	38 095 331	9 774 006	47 869 337	11 934 300	14 555 239	14 476 878	40 966 417	3 930	38 403 282	2 563 135,12
Suomussalmi	8 051	26 179 532	13 364 841	39 544 373	14 218 247	12 023 935	11 182 322	37 424 504	4 648	36 054 167	1 370 337,41
	71 290	249 458 904	76 189 438	325 648 342	93 165 974	99 017 236	99 017 236	291 200 445	4 085	276 000 000	15 200 445,23
Ehdotettu maksuosuus, €							291 200 445	ta-2019			
Laskennallinen Sotelle							93 165 974				
Loppuosaa							198 034 471				
50 % / verorahoituksesta							30,41 %	99 017 236	Kunnallisvero 2017, kiinteistövero 2018, yhteisövero 2017		
50 % / asukasluku €/as							1389	99 017 236			

TUKIPALVELUT YHTEENSÄ v. 2019 ARVIOLASKELMA TILINPÄÄTÖSTÄ VARTEN												
3.2.2020												
ARVIO	Nro	Tietohallinto			Taloushallinto			Palkkahallinto			YHTEENSÄ KOKO VUOSI	
Tulosityksikkö		(2016200000)			(2016400000)			(2016322000)				
JAETTAVAT KUSTANNUKSET:	3 504 777				2 056 582			1 666 349			7 227 708	
Soten osuus	2000	1 997 933	ENNAKOT	KORJAUSLAS KELMA	1 519 086	ENNAKOT	KORJAUSLAS KELMA	1 164 515	ENNAKOT	KORJAUSLAS KELMA	4 681 533	Yhteensä kuukausi-ennakot
Muiden osuudet:												KORJAUSLAS KELMA
Hyrnsalmi	1300	46 412	46 272	140	27 016	34 284	-7 268	24 969	24 456	513	98 398	105 012
Kajaani	1100	530 994	545 664	-14 670		0	0	0	0	0	530 994	545 664
Kuhmo	1200	180 559	189 024	-8 465	96 293	118 560	-22 267	81 901	93 540	-11 639	358 753	401 124
Paltamo	1400	63 861	70 092	-6 231	48 863	58 644	-9 781	40 695	40 632	63	153 420	169 368
Puolanka	1500	79 486	85 632	-6 146	85 761	104 196	-18 435	42 061	43 080	-1 019	207 308	232 908
Ristijärvi	1600	26 670	28 716	-2 046	20 161	25 704	-5 543	23 484	26 748	-3 264	70 315	81 168
Sotkamo	1700	217 085	221 580	-4 495	94 019	108 492	-14 473	138 517	129 336	9 181	449 621	459 408
Suomussalmi	1800	161 360	162 600	-1 240	108 419	129 840	-21 421	87 333	89 808	-2 475	357 111	382 248
KAMK	6100	0	0	0	23 507	28 188	-4 681	42 916	43 464	-548	66 423	71 652
Kainuunmeren tt	2200	41 371	46 284	-4 913	27 404	29 844	-2 440	9 859	10 200	-341	78 634	86 328
Vilake	4200	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
Kajaanin Vesi	4300	15 421	17 208	-1 787		0	0	0	0	0	15 421	17 208
Kajaanin Mamselli	4400	96 398	98 976	-2 578		0	0	0	0	0	96 398	98 976
Kajaanin Teatteri	4500	22 842	23 568	-726		0	0	0	0	0	22 842	23 568
Kajaanin koulutusliit	4600	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
Kainuun liitto	3000	24 386	26 892	-2 506	6 052	6 816	-764	10 099	10 260	-161	40 537	43 968
Laskutettavat		1 506 844	1 562 508	-55 665	537 496	644 568	-107 072	501 835	511 524	-9 690	2 546 175	2 718 600

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, myöhemmin Kainuun sote, on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Edeltänyt Kainuun maakunta -kuntayhtymä on purettu ja toiminta on jakaantunut usealle eri organisaatiolle.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (sote ja liikelaitokset yhteensä)

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	355 688	353 828
Toimintakulut	-345 968	-345 200
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakate	9 720	8 628
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9	29
Muut rahoitustuotot	292	236
Korkokulut	-665	-230
Muut rahoituskulut	-924	-713
Vuosikate	8 432	7 950
Poistot ja arvonalentumiset	-8 046	-7 686
Satunnaiset erät	0	-31
Tilikauden tulos	386	233
Laskennalliset verot	-84	
Rahastojen lisäys/vähennys	0	0
Vähemmistöosuudet	-151	
Tilikauden yli-/alijäämä	151	233

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	102,8	102,5
Vuosikate / Poistot, %	104,8	103,4

TASE
SOTE JA LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>		<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
A PYSYVÄT VASTAAVAT	163 672	117 765	A OMA PÄÄOMA	15 123	15 434
I Aineettomat hyödykkeet	2 292	2 136	I Peruspääoma	13 178	13 178
1. Aineettomat oikeudet	808	785	IV Muut omat rahastot	1 176	1 176
2. Muut pitkävaikuttiset menot	1 484	1 140	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	618	846
3. Ennakkomaksut	0	211	VI Tilikauden yli-/alijäämä	151	234
II Aineelliset hyödykkeet	160 764	115 061	VÄHEMMISTÖOSUUDET	613	0
1. Maa- ja vesialueet	848	848			
2. Rakennukset	24 732	26 672	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 335	2 537	1. Poistoero	0	0
4. Koneet ja kalusto	4 332	4 636	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	128 517	80 368			
III Sijoitukset	616	568	C PAKOLLISET VARAUKSET	6 103	8 913
1. Osakkeet ja osuudet	244	196	2. Muut pakolliset varaukset	6 103	8 913
2. Muut lainasaamiset	0	0			
3. Muut saamiset	372	372	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 723	1 699
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 273	1231	1. Valtion toimeksiannot	219	227
1. Valtion toimeksiannot	0	0	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	358	368
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	127	127	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1146	1104
3. Muut toimeksiantojen varat	1 146	1 104			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	50 135	50 406	E VIERAS PÄÄOMA	191 518	143 356
I Vaihto-omaisuus	2 337	1 844	I Pitkäaikainen	130 025	80 081
1. Aineet ja tarvikkeet	2 337	1 844	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	130 025	2 081
2. Keskeneräiset tuotteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
II Saamiset	30 820	39 059	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	78 000
Pitkäaikaiset saamiset	132	132			
2. Lainasaamiset	132	132	II Lyhytaikainen	61 493	63 275
Lyhytaikaiset saamiset	30 688	38 927	1. Joukkovelkakirjalainat	0	12 000
1. Myyntisaamiset	7 151	9 874	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	56	56
2. Lainasaamiset	70	86	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut saamiset	5 659	4 924	5. Saadut ennakot	5	5
4. Siirtosaamiset	17 808	24 043	6. Ostovelat	22 852	15 696
IV Rahat ja pankkisaamiset	16 978	9 503	7. Muut velat	3 617	3 331
VASTAAVAA YHTEENSÄ	215 080	169 402	8. Siirtovelat	34 963	32 187
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	215 080	169 402
			TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	7	9
			Suhteellinen velkaantuneisuus	54	41
			Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	56	43
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	769	1 080
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	130 081	92 137
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	137 503	101 557

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ
TULOSLASKELMA (ilman liikelaitoksia)

		2019	2018
Toimintatuotot			
Myyntituotot	308 339 001,35	306 856 423,98	
Maksutuotot	28 587 919,71	28 970 209,82	
Tuet ja avustukset	4 736 369,66	5 366 188,44	
Muut toimintatuotot	4 068 062,81	3 341 642,56	344 534 464,80
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-176 759 077,25	-173 439 684,76	
Palvelujen ostot	-103 408 204,07	-108 545 115,76	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-25 540 811,18	-25 239 915,59	
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0,00	0,00	
Avustukset	-14 771 012,13	-14 178 554,68	
Muut toimintakulut	-16 040 488,11	-14 920 853,41	-336 324 124,20
Toimintakate		9 211 760,79	8 210 340,60
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	9 383,79	28 562,29	
Muut rahoitustuotot	289 786,15	232 430,15	
Korkokulut	-663 927,06	-229 361,60	
Muut rahoituskulut	-910 858,57	-700 026,04	-668 395,20
Vuosikate		7 936 145,10	7 541 945,40
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 936 145,10	-7 495 335,87	
Arvonalentumiset	0,00	-46 609,53	-7 541 945,40
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos		0,00	0,00
Laskennalliset verot		0,00	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00	0,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00	0,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)		0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä		0,00	0,00

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

TASE ILMAN LIIKELAITOKSIA

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	163 462 154,03	117 666 455,44	A OMA PÄÄOMA	13 891 761,10	13 891 761,10
I Aineettomat hyödykkeet	1 868 884,95	1 838 965,42	I Peruspääoma	12 891 761,10	12 891 761,10
1. Aineettomat oikeudet	1 868 884,95	1 838 965,42	IV Muut omat rahastot	1 000 000,00	1 000 000,00
II Aineelliset hyödykkeet	160 564 534,46	114 849 503,11	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0,00	0,00
1. Maa- ja vesialueet	848 405,92	848 405,92	VI Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
2. Rakennukset	24 731 697,30	26 671 814,23	C PAKOLLISET VARAUKSET	6 103 014,00	8 913 116,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 335 224,35	2 536 921,47	2. Muut pakolliset varaukset	6 103 014,00	8 913 116,00
4. Koneet ja kalusto	4 131 903,76	4 424 347,50	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 723 216,53	1 699 766,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	128 517 303,13	80 368 013,99	1. Valtion toimeksiannot	218 742,42	227 300,63
III Sijoitukset	1 028 734,62	977 986,91	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	358 272,01	368 177,45
1. Osakkeet ja osuudet	656 503,00	605 755,29	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 146 202,10	1 104 287,92
2. Muut lainasaamiset	0,00	0,00	E VIERAS PÄÄOMA	189 746 786,29	141 957 832,16
3. Muut saamiset	372 231,62	372 231,62	I Pitkäaikainen	130 025 133,10	80 080 706,60
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 273 085,47	1 231 171,29	1. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	130 025 133,10	2 080 706,60
1. Valtion toimeksiannot			3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126 883,37	126 883,37	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	78 000 000,00
3. Muut toimeksiantojen varat	1 146 202,10	1 104 287,92	II Lyhytaikainen	59 721 653,19	61 877 125,56
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	46 729 538,42	47 364 848,53	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	12 000 000,00
I Vaihto-omaisuus	2 337 403,95	1 843 519,69	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	55 573,50	55 573,50
1. Aineet ja tarvikkeet	2 337 403,95	1 843 519,69	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	200 000,00
II Saamiset	30 003 237,75	37 946 454,87	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	132 212,65	131 638,32	5. Saadut ennakot	5 000,00	5 000,00
2. Lainasaamiset	132 212,65	131 638,32	6. Ostovelat	22 208 836,57	15 173 718,11
Lyhytaikaiset saamiset	29 871 025,10	37 814 816,55	7. Muut velat	3 513 170,02	3 234 072,42
1. Myyntisaamiset	6 471 290,27	9 017 951,75	8. Siirtovelat	33 939 073,10	31 208 761,53
2. Lainasaamiset	69 681,75	86 299,82			
3. Muut saamiset	5 560 802,34	4 735 957,33	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	211 464 777,92	166 462 475,26
4. Siirtosaamiset	17 769 250,74	23 974 607,65			
IV Rahat ja pankkisaamiset	14 388 896,72	7 574 873,97			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	211 464 777,92	166 262 475,26			

KAINUUN LIITTO -KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA

		2019	2018
Toimintatuotot			
Myyntituotot	2 456 193,96	2 402 158,08	
Maksutuotot	0,00	0,00	
Tuet ja avustukset	846 650,79	1 454 238,77	
Muut toimintatuotot	<u>176 683,45</u>	<u>213 326,22</u>	4 069 723,07
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-1 766 794,46	-1 400 872,92	
Palvelujen ostot	-1 260 295,94	-2 110 372,33	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-36 735,35	-54 303,72	
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0,00	0,00	
Avustukset	-166 367,00	-111 000,00	
Muut toimintakulut	<u>-216 903,05</u>	<u>-3 447 095,80</u>	<u>-4 244 770,25</u>
Toimintakate		32 432,40	-175 047,18
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	0,00	0,00	
Muut rahoitustuotot	372,45	70,48	
Korkokulut			
Muut rahoituskulut	<u>-109,94</u>	<u>262,51</u>	<u>-211,50</u>
Vuosikate		32 694,91	-175 188,20
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	
Kertaluonteiset poistot	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden tulos		32 694,91	-175 188,20
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00	0,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00	0,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)		129 767,00	89 800,00
Tilikauden yli-/alijäämä		162 461,91	-85 388,20

KAINUUN LIITTO -KUNTAYHTYMÄ

TASE

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	843 450,89	843 450,89	A OMA PÄÄOMA	1 750 575,33	1 617 880,42
III Sijoitukset	843 450,89	843 450,89	I Peruspääoma	467 268,63	467 268,63
1. Osakkeet ja osuudet	843 450,89	443 450,89	IV Muut omat rahastot	103 215,62	202 982,62
3. Muut lainasaamiset	0,00	400 000,00	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 017 629,17	1 033 017,37
			VI Tilikauden yli-/alijäämä	162 461,91	-85 388,20
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 074 083,82	2 062 180,03	C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 819 122,49	3 402 000,26
3. Muut toimeksiantojen varat	3 074 083,82	2 062 180,03	1. Valtion toimeksiannot	4 819 122,49	3 402 000,26
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 148 028,26	2 939 458,33	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	E VIERAS PÄÄOMA	495 865,15	825 208,57
II Saamiset	128 642,64	380 097,79	I Pitkäaikainen	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	128 642,64	380 097,79	II Lyhytaikainen	495 865,15	825 208,57
1. Myyntisaamiset	65 249,44	85 799,04	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Muut saamiset	24 294,80	25 558,23	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	39 098,40	268 740,52	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 019 385,62	2 559 360,54	5. Saadut ennakot	66 388,00	0,00
			6. Ostovelat	69 855,80	491 659,78
			7. Muut velat	42 810,27	41 450,15
			8. Siirtovelat	316 811,08	292 098,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 065 562,97	5 845 089,25	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 065 562,97	5 845 089,25

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ
Viestitie 2
87700 Kajaani

TULOSLASKELMA

Sivu 1

Y-tunnus 1744356-1

	1.1.2019 - 31.12.2019	1.1.2018 - 31.12.2018
Rahayksikkö EURO		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 183 994,57	6 003 791,54
Tuet ja avustukset	29 970,07	24 133,74
Muut toimintatuotot	15 491,07	2 074,94
Toimintatuotot yhteensä	6 229 455,71	6 030 000,22
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-633 512,74	-599 743,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-104 908,53	-103 610,71
Muut henkilösivukulut	-13 235,15	-15 429,04
Palvelujen ostot	-3 999 756,08	-3 775 501,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-215 368,34	-241 859,77
Muut toimintakulut	-396 139,57	-290 082,58
Toimintakate	866 535,30	1 003 773,14
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23 460,03	36 172,10
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-56 800,26	-60 149,43
Muut rahoituskulut	-12 022,00	-119 333,03
Vuosikate	821 173,07	860 462,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-485 335,89	-434 737,27
Tilikauden tulos	335 837,18	425 725,51
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	13 949,00	24 477,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	349 786,18	450 203,29

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ
EKOKYMPPI
Viestitie 2
87700 Kajaani
Y-tunnus 1744356-1

TASE

Rahayksikkö EURO 31.12.2019 31.12.2018

VASTAAVA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	88 136,95	32 320,37
	88 136,95	32 320,37

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen vuokraoikeudet	120 488,95	120 488,95
Rakennukset	253 448,59	270 142,51

Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 875 208,93	4 963 435,14
--------------------------------	--------------	--------------

Koneet ja kalusto	100 707,81	71 905,08
-------------------	------------	-----------

Ennakkomaksut ja keskenerä hankinnat	256 433,49	1 293 554,73
	6 806 281,57	6 719 524,41

Sijoitukset

Muut osakkeet ja osuudet	194 862,00	194 862,00
Muut saamiset	5 020,00	5 020,00
	199 882,00	199 882,00

6 894 300,52 6 951 726,78

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Pitkäaikaiset

Lainasaamiset	584 585,00	584 585,00
	584 585,00	584 585,00

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset	1 550 345,90	1 384 382,90
Muut saamiset	1 028,45	10 375,54
Siirtosaamiset	27 340,20	86 515,65
	1 578 714,55	1 481 264,09

Rahat ja pankkisaamiset	153 828,29	757 610,45
-------------------------	------------	------------

2 317 125,84 2 823 479,54

VASTAAVAA YHTEENSÄ 9 211 426,36 9 775 206,32

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ
EKOKYMPPI
Viestitie 2
87700 Kajaani
Y-tunnus 1744356-1

TASE

Sivu 2

Rahayksikkö EURO 31.12.2019 31.12.2018

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma		
Pääomapanokset	896 557,00	896 557,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	719 533,91	269 330,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	349 786,18	450 203,29
	1 965 877,09	1 616 090,91

POISTOERO JA VAPAAEHTOISSET VARAUKSET

Poistoero	155 227,85	169 178,85
	155 227,85	169 178,85

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	1 206 220,00	1 166 220,00
	1 206 220,00	1 166 220,00

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta	3 566 666,42	3 895 661,78
Lainat julkisyhteisöiltä	824 000,00	676 000,00
	4 390 666,42	4 571 661,78

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta	797 558,89	1 335 974,19
Lainat julkisyhteisöiltä	52 000,00	52 000,00
Ostovelat	509 731,81	606 678,88
Muut velat	174 062,34	108 148,66
Siirtovelat	160 082,16	149 255,05
	1 693 435,00	2 252 056,78

5 884 101,42 6 823 718,56

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 9 211 426,36 9 775 206,32

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

RAHOITUSLASKELMA

(EUR)

1.1.-31.12.2019

1.1.-31.12.2018

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	821 173		860 463	
Satunnaiset erät	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	40 000	861 173	441 020	1 301 483

Investointien rahavirta

Investointimenot	-427 910		-1 242 641	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	-427 910	0	-1 242 641

Toiminnan ja investointien rahavirta

433 263 58 842

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		466 324	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-380 995		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-538 415	-919 411	70 187	536 511

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos	-97 430		-71 803	
Korottomien velkojen muutos	-20 206	-117 637	-115 261	-187 064

Rahoituksen rahavirta

-1 037 048 349 447

Rahavarojen muutos

-603 784 408 289

Rahavarojen muutos

Rahavarat tilikauden lopussa	153 826		757 610	
Rahavarat tilikauden alussa	757 610	-603 784	349 322	408 289

13. LUETTELOT JA SELVITYKSET

13.1. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tilinpäätöksen säilytys

Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2019

Päiväkirja
Pääkirja
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito
Tasekirja
Tase-erittelyt

Tase-erittelyiden sisältö

Saldoselvitykset

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

Tasekirja
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus

Vähintään 10 vuotta säilytettävät

Kirjanpitokirjat
Tililuettelo järjestettynä siten, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta.

Vähintään 6 vuotta

Tilikauden tositteet (huomioitava pidemmän ajan vaatimat tositteet).
Liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto (sisältyy tositteisiin).
Koneellisen kirjanpidon täsmäytys selvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt).

13.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat

Ulkoisen laskennan tositelajit ja tositenumerosarjat

TL	Per.	Tositelajin nimi	Lähde	TS	Nro-sarja	Huom!
AA		Käyttöomaisuushankinnat ja myynnit	FI-AA	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
AB	AB	Kirjanpitosite	FI-AA	01	0100000000-0109999999	
AF	AF	Poistokirjaukset	FI-AA	03	0300000000-0399999999	
AZ	AZ	Investointien purkaminen	FI-AA	02	0200000000-0299999999	
BA		Konekieliset tiliotetapahtumat	FI-GL	06	0610000000-0699999999	
BC		Epävarmat saamiset	FI-AR	11	1100000000-1199999999	
BM		Ostomaksut (automaattiset)	FI-AP	24	0240000000-0249999999	
BS		Tiliotetapahtumat – muut	FI-GL	07	0700000000-0799999999	
DA	DA	Ennakkosuoritukset	FI-AR	16	0160000000-0169999999	
DR		Myyntilaskut, hyvityslaskut	FI-AR	18	0180000000-0189999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
DT	DT	Asiakkaan tasaus (nollasuoritukset)	FI-AR	09	9000000000-9099999999	
DV	DV	Myyntisuoritukset (viitteelliset)	FI-AR	17	0170000000-0179999999	
DZ	DZ	Myyntisuoritukset (manuaaliset)	FI-AR	14	0140000000-0149999999	
FS		Tilinpäästösitteet	FI	80	8000000000-8099999999	Kumppaniyhtiö käytössä
KR	KR	Ostolaskut/Rondo (ilman ostotilausta syötett.)	FI-AP	19	0190000000-0199999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
KS	KS	Sisäisten laskujen kuittaus	FI-AP (FI-AR)	15	0150000000-0159999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
KT	KT	Toimittajan tasaus (nollamaksut)	FI-AP	59	5900000000-5999999999	
KZ	KZ	Ostomaksut (manuaaliset)	FI-AP	15	0150000000-0159999999	
PA		Palkkatositteet	FI	25	0250000000-0259999999	
PR		Nimikkeen hinnanmuutos	MM	48	4800000000-4899999999	
R1		Myyntilaskut Effica	FI-AR			
R2		Myyntilaskut Effica-hyvityslaskujen kohdistukset	FI-AR			
RC		Korkolaskut	FI-AR	30	3000000000-3999999999	
RE	RE	Ostolaskut (ostotilaukseen perustuvat)	MM	51	5100000000-5199999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
RV	RV	Myyntilaskut	SD	00	1000000000-1999999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SA	SA	Muistiotositteet	FI-GL	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SB		Myyntilaskut muut erikoissairaanh.	FI-AR			Patologia Neropatti-järjestelmä
SB		Myyntilaskut muut erikoissairaanh.	FI-AR			Röntgen RIS-järjestelmä
SB		Myyntilaskut muut erikoissairaanh.	FI-AR			Ravintohuolto Aivo-ohjelma
SB		Sisäiset myyntilaskut	FI-GL			Erikoissairaanhoidon leikkaus-anestesia, tehohoito, dialyysi Tiedot saadaan Efficasta, ei mene myyntireskontraan
SB	SB	Muistiotositteet sisäiset myyntilaskut	FI-GL	12	0120000000-0129999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SC	SC	Käteisalennusten kirjaus	FI-GL	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SK	SK	Kassatositteet	FI-GL	13	0130000000-0139999999	Kumppaniyhtiö käytössä.

ST	ST	Pääkirjatilien tasaus	FI-GL	39	3900000000-3909999999	
WA		Varastosta otto	MM	49	4900000000-4999999999	
WE		Nimikkeen vastaanotto	MM	50	5000000000-5099999999	
WI		Inventointierot	MM	49	4900000000-4999999999	
WL		Varastosta otto/toimitus	SD	49	4900000000-4999999999	
		Liittymät:				
L1		Hammashuoltolaskutukset	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L2		Terveysthuollon laskutukset	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L3		Pegasos työterveyslaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L4		Effica potilaslaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L5		Hellevi	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L6		Komartek vesilaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L7		Komartek lämpölaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L8		Mela	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L9		ProConsona sosiaalityö	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M1		Kassajärjestelmä	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M2		Kassajärjestelmä	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
M3		ProExellenta	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M4		Aqua vesilaskutus	FI-GL	90	9000000000-9999999999	

Taulukossa *lähde* tarkoittaa mySAP:n osajärjestelmää, jossa tosite alunperin syntyy:

- SD = myynti, jakelu ja laskutus (Sales and Distribution)
- MM = materiaalihallinto, varastohallinta ja ostos (Materials Management)
- FI = ulkoinen laskenta (Financial Accounting)
 - FI-AP = ostoireskontra (Accounts Payable)
 - FI-AR = myyntireskontra (Accounts Receivable)
 - FI-GL = pääkirjanpito (General Ledger)
 - FI-AA = käyttöomaisuuskirjanpito (Asset Accounting)

Myös liittymien kohdalla lähde on FI-GL, jos ko. tapahtumat siirretään suoraan mySAP:n pääkirjanpitoon.

MM-ostolaskujen tositelajia käytetään myös silloin, kun materiaalihallinnossa tehdään hyvityslasku tai alkuperäinen lasku peruutetaan. Vastaavasti ostoireskontran ostolaskun tositelajia käytetään ostoireskontrassa tapahtuvissa hyvityksissä ja peruutuksissa.

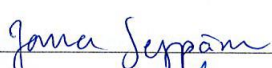
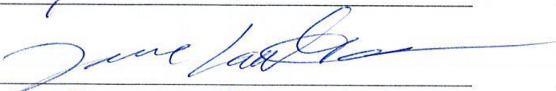
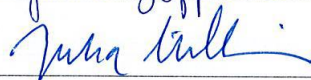
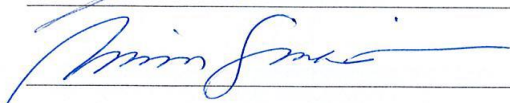
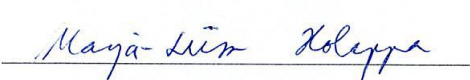
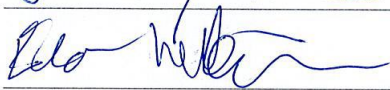
SD-myyntilaskujen tositelajia käytetään myös silloin, kun myyntijärjestelmässä tehdään lisäveloitus, hyvityslasku tai alkuperäinen lasku peruutetaan. Vastaavasti myyntireskontran myyntilaskun tositelajia käytetään suoraan myyntireskontrassa tapahtuvissa hyvityksissä ja peruutuksissa.

Kaikki ulkoisen laskennan tositenumerosarjat alkavat alusta vuosittain, paitsi myyntilaskut (RV), jonka tositenumerointi ei ala vuoden alusta uudelleen vaan jatkuu (jos tositenumerona käytetään laskunumeroa). Korkolaskuille voidaan määritellä laskunumerosarja, kun ne tulostetaan mySAP:sta. Korkolaskujen laskunumerosarja on jatkuva eli se ei ala alusta tilivuoden vaihtuessa.

14. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

14. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Suomussalmen kunnanhallitus 24. päivänä maaliskuuta vuonna 2020

15. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

15. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

Suomussalmella 16/4 2020

Antti Kääriäinen
Partner, KHT, JHT
KPMG Oy Ab

